

புரகதி வார்தகால
முன்னேற்ற அறிக்கை
Progress Report

அலவரூய காரக ஙகா அலவரூய
வரவரூயத திட்ட குமுநிலை
Budget Debate Committee Stage

2023/24

வரூய ஔரூய அங்க
செலவரூயத் தலைப்பு இலக்கம்
Expenditure Head No

} **118**

காசிகரூய ஙகா வரூயலூய கரூயான அலாநயாங்கூய
கமத்தொழில் மற்றும் பெருந்தோட்டக் கைத்தொழில் அமைச்சு
Ministry of Agriculture and Plantation Industries

காசிகரூய அங்கூய
விவசாயப் பிரிவு
Agriculture Division

ප්‍රගති වාර්තාව

අයවැය කාරක සභා අවස්ථාව 2023/2024

කෘෂිකර්ම සහ වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය

නො.80/5, ගොවිජන මන්දිරය, රජමල්වත්ත පටුමග, බත්තරමුල්ල

ප්‍රගති වාර්තාව

අයවැය කාරක සභා අවස්ථාව 2023/2024

(2023.09.30 දක්වා කෘෂිකර්ම සහ වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය මඟින් සිදුකරන ලද සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය සහ 2024 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ඉලක්ක ඇතුළත් ප්‍රගති වාර්තාව)

අමාත්‍යාංශයේ වැය ශීර්ෂය- අංක 118

කෘෂිකර්ම සහ වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය

- කෘෂිකර්ම සහ වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍ය - ගරු මහින්ද අමරවීර මැතිතුමා
- ගරු රාජ්‍ය අමාත්‍යවරුන්
 - කෘෂිකර්ම රාජ්‍ය අමාත්‍ය - ගරු මොහාන් ප්‍රියදර්ශන ද සිල්වා මැතිතුමා
 - පශු සම්පත් සංවර්ධන රාජ්‍ය අමාත්‍ය - ගරු ඩී.බී. හේරත් මැතිතුමා
 - ග්‍රාමීය ආර්ථික රාජ්‍ය අමාත්‍ය - ගරු කේ. කාදර් මස්තෘන් මැතිතුමා
- භීටපු අමාත්‍යාංශ ලේකම් - ගුණදාස සමරසිංහ මහතා
- වර්තමාන අමාත්‍යාංශ ලේකම් - ජානක ධර්මකීර්ති මහතා

දුරකථන (පොදු)	011-2034300
ෆැක්ස්	011-2868910
විද්‍යුත් තැපෑල	info@agrimin.gov.lk
වෙබ් අඩවිය	www.agrimin.gov.lk

අන්තර්ගතය

හැඳින්වීම - කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය	3-6
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් පිළිබඳ සාරාංශය	7-8
2023 වසර තුළ සිදුකරන ලද ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් හා එහි මූල්‍ය ප්‍රගතිය.....	9-10
2024 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය හා භෞතික ඉලක්ක	11-14
වැය ශීර්ෂ අංක 118 යටතේ සිදු කරන ලද ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය සහ භෞතික ප්‍රගතිය	15-28
වැය ශීර්ෂ අංක 118 පුනරාවර්තන වියදම් යටතේ සිදුකරන ලද ප්‍රධාන වැඩසටහන්වල ජරගතිය.....	29
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක කර ඇති විශේෂ ව්‍යාපෘති	30-34
2023 වර්ෂයේ විදේශ අරමුදල් මත ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය.....	35-48
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන මගින් ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය	49-129

හැඳින්වීම - කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

• දැක්ම

ආහාර සුරක්ෂිතතාවය හා ජාතික සමෘද්ධිය උදෙසා කාර්යක්ෂම, ඵලදායී හා ශක්තිමත් කෘෂිකාර්මික අංශයක්

• මෙහෙවර

ස්වභාවික සම්පත් තිරසාර කළමනාකරණය තුළින් සමාජීය වශයෙන් පිළිගත් නව්‍ය හා වාණිජමය නැඹුරුවකින් යුතුව, ගෝලීය තරඟකාරී නිෂ්පාදනයන් බිහිකරන ව්‍යවසායකත්ව කෘෂිකර්මාන්තයක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම.

• අරමුණු

- i.) ආහාර හා ආශ්‍රිත කෘෂිභෝග විෂයයෙහි ප්‍රතිපත්තිමය සහාය සැපයීම.
- ii.) ආහාර හා පෝෂණ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම.
- iii.) කෘෂි නිෂ්පාදන සඳහා ස්ථාවර මිලක් පවත්වා ගැනීම
- iv.) වී මිල දී ගැනීමේ හා වෙළඳපල වැඩසටහන් කාර්යක්ෂම කළමනාකරණය
- v.) ව්‍යාපෘති නිසි කලට ක්‍රියාත්මක කිරීම
- vi.) තෝරාගත් භෝගවල නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම
- vii.) කඩිනම් ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම
- viii.) විදේශ අරමුදල් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස යෙදවීම
- ix.) සේවලාභීන්ට මිතුරිලි හා ප්‍රතිඵල අරමුණු කරගත් පරිපාලන ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- x.) සමස්ත රාජ්‍ය අංශය තුළ ඵලදායී කළමනාකරණයක් ඇති කිරීම

• කාර්යය හා කර්තව්‍යයන්

- i.) රජය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් මත පිහිටා කෘෂිකර්ම විෂයට අදාළ දෙපාර්තමේන්තු හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථාවන්හි විෂයයන්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති සම්පාදනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසු විපරම් කිරීම හා ඇගයීම
- ii.) අමාත්‍යාංශ විෂය පඨයට අයත්වන මහජන සේවාවන් කාර්යක්ෂමව හා මහජන හිතකාමී අයුරින් ලබා දීම
- iii.) නාස්තිය හා දූෂණය පිටු දකිමින් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සහතික කිරීමට ඉවහල් වන ආකාරයට නවීන කළමනාකරණ ක්‍රම හා තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සියලුම ක්‍රම සහ විධි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම
- iv.) ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු වන පරිදි ආහාර නිෂ්පාදනය
- v.) තොග පවත්වා ගැනීම හා සැපයුම් කටයුතු ක්‍රමවත් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නවීන තාක්ෂණය යොදා ගැනීම
- vi.) භෝග විවිධාංගීකරණය මත පදනම් වූ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම
- vii.) දේශීය කෘෂි නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මක අගය පාරිභෝගික ප්‍රජාව වෙත සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රමෝපායන් සකස් කිරීම
- viii.) සම්ප්‍රදායික ගොවීන්, තරුණ පරපුර සහ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් නවීන තාක්ෂණය සහිත කෘෂි අධ්‍යාපන අවස්ථා වෙත යොමු කිරීම
- ix.) තරුණ කෘෂිකාර්මික ව්‍යවසායකයින් ගොඩනැගීම දිරිගැන්වීම

- x.) රසායනික පළිබෝධ සහ වෙනත් රසායනික සංයෝග නිශ්චිත ප්‍රමිතියක් සහිතව යෙදීම නියාමනය කිරීම
- xi.) කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල යෙදෙන්නන් සඳහා වගා රක්ෂණ ක්‍රම හා ගොවි විශ්‍රාම ක්‍රමවේදයන් පුළුල් කිරීම
- xii.) සෘජු නිෂ්පාදකයන් සැකසුම් ආයතන, තොග වෙළඳ සමාගම් සහ අපනයන සමාගම් අතර සැලසුම් සබඳතා ශක්තිමත් කිරීම මගින් ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන සඳහා ඉහළ මිලක් ලබා දීම
- xiii.) දේශගුණික වෙනස්කම්, කාලගුණයේ දෛනික තොරතුරු, ගොවි ජනතාවට සන්නිවේදනය කිරීම මගින් ස්වභාවික ආපදාවන් අවම කර ගැනීම
- xiv.) ප්‍රමිතියෙන් යුතු බීජ හා පැළෑටි ගොවි ජනතාවට ලබා දීමේ ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- xv.) ජල කළමනාකරණය හා ගොවීන්ගේ වගා අවශ්‍යතා අනුව ජල සැපයුම කළමනාකරණය කිරීම
- xvi.) කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන කළාප, කෘෂි ගම්මාන හා තිරසාර ගෙවතු වගා සංවර්ධන වැඩසටහන් ප්‍රවලිත කිරීම
- xvii.) ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම සේවයේ පරිපාලනය සහ පිරිස් කළමනාකරණය
- xviii.) කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර හා සංවිධාන නභා සිටුවීම හා ප්‍රවර්ධනය සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- xix.) කාබනික පොහොර භාවිතය සහ වස විසෙන් තොර ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා ක්‍රමයෙන් නැඹුරු වීමේ වැඩසටහන් පුළුල් කිරීම හා දිරි ගැන්වීම
- xx.) ගුණාත්මක තත්ත්වයේ පොහොර ආනයනය කිරීම හා බෙදා හැරීම රජයේ සහනාධාර ප්‍රතිපත්තිය තුළ කාර්යක්ෂම ක්‍රියාත්මක කිරීම
- xxi.) නියමිත ප්‍රමිතියෙන් යුතු රසායනික පොහොර හා පරිසර හිතකාමී කාබනික පොහොර නිසි කලට බෙදා හැරීම සඳහා ක්‍රමවේද සැකසීම
- xxii.) දේශීය අමුද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතියකට අනුගතව කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීම
- xxiii.) දේශීය ගොවියා සහ පාරිභෝගිකයා සැහීමට පත්වන ආකාරයේ සාධාරණ මිල ප්‍රතිපත්තියක් සහ බෝග විවිධාංගීකරණ වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- xxiv.) ගෙවතු වගා කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- xxv.) අතිරික්ත නිෂ්පාදනය ගබඩා කිරීම සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කිරීම
- xxvi.) කෘෂි නිෂ්පාදන අගය එකතු කර අපනයනය කිරීම සඳහා වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කිරීම
- xxvii.) ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ ගුණාත්මක බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා දේශීය බීජ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දීම
- xxviii.) ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා පෞද්ගලික අංශය දිරිමත් කිරීම.
- xxix.) රජයේ ගොවිපල හා බීජ නිෂ්පාදන ගොවිපල සංවර්ධනය
- xxx.) දේශීය නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම තුළින් ආහාර භෝග ආනයනය අවම කිරීම
- xxxi.) පශු සම්පත් අංශයේ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය වන පහසුකම් සැපයීම
- xxxii.) සත්ත්ව සුබසාධනය හා ඒ සම්බන්ධ කටයුතු
- xxxiii.) නවීන තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් පශු සම්පත් සම්බන්ධ පර්යේෂණ අංශය පුළුල් කිරීම
- xxxiv.) පශු ක්ෂේත්‍රයේ සත්ත්ව ගහනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා විද්‍යාත්මක බෝ කිරීමේ ක්‍රම ප්‍රවලිත කිරීම හා එම සතුන් රෝග වලින් ආරක්ෂා කිරීම හා නිරෝධායනය කටයුතු
- xxxv.) විවිධ භූගෝලීය අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ගොවිපල සංවර්ධනය දිරි ගැන්වීම
- xxxvi.) පශු සම්පත් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා අපනයනය සඳහා දිරිගැන්වීම

- xxxvii.) මධ්‍යම හා මහා පරිමාණ ගව ගොවිපලවල් ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම් හා ආයෝජන පහසුකම් සැපයීම
- xxxviii.) කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ නිෂ්පාදකයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන් දේශීය නිෂ්පාදනය හා පරිභෝජන අවස්ථා පුළුල් කිරීම
- xxxix.) ශ්‍රී ලංකා සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය සේවයේ පරිපාලනය සහ පිරිස් කළමනාකරණය
- xl.) දේශීය ගොවි නිෂ්පාදන සඳහා වෙළඳපල පුළුල් කිරීම
- xli.) ආයතනයන්ට පැවරී ඇති අනෙකුත් සියලුම විෂයන්ට අදාළ කටයුතු
- xlii.) කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති සියලුම ආයතනයන් අධීක්ෂණය කිරීම

• කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති දෙපාර්තමේන්තු, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන, හා රාජ්‍ය සංස්ථා (2022.12.22 දිනට පසු ක්‍රියාත්මක වන පරිදි)

- i.) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
- ii.) ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
- iii.) සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව
- iv.) කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය
- v.) වි අලෙවි මණ්ඩලය
- vi.) හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය
- vii.) ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP)
- viii.) ජාතික කෘෂිකාර්මික විවිධාංගීකරණය හා ජනාවාස අධිකාරිය (හදබිම අධිකාරිය)
- ix.) ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය (NIPHM)
- x.) ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය
- xi.) සීමාසහිත ලංකා පොහොර සමාගම
- xii.) කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගම
- xiii.) ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාගිනි නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩලය (ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය)
- xiv.) ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය හා ආශ්‍රිත සමාගම් (NLDB)
- xv.) මිල්කො (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් (Milco)
- xvi.) සීමාසහිත මහවැලි සත්ත්ව ව්‍යාපාරික සමාගම
- xvii.) ප්‍රාදේශීය ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන

• ක්‍රියාත්මක කරන අණපනත්

- i.) ශ්‍රී ලංකා ගොවිජන රක්ෂණ පනත (1999 අංක 20)
- ii.) ගොවිජන සංවර්ධන පනත (2000 අංක 46)
- iii.) ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල පනත (1982 අංක 28)
- iv.) ගස් හෙලීම (පාලනය කිරීම) පනත (1951 අංක 9)
- v.) බීජ වි පනත (2003 අංක 22)
- vi.) පාංශු සංරක්ෂණ පනත (1996 අංක 24)
- vii.) වි අලෙවි මණ්ඩල පනත (1971 අංක 14)
- viii.) ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතන පනත (1972 අංක 5)
- ix.) කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්තිය සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා සභාව පනත (1987 අංක 47)
- x.) රාජ්‍ය කෘෂිකාර්මික නීතිගත සංස්ථා පනත (1972 අංක 11)
- xi.) පළිබෝධ නාශක පාලනය කිරීමේ පනත (1980 අංක 33)
- xii.) පැළෑටි ආරක්ෂා කිරීමේ පනත (1999 අංක 35)
- xiii.) පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනත (1988 අංක 68)
- xiv.) ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාගිනි නිවීමේ ව්‍යාපාර පනත (1973 අංක 18)

- xv.) සත්ත්ව රෝග පනත (1992 අංක 59)
- xvi.) සත්ත්ව ආහාර පනත (1986 අංක 15)
- xvii.) සත්ත්ව පනත (1958 අංක 29)
- xviii.) පශු වෛද්‍ය වෘත්තික පනත (1956 අංක 46)
- xix.) වෙනත් අමාත්‍යවරයෙක් යටතට නිශ්චිතව පවරා නොමැති විෂය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ අනෙකුත් සියලු ව්‍යවස්ථාවන්

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ආයතන රැසක් ඇති බැවින් පරිපාලනයේ පහසුව උදෙසා එම ආයතන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන අංශ 04 ක් යටතට ඇතුළත් කර ඇත. එම අංශ සහ අංශ යටතේ ඇති ආයතන වන්නේ,

i.) කෘෂිකර්ම අංශය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය, වී අලෙවි මණ්ඩලය, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව සහ ගොවීන්ගේ භාරකාර අරමුදලයි.

ii.) පශු සම්පත් අංශය

සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය හා ආශ්‍රිත සමාගම්, මිලිකෝ (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් සහ සී/ස මහවැලි සත්ත්ව ව්‍යාපාරික සමාගමයි.

iii.) පොහොර අංශය

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය, සී/ස ලංකා පොහොර සමාගම, සී/ස කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගම, ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාහිති නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩලය (ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය) සහ ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනයයි.

iv.) ග්‍රාමීය ආර්ථික අංශය

ජාතික කෘෂිකාර්මික විවිධාංගීකරණ හා ජනාවාස අධිකාරිය (හදබිම අධිකාරිය) සහ කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ ග්‍රාමීය ආර්ථික අංශය යටතට ඇතුළත් කර ඇත.

ඒ අනුව, 2023/24 වර්ෂයේ කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ අයවැය කාරක සභා අවස්ථාව සඳහා වන ප්‍රගති වාර්තාව තුළ කෘෂිකර්ම, පොහොර, පශු සම්පත් සහ ග්‍රාමීය ආර්ථික යන අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ප්‍රධාන අංශ 04 යටතේ සිදු කරන ලද සංවර්ධන වැඩසටහන්වල 2023.09.30 දින දක්වා මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය සහ 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය හා භෞතික ඉලක්ක ද ඇතුළත් කර ඇත.

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් පිළිබඳ සාරාංශය

නිරසර සංවර්ධනය සඳහා වන 2030 න්‍යාය පත්‍රය අනුව ගෝලීය සංවර්ධන අභිමතාර්ථ (නිරසර සංවර්ධන අරමුණු) සාක්ෂාත් කරගැනීම සහ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා කෘෂිකර්ම අංශය විසින් සංවර්ධන අරමුණු මෙහෙයවා ඇත.

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ 2023 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා අංක 118 වැය ශීර්ෂය යටතේ වෙන් කර ඇති මුළු මුදල රු.මි. 25,602.50කි. එමෙන්ම, පුනරාවර්තන වැඩසටහනක් වන පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන සඳහා 2023 වසර වෙනුවෙන් රු.මි. 56,263.00 ක මුදලක් වෙන් කර ඇත. මෙම සියළු වැඩසටහන් කෘෂිකර්ම අංශය, පශු සම්පත් අංශය, පොහොර අංශය හා ග්‍රාමීය ආර්ථික හෝග වගා හා ප්‍රවර්ධන අංශය යන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන අංශ 04 යටතේ දියත් කර ඇත.

ඒ අනුව, 2023 වර්ෂයේ කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ කෘෂිකර්ම අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ තාක්ෂණික ප්‍රවර්ධන විශේෂ වැඩසටහන සඳහා රු.මි. 900.00 ක් ද, කෘෂිකර්මාන්තය තුළ තරුණයන් රඳවාගැනීමේ වැඩසටහන සඳහා රු. මි. 120.00 ක් ද, ලංකාවේ වානිජමය දෙල් නිෂ්පාදනය සඳහා වූ සමාරම්භක ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මි. 2.00 ක් ද, ගොවීන් සඳහා දායකත්ව රක්ෂණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම සඳහා රු.මි. 1,000.00 ක් ද, විශ්ව විද්‍යාල සමඟ ජාතික කෘෂිකර්ම ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම සඳහා රු.මි. 20.00 ක් ද, ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව සඳහා රු.මි. 25.00ක් ද වෙන් කර ඇත. තවද, විදේශ අරමුදල් යටතේ සිදු කරනු ලබන ව්‍යාපෘති සඳහා සිදුකර ඇති සමස්ත ආයෝජනය රු.මි. 22,204.62 ක් වේ.

මීට අමතරව කෘෂිකර්ම අංශයට අනුබද්ධ ආයතන වන කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය සඳහා රු.මි. 10.00 ක් ද, වී අලෙවි මණ්ඩලය සඳහා රු.මි. 3,171.00 ක් ද, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය සඳහා රු.මි. 25.00 ක මුදලක් ද ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස වෙන් කොට ඇත.

පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ උන්නතිය උදෙසා ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් සකස් කිරීමෙහිලා ප්‍රමුඛතම වන කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ පශු සම්පත් අංශය, දේශීය නැවුම් කිරි නිෂ්පාදනයෙන් ස්වයංපෝෂිත වීමේ ඉලක්කය ප්‍රමුඛව දේශීය කිරි නිෂ්පාදකයා ශක්තිමත් කරමින් දේශීය කිරි කර්මාන්තය නැංවීම මෙන්ම එළ, කුකුළු, සුකර ඇතුළු අනෙකුත් උප අංශ සංවර්ධනය කර තත්ත්වයෙන් උසස් ගුණාත්මක සත්ව නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය හා පරිසර හිතකාමී ලෙස සත්ව පාලනයේ යෙදීම දිරිගැන්වීම උදෙසා දේශීය සහ විදේශීය අරමුදලින් මූල්‍යනය වන විවිධ වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

ඒ අනුව, 2023 වසරේ දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන වෙනුවෙන් රු.මි. 25.00 ක් ද, සතුන් අභිජනනය කිරීමේ ගොවිපොළවල් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා රු.මි. 50 ක් ද, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා රු.මි. 275.00 ක් ද වෙන් කර ඇත.

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ පොහොර අංශය විසින්, නිරසර සංවර්ධනය සඳහා වන 2030 න්‍යායපත්‍රය අනුව ගෝලීය සංවර්ධන අභිමතාර්ථ (නිරසර සංවර්ධන අරමුණු) සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ නිසි ප්‍රමිතියෙන් යුතු පොහොර භාවිතය දිරි ගැන්වීම, ඒවා නිසි කලට බෙදාහැරීමට ක්‍රමවේද සැකසීම හා පරිසර හිතකාමී ශාක පෝෂක නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීම හා ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇති කිරීම සඳහා සිය සංවර්ධන අරමුණු මෙහෙයවා ඇත.

2023 වර්ෂය තුළදී පොහොර අංශය විසින් ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් කිහිපයක් දියත් කර ඇත. ඒවා නම්, ජාතික පොහොර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය (National Fertilizer Management Information System) නිර්මාණය කිරීම, ලංකා පොහොර සමාගමේ පොහොර පරීක්ෂණාගාරය

වැඩිදියුණු කිරීම හා ලංකා පොහොර සමාගම සහ කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගම ඒකාබද්ධ කිරීම යන වැඩසටහන් වේ. මීට අමතරව, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇති කිරීමේ හා තිරසර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ විශේෂ වැඩසටහන යටතේ පොහොර සහනාධාරය ලබා දීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර එමගින් වී සඳහා අවශ්‍ය පොහොර ගොවියාට නොමිලේ ලබා දීම සහ අනෙකුත් බෝග සඳහා අවශ්‍ය පොහොර සහන මිලකට ලබා දීමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව, 2023 වසරේදී ගොවීන් වෙත සහනාධාර පොහොර බෙදා දීමද සිදු කොට ඇත.

2023 වර්ෂයේදී පොහොර අංශය සඳහා, රසායනික හා කාබනික පොහොර සඳහා වන පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන වෙනුවෙන් පුනරාවර්තන වියදම් ලෙස රු.මි. 56,263.00 ක් වෙන් කර ඇති අතර ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය සඳහා රු.මි. 20.00 ක්ද, ලංකා පොහොර සමාගමේ පොහොර පර්යේෂණාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රු. මි. 9.00 ක්ද, පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම සහ ගබඩා කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රු.මි. 150.00 ක්ද වෙන් කර ඇත.

මීට අමතරව පොහොර අංශයට අනුබද්ධ ආයතන වන ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය සඳහා රු.මි. 5.00 ක් හා පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය සඳහා රු.මි. 30.00 ක මුදලක් ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස වෙන් කොට ඇත.

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ග්‍රාමීය ආර්ථික අංශයේ 2023 වර්ෂය සඳහා අතිරේක බෝග වගා වැඩසටහන වෙනුවෙන් රු.මි. 100.00 ක් සහ එළු පාලන ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් රු.මි. 150.00 ක් වෙන් කර ඇත. මීට අමතරව ග්‍රාමීය ආර්ථික අංශයට අනුබද්ධ ආයතනයක් වන ශ්‍රී ලංකා හදබිම අධිකාරිය සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස රු.මි. 200.00 ක මුදලක් වෙන් කොට ඇත.

**2023 වසර තුළ සිදුකරන ලද ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් හා එහි මූල්‍ය ප්‍රගතිය
(වැය ශීර්ෂ අංක 118 යටතේ, 2023.09.30 දින දක්වා)**

අ/අ	වැඩසටහන	වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %	බැඳීම් හා බැරකම් (රු.මි)
1.	සමස්ත අයවැය				
1.1	ප්‍රාග්ධන	25,602.50	14,139.39	49	-
1.2	පුනරාවර්තන	64,318.24	45,619.03	71	-

වැය ශීර්ෂ අංක 118 යටතේ සිදුකරන ලද ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අ/අ	වැඩසටහන	වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %	බැඳීම් හා බැරකම් (රු.මි)
පුනරාවර්තන					
	පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන	56,263.00	41,126	73.10	5,821.158
ප්‍රාග්ධන					
1.	ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ තාක්ෂණික ප්‍රවර්ධන විශේෂ වැඩසටහන	900.00	93.17	10.35	55.19
2.	කෘෂිකර්මාන්තය තුළ තරුණයන් රඳවා ගැනීම.	120.00	0.51	0.43	11.88
3.	දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රවලීන කිරීම	25.00	25.00	100.00	25.00
4.	සත්ත්ව අභිජනන සහ ගොවිපොළ සංවර්ධනය	50.00	7.47	14.94	7.36
5.	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන් (යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය)	50.00	25.00	50.00	18.38
	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන් (සංවර්ධන ආධාර)	225.00	70.43	31.30	69.54
6.	අතිරේක බෝග වගා වැඩසටහන	100.00	49.21	49.21	60.16
7.	එළු පාලන ව්‍යාපෘතිය	150.00	46.23	30.82	107.97
8.	ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය	20.00	7.90	39.50	-
9.	විශ්ව විද්‍යාල සමඟ ජාතික කෘෂිකර්ම ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම	20.00	2.30	11.50	6.62
10.	ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව	25.00	8.63	34.52	-
11.	ලංකා පොහොර සමාගමේ පොහොර පර්යේෂණාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම	9.00	5.29	58.78	3.72
12.	පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම සහ ගබඩා කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම	150.00	8.76	5.84	4.58
13.	ගොවීන් සඳහා දායකත්ව රක්ෂණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම	1,000.00	165.58	16.56	-
උප එකතුව - i		2,844.00	515.48		
1.	දේශගුණික සුහුරු වාරිකෘෂි ව්‍යාපෘතිය (CSIAP) ලෝක බැංකු ණය	6,380.00*	5307.74	83.19	-
2.	කුඩා පරිමාණ කෘෂිව්‍යාපාර සහභාගීත්ව වැඩසටහන (SAPP) - IFAD	6,392.28	2431.00	38.03	2,431.87
3.	කෘෂිකාර්මික අංශය නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය (ASMP) - ලෝක බැංකු ණය	7,825.00	3,933.63	50.27	-
4.	කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා ඇති වන අහිතකර බලපෑම් ඉවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (SARP)	700.00	77.99	11.14	-

අ/අ	වැඩසටහන	වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %	බැඳීම් හා බැරකම් (රු.මි)
5.	කුඩා පරිමාණ කිරි නිෂ්පාදන සමුපකාර සමිති සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (ප්‍රංශ ආධාර)	835.34	8.36	1.00	-
6.	කටුනායක ශාක නිරෝධායන සේවය (NPQS) ශක්තිමත් කිරීම (JICA)	20.00	2.09	10.45	1.79
7.	ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය නවීකරණය කිරීම (KOICA)	50.00	16.30	32.60	13.7
8.	ලංකාවේ වානිජමය දෙල් නිෂ්පාදනය සඳහා වූ සමාරම්භක ව්‍යාපෘතිය	2.00	0.14	7.00	0.1
උප එකතුව - ii		22,204.62	11,777.25		
අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථයට අයත් ආයතන					
1.	කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය	10.00	අක් මුදල් ලැබී නොමැත		-
2.	වී අලෙවි මණ්ඩලය	3,171.00	2158.61	68.07	-
3.	හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය	25.00	10.52	42.08	-
4.	ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය	5.00	අක් මුදල් ලැබී නොමැත		-
5.	පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය	30.00	6.0	20.00	7.28
6.	ශ්‍රී ලංකා හඳබීම අධිකාරිය	200.00	111.84	55.92	-
උප එකතුව - iii		3,441.00	2,286.97		
මුළු එකතුව - (i+ii+iii)		28,489.62	14,579.70		

* දේශගුණික සුහුරු වාරි කෘෂි ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2023 සඳහා අයවැයෙන් වෙන්කළ රු.මි. 3,380 ක මුදල ජූලි මසදී අවසන් වීම නිසා අතිරේක රු.මි. 3000ක් ලබාදීම අනුව වාර්ෂික මුළු වෙන්කිරීම රු.මි. 6,380 ක් විය.

2024 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය හා භෞතික ඉලක්ක

- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	විස්තරය	වෙන් කළ මුදල (රු.මි)
1.	ප්‍රාග්ධන	41,595.80
2.	පුනරාවර්තන	89,923.47
	සමස්ත අයවැය	131,519.27

- 2024 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් සාරාංශය

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

අංශය	2024 යෝජිත ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)
කෘෂිකර්ම අංශය	1,600.00
පශු සම්පත් අංශය	865.00
ග්‍රාමීය ආර්ථික අංශය	810.00
පොහොර අංශය (පුනරාවර්තන)	26,000.00

01. කෘෂිකර්ම අංශය

වැය ශීර්ෂ අංක 118-02-03-020-2509

අ/අ	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)
		2024
1	කාර්යක්ෂම කෘෂි යන්ත්‍ර නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම හා ප්‍රවර්ධනය සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	100.00
2	කෘෂි නවෝත්පාදනය දිරිගැන්වීම	25.00
3	වාර්ෂික බෝග නිෂ්පාදන සැලැස්ම	5.00
4	බෝග ආරක්ෂණය (කාලගුණික විපර්යාස, ජෛවීය හා අජෛවීය සාධක හේතුවෙන් බෝගවලට සිදුවන හානි අවම කිරීම, වන සත්ව හානි, සේනා දළඹු හානි අවම කිරීම)	150.00
5	කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය, නව තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය තුළින් නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම (Training, Field Days), Campaign, Seminar, ගොවි හමුව ආදර්ශන සහිතව දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පැවැත්වීම	100.00
6	දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම කමිටු රැස්වීම්	5.00
7	පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික ශිල්පීය ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම	50.00
8	තරුණ ගොවි සමාජවල සාමාජිකයින්ගේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය	165.00
	එකතුව	600.00

වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-020-2202

අ/අ	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)
		2024
	උසස් තාක්ෂණය භාවිතය ප්‍රවර්ධනය මගින් නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම (Irrigation Solar pump, Poly tunnel, Hydroponics, Shade net, Fertility management, Development of Post-harvest technologies, Agro wells)	175.00

අ/අ	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)
		2024
	විශේෂිත බෝගවල නිෂ්පාදන ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම හා නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම (ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු, අලබෝග)	145.00
	උණ භාවිත ඉඩම් සංවර්ධනය (සෝජාන්, පුරන් කුඹුරු)	40.00
	කෘෂිපාදක කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය (Post-harvest management, Value chain management, Mashroom, Bee keeping)	40.00
	එකතුව	400.00

වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-083-2506

අ/අ	ව්‍යාපෘතිය	ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත දිස්ත්‍රික්ක	ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)
			2024
1	ශ්‍රී ලංකාවේ සංවේදී (එළවළු/පලතුරු) සැපයුම් දාමවල පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම සඳහා ආරක්ෂිත ඇසුරුම් සහ ප්‍රවාහන ක්‍රම හඳුන්වා දීම	දිවයින පුරා	55.00
2	ගොවීන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවීම සඳහා ගොවිපළ මට්ටමේ සහල් "ඉරිඟු සහ ධාන්‍ය වර්ග ගබඩා කිරීමේ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම	අනුරාධපුර, කුරුණෑගල, කිලිනොච්චි, මොණරාගල, මහනුවර සහ අම්පාර	15.00
3	ගෘහ මට්ටමේ සහල් සැකසුම් කර්මාන්තය දියුණු කිරීම	දිවයින පුරා	10.00
4	ග්‍රාමීය මට්ටමින් කුළුබඩු සැකසීමේ ක්ෂුද්‍ර ව්‍යවසායන් හඳුන්වාදීම	අනුරාධපුර, අම්පාර, කුරුණෑගල, ගාල්ල, හම්බන්තොට සහ මුලතිවු	5.00
5	ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු වටිනාකම් දාමයේ පාර්ශවකරුවන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා පලතුරු සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම	දිවයින පුරා	5.00
6	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ අපනයනය ඉලක්ක කරගත් කෙසෙල් වගාවේ යෙදී සිටින ගොවීන් ඉලක්ක කර ගනිමින් 'ඇඹුල්' කෙසෙල් සඳහා පැක් හවුස් ඒකකයක් පිහිටුවීම.	දිවයින පුරා	5.00
7	ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි පාදක අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සඳහා ව්‍යවසායකයින් සවිබල ගැන්වීම	දිවයින පුරා	5.00
	එකතුව		100.00

වැය ශීර්ෂ අංක 118-02-03-084-2509/2202

අ/අ	ව්‍යාපෘතිය	විස්තරය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)
			2024
1	කාර්යක්ෂම කෘෂි යන්ත්‍ර නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම හා ප්‍රවර්ධනය සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> දිවයින පුරා සියළු දිස්ත්‍රික්ක සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. මේ සඳහා එක් දිස්ත්‍රික්කයකින් ගම්මාන 2 බැගින් තෝරා ගැනීමට නියමිත වේ. තෝරා ගන්නා ලද ගම්මාන වල ව්‍යාපෘති හඳුනාගන්නා ගැනීම සඳහා සහභාගිත්ව ගැමි පිවිසුම (PRA) සිදුකර නු ලැබේ. තවද, ඉහත ගම්මාන තුළින් ගොවීන් ඔවුන්ගේ හැකියාව හා විභවතාවය අනුව කෘෂි ව්‍යවසායකයින් ලෙස මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා තෝරා ගනු ලැබේ. 	500.00

02. පොහොර අංශය

- 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	විස්තරය	වෙන් කළ මුදල (රු.මි)
1.	පුනරාවර්තන	42.55
	සමස්ථ අයවැය	42.55

- 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත සංවර්ධන වැඩසටහන්)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1.	වී වගාව සඳහා ගොවීන් වෙත මූල්‍ය සහනාධාරය ලබාදීම.	හෙක්ටයාර	හෙක්. මිලියන 1.30	රු. 20,000.00 (හෙක්.)	26,000.00

03. පශු සම්පත් සංවර්ධන අංශය

- 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	1,173.05
2	පුනරාවර්තන වියදම්	450.48

- 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැය ශීර්ෂ අංකය	සංවර්ධන වැඩසටහන	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	118-2-03-078-2507	සත්ත්ව අභිජනන සහ ගොවිපොළ සංවර්ධනය	50.00
2	118-2-03-079-2506	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධනය (යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය)	257.00
3	118-2-03-079-2202	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධනය (සංවර්ධන ආධාර)	558.00
එකතුව (රු.මි.)			865.00

සටහන - දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන (සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා විය).

04. ග්‍රාමීය ආර්ථික අංශය

2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය හා භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

- 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	834.50
2	පුනරාවර්තන වියදම්	202.00

• 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත සංවර්ධන වැඩසටහන්)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1.	භෝග වගා ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිලාභී පවුල් සංඛ්‍යාව	29,440	ප්‍රතිලාභී පවුලක් සඳහා අක්කර 01ට උපරිම - රු.15,000.00	200.00
		වගා කරන ලද ඉඩම් ප්‍රමාණය - හෙක්ටයාර	5,120		
		අස්වැන්න මෙ.ටො.	4,200-5,000		
2.	එළු පාලන ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිලාභී පවුල් සංඛ්‍යාව	2,250	ප්‍රතිලාභී පවුලක් සඳහා එළුවන් නිදෙනෙකුට රු.85,000.00	200.00
		බෙදා දුන් එළුවන් සංඛ්‍යාව	6,750		
3.	ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධන කටයුතු	ආරම්භ නොකළ සහ මැතකදී ආරම්භකළ ආර්ථික මධ්‍යස්ථානවල ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති ගණන	ඉදිකිරීම් සහ බිල්පත් ගෙවීම් (විදුලිය, ජලය, ආරක්ෂක සේවා)	ඉදිකිරීම් ඇස්තමේන්තු හා බිල්පත් වටිනාකම් අනුව මුදල් වෙන් කෙරේ.	50.00
4.	* ඉන්දිය රජයේ ආධාර යටතේ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරාගත් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් සඳහා සනීපාරක්ෂක ඒකක ඉදි කිරීම	සනීපාරක්ෂක ඒකක ගණන	1,325 ඒකක	රු. 225,000.00	ඉන්දිය ආධාර 300.00
					දේශීය අරමුදල් 60.00

***ඉන්දියානු රජයේ ආධාර යටතේ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කය සඳහා අනුමත සනීපාරක්ෂක ඒකක (වැසිකිළි) ඉදිකිරීමේ වැඩසටහන**

2018 වර්ෂයේ දී ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය යටතේ අනුමත ව්‍යාපෘතියකි. 2018.07.03 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර 2018.07.29 දින ශ්‍රී ලංකා රජය සහ ඉන්දිය රජය අතර ගිවිසුම් අත්සන් කර ඇත. අමාත්‍යාංශ සංශෝධනයන් අනුව විවිධ අමාත්‍යාංශ යටතට මෙම ව්‍යාපෘතිය පත් වූ අතර 2022 සහ 2023 වසරවල අයවැය ඇස්තමේන්තු යටතේ ප්‍රතිපාදන වෙන්වී නැත. පසුගිය වසර කිහිපය තුළ පැවති ආර්ථික අර්බුදයන් යටතේ හාණ්ඩ මිල ඉහළ යාම නිසා අනුමත ඇස්තමේන්තුවලට අනුව මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වී ඇත. ව්‍යාපෘතියෙහි ගිවිසුම් ගත කාලය 2021.07.18 දිනෙන් අවසන් වී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් ඉන්දියානු මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය සමග සාකච්ඡා කළ අතර වර්තමාන මිලගණන් අනුව සනීපාරක්ෂක ඒකක ගණන සහ අනෙකුත් සංශෝධනයන් ඇතුළත් කර ගිවිසුම සංශෝධනය කර ඉදිරි කටයුතු සඳහා අනුමැතියට ඉන්දියානු මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2024 වර්ෂයට අපේක්ෂිත ප්‍රතිපාදනය ඉන්දිය ආධාර යටතේ රු. මි. 300.00 ක් සහ දේශීය අරමුදල් රු. මි. 60.00 කි.

මෙම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් සෘජුවම සහ වක්‍ර වශයෙන් ප්‍රතිලාභීන් 200,000 කට පමණ ජීවනෝපාය සංවර්ධනය සඳහා සහය දැක්වීමට මේ යටතේ හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

වැය ශීර්ෂ අංක 118 යටතේ සිදු කරන ලද ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය සහ භෞතික ප්‍රගතිය

01. ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ තාක්ෂණික ප්‍රවර්ධන විශේෂ වැඩසටහන - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-020-2509/2202

2023 වර්ෂය සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ තාක්ෂණික ප්‍රවර්ධන විශේෂ වැඩසටහන යටතේ අයවැය මගින් රු.මි. 900.00 ක් වෙන් කොට ඇත. එම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මූලික අරමුණු පහත පරිදි වේ.

- i.) ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම සහ තාක්ෂණික ප්‍රවර්ධනය
- ii.) ආහාර උද්ධමනය අවම කිරීම.
- iii.) විදේශ විනිමය ඉතිරි කර ගැනීම.
- iv.) තරුණ ප්‍රජාව කෘෂිකර්මාන්තය වෙත ආකර්ෂණය කර ගැනීම.
- v.) නව තාක්ෂණයට ගොවි ජනතාව නැඹුරු කිරීම ආදී කරුණු වේ.

මෙම අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා හඳුනාගත් විශේෂිත බෝගවල (කේෂ්‍රු බෝග, අල බෝග, එළවළු බෝග) නිෂ්පාදන ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම. කෘෂිකර්මය සඳහා උසස් තාක්ෂණය භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, කෘෂිපාදක කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය, ජල කළමනාකරණය, ඌන භාවිත ඉඩම් සංවර්ධනය, දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා වන බෝග ආරක්ෂණ වැඩ පිළිවෙල, කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘති කටයුතු, අපනයන පාදක පලතුරු ගම්මාන ස්ථාපනය කිරීම, කෘෂිකර්ම නවෝත්පාදනය, කෘෂිකර්ම ප්‍රතිපත්තියට අදාළ කටයුතු ආදී ක්ෂේත්‍ර යටතේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල, විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කරනු ලබයි.

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගති පාලන කටයුතු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් සිදු කරනු ලැබේ. මේ යටතේ වූ සියලුම ව්‍යාපෘති ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර, මෙම වසර අවසානය වන විට එම ව්‍යාපෘතීන් සියල්ල සාර්ථකව අවසන් කිරීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබේ.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	ව්‍යාපෘති ගණන	2023.09.30 දිනට වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)
	ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ තාක්ෂණික ප්‍රවර්ධන විශේෂ වැඩසටහන			
1	විශේෂිත බෝගවල නිෂ්පාදන ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම හා නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම (ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු, අලබෝග)	246.66	23	
2	උසස් තාක්ෂණය භාවිතය ප්‍රවර්ධනය මගින් නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම (Irrigation Solar pump, Poly tunnel, Hydroponics, Shade net, Fertility management, Development of Post-harvest technologies, Agro wells)	364.15	26	
3	කෘෂිපාදක කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය (Post-harvest management, Value chain management, Mashroom, Bee keeping)	86.40	17	

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	ව්‍යාපෘති ගණන	2023.09.30 දිනට වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)
4	පාංශු පෝෂක හා ජල කළමනාකරණය	10.82	1	
5	ඌන භාවිත ඉඩම් සංවර්ධනය (සෝජන්, පුරන් කුඹුරු)	18.95	4	
6	බෝග ආරක්ෂණය (කාලගුණික විපර්යාස, ජෛවීය හා අජෛවීය සාධක හේතුවෙන් බෝගවලට සිදුවන හානි අවම කිරීම, වන සත්ව හානි, සේනා දළඹු හානි අවම කිරීම)	1.78	1	
7	කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්තිය, නව තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය තුළින් නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම (Training, Field Days), Campaign, Seminar, ගොවි හමුව ආදර්ශන සහිතව දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පැවැත්වීම	1.65	3	
9	අපනයන පාදක පළතුරු ගම්මාන ස්ථාපනය හා නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම	59.25	17	
10	කෘෂි නවෝත්පාදනය දිරිගැන්වීම	3.00	1	
11	කෘෂිකර්ම ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම හා එළිදැක්වීම	2.00	1	
12	දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම කමිටු රැස්වීම්	3.00	1	
14	වාර්ෂික බෝග නිෂ්පාදන සැලැස්ම	2.00	1	
15	බැඳීම, බැරකම් හා අනැති බිල්පත්-2022	50.24	0	
16	මාකපුර කෘෂි. පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පාංශු විද්‍යාගාරයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කිරීම	24.41	1	
	එකතුව	874.31	97	93.17

භෞතික ප්‍රගතිය

මෙම වැඩසටහන කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල, බස්නාහිර, දකුණ, වයඹ සහ ඌව පළාත් සභාවල පළාත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ සහ මගින් දිවයිනේ දිස්ත්‍රික්ක 18 ක් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ.

එසේම, මෙම වැඩසටහන කෘෂිකර්ම අංශයට අදාළ විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර 11 ක් තෝරාගනිමින් ක්‍රියාත්මක වන අතර ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති වන්නේ එළවළු, පලතුරු සහ ධාන්‍ය නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීම, වාණිජ බෝග නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීම, ආන්තික බිම්වල සෝජන් ක්‍රමය යටතේ වගා කිරීම, බීජ නිෂ්පාදනය, පාංශු පෝෂක කළමනාකරණය ආදියයි.

තවද මෙම වැඩසටහන යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ව්‍යාපෘති 14ක් ක්‍රියාත්මක වේ. එම ව්‍යාපෘති පහත සඳහන් ක්‍රමයන් ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. උසස් ගුණාත්මයෙන් එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය, බඩ ඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදන ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම, බීජ සහ කෘෂි උපකරණවල ගුණාත්මක බාවය වැඩිදියුණු කිරීම, කෘෂි ක්‍රමයට අදාළ පර්යේෂණාගාර වැඩිදියුණු කිරීම, තිරසාර වාරිමාර්ග පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. මෙම වැඩසටහන් සඳහා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් රු.මි. 410.75 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇත.

මෙම සියලු ව්‍යාපෘති මේ වන විට සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර 30% පමණ භෞතික ප්‍රගතියක් අත් කරගෙන ඇත. එසේම, මෙම ව්‍යාපෘති සියල්ල මෙම වර්ෂය තුළ අවසන් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ජායාරූප අංක 01 - 06

02. කෘෂිකර්මාන්තය තුළ තරුණයන් රඳවාගැනීමේ වැඩසටහන (තරුණ ගම්මාන වැඩසටහන) - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-084-2509/2202

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය සහ අනුබද්ධ අනෙකුත් ආයතනවල සහභාගීත්වයෙන් කෘෂිකර්මාන්තය තුළ තරුණයන් රඳවාගැනීමේ වැඩසටහන හම්බන්තොට, ගාල්ල, වවුනියාව, කුරුණෑගල සහ මොණරාගල යන දිස්ත්‍රික්කවල තෝරාගත් ගම්මාන පදනම් කරගනිමින් ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම වැඩසටහන වෙනුවෙන් 2023 වර්ෂය සඳහා රු.මි. 120.00 ක මුදලක් වෙන් කර ඇත.

මෙම වැඩසටහන යටතේ දිස්ත්‍රික්කවල ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘතිවල 2023.09.30 දින තෙක් මූල්‍ය සහ භෞතික ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-084-2509/2202 යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය % ලෙස	භෞතික ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක වන ගම්මාන
හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ ගම්මාන වැඩසටහන						
1.	ඇපල් පේර වගා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	7.85	-	-	Plant Agro model සහ Sprinklers සඳහා ටෙන්ඩර් 3ක් කැඳවා ඇත.	සිටිනාමළුව උතුර, කැප්පෙටියාව උතුර, බැඳිගංතොට, වාඩිගල, කහදාව
2.	අන්තෘසි වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	6.58	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	සිටිනාමළුව උතුර, කැප්පෙටියාව උතුර
3.	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ දෙළුම් වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම.	9.54	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	සිටිනාමළුව උතුර, කැප්පෙටියාව උතුර, බැඳිගංතොට, වාඩිගල, කහදාව
4.	කුරක්කන් පළවලින් බීජ වෙන් කිරීමේ යන්ත්‍ර ලබා දීම තුළින් නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම.	0.36	-	-	සති 2ක් ඇතුළත අවසන් කිරීම සඳහා ඇණවුම සිදු කර ඇත.	බැඳිගංතොට
5.	රටකපු බීජ වෙන් කිරීමේ යන්ත්‍ර ලබා දීම තුළින් ගොවි නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම.	0.34	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	බැඳිගංතොට

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය % ලෙස	භෞතික ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක වන ගම්මාන
6.	දැනට ක්ෂේත්‍රයේ පවතින ඇඹුල් කෙසෙල් වගාව අපනයනය සඳහා සංවර්ධනය කිරීම.	10.05	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	ජඳුර, බැඳිගංතොට
7.	අපනයනය සඳහා ඇඹුල් කෙසෙල් වගාව	19.84	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	ජඳුර, බැඳිගංතොට
8.	සහල් පිටි නිෂ්පාදනය	2.52	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	සිටිනාමළුව උතුර, කැප්පෙටියාව උතුර, ජඳුර, බැඳිගංතොට, වාඩිගල, කහදාව
9.	බිම්මල් ගම්මානයක් ස්ථාපිත කිරීම සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ බිම්මල් වගා ගෘහ ස්ථාපිත කිරීම මගින් බිම්මල් වගාව වඩා විධිමත් ලෙස ව්‍යාප්ත කිරීම.	12.79	-	-	තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුවට යොමු කර ඇත. ගෘහ 08ක් සාදා ඇත.	ජඳුර
10.	TOM E.J.C.අඹ වගා වැඩසටහන	3.11	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත. සූරියවැව සඳහා හරිත (පුද්ගලික) සමාගමට ඇණවුම ලබා දී ඇත.	කැප්පෙටියාව උතුර, බැඳිගංතොට, වාඩිගල, කහදාව, ජුල් පල්ලම, කාවන්තිස්සපුර දී ඇත.
11.	පැපොල් වගා ව්‍යාපෘතිය	18.38	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	සිටිනාමළුව උතුර, කැප්පෙටියාව උතුර, ජඳුර, බැඳිගංතොට, වාඩිගල, කහදාව
12.	විජලනය තුළින් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන - 2023	2.13	-	-	ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇත.	වාඩිගල, කහදාව

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය % ලෙස	භෞතික ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක වන ගම්මාන
ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ ගම්මාන වැඩසටහන						
1.	ස්වයංපාලිත කිරි ගොවි සමිතියේ කිරිහල ස්ථාපිත කිරීම.	2.35	-	-	කිරිහල ක්‍රියාත්මක වේ. ඉදිකිරීම් මේ වන විට අවසන් අදියරේ පවතී.	රණපනාදේණිය
2.	සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කුකුළු පාලනය සුලභ කිරීම.	0.36	0.0015	0.39	පුහුණු වැඩසටහනේ පළමු අදියර අවසන් කර ඇත. ප්‍රසම්පාදනය අවසන් කිරීමෙන් පසු කුකුළු පැටවුන් සඳහා ඇණවුමක් ලබා දී ඇත.	පංචිල, මාවඩවිල, රණපනාදේණිය
3.	රත්ගම පඟු වෛද්‍ය කොට්ඨාශයේ 2023 වසරේ සිට එළු පාලනය සුලභ කිරීම.	2.18	0.0096	0.44	පුහුණු වැඩසටහනේ පළමු අදියර අවසන් කර ඇත. ප්‍රසම්පාදනය සිදු කෙරෙමින් පවතී.	පංචිල, මාවඩවිල, රණපනාදේණිය
වව්නියා දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ ගම්මාන වැඩසටහන						
1.	උඳු වගා ව්‍යාපෘතිය	1.07	0.48	44.86	බීජ බෙදා හැරීම සිදුකරමින් පවතී.	පෙරියකඩ්ඩු
2.	ගව පාලනය	8.35	-	-	ව්‍යාපෘති අනුමත කර ප්‍රතිපාදන	පෙරියකඩ්ඩු
3.	එළු පාලනය	2.66	-	-	නිදහස් කර ඇති අතර	පෙරියකඩ්ඩු
4.	ගෙවතු කුකුළු පාලනය සංවර්ධනය	2.14	-	-	ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම ද	පෙරියකඩ්ඩු

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය % ලෙස	භෞතික ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක වන ගම්මාන
					අවසන් කර ඇත.	
කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ ගම්මාන වැඩසටහන						
	CSIAP සහ SARP ව්‍යාපෘති මගින් ක්‍රියාත්මක වේ.	ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.				බක්ච්චුව

ආහාර සුරක්ෂිතතා සහ තාක්ෂණ වැඩසටහන (වැය ශීර්ෂ අංක 118-02-03-020-2509/2202), දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂි ව්‍යාපෘතිය (CSIAP) සහ කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා වන අභිනතර බලපෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (SARP) මගින්ද මෙම වැඩසටහනට අයත් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වේ.

ඡායාරූප අංක 07 - 08

03. දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රවලිත කිරීම - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-077-2202

දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම හා පරිභෝජනය වැඩි කිරීම ප්‍රධාන අරමුණ වූ මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2023 වර්ෂය ආරම්භයේ රු.මි. 25.00 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් විය.

• මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
	මූල්‍ය බැඳීම- දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන	4.69	4.69	100%
	මූල්‍ය බැඳීම- 2022 සංශෝධිත අයවැය ඇස්තමේන්තුව මගින් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීම සඳහා ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන	20.31	20.31	100%
	එකතුව	25.00	25.00	100%

ඒ අනුව, මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පාසල් ළමුන් අතර දියර කිරි පරිභෝජනය හා ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා වූ ක්‍රියාකාරකම් යෝජිතව පැවතුනද භාණ්ඩාගාරයේ පැවති රාජ්‍ය වියදම් සමාලෝචන කමිටුවේ උපදෙස් පරිදි මෙම ව්‍යාපෘතිය 2023 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්හිටුවීමට තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව එම මුළු මුදලම 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය බැඳීම් ගෙවීම සඳහා වෙන්කරන ලද අතර එම ගෙවීම් සිදුකල බැඳීම් පහත පරිදි වේ.

- i.) 2022 වර්ෂයේ දියර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවලිත කිරීම යටතේ ඇති කරගත් බැඳීම් - රු.මි. 4.69
- ii.) 2022 වර්ෂයේ සංශෝධිත අයවැය මගින් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීමේ වැඩසටහන යටතේ ඇති කරගත් බැඳීම් - රු.මි. 20.31

04. සත්ත්ව අභිජනන සහ ගොවිපොළ සංවර්ධනය - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-078-2507

2023 වර්ෂයේ පශු සම්පත් අංශයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව සත්ත්ව අභිජනන ගොවිපොළ පිහිටුවීම සඳහා රු. මි. 50.00 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් වූ අතර එම ප්‍රතිපාදනයෙන් රු. මි. 7.36ක ප්‍රමාණයක් 2022 වර්ෂයේ බැඳීම් සඳහා ගෙවීම් කර ඇත. ඒ අනුව ඉතිරි ප්‍රතිපාදන මගින් සමස්ත දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සත්ත්ව අභිජනන ගොවිපොළ පිහිටුවීමට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වෙන්කරන ලදී.

නමුත්, 2023 අයවැය යෝජනා මගින් සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පුංගවයින් ආනයනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අයවැයෙන් ලබාදෙන ලද මුදල ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා එම කාර්යය සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් රු. මි. 35.30ක ප්‍රතිපාදන සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත නිදහස් කරන ලදී.

2023 සැප්තැම්බර් සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව රු. මි. 7.00ක ප්‍රතිපාදන බොරලන්ද රජයේ අභිජනන ගොවිපොළ වැඩිදියුණු කිරීමට වෙන්කර ඇත.

• මූල්‍ය ප්‍රගතිය

සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
සත්ත්ව අභිජනන සහ ගොවිපොළ සංවර්ධනය	50.00	7.47	15%
එකතුව	50.00	7.47	

05. සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන් - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-079-2202/2506

• මූල්‍ය ප්‍රගතිය

වැය ශීර්ෂ අංකය	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
118-2-03-079-2506	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධනය	50.00	25.00	50%
	(යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය)			
	පශු සම්පත් සංවර්ධන මධ්‍යකාලීන වැඩසටහන	31.62	6.62	21%
	මූල්‍ය බැඳීම්- 2022 සංශෝධිත අයවැය ඇස්තමේන්තුව මගින් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන	18.38	18.38	100%
118-2-03-079-2202	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධනය	225.00	70.43	31%
	(සංවර්ධන ආධාර)			
	සුකර කර්මාන්ත සංවර්ධන වැඩසටහන	16.11	3.42	21%
	කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කුකුළු ගොවිපොළ සංවර්ධන වැඩසටහන	69.59	11.68	17%
	මී ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	30.81	0.50	2%
	කිරි ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	29.87	-	-

	එළ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	25.08	6.54	26%
	ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන	5.54	0.30	5%
	මූල්‍ය බැඳීම්- ඵලදායීතා වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් මධ්‍යම හා කුඩා පරිමාණ කිරි ගොවිපොළ ප්‍රවර්ධනය කිරීම	16.88	16.88	100%
	මූල්‍ය බැඳීම්- 2022 සංශෝධිත අයවැය ඇස්තමේන්තුව මගින් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන	31.12	31.12	100%

5.1. කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධනය (යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය)

5.1.1. පශු සම්පත් සංවර්ධන මධ්‍යකාලීන වැඩසටහන

පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රය දියුණු කිරීම සඳහා උතුරු පළාතෙහි පවතින විශාල විභවතාව තුළ පශු වෛද්‍ය කාර්යාල හා අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීම මගින් පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ සේවා සැපයුම වැඩිදියුණු කිරීම උදෙසා මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

2022 වර්ෂයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කරන ලද “යාපනය නිරුනෙල්වේලි බහුකාර්ය ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම” වෙනුවෙන් රු.මි. 6.62ක් වූ අවසන් බිල්පත මෙම වසර තුළ දී ගෙවන ලදී.

“ජේදුරුතුඩුව පශු වෛද්‍ය කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල නැවත ඉදිකිරීම - අදියර II” වෙනුවෙන් 2023 වසරේ දී රු. මි. 25.00ක් වෙන් කර, උතුරු පළාත් වාරිමාර්ග / ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අදාළ ඇස්තමේන්තුව ලබා ගෙන තිබුණද, රාජ්‍ය වියදම් සමාලෝචන කමිටුවේ (PERC) උපදෙස් පරිදි මෙම වසරේ මැයි මාසයේ දී මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇත.

එයට අමතරව 2022 වර්ෂයේ සංශෝධිත අයවැය මගින් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීමේ වැඩසටහන යටතේ ඇති කරගත් මූල්‍ය බැඳීම් පියවීම සඳහා රු.මි. 18.38ක මුදලක් වැයකර ඇත.

5.2. කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධනය (සංවර්ධන ආධාර)

5.2.1. සුකර කර්මාන්ත සංවර්ධන වැඩසටහන

පාරිසරික ගැටළු අවම කර සුකර කර්මාන්තය දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් සැපයීමේ අරමුණින් මෙම ව්‍යාපෘතිය 2023 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් සකස් කර ඇත. ඒ අනුව 2023 වර්ෂය සඳහා රු. මි. 9.17ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇති අතර සුකර ගොවිපළවල් 45ක් සංවර්ධනය කිරීමට නියමිතය. සමාලෝචිත කාලසීමාව අවසන් වනවිට 2022 වර්ෂයේ ඇතිකරගත් මූල්‍ය බැඳීම් සඳහා රු.මි. 3.42 ක මුදලක් ගෙවා ඇත.

සමාලෝචිත කාලසීමාව අවසන් වනවිට නිසි අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම, නිවාස තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම යන ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් පරිසර හිතකාමී ලෙස ගොවිපොළක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා රජයේ සහයෝගය ලෙස උපරිම වශයෙන් එක් ගොවිපොළකට රු. මි. 0.20 ක් ලබාදීමට කටයුතු යොදා ඇත. ප්‍රතිලාභීන්ගේ දායකත්වය මුළු ව්‍යාපෘති පිරිවැයෙන් 50% ක් වේ. 2023 සැප්තැම්බර් 30 වන වන විට පරිසර හිතකාමී සුකර ගොවිපොළවල් 45ක ව්‍යාපෘති වාර්තා අනුමත කර ඇති අතර රු. මි. 3.30 ක අත්තිකාරම් මුදලක් පළාත් වෙත ලබා දීමට කටයුතු යොදා ඇත.

එයට අමතරව 2023 සැප්තැම්බර් මස සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සංශෝධනයට අනුව රු. මි. 3.15 ක මුදලක් බොරලන්ද සුකර අභිජනන ගොවිපොළ වැඩිදියුණු කිරීමට වෙන්කරන ලදී.

ජායාරූප අංක 09

5.2.2. කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කුකුළු ගොවිපොළ සංවර්ධන වැඩසටහන

කුකුළු නිෂ්පාදනයන්ගෙන් රට ස්වයංපෝෂිත කිරීම සඳහා කුකුළු ගොවිපොළ ස්ථාපනය කිරීම, කුකුළු නිෂ්පාදන පරිභෝජනය ප්‍රවලිත කිරීම සහ කුකුළු පාලන ක්ෂේත්‍රය වෙත නව ව්‍යවසායකයින් යොමු කිරීම මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණු වේ.

වර්තමානයේ රටේ පවතින කුකුළු පැටවුන් සඳහා වූ අධික ඉල්ලුමට පිළියමක් ලෙස කුකුළු පැටවුන් සුලභ කිරීමේ අරමුණින්, මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් ක්‍රියාත්මක කරගොල්ල ගොවිපොළ සංවර්ධනය කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මේ යටතේ බිත්තර රක්කනාගාර සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම හා ගොවිපොළෙහි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය උදෙසා කුකුළු නිවාස අළුත්වැඩියා කිරීම වෙනුවෙන් රු. මි. 18.65ක ප්‍රතිපාදන සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබා දී ඇත. බිත්තර රක්කනාගාර සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීමට අදාළ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු මේ වන විට අවසන් කර ඇත. කුකුළු නිවාස අළුත්වැඩියාවට අදාළව ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සම්පූර්ණ කර ඇත.

ග්‍රාමීය ජනතාව අතර බිත්තර සුලභ කිරීම සහ මන්දපෝෂණය දුරු කිරීමේ අරමුණින් එක් ප්‍රතිලාභියෙකු වෙත මසක් වයසැති කිකිළි පැටවුන් 10 දෙනෙකු බැගින් ලබා දෙන අතර, ප්‍රතිලාභීන් විසින් කුකුළු කුඩු සාදා ගැනීම හා සතුන් සඳහා අවශ්‍ය ආහාර ලබාදීම සිදු කළ යුතුවේ. මෙම ක්‍රියාකාරකම වෙනුවෙන් රු. මි. 38.86ක් වෙන් කර ඇති අතර සියළු පළාත් වෙත අත්තිකාරම් මුදල් වශයෙන් රු. මි. 25.02ක් ලබා දී ඇත. අත්තිකාරම් ලබාදුන් පළාත්වල මෙම ව්‍යාපෘතිය දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

සමාලෝචිත කාලසීමාව අවසන් වනවිට 2022 වර්ෂයේ ඇතිකරගත් මූල්‍ය බැඳීම් සඳහා රු.මි. 11.58 ක මුදලක් ගෙවා ඇත.

ජායාරූප අංක 10

5.2.3. මී ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

පෝෂණ දරිද්‍රතාවය පිටුදැකීමේ වැදගත්කම මෙන්ම ග්‍රාමීය ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමෙහිලා දක්වන දායකත්වය හේතුවෙන්, 2023 වර්ෂයේ පශු සම්පත් සංවර්ධන අංශයේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස දිවයින පුරා පළාත් මට්ටමින් මී ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය දියත් කරනු ලබයි. මෙම වසර තුළ මී ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් 60 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ අතර, මේ සඳහා අපේක්ෂිත ආයෝජනය රු. මි. 30.81 ක් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම කෘෂි දේශගුණික කලාපවල මී ගව ගහණය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ හැකියාවක් පවතී. බොහෝ මී ගව පට්ටි නිදැලි ක්‍රමයට කළමනාකරණය (Extensive Management) කරනු ලබන අතර ඒ හේතුවෙන් ගොවිපොළේ ප්‍රශස්ත නිෂ්පාදන මට්ටමට ළඟා වීමේ දුෂ්කරතාවයක් පවතී. එම නිසා, අභිජනනය හා පෝෂණය වැඩිදියුණු කිරීම මඟින් ගොවිපොළ ඵලදායිතාව වැඩිදියුණු කිරීම අපේක්ෂා කෙරෙන අතර පුද්ගලික මී ගව ගොවිපොළක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා රජයේ සහයෝගය ලෙස උපරිම වශයෙන් එක් ගොවිපොළකට රු. මි. 0.50 ක් ලබා දීමට කටයුතු යොදා ඇත. ප්‍රතිලාභීන්ගේ දායකත්වය මුළු ව්‍යාපෘති පිරිවැයෙන් 50% ක් වනු ඇත. 2023 වර්ෂයේ තෙවන කාර්තුව වන විට සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ මී ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් 88 ක් දියත් කිරීමට නියමිත අතර, සමාලෝචිත කාල

සීමාව තුළදී රු. මි. 8.20 ක අත්තිකාරම් මුදලක් පළාත් අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත ලබා දීමට කටයුතු යොදා ඇත.

ඡායාරූප අංක 11

5.2.4. කිරි ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

2023 සැප්තැම්බර් මස සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව කිරි ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් දෙකක් සිදුකිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. එනම්, මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා නැගෙනහිර පළාතේ උප්පුවේලි ගොවිපොළ කේන්ද්‍ර කරගනිමින් සුදු ගව සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය සිදුකිරීම සඳහා රු. මි. 10.00ක් වෙන්කර ඇත. විදුලිය සඳහා යන අධික පිරිවැයට දීර්ඝ කාලීන විසඳුමක් ලෙස සූර්ය පැනල සවි කිරීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා බස්නාහිර පළාතේ කොටදෙනියාව අභිජනන ඒකකයට රු. මි. 10.00 ක් ද උතුරු මැද පළාතේ තිරප්පනේ සත්ත්ව ගොවිපොළ සඳහා රු. මි. 9.00 ක් ද වෙන්කර ඇත.

5.2.5. එළ පාලන ව්‍යාපෘතිය

2023 වර්ෂයේ ජනවාරි මස සකස් කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ආරම්භ කිරීමට නියමිතව තිබූ එළ පොකුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය භාණ්ඩාගාරයේ පැවති රාජ්‍ය වියදම් සමාලෝචන කමිටුවේ උපදෙස් පරිදි 2023 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්හිටුවීමට තීරණය කරන ලදී. නමුත් 2023 වසරේ සැප්තැම්බර් මස සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව පශු සම්පත් සංවර්ධන අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා නැගෙනහිර, වයඹ, උතුර යන පළාත් වලට රු.මි. 18.54 ක මුදලක් වෙන්කර ඇති අතර, නැගෙනහිර පළාත තුළ එළ පොකුරු ගම්මාන 2 ක්ද වයඹ හා උතුරු පළාත් තුළ එක් එක් පොකුරු ගම්මානයක් බැගින්ද ඉදිකිරීමට නියමිතය.

මීට අමතරව 2022 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක වූ එළ පොකුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි මූල්‍ය බැඳීම් වෙනුවෙන් ගෙවීමට තිබූ රු.මි. 6.54 ක මුදල මෙම වර්ෂයේ ප්‍රතිපාදන හරහා ගෙවීම් සිදුකර ඇත.

5.2.6. ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන

මේ යටතේ සත්ත්ව පාලනය සම්බන්ධ යහ කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග (Good Management Practices in Animal Husbandry) පිළිබඳ නිලධාරීන්, තරුණ ව්‍යවසායකයින් හා ගොවීන් පුහුණු කිරීමත් පශු සම්පත් ප්‍රතිපත්ති (කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්ත සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය, සුකර කර්මාන්තය සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය, කුකුළු කර්මාන්තය සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය) සකස් කිරීමත් ප්‍රධාන වශයෙන් සිදු වේ. මේ සඳහා ප්‍රතිපාදන ලෙස රු. මි. 5.54ක් වෙන් වී ඇති අතර රු. මි. 0.30ක් වියදම් කර ඇත.

5.2.7. 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය බැඳීම්

a) 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය බැඳීම් යටතේ ඵලදායීතා වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් මධ්‍යම හා කුඩා පරිමාණ කිරි ගොවිපල ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

2022 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක වූ, ඵලදායීතාව වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් මධ්‍යම හා කුඩා පරිමාණ කිරි ගොවිපොළ ප්‍රවර්ධනය කිරීම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගෙවීමට තිබූ රු. මි. 16.88ක මුදල මේ හරහා ලබා දී ඇත.

b) 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය බැඳීම් යටතේ 2022 සංශෝධිත අයවැය ඇස්තමේන්තුව මගින් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීමේ ව්‍යාපෘතිය

2022 සංශෝධිත අයවැය මගින් ගෘහාශ්‍රිත කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීම සඳහා ජාතික වැඩසටහනට අදාළව මූල්‍ය බැඳීම් ලෙස රිදියගම ගොවිපොළෙහි සත්ත්ව ආහාර සඳහා බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය යෙදවුම් ලබා ගැනීම වෙනුවෙන් ගෙවීමට තිබූ රු. මි. 20.45ක මුදලක් ද පුනරුත්ථාපන කොමසාරිස් ජනරාල් කාර්යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද බඩ ඉරිඟු ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගෙවීමට තිබූ රු. මි. 10.67ක මුදල මේ හරහා ලබා දී ඇත.

06. අතිරේක බෝග වගා වැඩසටහන - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-071-2202

2023 වසරේ අනුමත ප්‍රතිපාදන රු.මි. 100.00 කි. 2022 වසරේ අතැති බිල් සඳහා වැය කළ මුදල රු.මි. 7.27 කි. 2023 වසරට ඉතිරි රු.මි. 92.73 ක ප්‍රතිපාදන යොදවා 15,500 ක් පමණ ප්‍රතිලාභීන් ප්‍රමාණයක් සඳහා හෙක්ටයාර් 2,800ක උදු සහ මුං හෝග වගා කිරීමට කටයුතු කරන අතර අපේක්ෂිත අස්වැන්න මෙ.ටො. 2,100 – 2,500 දක්වා ප්‍රමාණයකි. මෙම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්ගේ මෙහෙයවීම යටතේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල සම්බන්ධීකරණය තුළින් දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ මගින් සිදු කෙරේ. 2023.09.30 දිනට ප්‍රගතිය පහත පරිදි ය.

උදු හෝග වගාව -

යාපනය, කිලිනොච්චි, මන්නාරම, මුලතිව්, කුරුණෑගල, පොළොන්නරුව, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, අම්පාර, මොනරාගල, රත්නපුර, අනුරාධපුරය සහ බදුල්ල යන දිස්ත්‍රික්ක සඳහා රු.මි 21.36 ක් වෙන් කර ඇත. මේ යටතේ ප්‍රතිලාභීන් 4,118ක් සඳහා බිජ 21,291 Kg ක ප්‍රමාණයක් ඉඩම් හෙක්ටයාර් 859 ක පමණ වගා කිරීමට අනුමැතිය ලබා දී ඇති අතර වගා කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

මුං හෝග වගාව -

යාපනය, කිලිනොච්චි, මන්නාරම, මුලතිව්, කුරුණෑගල, පොළොන්නරුව, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, අම්පාර, මොනරාගල, රත්නපුර, අනුරාධපුරය, හම්බන්තොට සහ බදුල්ල යන දිස්ත්‍රික්ක සඳහා රු.මි. 57.31 ක් වෙන් කර ඇත. මේ යටතේ ප්‍රතිලාභීන් 7,213ක් සඳහා බිජ 37,460 Kg ක ප්‍රමාණයක් ඉඩම් හෙක්ටයාර් 1,528 ක වගා කිරීමට අනුමැතිය ලබා දී ඇති අතර වගා කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

➤ **උදු හා මුං හෝග වගා ව්‍යාපෘතිය - ප්‍රගතිය 2023.09.30 දිනට**

අ/අ	දිස්ත්‍රික්කය	හෝගය	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන රු.මි.	2022 අතැති බිල් සත් රු.මි.	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	අනුමත බිජ ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	බිජ සඳහා අනුමත මුදල රු.මි.	වගා කිරීමට අපේක්ෂිත භූමි ප්‍රමාණය (අක්කර)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය	
									වියදම් රු.මි.	අතැති බිල්පත් 2023 රු.මි.
1	යාපනය	උදු	4.50		397	1,131.25	1.13	113.25		
		මුං			646	1,924.75	3.23	196.96		
		එකතුව			1,043	3,056.00	4.37	310.20		

අ/අ	දිස්ත්‍රික්කය	භෝගය	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන රු.මි.	2022 අතැති බිල් පත් රු.මි.	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	අනුමත බීජ ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	බීජ සඳහා අනුමත මුදල රු.මි.	වගා කිරීමට අපේක්ෂිත භූමි ප්‍රමාණය (අක්කර)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය	
									වියදම් රු.මි.	අතැති බිල්පත් 2023 රු.මි.
2	කිලිනොච්චි	උදු	6.50		417	2,495.00	2.50	249.50		
		මුං			336	2,172.50	3.65	217.25		
		එකතුව			753	4,667.50	6.15	466.75		
3	මන්නාරම	උදු	7.50		100	750.00	0.75	75.00		
		මුං			611	3,900.00	6.55	390.00		
		එකතුව			711	4,650.00	7.30	465.00		
4	මුලතිව්	උදු	7.50		815	3,637.50	3.64	363.75		
		මුං			611	2,102.50	3.64	210.25		
		එකතුව			1,426	5,740.00	7.28	574.00		
5	වවුනියාව	උදු	8.43	1.07	1,322	8,039.20	8.04	803.92		
		මුං			13	85.00	0.14	8.50		
		එකතුව			1,335	8,124.20	8.18	812.42		
6	කුරුණෑගල	උදු	5.00		175	768.00	0.77	96.00		
		මුං			606	2,788.00	4.08	348.50		
		එකතුව			781	3,556.00	4.85	444.50		
7	පොළොන්නරුව	උදු	7.00		68	228.75	0.30	22.88		
		මුං			1,104	4,386.50	5.74	438.75		
		එකතුව			1,172	4,615.25	6.04	461.63		
8	ත්‍රිකුණාමලය	උදු	5.50		206	1,159.79	1.16	115.98		
		මුං			377	2,289.70	4.01	228.98		
		එකතුව			583	3,449.49	5.17	344.96		
9	මඩකලපුව	උදු	6.00		497	2,450.00	2.45	245.00		
		මුං			516	2,360.00	3.38	236.00		
		එකතුව			1,013	4,810.00	5.83	481.00		
10	අම්පාර	උදු	5.30	6.20	18	120.00	0.12	12.00		
		මුං			624	3,541.25	5.08	354.13		
		එකතුව			642	3,661.25	5.20	366.13		
11	මොණරාගල	උදු	3.50		27	200.00	0.20	20.00		
		මුං			258	1,525.00	2.64	152.50		
		එකතුව			285	1,725.00	2.84	172.50		
12	රත්නපුර	උදු	4.00		10	67.50	0.07	6.75		
		මුං			398	2,331.00	3.88	233.00		
		එකතුව			408	2,398.50	3.95	239.75		
13	අනුරාධපුරය*	උදු	8.00							
		මුං								
		එකතුව								
14	හම්බන්තොට	උදු	10.00		-	-	-	-		
		මුං			827	6,734	9.70	673.40		
		එකතුව			827	6,734	9.70	673.40		
15	බදුල්ල	උදු	4.00		66	244.50	0.25	24.50		
		මුං			286	1,320.00	2.28	132.00		
		එකතුව			352	1,564.50	2.53	156.50		
	එකතුව	උදු	7.27	7.27	4,118	21,291.49	21.36	2,148.520	49.21	39.90
		මුං			7,213	37,460.20	57.04	3,820.20		
		මුළු එකතුව			92.73	7.27	11,331	58,751.69		

* ප්‍රතිලාභීන් තොරා ගැනීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

07. එළ පාලන ව්‍යාපෘතිය - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-080-2202

2023 වසරේ අනුමත ප්‍රතිපාදන රු.මි. 150.00 කි. 2022 වසරේ අතැති බිල් සඳහා වැය කළ මුදල රු.මි. 0.64 කි. 2023 වසරට ඉතිරි ප්‍රතිපාදන රු.මි. 149.36 කි. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික්ක 18 ක දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ අධීක්ෂණය යටතේද මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ මධ්‍යම පළාත් ප්‍රධාන ලේකම්ගේ අධීක්ෂණය යටතේද පශු වෛද්‍ය නිලධාරීන් මගින් සිදු කෙරේ. ප්‍රතිලාභී පවුලකට එළවන් තිදෙනෙකු මිලදී ගැනීම සඳහා රු. 75,000.00 ක මුදලක් මෙම වැඩසටහනෙන් වෙන් කෙරේ. ඒ අනුව මෙමගින් ප්‍රතිලාභී පවුල් 1,921 ක් සඳහා එළවන් 5,763 ක් බෙදාදීමට නියමිතය. එම ප්‍රතිපාදන දිස්ත්‍රික්ක 19ක් සඳහා වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 දිනට ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

අ/අ	දිස්ත්‍රික්කය	අනුමත ආකාරය					එළවන් බෙදාදීමේ ප්‍රගතිය			
		වෙන් කළ මුදල රු. මි.	2022 අතැති බිල්පත් රු.මි.	2023 නව ව්‍යාපෘති සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි.	ප්‍රතිලාභී පවුල් ගණන	සතුන් ගණන	ප්‍රතිලාභී පවුල් ගණන	සතුන් ගණන	වියදම රු.මි.	අතැති බිල්පත් 2023 රු. මි.
1.	ත්‍රිකුණාමලය	8.00	-	8.00	103	309	29	83		
2.	මඩකලපුව	10.00	-	10.00	129	387	129	392		
3.	අම්පාර	10.00	-	10.00	129	387	96	288		
4.	පොළොන්නරුව	5.00	-	5.00	64	192	8	24		
5.	වවුනියාව	13.00	0.64	11.36	159	477	50	117		
6.	මුලතිව්	13.00	-	13.00	168	504	168	504		
7.	කිලිනොච්චි	5.00	-	5.00	64	192	42	126		
8.	මන්නාරම	10.00	-	10.00	129	387	-	-		
9.	ශාපතය	6.00	-	6.00	77	231	77	231		
10.	පුත්තලම	6.00	-	6.00	77	231	-	-		
11.	කුරුණෑගල	7.00	-	7.00	90	270	6	18		
12.	කළුතර	6.00	-	6.00	77	231	77	231		
13.	හම්බන්තොට	18.00	-	18.00	232	696	106	318		
14.	මාතර	5.00	-	5.00	64	192	59	177		
15.	ගාල්ල	7.00	-	7.00	90	270	39	117		
16.	මාතලේ	5.00	-	5.00	64	192	-	-		
17.	කෑගල්ල	5.00	-	5.00	64	192	-	-		
18.	රත්නපුර	5.00	-	5.00	64	192	34	102		
19.	මොනරාගල	6.00	-	6.00	77	231	-	-		
	එකතුව	150.00	0.6419	149.36	1,921	5,763	920	2,728	46.23	18.01

08. ජාතික පොහොර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-075-2506

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
	ජාතික පොහොර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය	20.00	7.90	39.5

• **භෞතික ප්‍රගතිය**

2023 වසර සඳහා උක්ත කාර්යය වෙනුවෙන් ජාතික අයවැය යටතේ රු.මි. 20.00 ක් වෙන් කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ගුණාත්මක පොහොර සැපයුම තහවුරු කිරීමේ අරමුණින් පොහොර අංශයේ මනා කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම සඳහා මෙම කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය සකස් කරනු ලැබේ. කළමනාකරණ පද්ධතිය 1988 අංක 68 දරණ පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනත මගින් ස්ථාපිත ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය විසින් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය ප්‍රධාන මොඩියුල 04 කින් යුතුව සකස් කරනු ලැබේ. ඒවා නම්,

- i.) පොහොර ඉල්ලුම ඇස්තමේන්තු කිරීමේ මොඩියුලය
- ii.) පොහොර නිෂ්පාදනය සහ ආනයනය කිරීමේ මොඩියුලය
- iii.) පොහොර බෙදාහැරීම හා තොග පාලන මොඩියුලය
- iv.) මූල්‍ය කටයුතු කිරීමේ මොඩියුලය

මෙම පද්ධතිය මගින් කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය පොහොර ඉල්ලුම ඇස්තමේන්තු කිරීමේ සිට ගොවියා වෙතට පොහොර බෙදා හැරීම දක්වා සිදුකල යුතු සියලුම කාර්යයන් එනම්,

- i.) පොහොර ආනයනය සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම
- ii.) තත්ව පාලනය
- iii.) විද්‍යාගාර පර්යේෂණ වාර්තා ලබා ගැනීම

ආදී සියලුම කටයුතු කළමනාකරණය වන අතර පද්ධතිය සම්පූර්ණ වූ පසු National Dash Board of Fertilizer සකස් කර ස්වයංක්‍රීයව යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. තොරතුරු පද්ධතිය ක්‍රමලේකණය කිරීමේ කටයුතු වලින් 80% ක් පමණ මේ වන විට අවසන් කර ඇති අතර මේ වර්ෂය අවසාන වන විට වැඩි අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

09. විශ්ව විද්‍යාල සමග ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලැස්ම සකස් කිරීම - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-026-2507 (SLCARP)

ආයතනය යටතේ දක්වා ඇත.

10. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-065-2201

ආයතනය යටතේ දක්වා ඇත.

11. ලංකා පොහොර සමාගමේ පොහොර පරීක්ෂණාගාරය වැඩි දියුණු කිරීම - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-076-2506

2023 අයවැය ඇස්තමේන්තු මගින් 118-02-03-076-2506 වැය විෂය යටතේ මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කර ඇති ප්‍රතිපාදනය රු.මි.9.0 කි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වන්නේ ලංකා පොහොර සමාගමේ වත්තල සහ හුණුපිටිය ප්‍රදේශයේ පිහිටි රසායනාගාරයට අවශ්‍ය නවීන රසායනාගාර උපකරණ සහ මානව සම්පත් ලබා දෙමින් එහි පරීක්ෂණ පහසුම් ඇතුළු ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම.

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
	ලංකා පොහොර සමාගමේ පොහොර පරීක්ෂණාගාරය වැඩි දියුණු කිරීම	9.00	5.29	58.78%

භෞතික ප්‍රගතිය

මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ සියල්ල මිල දී ගනිමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව අවසන් කර ඇත.

12. පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම සහ ගබඩා කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-083-2506

ආයතනය යටතේ දක්වා ඇත.

13. ගොවීන් සඳහා දායකත්ව රක්ෂණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-043-2202

ආයතනය යටතේ දක්වා ඇත.

වැය ශීර්ෂ අංක 118 පුනරාවර්තන වියදම් යටතේ සිදුකරන ලද ප්‍රධාන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය

1. පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන

මෙම වැඩ සටහන වෙනුවෙන් 2023 වර්ෂය සඳහා 118-2-03-021-1504 වැය ශීර්ෂය යටතේ රු.මි. 56,263 ක් වෙන් වී ඇත. ඒ යටතේ 2022 / 2023 මහ කන්නය සඳහා වී වගා කරන ගොවීන් හට සහනාධාර මිලකට යුරියා පොහොර ලබාදුන් අතර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල සඳහා හෙක්: 02 ක උපරිමයකට යටත්ව පරිසර හිතකාමී පොහොර ලබා දෙන ලදී. මෙම කන්නයේ කුඹුරු හෙක්: 804,171.80 වගා කරන ලද අතර ලබා දෙනු ලැබූ යුරියා පොහොර ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 95,692.27 වන අතර ගොවීන් සංඛ්‍යාව 1,035,518 වේ.

2023 යල කන්නය

එසේම 2023 යල කන්නය සඳහා වී වගා කරන ගොවීන් හට හෙක්: 01 ක් වෙනුවෙන් රු. 20,000 බැගින් උපරිම වගා හෙක්: 2 ක් සඳහා රු. 40,000 ක් වටිනා වවුචර්පත් පොහොර මිල දී ගැනීම සඳහා ලබා දෙන ලදී.

මෙම වවුචර් වී ගොවිතැනට අවශ්‍ය වන යුරියා MOP හෝ කාබනික පොහොර සපයා ගැනීම සඳහා ලබා දෙන ලදී. මීට අමතරව සියළුම ගොවීන් සඳහා ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ ආධාර යටතේ ලබා දෙනු ලැබූ ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (TSP) පොහොර නොමිලේ බෙදා දෙන ලදී.

ඒ අනුව මෙම කන්නය තුළ කුඹුරු හෙක්: 506,354.58 වගා කරන ලද අතර ලබා දෙනු ලැබූ යුරියා පොහොර ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 48,572.40 වන අතර ගොවීන් සංඛ්‍යාව 778,907 වේ.

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක කර ඇති විශේෂ ව්‍යාපෘති

1. "ජාතික කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තිය" සකස් කිරීම

සෞභාග්‍යයේ දැක්ම රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයේ අරමුණුවලට අනුකූලව යැපුම් ආර්ථිකය වෙනුවට නිෂ්පාදන ආර්ථිකයක් ඇති කිරීම සඳහා කෘෂි අංශයේ දායකත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා ජාතික කෘෂිකර්ම ප්‍රතිපත්තිය සකස් කර ඇත. තවද, ආහාර පද්ධති තිරසාර ලෙස සුරක්ෂිත කිරීම, හරිත කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රවලිත කිරීම රසායනික පොහොර භාවිතය අවම කිරීම, වගා සහ අස්වැන්න ආරක්ෂා කරගැනීම ප්‍රමුඛව දේශීයව ස්වයංපෝෂිත වෙමින් අපනයනය ප්‍රමුඛ කරගන්නා කෘෂි ව්‍යවසායකයන් ගොඩනැගීම සඳහා තරුණ ප්‍රජාව කෘෂිකර්මයේ විවිධ අංශයන් වෙත ආකර්ශණය කරගැනීම විශේෂයෙන් අවධානයට යොමු කර ඇත.

• භෞතික ප්‍රගතිය (2023.09.30 දිනට)

තෝමා 10ක් යටතේ ඉලක්ක 13ක් සපුරාගැනීම සඳහා සකස් කරන ලද "ජාතික කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තිය" 2023.09.30 දින වන විට අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.

2. මහජන චීන සමූහාණ්ඩුව විසින් හදිසි ප්‍රදාන යටතේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ලබා දෙන ලද ඩීසල් සහනාධාර වැඩසටහන

චීන රජය විසින් හදිසි ප්‍රදාන යටතේ ඩීසල් මෙ.ටො 9000ක් (ලීටර් මිලියන 10.6) කෘෂිකාර්මික කටයුතු සහ ධීවර කටයුතු සඳහා ලබා දෙන ලදී. එයින් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත වෙන් කර ඇති ඩීසල් ප්‍රමාණය ලීටර් 6,840,000 ක් වූ ප්‍රදානය 2022/2023 වර්ෂයෙහි යල සහ මහ කන්න වල කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම සඳහා ගොවීන් වෙත ලබා දීමට කටයුතු කරන ලදී.

ඒ අනුව, වී වගාව සඳහා යොදනු ලබන ඉඩම් අක්කර 1/2 වැඩි 2 1/2 අඩු ගොවීන් වෙත උපරිමය ඩීසල් ලීටර් 15 ක් වන සේ බෙදා දීමට කටයුතු කර ඇත. මේ සඳහා සුදුසු කම් ලබන ගොවීන් ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගොවීන්ගේ නාම ලේඛනය පදනම් කර ගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි චීන තනාපති කාර්යාලයේ සහභාගීත්වය ද සහිතව ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ පිරවුම්හල් මගින් ගොවීන් වෙත ඉන්ධන ලබා දීමට කටයුතු කරන ලදී.

මේ වන විට ඩීසල් ලීටර් 4,708,308.00 ප්‍රමාණයක් ගොවීන් අතර බෙදා දී ඇති අතර මෙමගින් ආවරණය වන මුළු භූමි ප්‍රමාණය හෙක්. 509,478 ක් වන අතර ප්‍රතිලාභී ගොවි පවුල් ගණන 676,244 කි. මෙම ඉන්ධන ගොවීන් වෙත බෙදා හැරීම සඳහා රජය විසින් දරන ලද බෙදුම්කරු වට්ටම් මුදල හා ප්‍රවාහන ගාස්තු රු.මි. 83.58 කි.

චීන රජය විසින් හදිසි ප්‍රදාන යටතේ නොමිලේ ලබා දුන් ඉන්ධන කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා භාවිතා කර ජාතික නිෂ්පාදනයට මෙන්ම රටේ ආර්ථිකය ගොඩ නැගීමට දායක වීමට අවස්ථාව සැලසී ඇත.

3. ලංකා පොහොර සමාගම සහ කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගම් ඒකාබද්ධ කිරීම.

අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබූ තීරණයක් අනුව මුදල් අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය හා පොහොර සමාගම්වල නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් මගින් රජයේ පොහොර සමාගම් ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා කටයුතු කරමින් සිටින අතර මෙම වර්ෂය අවසාන ව විට එම කාර්යය සම්පූර්ණ කිරීම සිදු කෙරේ.

මේ යටතේ සම්පූර්ණ කර ඇති මූලික කාර්යයන් වන්නේ සමාගම් ඒකාබද්ධ කිරීමේ කාර්යය, සේවක මණ්ඩල, බැඳීම් හා බැරකම්, දේපළ, ඉදිරි හැකියාවන් අදියෙහි ශක්‍යතාවය අධ්‍යයනය කිරීම, නව සමාගම සඳහා නාමයක් යෝජනා කිරීම හා එම නාමය යොදාගත හැකි බව සමාගම් රෙජිස්ටාර් මගින් සහතික කර ගැනීම, නව සමාගම සඳහා සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා උපදේශක සමාගමක් තෝරා ගැනීම ආදියයි.

4. විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධන කටයුතු

ශ්‍රී ලංකාවේ විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහන 1998 දී ආරම්භවී ඇති අතර එහි ප්‍රධාන පරමාර්ථය වී ඇත්තේ, ගම්බද ප්‍රදේශවල ගොවි නිෂ්පාදකයින්ගේ නිෂ්පාදන අලෙවි ප්‍රවර්ධන උපායමාර්ගයක් ලෙස ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන සඳහා සාධාරණ මිලක් තහවුරු කිරීම මෙන්ම දිවයිනේ පාරිභෝගික ජනතාවට පහසුවෙන් හා සාධාරණ මිලකට භාණ්ඩ හා ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට අවස්ථාව උදා කිරීමේ අරමුණින් දීප ව්‍යාප්ත පුළුල් බෙදාහැරීමේ ජාලයක් ඇති කිරීමය. මේ වන විට ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන 18 ක් පිහිටුවා ඇති අතර දැනට ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ පවතින ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන ගණන 13කි. විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානවල නිසි ක්‍රියාකාරිත්වය පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සපයාදීම, එහි මනා ක්‍රියාකාරිත්වයක් පවත්වාගෙනයාමට අවශ්‍ය නෛතික උපදෙස් ලබා දීම, පසු විපරම් කිරීම හා ඇගයීම මේ යටතේ සිදු කරන ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ.

ඒ අනුව, 2023 වර්ෂයේදී සිදු කෙරෙමින් පවතින කාර්යන් පහත පරිදි වේ.

- කළමනාකරණ භාර සඳහා භාර සාමාජිකයින් පත් කිරීම සහ යාවත්කාලීන කිරීම (නාරාහේන්පිට, රත්මලාන, නුවරඑළිය, කැප්පෙට්පොල, වැලිසර, වේයන්ගොඩ, පිළියන්දල, අම්පාර, කුරුඳුවත්ත, දඹුල්ල, තඹුත්තේගම සහ ඇඹිළිපිටිය)
- ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන කළමනාකරණ අරමුදල් භාරය (භාර ඔප්පුව) ස්ථාපනය කිරීම (අම්පාර, කුරුඳුවත්ත, මඩකලපුව, යාපනය සහ වවුනියාව)
- ව්‍යාපාර පරිශ්‍ර බදු දීම සම්බන්ධයෙන් ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන සියල්ලටම පොදු බදු ගිවිසුමක් සකස් කිරීම
- ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන පිහිටි භූමියේ ඉඩමේ අයිතිය සම්බන්ධව ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම (නුවරඑළිය, රත්මලාන, මීගොඩ සහ නාරාහේන්පිට)
- ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන කළමනාකරණ භාරයේ සංයුතිය පුළුල් කිරීම සඳහා කටයුතු සිදු කිරීම.

ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධන කටයුතු සඳහා 2023 වසරේ භාණ්ඩාගාර ඇස්තමේන්තු යටතේ අනුමත ප්‍රතිපාදන රු.මි. 25.00 කි. මෙම විෂයය මීට පෙර වෙළඳ වාණිජ හා ආහාර සුරක්ෂිතතා අමාත්‍යාංශය යටතේ පැවති අතර 2023 ප්‍රතිපාදන අනුමතව තිබුණේ වැය ශීර්ෂ 116-2-05-009-2506 යටතේ වන අතර එම ප්‍රතිපාදන අංක 2311/42 හා 2022.12.22 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයට අනුව කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතට පත් කර ඇත. එමගින් යාපනය, මඩකලපුව සහ වවුනියාව දිස්ත්‍රික්කවල විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන විවෘත කිරීමට පෙර සිදු කළ යුතු අත්‍යාවශ්‍ය සංවර්ධන කටයුතුවලට සහ විදුලිය, ජලය සහ ආරක්ෂක කටයුතු සඳහා අතැති බිල්පත් ගෙවීමට ප්‍රතිපාදන වෙන් කරන ලදී. විස්තර පහත පරිදි වේ.

2023.09.30 දිනට ප්‍රගතිය

#	ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන/ක්‍රියාකාරකම්	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	වියදම රු.මි.	අතැති බිල් රු.මි.	භෞතික %
1	මඩකලපුව	7.613	1.779	5.519	

#	ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන/ක්‍රියාකාරකම්	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	වියදම රු.මි.	අතැති බිල් රු.මි.	භෞතික %
	විදුලිය, ජලය සහ ආරක්ෂක කටයුතු බිල්පත් ගෙවීම	2.793	1.779	1.014	100
	අත්‍යාවශ්‍ය අළුත්වැඩියා කටයුතු	4.820	-	4.505	100
2	වවුනියාව	7.617	3.126	0.791	
	විදුලිය සහ ආරක්ෂක කටයුතු බිල්පත් ගෙවීම	3.917	3.126	0.791	100
	අත්‍යාවශ්‍ය අළුත්වැඩියා කටයුතු	3.700	-	-	25
3	යාපනය	8.797	1.414	0.901	
	විදුලිය සහ ආරක්ෂක කටයුතු බිල්පත් ගෙවීම	1.813	0.867	0.901	100
	විදුලි සම්බන්ධතාවය ලබා ගැනීම	5.427	0.547	-	25
	වැට සකස් කිරීම	1.557	-	-	25
	එකතුව	24.027	6.319	7.211	

වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානවල පුනරාවර්තන වියදම් සහ ඉදිරි සංවර්ධන හා නඩත්තු කටයුතු සිදුකිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධන වියදම් එම කළමනාකරණ භාර අරමුදල් යොදවා නිසි අනුමැතීන් ඇතිව සිදු කිරීමට කටයුතු කෙරේ. ඒ අනුව 2023.09.30 දිනට සිදු කරනු ලැබූ සංවර්ධන වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

අ/අ	විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය	ව්‍යාපෘතිය	අපේක්ෂිත පිරිවැය රු.මි.	වැය වූ මුදල (රු.මි.)	ප්‍රගතිය	
					මූල්‍ය %	භෞතික %
1	කැප්පෙට්පොල	රථවාහන පිටවීම මාර්ගය සැකසීම අදියර II	5.448	2.985	50	100
		වෙළඳ පරිශ්‍ර ආවරණය වන පරිදි වහලයක් ඉදිකිරීම	0.500	-	0	20
2	නුවරඑළිය	මාඉම් වැට සවි කර ඇති ගල් බැම්ම පිළිසකර කිරීම, නින්ත ආලේප කිරීම හා මල් පෝච්චි නින්ත ආලේප කිරීම	2.500	1.946	100	100
3	මීගොඩ	R- 18, R- 19 වෙළඳ පරිශ්‍ර ඉදිරිපිට ඇති පැති බැම්ම සැකසීම	0.239	0.238	100	100
		පරිපාලන කාර්යාලය අළුත්වැඩියාව	0.346	0.345	100	100
		ආපන ශාලාවේ පිවිසුම් වානේ පඩිපෙළ ප්‍රතිසංස්කරණය	0.096	0.096	100	100
		සෙලාන් බැංකු වැසිකිළියේ ගලි පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම	0.077	0.066	100	100
		මධ්‍යස්ථාන වැසිකිළි පද්ධතිය පිළිසකර කිරීම	0.627	0.536	100	100
		ආරක්ෂක නිලධාරීන්ගේ නිල ඇඳුම් මාරු කිරීමේ කාමරය අළුත්වැඩියාව	0.457	0.431	100	100
		වැහි පිහිලි අළුත්වැඩියාව	0.530	-	0	20
	උප එකතුව	10.82	6.643			
4	දඹුල්ල	පැරණි වැසිකිළි පද්ධති අළුත්වැඩියා කිරීම	9.011	9.685	100	100
		වැසිකිළි පද්ධතිය වටා ආරක්ෂිත තාප්පය ඉදි කිරීම, නාන කාමරය හා අමතර අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කිරීම	5.451	5.700	90	100
		විදුලි ජනක යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම	6.940	-	0	20

අ/අ	විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය	ව්‍යාපෘතිය	අපේක්ෂිත පිරිවැය රු.මි.	වැය වූ මුදල (රු.මි.)	ප්‍රගතිය	
					මූල්‍ය %	භෞතික %
5	වැලිසර	1 වන ගොඩනැගිල්ලත් කරුණාරත්න පාසලත් අතර ඇති තාප්පය අලුත්වැඩියා කර තාප්පයට ඉහළින් ආවරණ දැලක් යෙදීමේ ව්‍යාපෘතිය	1.700	-	0	80
		කීර ගොඩනැගිල්ලත් කරුණාරත්න පාසලත් අතර ඇති තාප්පය අබලන් තත්වයේ පවතින බැවින් නැවත අලුතින් තාප්පයක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	0.600	-	0	100
		C - ව්‍යාපාර ගොඩනැගිල්ල කඩා එම බිමෙහි නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	18.474	-	0	0
6	කුරුඳුවත්ත	ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයේ අළුත්වැඩියා කටයුතු	0.364	0.364	100	100
7	රත්මලාන	A/14 සහ A/15 වෙළඳ පරිශ්‍ර ගිනි ගැනීමෙන් හානි වූ වහලය සහ විදුලි පද්ධතිය අළුත්වැඩියා කිරීම	2.562	2.459	100	100
		A/14 සහ A/15 වෙළඳ පරිශ්‍ර ගිනි ගැනීමෙන් හානි වූ CCTV කැමරා පද්ධතිය අළුත්වැඩියා කිරීම	2.163	-	0	100
		පොලිස් මුර පොලේ සිට නව කාර්යාලය දක්වා ගල් ඇතිරීම	1.054	-	0	100
		වහලයේ පිල්ල අළුත්වැඩියාව	25.390	-	0	20
		වැසි ජලය පිරෙන ස්ථානවල භූමිය සැකසීම	0.940	-	0	20
8	නාරාහේන්පිට	A,G,H පරිශ්‍රවල වහලය සකස් කිරීම	0.628	0.588	100	100
		එළවළු පරිශ්‍රයේ වැසිකිළි පද්ධතිය අළුත්වැඩියා කිරීම	1.733	1.445	100	100
		දෛනික කසළ බැහැර කරන ස්ථානයේ මස් හා මාළු අපද්‍රව්‍ය කපුටන් විසින් රැගෙන යාම නිසා එම කාමරය වටා දැල් ගැසීම	0.507	0.419	95	100
		මස් අලෙවි පරිශ්‍ර ඉදිරිපිට පඩි පෙළක් සකස් කිරීම	0.591	0.563	95	100
		B-07/08 හා G-01 සිට G-09 දක්වා පරිශ්‍රයන්හි වහළු අළුත්වැඩියා කිරීම	0.347	0.327	95	100
		එළවළු පරිශ්‍රයේ කාණු පද්ධතිය අළුත්වැඩියා කිරීම	15.00	-	-	20
		වහලයේ පිල්ල අළුත්වැඩියා කිරීම	0.360	-	-	20
		අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය අළුත්වැඩියාව	1.140	-	-	20
9	වේයන්ගොඩ	ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන වහලය අළුත්වැඩියා කිරීම හා දෙපසට වැසි ආවරණ වහලය ඉදිකිරීම	69.147	66.147	95	100
		ඩිජිටල් මිල දර්ශනය සකස් කිරීම	3.600	0.828	10	20
		විදුලි පද්ධතිය අළුත්වැඩියා කිරීම	12.860	-	-	50
10	ඇම්ලිපිටිය	ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයේ ගේට්ටු, යකඩ වැට සහ වැසිකිළි පද්ධතියේ දොරවල් අළුත්වැඩියා කිරීම	2.37	-	-	20

අ/අ	විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය	ව්‍යාපෘතිය	අපේක්ෂිත පිරිවැය රු.මි.	වැය වූ මුදල (රු.මි.)	ප්‍රගතිය	
					මූල්‍ය %	භෞතික %
11	අම්පාර	ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයේ වහලය, වැහි පිහිළි සුද්ධ කිරීම ගස්වල අතු කපා ඉවත් කිරීම, පොදු විදුලි පද්ධති අළුත්වැඩියාව සහ වැසිකිළි පද්ධති අළුත්වැඩියා කිරීම	0.285	0.233	82	100
මුළු එකතුව			194.037	95.401		

2023 වර්ෂයේ විදේශ අරමුදල් මත ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය

01. කෘෂිකාර්මික අංශය නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය (ASMP)

1.1. ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීම :

- ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ගැටලුව/අවශ්‍යතාවය කුමක්ද
 කෘෂිකාර්මික විවිධාංගීකරණය ප්‍රදර්ශනය කිරීම (කාන්තාවන් ඇතුළු දුප්පත් ගොවීන්ට අගය එකතු කිරීම, නව කුසලතා සහ තාක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීම, තිරසාර බෝග කළමනාකරණය සහ නව මූල්‍ය සහ අලෙවිකරණ විධිවිධාන වෙත කරන ආයෝජන වලින් ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකිය) සහ තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම, ඉහළ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනය සඳහා අගය දාම සංවර්ධනය සහ යහපත් වෙළඳපල සම්බන්ධතා, සහ කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ආදායම් උත්පාදනය

- ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම ගැටලුවට දායක වන ආකාරය
 - i. ජාත්‍යන්තර සේවා සපයන්නා (ISP) විසින් ප්‍රතිලාභීන් 300 - 500 ක් ඇතුළුව බෝග පොකුරක් ලෙස හඳුන්වා දී ඇති නව තාක්ෂණය භාවිත කරමින් ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් හෝග තෝරාගෙන වගා කිරීම.
 - ii. විදේශීය සහ දේශීය වෙළෙඳපොළ සම්බන්ධතා හඳුන්වා දීම.
 - iii. ගොවි නිෂ්පාදක සංවිධාන සමාගම් රෙජිස්ට්‍රාර් යටතේ ලියාපදිංචි කර ගොවි සමාගම් ලෙස ශක්තිමත් කර ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම සඳහා ඔවුන්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම.
 - iv. නිෂ්පාදනයේ විකුණුම් සඳහා සහාය වීම, එක් එක් ගොවි සමාගම් සඳහා එකතු කිරීමේ සහ සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - v. වාරි ජල ව්‍යුහයන්, ගොවිපල සහ වෙළඳපල ප්‍රවේශ මාර්ග, ගබඩා වියළන මැසි සහ කොම්පෝස්ට් පහසුකම් යනාදී බෝග පොකුරු වල ක්‍රියාකාරකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නව යටිතල පහසුකම් ක්‍රියාකාරකම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම / ගොඩනැගීම.
 - vi. සාක්ෂි පදනම් කරගත් ප්‍රතිපත්තිය, නීතිමය සහ නියාමන රාමුව; රජයේ විවිධ කොටස්වලින් නිකුත් වන ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ සමඟින් විටින් විට මතුවිය හැකි දැනුමේ හිඟය මෙන්ම ප්‍රතිපත්ති සහ නියාමන නොගැලපීම් ආමන්ත්‍රණය කිරීම; සහ තිරසාර හා තරඟකාරී නවීන කෘෂිකර්මාන්තය සහ ආහාර පද්ධතියක් සඳහා සුදුසු පරිසරයක් සැපයීම සඳහා අංශ සහ උප-ආංශික උපාය මාර්ග සකස් කිරීම

- ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ උපාය මාර්ග සමඟ ව්‍යාපෘතියේ සම්බන්ධතාවය
 රටේ හවුල්කාරිත්ව උපායමාර්ගය (CPS) සමඟ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක 13 (SDG) සමඟ හා වර්තමාන රජයේ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන සමඟ සම්පාත වේ.

- i. ක්‍රියාත්මක වන ස්ථාන මොනවාද
 යාපනය, කිලිනොච්චිය, වවුනියාව, මුලතිව්, අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව, මඩකලපුව, අම්පාර, මොනරාගල, බදුල්ල, මාතලේ, මහනුවර දිස්ත්‍රික්ක
- ii. පාර්ශ්වකරුවන් කවරහුද
 මහවැලි අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් පහක ප්‍රාදේශීය සභා, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය සහ පළාත් පහක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල
- iii. ප්‍රතිලාභීන්
 ගොවි නිෂ්පාදක සංවිධාන, කුඩා ගොවිපල පවුල් හිමියන් සහ අනෙකුත් ගොවිපල පවුල්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය (MOA), අදාළ පළාත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ

iv. සෘජු හා වක්‍ර ප්‍රතිලාභීන් ප්‍රතිලාභීන් කවරහුද කුඩා ගොවිපල පවුල් හිමියන් (සෘජු ව්‍යාපෘති ප්‍රතිලාභීන්) 15662, 2023 අගෝස්තු අවසන් වන විට, වාණිජ බැංකු

1.2. ප්‍රතිපාදන

අරමුදල් මූලාශ්‍රය ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (IDA) + යුරෝපා සංගමය

ඇස්තමේන්තුගත මුළු අයවැය පිරිවැය : ඇ.ඩො. මිලියන 63.64 + යුරෝ මිලියන 23.13

2023 සඳහා ප්‍රතිපාදන : IDA – රු.මි 4765, EU - රු.මි 3000, GOSL - රු.මි 60

කාල සීමාව

ආරම්භක දිනය : 2021.01.17 (මූල්‍ය ගිවිසුම අත්සන් කළ දිනය)

නිම කිරීමේ දිනය : 2024.12.31

1.3. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

	සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)	
		ලෝක බැංකුව	යුරෝපා සංගමය
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	4,235.00	3,015.00

1.4. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක

	සංවර්ධන වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.මි.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	ලෝක බැංකුව	%	25		4,235.00
2	යුරෝපා සංගමය	%	39		3,015.00

1.5. මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.09.30 දින දක්වා)

	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
1	ලෝක බැංකුව	4,795.00	2,791.55	58.21
2	යුරෝපා සංගමය	3,030.00	1,142.08	36.69

1.6. භෞතික ප්‍රගතිය (2023.09.30 දින දක්වා)

2023 වර්ෂය සඳහා ව්‍යාපෘතියේ මුළු ප්‍රතිපාදන රු.මි. 7,825 ක් වන අතර ඉන් රු.මි. 3,933.63 ක් 2023 සැප්තැම්බර් 30 වන විට වැය කර ඇත.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රගතියත් සමග ව්‍යාපෘතිය විසින් යාපනය, මුලතිව්, මොණරාගල, මඩකලපුව, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව සහ මාතලේ යන ප්‍රදේශවල බෝග පොකුරු 19ක් ස්ථාපිත කර ඇති අතර, වවුනියාව, කිලිනොච්චිය, අම්පාර, බදුල්ල සහ මහනුවර යන ප්‍රදේශවල වෙනත් ඕනෑම බෝග පොකුරු 19ක් ස්ථාපිත කෙරේ. මෙම පොකුරු සහ 2018 සිට 2020 දක්වා කාලය තුළ ව්‍යාපෘති (41) මගින් සිදු කරන ලද නියමු පොකුරු සැලකිල්ලට ගත් විට, පොදු ලැයිස්තුගත නොකළ සමාගම (PUC) ලෙස සමාගම් රෙජිස්ට්‍රාර් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති ගොවි සංවිධාන සංඛ්‍යාව 41 කි. PUC සඳහා ව්‍යාපාර සැලැස්ම සකස් කිරීම සිදුවෙමින් පවතින අතර ව්‍යාපාර සැලසුම් 18ක් සම්පූර්ණ

කර ඇති අතර 6ක් සමාලෝචන කමිටුව විසින් අනුමත කරන ලදී. නිෂ්පාදන සහ වෙළඳපල යටිතල පහසුකම් යටතේ ව්‍යාපෘති දිස්ත්‍රික්ක 12 ක ක්‍රියාකාරකම් 105 ක් අවසන් කර ඇති අතර අනෙකුත් කටයුතු 39 ක් සිදුවෙමින් පවතී. ක්‍රියාවට නංවන ලද බෝග පොකුරේ ප්‍රතිලාභීන් තම වගාවන් සිදු කරමින් දේශීය හා විදේශීය වෙළෙඳපොළවල තම නිෂ්පාදන අලෙවි කර ඇත. ජාත්‍යන්තර සේවා සපයන්නාගේ (ISP) උපදෙස් මත යාපනය සහ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කවල ක්‍රීඩාකරුවන් ඇඹුල් කෙසෙල් පොකුරු අපනයනය දැනටමත් ආරම්භ කර ඇති අතර මොණරාගල ඇඹුල් කෙසෙල් සහ කැවෙන්ඩිස් කෙසෙල් පොකුරු, යාපනය, මොණරාගල සහ මාතලේ TJC අඹ පොකුරු ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන ඉක්මනින් අපනයනය කිරීමට සූදානම්ය. PUC වල ආදායම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා එකතු කිරීමේ/සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන 18ක් සැලසුම් කර ඇති අතර එහි මෙම ඒකක පිහිටුවීමේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. විශ්ලේෂණාත්මක සහ ප්‍රතිපත්ති උපදේශන සහාය යටතේ ප්‍රතිපත්ති පර්යේෂණ 9ක් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර අනෙකුත් එක් පර්යේෂණයක් සිදු කිරීමට සැලසුම් කර තිබේ. අභිලාශ ප්‍රකාශ කිරීම (EOI) ඇගයීම අවසන් කරන ලදී.

ජායාරූප අංක 12 - 16

02. දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂි ව්‍යාපෘතිය (CSIAP)

2.1. හැඳින්වීම

දේශගුණික අවධානමට ලක්වූ ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගන්නා ප්‍රදේශවල සිටින කුඩා පරිමාණ ගොවි ප්‍රජාවගේ දේශගුණික විපර්යාසයන්ට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ වාරි කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාව වැඩිදියුණු කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණින්, ලෝක බැංකු මූල්‍ය සහයෝගීතාව (ඩොලර් මිලියන 100ක) ඇතිව දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂි ව්‍යාපෘතිය, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් 2019 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක කරයි. දේශගුණයට ඔරොත්තු දෙන කෘෂි පිළිවෙත් සහ තාක්ෂණය භාවිත කරමින් කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඉලක්කගත කුඩා ගොවි නිෂ්පාදන ප්‍රජාව සඳහා වෙළඳපොළ ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම තුළින් මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කරගනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු පළාත (කිලිනොච්චිය සහ මුලතිව්), නැගෙනහිර පළාත (මඩකලපුව, අම්පාර සහ ත්‍රිකුණාමලය), උතුරුමැද පළාත (අනුරාධපුර සහ පොළොන්නරුව), වයඹ පළාත (කුරුණෑගල සහ පුත්තලම), දකුණු පළාත (හම්බන්තොට) සහ ඌව පළාත (මොණරාගල) යන පළාත් 6 ආවරණය වන පරිදි පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 11ක තෝරාගත් ප්‍රදේශවල දේශගුණික විපර්යාසයන්හි බලපෑම නිසා අවධානමට ලක්වන කුඩා පරිමාණ ගොවීන් (වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙක්. 2ට අඩු) 350,000කට අධික ප්‍රමාණයකට සහ ගොවි පවුල් 60,000කට පමණ සෘජු ප්‍රතිලාභ සලසමින් හෙක්ටයාර් 375,000ක වගා බිම් ප්‍රමාණයක් ආවරණය කිරීම ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදු කෙරේ. ලෝක ආහාර වැඩසටහන, ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය සහ ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඒකාබද්ධව සිදු කරන ලද සහයෝගීතා අධ්‍යයනයක් මගින් දේශගුණ විපර්යාසයන්හි තීව්‍ර විචල්‍යයන්ට ලක්වන ප්‍රදේශ පදනම් කරගෙන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ග්‍රාමනිලධාරී වසම් තෝරාගෙන ඇත. දේශගුණික සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම සහ කාර්යක්ෂම ජල කළමනාකරණය තුළින් විශ්වාසනීයව වාරි ජල සැපයුම තහවුරු කිරීම ව්‍යාපෘතියේ දැක්මයි.

2.2. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	11,800

2.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක

අ/අ	වැඩසටහන	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	ව්‍යාපෘති සංරචක - 1: කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය හා අලෙවිකරණය	1,676
1.1	දේශගුණ සුහුරු කෘෂිකර්මාන්තය සහ ජල තාක්ෂණය	900
1.2	දේශගුණ සුහුරු කෘෂි අලෙවිකරණය	776
2	ව්‍යාපෘති සංරචක - 2: කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ජලය	9,524
2.1	වාරි පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය	9,000
2.2	වාරි පද්ධති මෙහෙයුම් සහ නඩත්තුව	524
3	ව්‍යාපෘති සංරචක - 3: ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය	600
මුළු එකතුව		11,800

2.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.09.30)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන්කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය	6380.00	5307.74	83%

2.5. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වනවිට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය (2023.09.30 දක්වා)

- i. 2023 සඳහා වෙන්කළ රු.මි.3,380 ක මුදල ජූලි මසදී අවසන් වීම නිසා අතිරේක රු.මි.3000ක් ලබාදීම අනුව වාර්ෂික මුළු වෙන්කිරීම රු.මි. 6,380 ක් විය.
- ii. 2023 අගෝස්තු මස අවසන් වනවිට රු.මි. 5,308 ක් වැයකර 83%ක වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. ඒ අනුව සමස්ත ව්‍යාපෘති මූල්‍ය වෙන්කිරීම වූ රු.මි.18,000 න් 14,210 ක් වැයකර ඇත.
- iii. ව්‍යාපෘතියේ දැනට සමස්ත භෞතික ප්‍රගතිය 62%ක් වේ.
- iv. දේශගුණ සුහුරු කෘෂි පිළිවෙත් පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් තුළින් ප්‍රතිලාභ ලබාගත් ගොවීන් ගණන 53,058කි. කෘෂි යෙදවුම් හා උපකරණ ලබා ගෙවතු වගා වැඩසටහන සඳහා යොමු වූ සමස්ත ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව 66,039ක් වේ. යල සහ මහ වගාකන්නන් පිළිවෙලින් හෙක්. 5,900ක් හා 15,200ක් වගාකර අස්වනු මෙ.ටො. 16,000 හා 53,500 ලබා ඇති අතර, අතරමැදි කන්න වගාවට ගොවීන් යොමුකිරීමෙන් හෙක්. 4,390ක වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගාව සාර්ථකව සිදු කෙරේ.
- v. දේශගුණ සුහුරු ගොවි පුහුණු පාසලේ වැඩසටහන් 35කින් ගොවීන් 815ක් පුහුණු වී ඇති අතර එම දැනුම ඔවුන් තම අසල්වැසි ගොවි ප්‍රජාව වෙත ව්‍යාප්ත කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. ගොවි ව්‍යාපාර පාසල් පිළිබඳ මොඩියුල 12කින් යුත් පැකේජයක් සකස්කර, කෘෂි උපදේශකවරුන් 113ක් සහ කෘෂි පහසුකාරවරුන් 47ක් පුහුණුකරුවන් ලෙස පුහුණුකර, ඔවුන් මගින් ගොවීන් 22,000ක් පුහුණු කිරීම අරඹා ඇත. දැනට ගොවීන් 253කට එම පුහුණුව ලබා දී ඇත.
- vi. කෘෂි නිෂ්පාදන සමීති 572ක් සහ සරිලන පරිදි එම සමීති එකතුකර නිෂ්පාදන සමාගම් 45ක් පිහිටුවා එම සාමාජිකයින් වෙත පුහුණුව ලබා දේ. අස්වනු අලෙවිය හා තරඟකාරී වෙළඳපොළ මිල අරමුණුගතව, මෙම නිෂ්පාදන සමාගම්, ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික සමාගම් සමඟ ව්‍යාපාර සම්බන්ධතා ස්ථාපිත කිරීමට යොමුකර ඇති අතර මේ වනවිට නිෂ්පාදන සමාගම් 8ක් අලෙවි සබඳතා ගොඩනගාගෙන ඇත.
- vii. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පළාත් 06 තුළ ඇති ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 47වෙත කෘෂි යන්ත්‍රෝපකරණ හා යෙදවුම් ලබා දී ඇත. ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදීම සියලුම සේවා මධ්‍යස්ථාන නවීකරණය කරන ලදී.
- viii. එමෙන්ම කි.මී. 28ක කෘෂි-මාවන් ප්‍රතිසංස්කරණය කර ගොවීන් පහසුකරණය කර ඇත. කෘෂි ළිං 642ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කර ඒ යටතේ වගාවන් සිදුකෙරේ.
- ix. ප්‍රතිලාභී පවුල් හා වගාවන්ගේ සුරක්ෂිතතාව පිණිස වගා ආරක්ෂිත විදුලිවැට කි.මී. 1000ක් සැලසුම් කර කි.මී. 10ක් වයඹ පළාතේ නිමකර ඇති අතර, ඉතිරි පළාත්වල එම ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකරමින් ඇත.
- x. සිදු කරනු ලබන සියලුම ඉදිකිරීම් වලට අදාළව සමාජ විගණන කමිටු 509ක් ස්ථාපිතකර ඇත.
- xi. වාරි කෘෂි සංවර්ධනය පිණිස එල්ලංගා පද්ධති 71ක් තුළ ප්‍රතිසංස්කරණයට නියමිතව ඇති වැව් 487න් ගිවිසුම්ගතව ඇති වැව් ගණන 477කි, එම වැව් අතරින් වැව් 125ක ප්‍රතිසංස්කරණ

කටයුතු නිමකර ඇත. වැඩ අවසන් කල ප්‍රගතිය 75%ට වඩා ඇති වැව් 163ක් ද, 50% - 75% අතර ඇති වැව් 94ක් ද, 50%ට අඩු 93ක් ද වේ. ඉතිරි වැව් 6හි ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු ආරම්භක අවස්ථාවේ පවතී.

- xii. මෙහෙයුම් කළමනාකරණය හා තිරසාර පැවැත්ම අරමුණු කර එල්ලංගා පද්ධති කළමනාකරණ කමිටු 54ක් පිහිටුවා පළාත් 06තුළ පාර්ශවකරුවන් සහභාගිත්වයෙන් හරස්කඩ වාරිකා (Exposure Visit) සිදුකර සකස්කළ එල්ලංගා පද්ධති පැතිකඩ අනුව එල්ලංගා පද්ධති කළමනාකරණ සැලසුම් 06ක් නිමවෙමින් පවතී.
- xiii. පාරිසරික සහ සමාජ ආරක්ෂණය යටතේ, ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම් සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා 160ක් සකසා ඇති අතර. ජලපෝෂක ප්‍රදේශ කළමනාකරණය ඉලක්ක කරගත් රුක් රෝපන වැඩසටහන තුළින් නැවත වන සංරක්ෂණය, කෘෂි වන සංරක්ෂණය, සුළං බාධක ස්ථාපනය, කට්ටකඩුව සංවර්ධනය, වන්දි ගස් සිටුවීම යනාදී ලෙස පැල 40,000ක් පමණ රෝපනයකර ඇත.
- xiv. ව්‍යාපෘතියේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සම්බන්ධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක අතර ව්‍යාපෘති මැදිහත්වීම් සඳහා 44%ක ස්ත්‍රී සහභාගිත්වයක් ලඟා කරගෙන තිබේ.
- xv. ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් ඉදිරිපත්වන දුක් ගැනවිලි සඳහා විසඳුම් ලබාදීමේ යාන්ත්‍රණය තුළින් ඉදිරිපත්වී ඇති ගැටළුකාරී අවස්ථා 167න් 147ක් සඳහා විසඳුම් ලබා දී ඇත.

ඡායාරූප අංක 17 - 18

03. කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර හවුල්කාරිත්ව වැඩසටහන (SAPP)

3.1. හැඳින්වීම

දිවයින පුරා කුඩා පරිමාණ කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිලාභීන් 57,500 කගේ ආදායම සහ ගුණාත්මකභාවය තිරසාර ලෙස ඉහළ නැංවීම ප්‍රධාන අරමුණුකොට ගත් කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගීත්ව වැඩසටහන (SAPP) සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය (GOSL) සහ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර අරමුදල (IFAD) ඒකාබද්ධව අරමුදල් සපයනු ලැබේ. රාජ්‍ය, පුද්ගලික, නිෂ්පාදක හා හවුල්කාරිත්වය යන 4P ප්‍රවේශය හරහා කුඩා පරිමාණ කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිලාභීන් වෙත සහනදායී පොලී අනුපාත යටතේ ප්‍රදාන සහ ණය ලබා දීම සිදුකෙරේ. SAPP මගින් කුඩා පරිමාණ ගොවීන්ට ඔවුන්ගේ ගොවි සංවිධාන ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පුහුණුව සහ තාක්ෂණික දැනුම ලබා දීම සහ කෘෂිකර්ම මාර්ග, අමුණු ආදි යටිතල පහසුකම් ව්‍යුහය වැඩිදියුණු කිරීම හා හිතකර ප්‍රතිපත්තිමය පරිසරයක් ඇති කිරීම සඳහා ද සහාය වේ.

3.2. මූල්‍ය ඉලක්ක 2024

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල - (රු.මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	7,024

3.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ත්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩ සටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.මි.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	වාණිජ හවුල්කාරිත්වය සඳහා ප්‍රවේශය (4P ව්‍යාපෘති හරහා)	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	9,568	0.41	3,898
2	ග්‍රාමීය මූල්‍ය වෙත ප්‍රවේශය (4P ව්‍යාපෘති, තරුණ සහ ආදායම් උත්පාදන ණය හරහා)	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	6,980	0.29	2,000
3	ගොවිපලිත් බැහැර පහසුකම් සංවර්ධනය	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	20	4.85	97
4	තරුණ ව්‍යවසායක සංවර්ධනය	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	1,434	0.28	400

3.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල - (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල - (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	සංවර්ධන වැඩසටහන්	4,355	1,085	25%
2	ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය වැඩසටහන්	2,037	1,346	66%
	එකතුව	6,392	2,431	38%

3.5. 2023 වර්ෂයේ කුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

කුඩා පරිමාණ කෘෂිව්‍යාපාර සහභාගීත්ව වැඩසටහන (SAPP) ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 105 ක මුළු පිරිවැයක් සහිත වසර හයක ව්‍යාපෘතියක් ලෙස 2017 දී ආරම්භ කරන ලදී. එසේ වුවද, කොවිඩ් වසංගතය සහ මෑතකාලීන ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම වැඩසටහන සඳහා තවත් වසර දෙකක දිගුවක් ලබා දෙන ලදී. ශ්‍රී ලංකා රජය (GOSL), කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර අරමුදල (IFAD), පෞද්ගලික අංශය (කෘෂි ව්‍යාපාර සමාගම), කුඩා වතු හිමියන්, සහභාගීත්ව මූල්‍ය ආයතන (PFIs) ඒකාබද්ධව දියත් වන මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ කුඩා කෘෂි ව්‍යවසායකයින් 57,500 ක් වෙළඳපොල වෙත සම්බන්ධ කිරීමෙන් ඔවුන්ගේ ආදායම ඉහල නැංවීමත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වැඩිදියුණු කිරීමත්වේ. මෙම පරමාර්ථ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික සබැඳියාව සමඟ කෘෂි ව්‍යවසායකයින් සඳහා ලබා දෙන අඛණ්ඩ පුහුණුව තුළින් කෘෂිකාර්මික යන්ත්‍රෝපකරණ සහ තාක්ෂණික දැනුම ලබා දීමෙන් වඩාත් හොඳ වෙළඳපොළක් හඳුන්වා දීමට SAPP ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කර ඇත.

වැඩසටහන ආරම්භයේ සිට පුද්ගලික කෘෂි ව්‍යාපාරික ආයතන සහ ගොවි නිෂ්පාදක සංවිධානවල සහයෝගීතාවයෙන් කිරි නිෂ්පාදන, කුළුබඩු, ධාන්‍ය සහ රනිල කුලයට අයත් බෝග, තේ, මල් වගාව සහ එළවළු වැනි ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික අංශ ආවරණය කරමින් 4P (රාජ්‍ය, පුද්ගලික, නිෂ්පාදක. හවුල්කාරිත්ව) ව්‍යාපෘති 36ක් ස්ථාපිත කිරීමට SAPP සමත් වී ඇත.

මෑතකාලීන ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ SAPP මගින් ග්‍රාමීය කෘෂි ව්‍යවසායකයින් සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 10 ක විශේෂ බඩඉරිඟු ව්‍යාපෘතියක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් තෝරාගත් බඩඉරිඟු ගොවීන් සඳහා උසස් තත්ත්වයේ දෙමුහුන් බීජ, රසායනික පොහොර, ඉඩම් සකස් කිරීමේ පහසුකම් සහ මූල්‍ය පහසුකම් ලබා දෙනු ඇත. ඒ සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු මේ වන විට ආරම්භ කර ඇත.

කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගීත්ව වැඩ සටහන (SAPP) යටතේ 2023 සැප්තැම්බර් 30 දිනට 4P, තරුණ සහ ආදායම් උත්පාදන ණය යටතේ ප්‍රතිලාභීන් 37,400 ක් ප්‍රතිලාභ ලබා ඇත. මෙය සමස්ත ව්‍යාපෘති ඉලක්කයෙන් 60.5% කි.

2023 සැප්තැම්බර් වන විට වැඩසටහන මගින් 4P ආකෘතිය දැනට ඉලක්ක කර ඇති ප්‍රතිලාභීන් 43,000 කින් 30,616 දෙනෙකුට ප්‍රතිලාභ ලැබී ඇත. තරුණ කෘෂි ව්‍යවසායකයින් නභා සිටුවීමේ (YED) වැඩසටහන යටතේ SAPP තරුණ ප්‍රතිලාභීන් 2,481 දෙනෙකුට ද ආදායම් උත්පාදන ණය යෝජනා ක්‍රමය (IG) හරහා ප්‍රතිලාභීන් 4,303 දෙනෙකුට ප්‍රතිලාභ ලබා දී ඇත.

තවද, SAPP විසින් රේඛීය ආයතනවල සහය ඇතිව ඇළ සහ කෘෂි මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය වැනි ගොවිපලින් බැහැර සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ක්‍රියාකාරකම් 69 ක් සැලසුම් කර ඇති අතර 2023 සැප්තැම්බර් වන විට එවැනි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා රු.මි. 82 ක් වියදම් කර ඇත.

මීට අමතරව ගොවි නිෂ්පාදක සංවිධාන වඩාත් තිරසාර ව්‍යාපාරික ආයතන බවට පත් කිරීම සඳහා SAPP මගින් සපයනු ලබන ආයතනික ශක්තිමත් කිරීමේ (IS) සේවා යටතේ මේ වන විට ක්‍රියාකාරකම් 07 ක් අවශ්‍ය ප්‍රතිදානයන් සහිතව සම්පූර්ණ කර ඇති අතර 2023 වසර තුළ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින තවත් එවැනි IS සේවා 13 ක් 2024 පළමු කාර්තුව වන විට අවසන් කිරීමට නියමිතය.

04. කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා වන අභිතකර බලපෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (SARP)

4.1. හැඳින්වීම

දේශගුණික විපර්යාස වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රධාන අභියෝගයක් වන අතර, අධික හා කෙටිකාලීන වර්ෂාව, විටින් විට පැමිණෙන උෂ්ණාධික කාලසීමාවන් සහ දීර්ඝ වියළි කාලසීමාවන් කෙරෙහි වැඩි ජීවිතයක් පවතී.

තිරසාර නොවන ඉඩම් පරිහරණ පිළිවෙත් මගින් ඇති වී ඇති පාරිසරික හා ගොවිබිම්වල හායනය දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම් මගින් ඇතිවන අධික වර්ෂාව, ගංවතුර සහ නියඟ හේතුවෙන් තව දුරටත් උග්‍ර කරයි. එම තත්වය වර්ෂා පෝෂිත වගා ක්‍රම මත අධික ලෙස යැපෙන කුඩා පරිමාණ ගොවීන්ට දැඩි ලෙස බලපායි.

තවද, ආන්තික සිදුවීම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඵලදායීතාව සහ බෝග අස්වැන්න පහත වැටීම නිසා, කුඩා පරිමාණ ගොවීන් ආහාර භීතියකට මුහුණ පා සිටිති. එය ණයගැතිභාවයට මග පාදයි. එය ඔවුන් දරිද්‍රතාවයේ ගැඹුරට ඇද දමනු ලබන අතර දේශගුණික අවදානම් සමඟ සාර්ථකව කටයුතු කිරීමට ඔවුන්ගේ හැකියාව තවදුරටත් අවම කරයි.

එබැවින්, ශ්‍රී ලංකාවේ පුත්තලම, කුරුණෑගල, මාතලේ, අනුරාධපුර, වවුනියාව සහ මන්නාරම යන වියළි කලාපීය දිස්ත්‍රික්ක හය තුළ ගොවිපළ වාණිජකරණය ප්‍රවර්ධනය කරන අතරම, කුඩා පරිමාණ ගොවි පවුල් 40,000ක් හෝ පුද්ගලයන් 180,000ක් සඳහා දේශගුණික විපර්යාස මගින් ඇති කරන ලද අභියෝගවලට විසඳුම් සෙවීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි.

ශ්‍රී ලංකා රජය, කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර අරමුදල (IFAD) මෙන්ම අනෙකුත් සංවර්ධන ආයතන විසින් අරමුදල් සපයනු ලබන මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් රු.මි 30,000ක් පමණ ආයෝජය කිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර ව්‍යාපෘති කාලසීමාව 2021 වසරේ සිට 2026 වසර වේ.

4.2. දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපීය කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යවසායකයන්ගේ දිළිඳුකම අවම කිරීම සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය වර්ධනය කිරීම

4.3. මෙහෙවර

දේශගුණ විපර්යාස මගින් නිර්මාණය වී ඇති අභිතකර බලපෑම් අවම කිරීම වෙනුවෙන් වියළි කලාපීය කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යවසායකයන්, අගය දාම ක්‍රියාකරුවන් හා ඔවුන් වෙත සේවා සපයනු ලබන ආයතනවල ධාරිතා සංවර්ධනය සහ ව්‍යාපෘති ප්‍රතිලාභීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස සඳහා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ දැමීම සඳහා සහ අගය දාම සඳහා පහසුකම් සැපයීම වෙනුවෙන් ආයෝජනය කිරීම.

4.4. අරමුණු

වියළි කලාපීය කුඩා පරිමාණ ඉඩම් හිමි පවුල් 40,000 ක (පුද්ගලයින් 180,000) සඳහා දේශගුණ විපර්යාස මගින් නිර්මාණය වී ඇති අභිතකර බලපෑම් සඳහා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ අගය දාම සංවර්ධනය මගින් වෙළඳපල සහභාගීත්වය ගොඩනැංවීම හා තෝරාගත් පවුල් 28,000ක පමණ ආදායම 30% ඉහළ නැංවීම.

4.5. ව්‍යාපෘතියේ විස්තර

අයිතමය	ව්‍යාපෘතියේ විස්තර
ව්‍යාපෘතියේ ආරම්භක දිනය	2021 ජූනි 10
අපේක්ෂිත කාල සීමාව	2021- 2027

මෙහෙයුම් ආරම්භකර දිනය	2022 සැප්තැම්බර් 30 ව්‍යාපෘතිය නිල වශයෙන් ආරම්භ කරන ලදී.	
ව්‍යාපෘති දිගුව	අදාළ නොවේ	
මූල්‍ය සැපයුම් මූලාශ්‍ර	මූලාශ්‍රය	ඇ.එ.ජ.ඩොලර් මිලියන
	කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර අරමුදල (IFAD)	42.7
	ශ්‍රී ලංකා රජය	12.7
	ප්‍රතිලාභීන්	13.2
	පෞද්ගලික අංශය	1.7
	UNDP, UNOPS, WFP	11.7
	එකතුව	82.0
අදාළ ක්ෂේත්‍රය	කෘෂිකර්ම අංශය	
වගකිවයුතු ආයතනය	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය	

4.6. මූල්‍ය ඉලක්ක 2024

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු. මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	2,536.00
2	පුනරාවර්තන වියදම්	300.00

4.7. 2024 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් වල භෞතික ඉලක්ක

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු)	මුළු පිරිවැය (රු. මි.)
1.1	ගොවීන්ගේ සහ සේවා සපයන්නන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස වලට අනුහුරු වීමේ හැකියාව තවදුරටත් වර්ධනය කිරීම.	ප්‍රතිලාභීන්	3,825	70,588.00	205.00
1.2	අදාළ අගය දාම සංවර්ධනය සඳහා ඇති හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම (පහසුවෙන් වෙළඳපලට ලගාවීමේ හැකියාව, ලාභය ඉහළ නැංවීම)				65.00
2.1	දේශගුණ විපර්යාසයන්ට ඔරොත්තු දෙන නිෂ්පාදන සහ යටිතල පහසුකම් සඳහා ආයෝජනය කිරීම				1,678.00
2.2	අගයදාම සංවර්ධනය සඳහා ආයෝජනය කිරීම		5,967	337,188.00	334.00
3	ව්‍යාපෘති පාලන ඒකකය පිහිටුවීම සහ පරිපාලනය				554.00
	මුළු පිරිවැය				2,836.00

4.8. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය (2023.09.30 දිනට)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
	සංවර්ධන වැඩසටහන්			
1	සංරචක 1	313.12	5.27	1.68
2	සංරචක 2	219.78	0.91	0.41
3	සංරචක 3	167.51	71.81	42.87

4.9. 2023 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් වල භෞතික ප්‍රගතිය - සමස්ථ වැඩසටහන්වල සංක්ෂිප්තය

වර්ෂ 2022 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී මෙම ව්‍යාපෘතිය නිල වශයෙන් ආරම්භ කරන ලදී.

එම වසර තුළ දී මෙන්ම 2023 වර්ෂයේ මුල් මාස වලදී ව්‍යාපෘතිය ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය වූ ව්‍යාපෘති කලමණාකරණ ඒකකය පිහිටුවීම, ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීම, ව්‍යාපෘති බල ප්‍රදේශය ආවරණය වන පරිදි උපකාර්යාල 02 පිහිටුවීම හා ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීම අදී කටයුතු සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දෙමින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර එම කාර්යයන් සම්පූර්ණ කිරීමට හැකි විය.

එසේම, 2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම සිදුකරන ලදී. මේ යටතේ පළමු හා දෙවන ව්‍යාපෘති සංරචකවලට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් භූමියේ ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. එසේ ම සංරචක 1 යටතේ ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධව රාජ්‍ය නිලධාරීන් හා විභව ප්‍රතිලාභීන් දැනුවත් කිරීම් 50 සම්පූර්ණ කෙරිණි. තවදුරටත් ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදුකළ යුතු පුහුණු සඳහා අවශ්‍ය මූලික සංවිධාන කටයුතු ද මේ වන විට සම්පූර්ණ කර ඇත. ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදුකළ තවත් විශේෂ කාර්යයක් වන්නේ දුප්පත්කම, පෝෂණ මට්ටම වැනි ආර්ථික නිර්ණායක ද සමාජීය නිර්ණායක මෙන්ම භෞතික නිර්ණායක ද භාවිතයෙන් දිස්ත්‍රික්ක 06ක පවතින වාරි පද්ධති රාශියක් නිසි පරිදි ඇගයීම මගින් ව්‍යාපෘතිය සඳහා සුදුසු නිර්ණායකවලට ගැලපෙන එල්ලංගා පද්ධති 260ක් මූලික කරගත් ජන කණ්ඩායම් තෝරා ගැනීම යි. ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රමුඛ ව්‍යාපෘතියේ පාර්ශවකරුවන් සමග අත්සන් කළ යුතු ගිවිසුම් සකස් කිරීම, කිරීම, පාර්ශවකරුවන් සමග සාකච්ඡා කිරීම හා අත්සන් කිරීම ආදී වැඩ කොටස් ද සාර්ථකව අවසන් කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවශ්‍ය වන පාදක සමීක්ෂණය සඳහා ටෙන්ඩර් පටිපාටි අනුගමනය කිරීම මගින් සුදුසු උපදේශන සමාගමක් තෝරා ගනිමින් වැඩ කටයුතු ආරම්භ කිරීම, ආවේක්ෂණ පද්ධතිය සඳහා වැඩ කොටස් හඳුනා ගැනීම මගින් ටෙන්ඩර් සකස් කිරීම, ව්‍යාපෘති වෙබ් අඩවිය සකස් කිරීම අවසන් අදියර දක්වා සිදුකිරීම, අධීක්ෂණ සැලැස්ම සකස් කිරීම හා ඉපාඩ් ආයතනයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම යන කටයුතු අවසන් කර ඇත. එසේම, ව්‍යාපෘතිය සඳහා වන දුක්ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීමේ හා විසඳුම් ලබා දීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම ද මේ වන විට අවසන් කර ඇත.

05. කුඩා පරිමාණ කිරි නිෂ්පාදකයින්ගේ සමූපකාර සමිති සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ කිරි කර්මාන්තය නභාසිටුවීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක වන මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වනුයේ අගය එකතු කරන ලද කිරි නිෂ්පාදන අදාළ ප්‍රදේශවලම නිෂ්පාදනය කර කිරි පරිභෝජනය ප්‍රවලිත කිරීම මගින් ප්‍රජාවේ පෝෂණ මට්ටම ඉහළ නැංවීමයි. මේ යටතේ තෝරාගත් ප්‍රදේශවල කුඩා පරිමාණ කිරි සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන 06 ක් ස්ථාපනය කර සංවර්ධනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අතර, මේ සඳහා අපේක්ෂිත ආයෝජනය යුරෝ මිලියන 13.90 කි.

ව්‍යාපෘතියට අදාළ සැලසුම් කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම 2019.02.27 දින අත්සන් තබා ඇත. ඒ අනුව තෝරාගත් ප්‍රතිලාභී කිරි නිෂ්පාදන සමූපකාර සමිති 03ක් සහ පෞද්ගලික කිරි ගොවි සමිති 03 ක් වෙත දෛනික නිෂ්පාදන ධාරිතාවය ලීටර් 5,000ක් වන කුඩා පරිමාණ කිරි සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන 06 ක් ස්ථාපනය කර ඇත. මේ වන විට මෙම කර්මාන්තශාලාවන්හි පූර්ව පරීක්ෂා කිරීම් කටයුතු (Commissioning) සියල්ල නිම කොට ඇති අතර 2023.07.04 දින වාරියපොළ කුඩා පරිමාණ කිරි පට්ටි සංවර්ධන පදනමට අයත් කර්මාන්තශාලාවෙහි නිෂ්පාදන කටයුතු නිල වශයෙන් ආරම්භ කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතියෙහි ගිවිසුම් ප්‍රකාරව රාජ්‍ය පාර්ශ්වයෙහි මැදිහත්වීමෙන් සම්පූර්ණ විය යුතු කාර්යයන් සියල්ල මේ වන විට අවසන්ව ඇත. සෙසු කර්මාන්තශාලාවන්හි නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රතිලාභී පාර්ශ්වය විසින් සම්පූර්ණ කළ යුතු කාර්යයන් මේ වන විට අවසන් අදියරෙහි පවතී.

• මූල්‍ය ප්‍රගතිය

සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)
කුඩා පරිමාණ කිරි සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම (ශ්‍රී ලංකා/ප්‍රංශ)	835.34	8.36
එකතුව	835.34	8.36

• භෞතික ප්‍රගතිය

කිරි සැකසුම් මධ්‍යස්ථානය	භෞතික ප්‍රගතිය (%)	විශේෂ කරුණු
01. කුඩා පරිමාණ කිරි පට්ටි සංවර්ධන පදනම , වාරියපොළ	100	2023.07.04 දින නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.
02. සක්සිඩ් ඉන්ටර්නැෂනල් පුද්ගලික සමාගම වෙන්නප්පුව	100	2023 ඔක්තෝබර් මස නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.
03. සී/ස දිස්ත්‍රික් කිරි සැපයුම්කරුවන්ගේ සමූපකාර සමිතිය, පොළොන්නරුව	100	2023 නොවැම්බර් මස නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.
04. සී/ස නාවලපිටිය විවිධ සේවා සමූපකාර සමිතිය	100	
05. හෙරිටේජ් හෙළ ගොවි සංවර්ධන සමිතිය, බණ්ඩාරගම	100	2023 දෙසැම්බර් මස නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.
06. අත්තනගල්ල කිරි නිපදවන්නන්ගේ සමූපකාර සමිතිය	100	
ව්‍යාපෘතියට අදාළ යන්ත්‍රෝපකරණ ආනයනය වෙනුවෙන් වියදම		යුරෝ මිලියන 12.56

06. කටුනායක ශාක නිරෝධායන සේවය (NPQS) ශක්තිමත් කිරීම (JICA) – වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-041-2507

ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර ශාක ආරක්ෂණ සම්මුතියට ඇතුළත්ව ඇති අතර, එකී සම්මුතියට අනුව නියම කර ඇති ප්‍රමිතීන්ට අනුගතව කටයුතු කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ වගකීම වී ඇත. තිරසාර සංවර්ධන දර්ශක අනුව ගොවීන්ගේ දරිද්‍රතාවය අවම කිරීම, විදේශ මුදල් ඉපයීම වැනි පරමාර්ථ පදනම්කර අපනයන ශාක, ශාක නිෂ්පාදන සහ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වා ගැනීම, ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අපනයනය සඳහා තරඟකාරී මිලක් ලබාදීම, ජාත්‍යන්තර වෙළඳපලට අවතීර්ණ වීම සඳහා ආනයනික රටවලට අවශ්‍ය කරන නව තාක්ෂණික ක්‍රම හඳුන්වාදීම, ශාක නිෂ්පාදන සහ කෘෂි නිෂ්පාදන ආනයනයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවන ශාක, ශාක නිෂ්පාදන හා කෘෂි නිෂ්පාදන ආනයනය කිරීම වැළැක්වීම සහතික කරගැනීම, යන පරමාර්ථ ඉටුකර ගැනීමට ශාක නිරෝධායන සේවයට නව තාක්ෂණය යොදාගැනීමේ අරමුණින් ශාක නිරෝධායන සේවය භාවිතා කරන තාක්ෂණික උපකරණ අලුත්වැඩියාව සහ ප්‍රතිස්ථාපනය සඳහා රු.මි. 259.6 වැය කර උපකරණ ස්ථාපිත කිරීමට 2017 වර්ෂය තුළ දී ව්‍යාපෘති ආරම්භ කරන ලදී. JICA ආයතනයේ අධාර මත කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ශාක නිරෝධායන සේවය මඟින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මකවන අතර, 2023 ජනවාරි අවසන් වන විට වියදම් කර ඇති මුදල රු.මි. 225.45 ක් වේ. මේ වන විට ව්‍යාපෘතිය අවසන් අදියරේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

අනු අංකය	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)
1.	ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයේ උපකරණ අලුත්වැඩියාව හා ප්‍රතිස්ථාපනය (JICA).	20.00	2.09	10

07. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය නවීකරණය කිරීම (KOICA) – වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-046-2509

මේ සඳහා කොරියානු රජය යටතේ අධාර ලැබෙන අතර, KOICA ආයතනය මඟින් මෙම කාර්යය ඉටුකරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා රජය යටතේ මේ සඳහා වැය කරන මුදල රු.මි. 50.00 ක් වන අතර, මේ වනවිට වියදම් වී ඇති මුළු මුදල රු.මි. 16.3 වේ. කොළඹ වරාය සහ කටුනායක බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපල ශාක නිරෝධායන මධ්‍යස්ථානය දියුණු කිරීම සඳහා කොරියානු රජයේ ආධාර ලෙස ඇමරිකන් ඩොලර් 6,000,000 ලැබී ඇති අතර, වසර 03 ක දී මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර අවසන් කිරීමට ඉලක්ක කර ඇත. මෙමඟින් ශාක නිරෝධායන ධාරිතාවය වැඩිකිරීම අරමුණු කර, කොළඹ වරාය පරිශ්‍රයේ ශාක නිරෝධායන මධ්‍යස්ථානයකට අවශ්‍ය ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම, තාක්ෂණික උපකරණ ලබාදීම සිදුවේ. මේ වනවිට ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම් වලින් 95 % ක් නිම වී ඇත.

අනු අංකය	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)
1.	ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයේ පර්යේෂණ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම (KOICA).	50.00	16.30	33

08. ලංකාවේ වානිජමය දෙල් නිෂ්පාදනය සඳහා වූ සමාරම්භක ව්‍යාපෘතිය - වැය ශීර්ෂ අංක 118-2-03-042-2509

ශ්‍රී ලංකාවේ දෙල් වගාව තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීම හා අගය එකතු කිරීමේ ක්‍රම වේදයන් තුළින් දෙල් වගාව වානිජමය වශයෙන් පුළුල් කිරීමේ අරමුණු ඇතිව නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර ඇත.

මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි 2023.09.30 දින තෙක් මූල්‍ය සහ භෞතික ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

• මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අනු අංකය	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)
1.	ශ්‍රී ලංකාවේ වානිජමය දෙල් නිෂ්පාදනය සඳහා වූ සමාරම්භක ව්‍යාපෘතිය	1.89	0.14	5.29

• භෞතික ප්‍රගතිය

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් දෙල් පැළ 2,000 ක් කුරුණෑගල, කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කවල වගා කිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර මේ වන විට දෙල් පැළ 350 ක් පළතුරු පර්යේෂණ ආයතනය විසින් බද්ධ කිරීම සඳහා සූදානම් කර ඇත. නිර්දේශිත දෙල් ප්‍රභේදවලට අගය එකතු කිරීම සඳහා විවිධ ප්‍රතිකාර සංයෝග පරීක්ෂා කර ඇත.

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන මගින්
ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය
හා භෞතික ප්‍රගතිය

01. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව (DOA)

1.1. ඉදිරි දැක්ම

“ජාතික සමෘද්ධිය සඳහා කෘෂිකර්මාන්තයේ විශිෂ්ටත්වය ළඟා කර ගැනීම”.

1.2. මෙහෙවර

“සමානාත්මතාවයෙන් හා තිරසාර කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයක් අත්කර ගැනීම, වැඩිදියුණු කළ කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණය සංවර්ධනය කිරීම හා ව්‍යාප්ත කිරීම තුළින් ජාතීන්ට ආහාර හා පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සහ ගොවීන්ට වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් සියලු පාර්ශවකරුවන්ට අදාළ සේවාවන් සැපයීම”.

1.3. අරමුණු

ගොවියාගේ ආදායම හා ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සහ පාරිභෝගිකයාට දැරිය හැකි මිලකට ආහාර ලබා දීම සඳහා ආහාර බෝග අංශයේ ඵලදායිතාව සහ නිෂ්පාදනය පවත්වාගෙන යාම සහ වැඩි කිරීම.

1.4. කාර්යයන්

- කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ
- තාක්ෂණ ව්‍යාප්තිය
- බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම
- නියාමන සේවා

1.5. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්කය

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම	6,473.00
2	පුනරාවර්තන වියදම	3,760.50

1.6. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වැය ශීර්ෂය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය (රු.මි.)
1	ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම (NARP)	රු.	75.00
2	පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම	රු.	2.00
3	නව දෙමුහුම් හා විවෘත පරාගිත මිරිස්, බඩඉරිඟු හා එළු ප්‍රභේද සංවර්ධනය හා බීජ නිෂ්පාදනය	රු.	85.00
4	ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කරමින් ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සඳහා දේශගුණයට ඔරොත්තු දෙන හරිත තාක්ෂණික වැඩිදියුණු කිරීම	රු.	38.00
5	මාධ්‍ය වැඩසටහන	රු.	6.00

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය (රු.මි.)
6	කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික සම්මේලනය (ASDA)	රු.	7.00
7	කෘෂි තාක්ෂණික උද්‍යාන නඩත්තුව	රු.	8.00
8	කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සංවර්ධන වැඩසටහන	රු.	36.00
9	පාංශු සාරවත්බව පරීක්ෂා කිරීමේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	රු.	20.00
10	යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (GAP) හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය තුළින් වස විස නැති ආහාර නිෂ්පාදනයට සහාය වීම	රු.	33.00
11	බීජ නිෂ්පාදනය හා මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන	රු.	1,100.00
12	බීජ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම	රු.	25.00
13	කඩිනම් බීජ ගොවිපළ සංවර්ධන වැඩසටහන	රු.	500.00
14	බීජ සහතික කිරීමේ කටයුතු සවිබල ගැන්වීම	රු.	100.00
15	කෘෂි රසායන වලින් ඇතිවිය හැකි අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම	රු.	25.00
16	දේශීය බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	රු.	15.00
17	බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණය (පර්යේෂණ හා සංවර්ධන)	රු.	235.00

1.7. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	574.00	164.90	29
2	පුනරාවර්තන වියදම්	6,319.01	3,971.80	62
3	විශේෂ ව්‍යාපෘති			
3.1	කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන	115.43	51.41	44
	ව්‍යාප්ති හා පුහුණු	316.00	107.36	34
	බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ	1,716.66	823.55	48
3.2	ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති	43.92	19.09	43
3.3	සුළු පරිමාණ ව්‍යාපෘති	70.00	40.95	59
	ප්‍රාග්ධන උප එකතුව	2,836.01	1207.26	42
	මුළු එකතුව	9,155.01	5,179.06	57

1.8. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු (285) වැය ශීර්ෂය යටතේ ඇති විශේෂ ව්‍යාපෘතිවල භෞතික ප්‍රගතිය - සමස්ත වැඩසටහන් වල සංක්ෂිප්තය

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන

1. නව දෙමුහුම් හා විවෘත පරාගිත මිරිස්, බඩඉරිඟු, ඵෑණු, එළවළු, පලතුරු ප්‍රභේද සංවර්ධනය හා බීජ නිෂ්පාදනය

වී

- i. තත්වයෙන් උසස් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන, විශේෂිත පරිසර සඳහා ඔරොත්තු දෙන යනාදී වී ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීමේ ස්ථාපිත කර ඇත.
- ii. ජාතික සම්බන්ධීකරණ වී ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ වැඩසටහන (NCRVT) යටතේ බෝග කළමනාකරණ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.
- iii. ප්‍රධාන රෝග හා පළබෝධ සඳහා වී ප්‍රභේද පරීක්ෂා කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙන අතර ජීව විද්‍යාත්මක/ අජීවී ආතනීන් සඳහා තත්වයෙන් උසස් වී ආර ඇගයීම යටතේ බැක්ටීරියා කොළ අංගමාරය (BLB) පරීක්ෂාව සඳහා ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපිත කිරීම නිමකර ඇත.
- iv. නව වී ආරවල ධාන්‍යමය ගුණත්මය ඇගයීම සඳහා ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව (MYT) හා මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) සඳහා සාම්පල සැකසෙමින් පවතී.
- v. පුහුණු හා දැනුවත් කිරීම් තුලින් තාක්ෂණ ව්‍යාප්තිය සඳහා සහල් කෞතුකාගාර (Rice Museum) ස්ථාපිත කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

ක්ෂේත්‍ර බෝග

- i. මිරිස් දෙමුහුන් ප්‍රභේද බිහි කිරීම සඳහා 2023 යල මුහුන් කිරීමේ වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී.
- ii. ජාතික සම්බන්ධීකරණ වී ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ වැඩසටහන (NCVT) සඳහා විවෘත පරාගනය කල මිරිස් ප්‍රභේදයක් නම් කරන ලදී.
- iii. ප්‍රභේද නිදහස් කිරීමේ කමිටුව (VRC) වෙත යොමු කිරීම සඳහා වගාවන් සුදානම් කොට තිබෙන අතර නයි මිරිස් (*Capsicum chinense*) වල ජානමය වැඩිදියුණු කිරීම් සහ ප්‍රභේදීය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා න්‍යෂ්ටික බීජ නිෂ්පාදනය අවසන් කර ඇත.
- iv. CIMMYT දෙමුහුන් සහ දේශීයව නිෂ්පාදිත අභ්‍යන්තර අභිජනන ආර භාවිත කරමින් නව බඩඉරිඟු දෙමුහුන් බිහි කිරීම සඳහා නව මුහුන් කිරීම් 106ක් සිදුකරන ලද අතර නව මුහුම් කිරීම් ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපිත කර ඇත.
- v. රතු ඵෑණු ප්‍රභේද සහිත ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම් සිදුවෙමින් පවතින අතර පොකුරු ඵෑණු නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාවෙන් තෝරාගත් ආරවල ගුණනය කිරීම සිදු කරන ලදී.
- vi. මිරිස් බීජ නිෂ්පාදනය කිරීමේ යන්ත්‍රයේ කටයුතු 90%ක්ද මහා පරිමාණ බඩඉරිඟු වගාව සඳහා වූ යන්ත්‍රයේ කටයුතු 70%ක්ද අවසන් කර ඇත. මූලික පරීක්ෂණ සිදුවෙමින් පවතී.

එළවළු

- i. එක් පිපිඤ්ඤා ප්‍රභේදයක්, හතු, බටු දෙමුහුන් එක් ප්‍රභේදය බැගින් සහ බණ්ඩක්කා ප්‍රභේද 4ක් ප්‍රභේද නිදහස් කිරීමේ කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- ii. පිපිඤ්ඤා වර්ග 4ක්, වැටකොළ වර්ග 1ක් සහ කරවල ආර 2ක් ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ වැඩසටහනේ පවතී. බිම්මල් ප්‍රභේද 2ක් ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාවෙන්, නව බටු අභිජනන ආර 16ක් මූලික අස්වනු පරීක්ෂාවෙන් පවතී.
- iii. මාතලේ ග්‍රීන් කරවල අභිජනන බීජ කි.ග්‍රෑ. 1ක්, තින්නවෙලි වයිට් අභිජනන බීජ කි.ග්‍රෑ. 1.2ක් සහ LY 58 අභිජනන හා න්‍යෂ්ටික බීජ කි.ග්‍රෑ. 2ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

iv. වට්ටක්කා අභිජනන ආර 20ක් දෙමුහුන් කිරීම සඳහා පරම්පරා වැඩිදියුණු කිරීම අවසන් කරන ලදී.

පලතුරු

- i. විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවලට අනුවර්තනය විය හැකි ගුණාත්මක ඉහල අස්වැන්නක් සහිත අඹ ප්‍රභේද බිහි කිරීම සඳහා ස්ථාන තුනකින් අඹ එකතූන් තෝරාගෙන ඇගයීම සිදු කරන ලදී.
- ii. සාර්ථක පැපොල් ආර දහයක් ගහන දෙකකින් තෝරාගෙන වැඩිදියුණු කරන ලදී.
- iii. පත්‍ර විචිත්‍ර (mottle) වෛරස් ප්‍රතිරෝධීය සහිත උසස් පරම්පරාවන් තෝරාගැනීම සඳහා පැෂන් ෆාට්හි අර්ධ පරම්පරා හතක් ඇගයීම් සඳහා තෝරාගන්නා ලදී.
- iv. බැරල් හැඩැති, කටු අඩුවෙන් යුතු කොළ සහිත විශාල ඇස් සහ 16ට වැඩි බ්‍රික්ස් අගයක් සහිත අන්තාසි ආර පහක් වැඩිදුර ඇගයීම් සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.
- v. දුරියන්වල ප්‍රභේද දෙමුහුන් 407ක් ඇගයීමට ලක්කරන ලද අතර සාර්ථක විය හැකි දෙමුහුන් ප්‍රභේද 3ක් හඳුනා ගන්නා ලදී. රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය ආරම්භ කරන ලදී.
- vi. මූල ආරම්භක අවධිය දක්වා දෙල් ශාකය සඳහා වූ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීමට පටක රෝපණ ක්‍රමවේද වැඩිදියුණු කරන ලදී.
- vii. කෙසෙල් එකතූන් 21ක් රැස්කරගන්නා ලද අතර ඇගයීම් සහ ගුණනය කිරීම් සිදුවෙමින් පවතී.
- viii. 2023 ප්‍රභේද නිදහස් කිරීමේ කමිටුව සඳහා ගුණාත්මක ලක්ෂණ සහිත නව දෙළුම් ප්‍රභේද 3ක් අපේක්ෂිත පලතුරු ලෙස නම් කර ඇත.
- ix. අපනයනය සඳහා ගැලපෙන උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු කොස් එකතූන් (HR - Rose) 2024 ප්‍රභේද නිදහස් කිරීමේ කමිටුව සඳහා නම් කිරීමට අපේක්ෂිතය.
- x. රත්න අභිජනන බීජ කි.ග්‍රෑ. 1ක්, Cp-13 පැපොල් අභිජනන බීජ ග්‍රෑ. 390ක් සහ හොරණ ගෝල්ඩ් පැෂන් ෆාට් අභිජනන බීජ කි.ග්‍රෑ. 2ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.
- xi. නිර්දේශිත පලතුරු ප්‍රභේද වල රෝපණ ද්‍රව්‍ය 5,500ක් නිෂ්පාදනය කර අලෙවි කරන ලද අතර 2,700ක් අලෙවි කිරීම සඳහා සුදානම් කර ඇත.
- xii. පටක රෝපිත කෙසෙල් පැළ (8,000) සහ අන්තාසි (2,000)ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.
- xiii. පැණි දොඩම්- 500, මැන්ඩරින් - 300, පේර -100, අඹ - 200, දිවුල් - 600 සහ අනෝදා - 200 ලෙස පලතුරුවල බද්ධ පැළ නිෂ්පාදනය කරන ලදී.
- xiv. රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය මව් පැළ පවත්වාගෙන යාම සඳහා කල්පිටිය දෙමුහුන් දෙළුම් පැළ 2,000ක් සහ නිමාලි ප්‍රභේදයේ දෙළුම් පැළ 2,000ක් ද ලේයර් කිරීම මගින් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.
- xv. ඌන භාවිත පලතුරු බෝග 33ක ප්‍රභේද 165ක් සහ නිර්දේශිත ප්‍රභේද 55ක ජානප්ලාස්ම ස්ථානීය සංරක්ෂණය සඳහා හොරණ පලතුරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය ආයතනයේ ස්ථාපිත කරන ලදී. ජාන බැංකුවක් ලෙස පවත්වාගෙන යන අක්කර 6ක ඉඩම හෙල්මළු සහ ආරක්ෂිත වැටක් ඉදිකර වැඩිදියුණු කරන ලදී.

2. ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කරමින් ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සඳහා දේශගුණයට ඔරොත්තු දෙන හරිත තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම

ක්ෂේත්‍ර බෝග

- i. කවපි ආර 15ක් සහ සෝයා බෝංචි ආර 10ක් අහිතකර තෙතමන තත්වයකට මුහුණ දෙන ආකාරය පිළිබඳ පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලද අතර නියඟයට ඔරොත්තු දීම පිළිබඳ සෝයා බෝංචි එකතූන් 15ක් අගයන ලදී.

- ii. බඩඉරිඟු වර්ධනයට සහ අස්වනු කෙරෙහි අහිතකර තෙතමන තත්ව වල බලපෑම අවම කිරීම සඳහා ප්‍රති උත්ස්වේදක භාවිතා කිරීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා වූ අස්වනු නෙලා අවසන් කර ඇති අතර දත්ත සැකසීම සහ විශේලේෂණ කටයුතු සිදුකරනු ලබයි.

එළවළු

- iii. අයහපත් දේශගුණික තත්ව යටතේ, තක්කාලි, මාළු මිරිස්, බෝංචි, පිපිඤ්ඤා, බෙල් පෙපර් සහ අල බෝග වල බෝග නිෂ්පාදනය සහ බීජ නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා එක් තවත් කළමනාකරණ තාක්ෂණයක්, බෝග කළමනාකරණ තාක්ෂණ 4ක්, කාර්යක්ෂම ජල හා පොහොර කළමනාකරණ තාක්ෂණ 2ක් සහ වායුරෝපණ හා ජල සම්පාදන පද්ධති සමග එක් පළිබෝධ පාලන ක්‍රමයක් හඳුනාගැනීම/ තෝරා ගැනීම සිදුකරන ලදී.

පලතුරු

- iv. සාර්ථක අනෝදා (කටු අනෝදා) එකතූන් 19ක් එක් එක් කෘෂි පාරිසරික කලාපවල ස්ථාන 2කදී ඇගයීමට ලක්වන අතර, විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප සඳහා සුදුසු, ඉහළ අස්වැන්නක් සහිත හොඳ තත්වයේ ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ඌන භාවිත පලතුරු බෝග හයක් සහ හොරණ දෙමුහුම් පැපොල් සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ ආරම්භ කර ඇත.

3. කෘෂි රසායන භාවිතය අවම කරමින් ආහාර බෝග සඳහා පරිසර හිතකාමී කිරිසාර තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම

වී

- i. ජලයෙන් යටවීමට ඔරොත්තු දෙන Bg 360 ආර 10ක් තෝරා ගන්නා ලද අතර, මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම් සඳහා එක් ආරයක් යොමු කරන ලදී.
- ii. පහතරට තෙත් කළාපයෙහි ප්‍රචලිත වී ප්‍රභේද 10ක් රසායනික පොහොර පමණක් යෙදීම, රසායනික සහ කාබනික පොහොර යෙදීම සහ කාබනික පොහොර පමණක් යෙදීම යන තත්වයන් වලදී වර්ධනය වන ආකාරය ඇගයීම සඳහා පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලදී.
- iii. පැරණි තැටිවල වැයවන යෙදවුම් පිරිවැය අවම කිරීම සඳහා පැරණි තැටියකට සමාන යකඩ අවචුචක් නිර්මාණය කර ගොවි ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීම් සිදුකෙරෙමින් පවතී.
- iv. ගොවි ක්ෂේත්‍රවල පසෙහි ඇති ප්‍රධාන පෝෂක (N,P,K) ඌනතාවය හඳුනා ගැනීම සඳහා පිලිපිනයේ Philrice මගින් හඳුන්වා දුන් වරකට එක් පෝෂකයක් අඩු කිරීමේ තාක්ෂණය (MOET) භාවිත කිරීමේ හැකියාව බෝබුවල ගොවි ක්ෂේත්‍ර වල පරීක්ෂා කෙරෙමින් පවතී.
- v. කුඹුරුවල පොස්පරස් සුලභතාවය වැඩි කල හැකි දිලිරයක් ලෙස *Penicillium oxalicum* හඳුනා ගන්නා ලද අතර මෙම නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ. 6ක් රු. 300ක් වන අතර, අස්වනු හානියක් නොමැතිව අඩු මිලකින් යුත් ජෛව පොහොර නිෂ්පාදනයක් ලෙස අක්කරයක් ප්‍රමාණයකට භාවිත කල හැක. මෙම නිෂ්පාදනය ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් පරීක්ෂාවට භාජනය වෙමින් පවතී.

එළවළු

- vi. පහත දැක්වෙන හඳුනාගැනීම් සහ නිෂ්පාදනයන් මහා පරිමාණයෙන් නිපදවා දිවයින පුරා ගොවීන් අතර බෙදා හරින ලදී.
 - o පරපෝෂිත කුඩිත්තා (*Aphidius ervi*) සහ කුඩිති මරුවා කාඩ් පත්
 - o දියමන්ති පිටැනි සලබ (Diamond Back Moth - DBM) පරපෝෂිතයන්, *Cotesia plutelle* (DBM විනාශ කරන්නන්)
 - o සුදු මැසි පරපෝෂිතයන් (*Encarsia guadeloupea* මැසි දඩයම් කාඩ්පත්) සහ *Eretmocerus eremicus* (EMIC CHIPS)
 - o සේනා දළඹු පරපෝෂිතයන් සහ *Telenomus remus* කාඩ්පත්

- vii. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ දෙමුහුම් මාළු මිරිස් සඳහා ආදර්ශන ස්ථාපිත කරන ලද අතර, දෙමුහුන් මාළු මිරිස් සහ තක්කාලි බෝග ආදර්ශන ගොවි ක්ෂේත්‍ර වල සිදු කිරීම සඳහා මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් තෝරා ගන්නා ලදී. මීට අමතරව, කලාපයේ තිරසාර ගොවි පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට කාබනික එළවළු වගා කිරීම සඳහා වූ පෝෂක කළමනාකරණ පැකේජ දෙකක් පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රවල පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලදී.
- viii. අධෝරක්ත කිරණ භාවිතයෙන් සිදුකෙරෙන FTIR අන්‍යෝන්‍ය සලකුණු ඇතුළු පරාමිති පහක් විශ්ලේෂණය කොට ජෛව පළිබෝධනාශකවල තත්ව පාලනය සහතික කොට ඇති අතර, ආසනික්, කැඩ්මියම්, ඊයම් සහ රසදිය වැනි අපද්‍රව්‍ය තක්සේරු කිරීමට ක්‍රමයක් සකස් කරන ලදී.
- ix. කොළ එළවළු වල විෂ බැර ලෝහ අඩංගු වීම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ගන්නෝරුව උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේහිදී සිදු කරන ලදී. කොළ එළවළුවල දූෂණ කාරක අඩංගු වීම පිළිබඳ ආහාර සහ සත්ත්ව ආහාර සඳහා වන වේගවත් අනතුරු ඇඟවීම් පද්ධතිය (RASFF) මගින් සිදුවන නිරන්තර අනතුරු ඇඟවීම් හේතුකොට ගෙන, පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ අහඹු සාම්පල 26ක් අපද්‍රව්‍ය සහ බැරලෝහ සම්බන්ධයෙන් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම වෙනුවෙන් ජල සහ පාංශු සාම්පල සඳහාද විස්තීරණ පරීක්ෂාවන් සිදු කරන ලදී.
- x. තක්කාලිවල පූර්ව අංගමාරය පාලනය කිරීම සඳහා ජෛව දිලීරනාශකයක් සැකසීම සඳහා ද, බණ්ඩක්කාවල සර්කෝස්පෝරා රෝගය හා බටු වල බැක්ටීරියා හිටුමැරීම රෝගය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ද විද්‍යාගාර තත්ත්ව යටතේ සාර්ථක පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී. හරිතාගාර තත්ත්ව යටතේ සාර්ථක බටු ජානජලාස්ම හඳුනාගෙන ඇති අතර, තක්කාලි වගාවන්වල බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගය පාලනය කිරීමට තාක්ෂණයක් සඳහා පරීක්ෂණ සිදු කරමින් පවතී. ක්ෂේත්‍ර සාම්පල එක්රැස් කිරීම සහ වැඩිදුර ඇගයීම් සඳහා ජෛව පාලන කාරක වෙන්කර ගැනීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- xi. නයිට්‍රජන් තිරකිරීම, පොස්පේට් සහ පොටෑසියම් ද්‍රාව්‍යකරණය සඳහා මධ්‍යම පළාතේ සහ මහලුප්පල්ලම ප්‍රදේශයේ එළවළු වගා බිම් 24ක් තුළ ජෛව පොහොර සංයෝග පරීක්ෂා කිරීමක් ඒ සඳහා වලංගුභාවය ලබාදීමක් සිදුකරන ලදී. මෙම සංයෝගවල පැවැත්ම තක්සේරු කිරීම සඳහා රසායනාගාර පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.
- xii. ගෝවා වල පරිසර හිතකාමී කෘමීන් හඳුනාගැනීම සඳහා දත්ත රැස් කෙරෙමින් පවතී. හරිතාගාර තුළ තක්කාලි වර්ග 9ක් සහ ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රභේද 11ක් ඇගයීමට ලක් කෙරෙමින් පවතී. *Tuta absoluta* සඳහා ගොවි ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයක් සිදු වෙමින් පවතින අතර, ක්ෂේත්‍ර තුනක මෙරමෝන් උගුල් පිහිටුවා ඇත. කාබනික ද්‍රව්‍ය, අර්ධ වශයෙන් පිළිස්සූ දහයියා සහ දිලීර නාශක භාවිතයෙන් බෝංචි මුල් කුණුවීම/ *Fusarium* මැලවීම මර්දනය කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීම් ආරම්භ කර ඇති අතර, දත්ත රැස් කිරීම සිදු වෙමින් පවතී.
- xiii. *Tuta absoluta* කළමනාකරණය සඳහා විභව ජීව විද්‍යාත්මක පාලන කාරකයක් ලෙස *Diglyphus isae* හඳුනාගැනීමට මූලික පරීක්ෂණ සිදු කෙරෙමින් පවතී. කෙසේවෙතත්, තක්කාලි සහ අර්තාපල් පැල සහිත පාලිත පරිසරවල සිදු කරන ලද නිරීක්ෂණ මගින් අනාවරණය වූයේ *Diglyphus isae* පරපෝෂිතභාවයක් ඇති නොකරන බවයි. වැඩිදුර අධ්‍යයනය සඳහා ආසාදිත ක්ෂේත්‍රවලින් අබණ්ඩ සාම්පල එකතු කිරීම සිදු කෙරෙමින් පවතින අතර පරපෝෂිතයන් දෙදෙනෙකු සහ එක් විලෝපිතයකු හඳුනාගෙන ඇත.
- xiv. විද්‍යාගාර තත්ත්ව යටතේ සිදුකල පරීක්ෂණවලදී කැරට් බැක්ටීරියා මෘදු කුණු වීම වැලැක්වීම සඳහා බැක්ටීරියා වර්ග හතරක් තෝරා ගන්නා ලදී. කැරට් මෘදු කුණුවීමේ රෝගයට එරෙහිව මෙම වෙන්කර ගන්නා ලද බැක්ටීරියාවල කාර්යක්ෂමතාවය පරීක්ෂා කිරීම පැල බඳුන් යොදා

ගනිමින් සිදු කරනු ලබයි. මෙම අත්හදා බැලීම් සම්බන්ධයෙන් දත්ත රැස් කිරීම සිදුකෙරෙමින් පවතී.

- XV. පාලිත රසායනාගාර තත්ව යටතේ ගෝවා වල මුදු පුල්ලි රෝගය කාරකයට එරෙහි ප්‍රතිරෝධී දිලීර හයක් හඳුනා ගන්නා ලදී. ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් මෙම දිලීරවල සඵලතාවල තක්සේරු කිරීමට පරීක්ෂණ පැවැත්වේ.

පලතුරු

- XVI. පලතුරු බෝගවල කෙසෙල් කුරුමිණි රෝගය, මුල ගැටිති වටපණු රෝගය, ගෙඩි විදින්නා සහ පැහිරි ගෙඩි යුෂ උරාබොන පළිබෝධ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පරිසර හිතකාමී ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණ පැකේජ හතරක් සකස් කෙරෙමින් පවතී.
- XVII. පශ්චාත් අස්වනු රෝග පාලනය සඳහා නිර්දේශිත පරිසර හිතකාමී පිළිවෙත් ලෙස අනෝදා සඳහා දිලීර නාශක නොවන ප්‍රතිකාර, සංචාන ජෛව පාලන කාරක හරහා ප්‍රධාන පලතුරු (අඹ, කෙසෙල්, පේර, අලිගැටපේර, පැපොල්) සහ සාමාන්‍යයෙන් ආරක්ෂිත යැයි පිළිගත් සංයෝග යෙදීම (GRAS) මගින් පසු අස්වනු රෝග කළමනාකරණය නිර්දේශන කර ඇත.

4. පාංශු සංරක්ෂණ පනත

- i. පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු (මධ්‍යම, ඌව සහ සබරගමුව) සමඟ එක්ව ගොවි සහභාගිත්ව පාංශු සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සහ පුහුණු කිරීම් සිදු කරන ලදී.
- ii. තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්කවල පාංශු සංරක්ෂණ ආදර්ශන නිම කරන ලදී.
- iii. මාර්ග අසල පුවරු සවිකර දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු සහ එවැනි පුවරු අළුත් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.
- iv. අලෙවිය සඳහා පාංශු සංරක්ෂණ අත්පොතක් මුද්‍රණය කර ඇත.

කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සහ පුහුණු

5. කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සංවර්ධනය

කෘෂිකර්ම විද්‍යාල 11ක (පැල්වෙහෙර, කුණ්ඩසාලේ, වවුනියාව, අඟුණකොළපැලැස්ස, කරපිංච, අනුරාධපුර, බිබිල, වාරියපොළ, ලබුදුව, පාලමුනේ සහ පරන්තන්) යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම සිදු කෙරෙමින් පවතී. ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම් දැනටමත් අවසන් කර ඇත.

6. කෘෂිකර්ම විද්‍යාල ගොවිපළ සංවර්ධනය

ඩීප්ලෝමා සිසුන් සඳහා ප්‍රායෝගික පුහුණු හැකියාව ඉහළ නැංවීමට කෘෂිකර්ම විද්‍යාල 11ක (පැල්වෙහෙර, කුණ්ඩසාලේ, වවුනියාව, අඟුණකොළපැලැස්ස, කරපිංච, අනුරාධපුර, බිබිල, වාරියපොළ, ලබුදුව, පාලමුනේ සහ පරන්තන්) ගොවිපළ පහසුකම් සංවර්ධනය සිදු කෙරෙමින් පවතියි. ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම් දැනටමත් අවසන් කර ඇත.

7. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික සම්මන්ත්‍රණය (ASDA)

2023 සැප්තැම්බර් 22 දින කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික සම්මන්ත්‍රණය පවත්වන ලදී.

8. මාධ්‍ය වැඩසටහන්

- i. ගුවන්විදුලි ගොවි සේවාව මගින් ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් 1,832 ක් (කොළඹ - 486, රජරට - 146, කඳුරට - 414, රුහුණු - 748, යාපනය - 38) විකාශය කෙරිණ.
- ii. රූපවාහිනී වැඩසටහන් 115ක් (ගොවිබිමට අරුණලු - වැඩසටහන් 40ක්, මිහිකත දිනුවෝ - වැඩසටහන් 37ක්, උයිරු මුලවුම් - වැඩසටහන් 38ක්) විකාශය කරන ලදී.

- iii. කෘෂිකර්ම ජරකාශන ඒකකය මගින් පොත් 27,552ක්, පෝස්ටර් 6,700ක්, පත්‍රිකා 71,400ක් සහ ලේබල් 200,000ක් මුද්‍රණය කෙරිණ.

9. කෘෂි තාක්ෂණ උද්‍යාන නඩත්තු කිරීම

ප්‍රජාව වෙත නිසි කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණය බෙදා හැරීමේ ආදර්ශන ලෙස ගන්නොරුව, බටහිර හා දියගම කෘෂි තාක්ෂණ උද්‍යාන අඛණ්ඩව නඩත්තු කරමින් පවතී.

10. පාංශු සාරවත් බව පරීක්ෂා කිරීමේ පහසුකම් සංවර්ධනය

- i. කුඹුරු ඉඩම් සඳහා පාංශු පරීක්ෂණ පාදක කරගත් පොහොර නිර්දේශය හඳුන්වා දීම සඳහා නියැදි ෫෪ කිරීම සහ විශ්ලේෂණය සිදු කෙරෙමින් පවතී.
- ii. පාංශු පරීක්ෂණ කට්ටලය හැසිරවීමට සහ පාංශු නියැදිමට පුහුණු කෙරිණ.
- iii. ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් 69 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

11. යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (GAP) සහ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය තුළින් වස විසවලින් තොර ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා ගොවීන්ට සහාය වීම

- i. දිවයින පුරා GAP ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය සිදුකෙරෙමින් පවතී. සියලුම දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ඉලක්ක ලබා දී ඇත. වි සඳහා GAP පුහුණු වැඩසටහන් 3ක් මාතරදී පවත්වන ලදී.
- ii. පළාත් 7ක (මධ්‍යම, උභව, උතුරු මැද, නැගෙනහිර, උතුරු, සබරගමුව හා වයඹ) GAP ගොවි ක්ෂේත්‍ර පාසල් (FFS) වැඩසටහන් 7ක් පවත්වන ලද අතර FFS කණ්ඩායම් 20ක් පිහිටුවන ලදී.
- iii. කළමනාකරණ මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා GAP පුහුණුවීම් 18ක් පවත්වන ලදී.
- iv. වයඹ ප්‍රදේශයේ ගොවීන් සහ නිලධාරීන් සඳහා අපනයනය ඉලක්ක කරගත් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- v. කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් සහ තාක්ෂණික සහකාරවරුන් ඉලක්ක කර මාතලේ, නුවරඑළිය සහ මහනුවර යන දිස්ත්‍රික්කවල GAP FFS පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ (TOT) වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

12. කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති සහ පුහුණු සංවර්ධනය (ව්‍යාප්තිය, පුහුණු කිරීම, කාන්තා කෘෂිකර්මාන්තය, තරුණ ගොවි සමාජ, මී මැසි පාලනය)

- i. ව්‍යාප්ති සහ පර්යේෂණ ආයතන අතර තාක්ෂණික සබඳතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පර්යේෂණ පුළුල් කිරීමේ සාකච්ඡා වට 2ක් සහ ක්ෂේත්‍ර දින 3ක් පවත්වන ලදී.
- ii. තොරතුරු තාක්ෂණය පාදක තාක්ෂණික බෙදාහැරීමේ පද්ධතිය හඳුන්වාදීම සඳහා ජංගම ව්‍යාප්ති ඒකකයක් ස්ථාපනය කිරීම වෙනුවෙන් භූමිය තෝරා ගැනීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

13. ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායීතාව වැඩිදියුණු කිරීම

- i. පත්‍ර කහ පැහැ වීමේ බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශවල නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා ආදර්ශන වශයෙන් කුඹුරු අක්කර 150 ට වැඩි වසපරියක් සඳහා විධිමත් වගා පැකේජයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- ii. බඩඉරිඟු නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා හෙක්ටයාර 1,619 ක භූමි ප්‍රමාණයක අධි සනත්ව වගා ප්‍රවර්ධනය, අක්කර 320ක මාපිය ආර නිෂ්පාදනය ක්‍රියාවට නැංවීම, සේනා දළඹුවා (FAW) පාලනය සඳහා ටෙරමෝන් උගුල් 3,000 ක් සහ ටෙරමෝන්

- ලැබූ හඳුන්වා දෙමින් දැනුම්වත් කිරීම් කරන ලද අතර පුහුණු වැඩසටහන් 200 ක් පවත්වන ලදී.
- iii. MICHHY1 දෙමුහුම් මිරිස් බීජ කි.ග්‍රෑ. 286ක් බෙදා හරින ලද අතර ගෙවතු මට්ටමින් මිරිස් නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වගා මලු 100,000ක් බෙදා හැරීම සිදුකෙරෙමින් පවතියි. බිංදු ජලසම්පාදන පද්ධති සහ පොලිතින් වසුන් සැපයීම සිදු කෙරෙමින් පවතී.
 - iv. ස්වයං-බීජ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමේ අරමුණින් ගොවීන් වෙත G₀ සහ G₁ මූලික බීජ අර්තාපල් ආකන්ද 500,000ක් සපයනු ලබන අතර (G₀ සහ G₁ මූලික බීජ අර්තාපල් ආකන්ද 170,000ක් දැනටමත් නිකුත් කර ඇත) අර්තාපල් නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා බීජ ගබඩා සහ ශීතාගාර සංවර්ධනය කරමින් පවතී. බීජ අර්තාපල් ගම්මාන පිහිටුවීම සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීමේ වැඩසටහනක් නොවැම්බර් මාසයේදී ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත.
 - v. සීතාචලීය පර්යේෂණ ස්ථානයේ විද්‍යාගාර, දැල් ගෘහ සහ ශීත කාමර වැඩිදියුණු කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. තාපයට ඔරොත්තු දෙන බීජ අල කිලෝග්‍රෑම් 800 ක් 2023/24 මහකන්නයේදී යාපනය ප්‍රදේශයට බෙදා දෙනු ඇත.
 - vi. රටකපු නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා අභ්‍යන්තර පැලැස්ස මාෂ හා තෙල් බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ ආවරණයක් සහිත රටකපු අභිජනන බීජ සැකසුම් අංගනයක් ඉදි කරන ලදී. ජම්බෝ ප්‍රභේදයේ රටකපු බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 1.6ක් සහතික කළ බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා 2023/24 මහ කන්නය තුළ බෙදා හැරීමට නියමිත අතර පොල් යටතේ අතුරු බෝග වගාව සඳහා රටකපු බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 75ක් ලබා දෙනු ඇත.
 - vii. සෝයා බෝංචි නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා නව ප්‍රදේශ හඳුන්වා දීමේ අරමුණින් හෙක්ටයාර් 700කට ප්‍රමාණවත් බීජ සහ ආමුකුලන බෙදාහරින ලද අතර හෙක්ටයාර් 400කට ප්‍රමාණවත් ලියාපදිංචි බීජ සපයන ලදී.
 - viii. ගොවි සමිතිවලට කවිපි කොළ මඩින යන්ත්‍ර 30ක් බෙදාහැරීමට රජයේ කර්මාන්ත ශාලාව වෙත ඇණවුමක් ලබා දී ඇති අතර ලියාපදිංචි සහ සහතික කළ කවිපි බීජ මෙට්‍රික් 200ක් නිෂ්පාදනය සඳහා හෙක්ටයාර් 200ක වගා කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.
 - ix. නව ප්‍රදේශවලට වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා හෙක්ටයාර් 400කට ප්‍රමාණවත් සහතික කරන ලද කුරක්කන් බීජ ලබා දී ඇති අතර යාය පදනම යටතේ කුඹුරු ඉඩම්වල පැල සිටුවීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් හෙක්ටයාර් 200ක් සඳහා මූලික යෙදවුම් (සහතික කළ බීජ, පොහොර සහ කෘෂි රසායන) ලබා දී වගාව ස්ථාපිත කර ඇත.
 - x. මුං වගාව නව ප්‍රදේශවලට ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා හෙක්ටයාර් 173 ක් වෙනුවෙන් නොමිලේ බීජ සැපයීමටද, මුං බීජ නිෂ්පාදන පොකුරු ගම්මාන 17ක් පිහිටුවීමට සඳහා බීජ නිෂ්පාදක ගොවි සමිති වෙත ලියාපදිංචි බීජ කිලෝග්‍රෑම් 6,000ක් සැපයීමට ද ගොවිහු තෝරා ගැනෙති. බීජ ගබඩා කළ හැකි බහාලුම් 3,000ක් නොමිලේ ලබාදීමට කටයුතු කෙරේ. ගොවීන් තෝරාගැනීම සිදු වෙමින් පවතී.
 - xi. රතු ඌණු නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ජලසම්පාදන පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමට විසිරි ජල සැපයුම් පද්ධති ඒකක 30ක් (අක්කර 0.5 ධාරිතාව) සහ ජල පොම්ප ලබාදීමේ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතින අතර සත්‍ය බීජ කි.ග්‍රෑ. 200ක් නිෂ්පාදනය සඳහා රතු ඌණු බල්බ ගබඩා කුටි 10ක් සහ සැකසුම් ඒකක 20ක් ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.
 - xii. ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන තාක්ෂණික පැකේජ පිළිබඳ ආදර්ශන ඒකක 60 ක් නිම කරන ලද අතර, ලොකු ඌණු නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා වැසි ආවරණ සඳහා පොලිතින් ද බීජ නිෂ්පාදන ඒකක සඳහා තොග ආධාරක දැල් ද සැපයීමේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.
 - xiii. ලොකු ඌණු නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන තාක්ෂණික පැකේජ පිළිබඳ ආදර්ශන ඒකක 60ක් නිම කරන ලද අතර, බීජ නිෂ්පාදන ඒකක

- 100ක් සඳහා වැසි ආවරණ සඳහා පොලිතීන් සහ තොග ආධාරක දැල් ලබාදීමේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.
- xiv. ආදර්ශන මගින් ස්වයං-බීජ නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය සඳහා හෙක්ටයාර 271ක් වගා කර ඇති අතර උදු නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ඉහළ අස්වැන්නක් දෙන වෛරස් ප්‍රතිරෝධී නව ප්‍රභේද (MIBG 3, MIBG 4) ප්‍රචලිත කිරීම පිණිස අක්කර 1/4 ආදර්ශන ලෙස අක්කර 84ක් වගා කර ඇත.
 - xv. තල සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ස්වයං-බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා ලියාපදිංචි බීජ ලබා දීමෙන් නව ප්‍රවර්ධන ප්‍රභේදවල බීජවල සුලභතාවය වැඩි කිරීම සඳහා බීජ කි.ග්‍රෑ. 1,550 ක් ස්ථාපනය කොට අවසන් කරන ලද අතර අගය දාම සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.
 - xvi. පළතුරු බෝග නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් සහනාධාර යටතේ විසිරි ජල සම්පාදන පද්ධති 9ක් සඳහා ගොවීන් වෙත සහනාධාර ලබා දෙමින් පවතින අතර (හෙක්ටයාර 0.2 ඒකකයකට රු. 150,000) අවශ්‍ය කප්පාදු උපකරණ ගොවීන් අතර බෙදා දීම සිදු කරන ලදී.
 - xvii. කාන්තා ගොවීන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය යටතේ මේස සමඟ උද්‍යාන කුඩ 60 ක් හා ආහාර සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ලබාදීමේ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.
 - xviii. ගොයම් කහ පැහැ වීමේ ගැටළු සහ සේනා දළඹුවන් පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂා කිරීම් අවසන් කර ඇති අතර ගොවි ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් වන තාක්ෂණික ගැටළු විසඳීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 30 කට අධික සංඛ්‍යාවක්ද, ගෙයින් ගෙට ගොස් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 100 ක්ද සිදුකෙරෙමින් පවතී.
 - xix. පණු පොහොර නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ආදර්ශන 15ක්ද දියර පොහොර නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ආදර්ශන 202ක්ද හරිත පොහොර නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ගොවීන් 1,000ක් ද සමඟින් හෙක්ටයාර 16ක ආදර්ශන මගින් පරිසර හිතකාමී කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කෙරේ. අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ලබා දීම මගින් සුළු පරිමාණ කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ආදර්ශන 490ක් ස්ථාපිත කර ඇත.

බීජ සහතික කිරීම සහ ශාක ආරක්ෂණය

14. ජාතික බීජ නිෂ්පාදනය සහ මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන

කොන්ත්‍රාත් මගින් වගා කරන ලද, අතිරේක ආහාර බෝග බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 294.2 ක් (ලියාපදිංචි සහ සහතික කළ) ද කොන්ත්‍රාත් මගින් වගා කළ ලියාපදිංචි සහ සහතික කළ බීජ වී බ්‍රසල් 30,219 ක් ද, කොන්ත්‍රාත් මගින් වගා කරන ලද සම්මත ඵලවළු බීජ කි.ග්‍රෑ. 12,855 ක් ද මිලදී ගන්නා ලදී.

15. බීජ ගොවිපල කඩිනම් සංවර්ධන වැඩසටහන

- i. කන්තලේ ගොවිපලහි වාරි ඇළ අලුත්වැඩියා කිරීම සහ අඹේපුස්ස ගොවිපලහි ජලසම්පාදන පද්ධතිය අලුත්වැඩියා සිදු කර ඇත.
- ii. නුවරඑළිය කලාපය සඳහා ගොවිපල යන්ත්‍රොපකරණ සහ උපකරණ 7ක් මිලදී ගැනීමට සඳහා ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කරන ලදී.
- iii. පොළොන්නරුව ගොවිපලෙහි සැකසුම් මධ්‍යස්ථානය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමටද අඹේපුස්ස ගොවිපලෙහි වැසි ආවරණ 05 ක්, සීතාඵලිය ගොවිපලෙහි සම්පීඩක කාමරයක් ඉදිකිරීම සඳහා ද, අඹේපුස්ස ගොවිපලෙහි බඳුන් පැළ ගහයක් සඳහාද, පැල්වෙහෙර ගොවිපලෙහි කම්කරු වැසිකිලි 2 ක් සහ පොළොන්නරුව ගොවිපලෙහි ගොවිපල යන්ත්‍රොපකරණ පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීම සඳහාද ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කරන ලදී.
- iv. කිලිනොච්චි ගොවිපලේ වැට අලුත්වැඩියා කටයුතු අවසන් කර ඇත.

16. දේශීය බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

සිතාපිළියෙහි පැරණි ශාක ගෘහ සහ දැල් ගෘහ ප්‍රතිසංස්කරණය, රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සහ පටක රෝපණ විද්‍යාගාරය සංවර්ධන කිරීම සඳහා විද්‍යාගාර උපකරණ සහ රසායන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම, අලුත්වැඩියා කිරීම මෙන්ම දැල් නිවාස සහ ශිතාගාරයක් සංවර්ධනය කෙරෙමින් පවතී.

17. වී සහතිකකරණ ක්‍රියාකාරකම් ශක්තිමත් කිරීම

මහලුප්පල්ලම බීජ පරීක්ෂණ විද්‍යාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදු කෙරෙමින් පවතින අතර බතලගොඩ කාර්යාල පහසුකම් සංවර්ධනය කෙරෙමින් පවතියි.

18. බීජ පනත ක්‍රියාවට නැංවීම මඟින් බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍යවල තත්ත්ව සහතිකකරණය

- i. පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. (ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් - 1,232, බීජ හසුරුවන්නන් - 506, ඉල්ලීම මත පවත්වන ලද පුහුණු - 291, පුවත්පත් / ගුවන් විදුලි / රූපවාහිනී දැන්වීම් - 3), බීජ පනත යටතේ ලියාපදිංචි සහතික 1,595ක් නිකුත් කිරීම, බීජ හසුරුවන්නන් 699 ක් ලියාපදිංචි කිරීම සහ බීජ හසුරුවන්නන් 896 කගේ ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීම සිදු කරන ලදී.
- ii. බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලේබල් සඳහා අනුමැතීන් 1,940ක් ලබා දී ඇති අතර අහඹු ලෙස තෝරා ගනු ලැබූ බීජ හසුරුවන්නන් 835කගේ පරිශ්‍ර පරීක්ෂා කරන ලදී.
- iii. වී - හෙක්ටයාර 3,238, අතිරේක ආහාර බෝග - හෙක්ටයාර 956, එළවළු - හෙක්ටයාර් 134, අර්තාපල් - හෙක්ටයාර 87 සඳහා බීජ ක්ෂේත්‍ර සහතික කර ඇත.
- iv. රසායනාගාර විශ්ලේෂණ 8,012ක් ද පශ්චාත් පාලන ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ 1,171ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- v. පළතුරුවල මව් ශාක සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සහතික කරන ලදී. (තවාන් - 294, ලේබල - 351,801).

19. කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් මිනිසාගේ සෞඛ්‍යයට සහ පරිසරයට සිදුවිය හැකි දැඩි අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම

- i. දිස්ත්‍රික්ක 19 ක පුහුණු වැඩසටහන් ආරම්භ කරනු ලැබ ඇති අතර අනවසර පලිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් පුවත්පත් සහ රූපවාහිනී දැන්වීම් සකස් කිරීමට නියමිතය.
- ii. මහලුප්පල්ලම පලිබෝධනාශක ගබඩාව සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ සහතිකකරණය ශක්තිමත් කිරීමේ කාර්යය සිදු කෙරෙමින් පවතියි.
- iii. ජෛව පලිබෝධනාශක 2 ක් ඇතුළුව පලිබෝධනාශක 370 ක තත්ත්ව සහතිකකරණය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද අතර ප්‍රතිඵලය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

20. පැළෑටි ආරක්ෂණය සහ ආහාර බෝග

- i. පලිබෝධකයන් සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා මඩකලපුව, මහවැලි සී, අනුරාධපුර, වැලිකන්ද, පොළොන්නරුව, මොණරාගල, හම්බන්තොට සහ මන්නාරම යන ප්‍රදේශවලට සහල් පලිබෝධක නිරීක්ෂණ දත්ත රැස්කිරීමේ ජංගම යෙදුමක් හඳුන්වාදෙන ලද අතර සහල්වල ප්‍රධාන පලිබෝධකයන්, සේනා දළඹුවන්, පළතුරු මැස්සන් සහ කොමඩු මැස්සන් සඳහා දිවයින පුරා පුරෝකථන පද්ධතියක් හඳුන්වා දීම.
- ii. දිවයින පුරා දැනටමත් වාර්තා වී ඇති ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක විශේෂ (IAS) හඳුනාගැනීම සහ පාලනය සඳහාත් එම විශේෂ වගා භූමිවල වර්ධනය මැඩපැවැත්වීම සඳහාත් කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

21. ගන්නෝරුව පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය අළුත්වැඩියා කිරීම

විද්‍යාගාර උපකරණ අළුත්වැඩියා කිරීම දැනටමත් සිදු කෙරෙමින් පවතින අතර විද්‍යාගාර උපකරණ ප්‍රසම්පාදනයට හා ගොඩනැගිලි කොටස් පිළිසකර කිරීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

22. ආනයනයේ දී හා අපනයනයේ දී වැඩිදියුණු කළ හැකි ශාක ස්වස්ථතා ආරක්ෂණයට පහසුකම් සැලසීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සහකතික කරලීමට ශ්‍රවණතොටුපොළවල නිරෝධායන ස්ථානවල පිවිසුම්වල පහසුකම් නංවාලීම

- i. ප්‍රධාන පළතුරු හා එළවළු සඳහා අපනයනය නැඹුරුකොටගත් සැපයුම් දාමයක් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 12ක් ද ගොවි ක්ෂේත්‍ර විගණන 72ක් ද ගොවි ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ 29ක් ද සිදු කරන ලදී.
- ii. සිලෝන් ෆෝලියෝජ් (පුද්ගලික) සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද පරීක්ෂා කිරීමේ, නියැදීමේ විස්තර සහ ශාක ව්‍යාධිවේදය අංශය මගින් සිදුකරන ලද ස්ථානීය නියැදි පරීක්ෂා කිරීම අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම ස්ථානය *Xylella fastidiosa* පළිබෝධ රහිත නිෂ්පාදන ස්ථානයක් ලෙස 2020/1201 යුරෝපා සංගමයේ නියාමනයන්හි ලැයිස්තුගත කර ඇත.
- iii. *Bactrocera kandiensi* වල ජීවන අවධි සඳහා උණු ජල ගිල්වුම් පරීක්ෂාව සම්පූර්ණ කරන ලද අතර ගමනාන්ත රටවල ශාක ස්වස්ථතා අවශ්‍යතාවක් සපුරාලීම පිණිස පූර්ව නැව්ගත කිරීමේ අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රතිකාරයක් වශයෙන් අපනයනික අඹවල පළතුරු මැස්සන් මුළුමනින්ම විනාශ කිරීම සඳහා වාෂ්ප තාප ප්‍රතිකාර ප්‍රමිතීන් හඳුන්වා දීමට බහුල වශයෙන් බෝ කිරීමට උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

23. සැපයුම් දාම ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම හරහා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කෘෂි නිෂ්පාදකයන්ගේ ජීවනෝපාය වැඩිදියුණු කිරීම (JICA)

ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 37ක් නිම කරන ලදී, දිස්ත්‍රික්ක 3ක පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් 9ක් සහ දිස්ත්‍රික්ක 3ක ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් 32ක් පැවැත්විණ.

1.9. ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ තාක්ෂණික ප්‍රවර්ධන විශේෂ වැඩසටහන යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති

• 2023.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (ප්‍රතිශතයක් ලෙස)
	කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන මගින් මෙම වැඩසටහන යටතේ ව්‍යාපෘති 16 ක් ක්‍රියාත්මක වේ.	410.75	15.44	3.75

• 2023.09.30 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක ප්‍රදේශ	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
<p>2023 යල කන්නයේ බඩඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව වැඩි කිරීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> • හෙක්ටයාර 1,775 ක් සඳහා බඩඉරිඟු බීජ බෙදා දී ඇත. • ඩ්‍රෝන යන්ත්‍රය සඳහා පරිගණකයක් මිල දී ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කර ඇත. <p>ඡායාරූප අංක 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අන්තර් පළාත් අනුරාධපුර/හසලක • මහවැලි B/G/H/H1/D/C/L/ රඹකැන්ඔය/උඩවලව • පළාත් බල ප්‍රදේශ - මහනුවර/මාතලේ/අම්පාර/ත්‍රිකුණාමලය/අනුරාධපුර/කුරුණෑගල/පුත්තලම/ කිලිනොච්චි/හම්බන්තොට/බදුල්ල/මොණරාගල 	<p>ගොවීන් 4,000</p>
<p>හෙළ බොජුන් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අනුරාධපුර උඩමළුව හෙළ බොජුන්හල ඉදිකිරීම් සඳහා ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කර ඇත. • ජේරාදෙණිය හෙළ බොජුන්හලෙහි ආරක්ෂිත වැට සකස් කිරීම, ලබුදුව හෙළ බොජුන්හලේ ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී. • හෙළ බොජුන්හල් වැඩිදියුණු කිරීමට අවශ්‍ය භාණ්ඩ සපයා ගැනීම සඳහා තාක්ෂණික ඇගයීම සිදු වෙමින් පවතී. • අලුතින් නිර්මාණය කරන ලද නව නාම පුවරු සවි කිරීම සඳහා අදාළ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී. <p>ඡායාරූප අංක 25</p>	<p>අනුරාධපුර, ගන්නොරුව, ජේරාදෙණිය, කුණ්ඩසාලේ, බත්තරමුල්ල, කෑගල්ල, මාතර, ලබුදුව, මහියංගනය, මාතර, පැල්වෙහෙර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • සෘජුවම ව්‍යවසායිකා වන් 310 හා පාරිභෝගිකයන් • උඩමළුව වන්දනාකරුවන් හා ඒ ආශ්‍රිත ජනතාව.
<p>ආරක්ෂිත කෘෂිකර්ම තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ගුණාත්මක බීජ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> • වැසි ආවරණ ගෘහ 13ක් ඉදිකිරීමට ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කර ඇත. • කුණ්ඩසාලේ ගොවිපලෙහි වැසි ආවරණ ගෘහ 4ක් ඉදි කිරීම අවසන් කර ඇති අතර එක් වැසි ආවරණයක වැඩ අවසන් කරමින් පවතී. • වල්පිට ගොවිපලෙහි වැසි ආවරණ ගෘහ 2ක් සහ පස්යාල ගොවිපලෙහි වැසි ආවරණ ගෘහ 2ක් සඳහා භූමිය සකස් කර ඇති අතර, ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට සූදානම් කර ඇත. • වීරපාන ගොවිපලෙහි වැසි ආවරණ ගෘහ 2ක් සහ තෙලිප්පවිල ගොවිපලෙහි වැසි ආවරණ ගෘහ 1ක් සඳහා ටෙන්ඩර් ප්‍රධානය කර ඇත නිකවැරටිය නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ) කාර්යාලයේ වැසි ආවරණ ගෘහය ඉදිකිරීම සඳහා ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කර ඇත. • අඹේපුස්ස ගොවිපලේ වැසි ආවරණ ගෘහයේ අලුත්වැඩියා කටයුතු අවසන් කර ඇත <p>ඡායාරූප අංක 26-27</p>	<p>රජයේ බීජ නිෂ්පාදන ගොවිපොළ කුණ්ඩසාලේ, වල්පිට, පස්යාල, වීරපාන, තෙලිප්පවිල, අඹේපුස්ස සහ නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ) කාර්යාලය - නිකවැරටිය</p>	<p>සියළුම බීජ නිෂ්පාදකයින් සහ ගොවීන්</p>

ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක ප්‍රදේශ	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
<p>නිරසාර කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා රසායනාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ ජෛව පොහොර නිෂ්පාදනය</p>	<ul style="list-style-type: none"> පාංශු රසායන හා ක්ෂුද්‍ර ජීවී විද්‍යාගාරයේ ඉහළ මහලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී. තෝරාගත් බෝග සඳහා ජෛව පොහොර සංවර්ධනය සඳහා බැක්ටීරියා ගුණනය කිරීම ආරම්භ කර ඇති අතර පර්යේෂණ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු වෙමින් පවතී. <p>ඡායාරූප අංක 28</p>	<p>නිරසාර කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, මාකඳුර</p>	<p>කාබනික ගොවිතැනෙහි යෙදෙන ගොවි ජනතාව</p>
<p>බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍යවල තත්ත්ව සහතිකකරණය</p>	<ul style="list-style-type: none"> පළතුරු පැල සඳහා ලේබල් 750,000 ක් මුද්‍රණය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය මුද්‍රණාලය වෙත ප්‍රතිපාදන වෙන් කර දීමට කටයුතු සිදු කර ඇත. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද තෝරාගත් දෙමුහුන් ප්‍රභේදවල සාම්පල 200ක ජාන සංශුද්ධතාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩර් කැඳවා තාක්ෂණික ඇගයීම් සිදු කරමින් පවතී. 	<p>දිවයින පුරා</p>	<p>සියලුම ගොවි ජනතාව</p>
<p>පැළෑටි ජාන සම්පත් වල විවිධත්ව විශ්ලේෂණය සහ නලස්ථ සංරක්ෂණය</p>	<ul style="list-style-type: none"> සාම්ප්‍රදායික සහල් වල විවිධත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය, ප්‍රයිමර් මිලදී ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කර ඇත. කුකර්බිටේසියේ පවුලේ තෝරාගත් බෝගවල විවිධත්ව විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය, ප්‍රයිමර් මිලදී ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කර ඇත. වර්ධක ප්‍රචාරණය කරන ලද ජාන ජලාස්මා වල නලස්ථ සංරක්ෂණය සඳහා මාධ්‍ය සැකසීමට රසායනික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කර ඇත. <p>ඡායාරූප අංක 29</p>	<p>පැළෑටි හා ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව</p>	<p>සියලුම ගොවි ජනතාව</p>
<p>ක්ෂේත්‍ර සහතික කිරීම හරහා නැවුම් පලතුරු සහ එළවළු අපනයනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> ක්ෂේත්‍ර 25 ක් පරීක්ෂා කර සහතිකකරණය කර ඇත. ඇසුරුම් මධ්‍යස්ථාන 125 පරීක්ෂා කර ඇත. 	<p>කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක</p>	<p>කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල අපනයනය සඳහා එළවලු සහ පළතුරු නිෂ්පාදනය කරන ගොවි ජනතාව</p>

ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක ප්‍රදේශ	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
විවිධ වි ප්‍රභේදවල රියම් (බැර ලෝහය) පැවතීම හා ඊට අදාලව සහල්වල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව සහතික කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> සහල් සාම්පල 25 ක් සහ ජල සාම්පල 26 ක් විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර අප රට තුළ නිෂ්පාදනය කරන සහල්වල අපද්‍රව්‍යයන් වශයෙන් රියම් අඩංගුවීම මනුෂ්‍ය සෞඛ්‍යයට අහිතකර මට්ටමක නොවන බව සනාථ කරන ලදී. සහල් ප්‍රභේද 5ක රියම් තැන්පත්වීම පිළිබඳව වූ පරීක්ෂණ අවසන් කරන ලද අතර නවදුරටත් අධ්‍යයනය සිදු කරමින් පවතී. ඡායාරූප අංක 30	<ul style="list-style-type: none"> අනුරාධපුර, පොලොන්නරුව, අම්පාර සහ කුරුණෑගල ආදී ප්‍රදේශ පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. ගන්නෝරුව හා බෝවුචල පර්යේෂණ ආයතනවල රසායනාගාර පරීක්ෂණ සිදුකරන ලදී. 	සහල් සහ ජල සාම්පල 833 පමණ පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලදී.
කොළඹ, මාතලේ සහ පුත්තලම යන තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 3 හි ශාකමය සම්භවයක් සහිත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිතබව සහතික කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> දේශීය වෙළඳපොළ හා ක්ෂේත්‍ර සාම්පල විශ්ලේෂණය කරන අතර පළිබෝධනාශක අවශිෂ්ඨ පැවතීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් මෙන්ම ගොවීන්ද දැනුවත් කරන ලද අතර, මෙම කටයුතු නිවැරදි කර ගැනීම සඳහා පියවර ගනිමින් සිටී. ආහාර දුෂිත හඳුනා ගැනීම සඳහා එලවළු සාම්පල 56ක් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. දිස්ත්‍රික්ක තුනෙහි ක්ෂේත්‍ර භාවිතයන් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ගොවීන් 20 දෙනෙකු සමඟ සමීක්ෂණයන් පවත්වා ඇත. රසායනික ද්‍රව්‍ය සහ උපාංග මිලදී ගැනීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීම් පලකර ඇති අතර අදාළ විද්‍යාගාර උපකරණ නඩත්තු කරමින් පවතී. ඡායාරූප අංක 31	<ul style="list-style-type: none"> කොළඹ මාතලේ පුත්තලම 	එළවලු සහ පළතුරු අපනයනකරුවන් සහ පාරිභෝගිකයන්
මැංගනීස් (Mn) අන්තර්ගතය තීරණය කිරීම හරහා කොළ එළවළු වල මැන්කොසෙබ් අවශිෂ්ඨ නිර්ණය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> කොළ එලවළු සඳහා බහුලව භාවිත කරන මැන්කොසෙබ් දීලීර නාශකය සාම්පල 20 ක් විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර මෙම දීලීරනාශකය, ක්ෂේත්‍රයේ යෙදීමෙන් පසු එහි අවශිෂ්ඨ පවතින ආකාරය විවිධ කාල වකවානු අනුව නිර්ණය කරන ලදී. කොළ එලවළු මෙන්ම මෙම දීලීර නාශකය නිර්දේශිත අනෙකුත් බෝග සඳහාද මෙම පරීක්ෂණ සිදු කිරීමට නියමිතය. ඡායාරූප අංක 32	ගන්නෝරුව හා තෙලිප්පවිල පර්යේෂණ ආයතන	
යෙදවුම් භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාව සහ පාරිසරික නිරසාරත්වය උදෙසා ස්ථානීය පොහොර කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මධ්‍යම හා	<ul style="list-style-type: none"> පාංශු සාම්පල 250ක් හා කොම්පෝස්ට් සාම්පල 25ක් විශ්ලේෂණය කර ඇත. ගොවීන්ගෙන් පස් සාම්පල 1,350 ක් විශ්ලේෂණ සඳහා ලබා ගෙන ඇත. රසායනාගාර උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා තාක්ෂණ ඇගයීම් සිදු වෙමින් පවතී. රසායනාගාර පරිශ්‍රය ජර්නිසංස්කරණය කිරීමට ඇස්තමේන්තු සකස් කරන ලදී. පාංශු පරීක්ෂණ වැඩසටහන සඳහා මෘදුකාංග සහ රසායනාගාර ජාල පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම සිදු කරමින් පවතී. 	මහනුවර, සීතා එළිය, බණ්ඩාරවෙල	සියළුම ගොවීන්, සියළුම කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදකයින්, සියළුම කොම්පෝස්ට් පොහොර භාවිතා කරන්නන්

ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක ප්‍රදේශ	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
ප්‍රාදේශීය රසායනාගාර පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම.	ඡායාරූප අංක 33-34		
කුණ්ඩසාලේ ජාතික පලතුරු ප්‍රභේද සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ තිරසාර වාරිමාර්ග පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> සූර්ය පොම්ප පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. ක්ෂේත්‍රයට ජලය ගෙන යාමේ සැලැස්ම සකස් කර ඇත. පවතින ජාන බැංකුව නඩත්තු කර පවත්වාගෙන යාම සිදු කරමින් පවතී. 	කුණ්ඩසාලේ	
පුනර්ජනනීය බලශක්ති පද්ධතිය හඳුන්වාදීම සහ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම මගින් ගුණාත්මක බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය	<ul style="list-style-type: none"> සූර්ය බලශක්ති උත්පාදන පද්ධති 6 ක් හඳුන්වා දීම. හෙක්ටයාර 5 ක් සඳහා ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම. අධි ධාරිතා ජල පොම්ප 4ක් මිලදී ගැනීම. හෙක්ටයාර 20 ක් සඳහා භූගත ජලනල පද්ධති පිහිටුවීම සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම. 	<ul style="list-style-type: none"> රජයේ බීජ නිෂ්පාදන ගොවිපල අලුත්තරම, පොළොන්නරුව, මහලුප්පල්ලම, පරන්නන් සහ නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය හා බීජ අලෙවි සැල, කිලිනොච්චි. නුවරඑළිය කළාපයේ සියළුම බීජ අර්තාපල් ගොවිපල් - සීතාඵලිය, කදපොල, පිදුරුතලාගල, උඩරැල්ල සහ මිපිලිමාන. 	සියළුම බීජ නිෂ්පාදකයින් සහ ගොවීන්
ගුණාත්මක බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා ක්ෂුද්‍ර වාරිමාර්ග පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> පොළොන්නරුව ගොවිපල සඳහා විසුරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ටෙන්ඩරයන් ප්‍රදානය කර ඇත. මල්වත්ත ගොවිපල සඳහා විසුරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ටෙන්ඩරයන් ප්‍රදානය කර ඇත. වල්පිට ගොවිපල සඳහා විසුරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ටෙන්ඩරයන් ප්‍රදානය කර ඇත. වල්පිට ගොවිපලේ සූර්ය බලයෙන් ක්‍රියාත්මක ජල පොම්පය මිලදී ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩරයන් ප්‍රදානය කර ඇත. මිද්දෙණිය ගොවිපලහි ජල සම්පාදන පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. 	රජයේ බීජ නිෂ්පාදන ගොවිපල මල්වත්ත, පොළොන්නරුව, වල්පිට සහ මිද්දෙණිය.	සියළුම බීජ නිෂ්පාදකයින් සහ ගොවීන්

ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රගතිය	ක්‍රියාත්මක ප්‍රදේශ	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
නැකතට පැළයක් ජාතික රුක් රෝපණ වැඩසටහන	පැළ 1,004ක් ලබා දී ඇත (දොඩම්, දෙහි, අඹ, රඹුටන්, අනෝදා, නෙල්ලි, වෙරළ, ජම්බු, උගුරැස්ස)	අගුණකොළපැලැස්ස, ගාල්ල - ලබුදුව, කෝවිල් කුලම් - වව්නියා, වාරියපොල	1,004
වාර්ෂික බෝග නිෂ්පාදන වැඩසටහන - මහ 2023/24 සහ යල 2024	2023.07.13 සහ 14 යන දෙදින තුළ මහ 2023/24 සහ යල 2024 වාර්ෂික බෝග නිෂ්පාදන සැලැස්ම සකස් කිරීම සහ කන්න ප්‍රගති සමාලෝචන වැඩසටහන පවත්වා ඇත.	ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය	

02. කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය (AAIB)

2.1. දැක්ම

දේශීය කෘෂිකර්මාන්තයේ අග්‍රගන්‍ය රැකවලාවීම තුළින් දකුණු ආසියාවේ පරමාදර්ශී කෘෂි රක්ෂණ ආයතනය වීම.

2.2. මෙහෙවර

කෘෂි අවදානම් කළමනාකරණය සහ ආර්ථික හා සමාජමය වශයෙන් තෘප්තිමත් ගොවි හා ධීවර ප්‍රජාවක් ගොඩනැගීම සඳහා දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගත හැකි විශිෂ්ට කෘෂිකාර්මික රක්ෂණ හා සමාජ ආරක්ෂණ සේවාවක් සැපයීම.

2.3. අරමුණු

- i. කෘෂිකාර්මික වගාවන්ට අදාළ අවදානම් කළමනාකරණය.
- ii. ගොවීන් සතු අනෙකුත් නිශ්චල හා වංචල දේපල සඳහා වන අවදානම් කළමනාකරණය
- iii. ගොවීන් සතු පශු සම්පත් වලට අදාළ අවදානම් කළමනාකරණය
- iv. සාමාජ ආරක්ෂණ, හා ජීවිත රක්ෂණ ක්‍රමවේද තුළින් ගොවි හා ධීවර ප්‍රජාව සුරක්ෂිත කිරීම
- v. ආයතනයට අදාළ වන දේශීය හා ජාත්‍යන්තර තත්ත්ව සහතික ලබාගැනීම
- vi. සංවර්ධන, මෙහෙයුම් හා අලෙවි ප්‍රවර්ධනය
- vii. දිස්ත්‍රික් පරිපාලනය, කළමනාකරණය හා බාහිර ආයතන සම්බන්ධීකරණය
- viii. ආයතනික මානව හා භෞතික සම්පත් සැලසුම්කරණය හා සංවර්ධනය
- ix. ප්‍රසම්පාදන හා සැපයුම් කළමනාකරණය
- x. පනත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ නෛතික සහාය ලබාදීම
- xi. ආයතනික අරමුණු ඉටුකරගැනීම සඳහා සැලසුම්කරණය, අධීක්ෂණය හා ඇගයීම් සිදුකිරීම
- xii. විධිමත් අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයක් ගොඩනැගීම හා පරිපාලන ක්‍රියාවලියේ දුර්වලතා අවම කිරීම
- xiii. ලාභදායී වර්ධනයක් තුළින් තිරසාර මූල්‍ය ශක්තියක් සහතික කිරීම
- xiv. ආයතනික ක්‍රියාවලීන් විධිමත් කිරීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ ක්‍රමවේද හා GIS ක්‍රමවේද භාවිතය

2.4. පනතට අනුව ආයතනය :-

හදිසි ආපදා තත්ත්වයන් හමුවේ දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය හා කෘෂිකාර්මිකයා සුරක්ෂිත කිරීමෙහිලා රජය වෙත පැවරී ඇති වගකීම ඉටුකිරීම සඳහා 1973 අංක 27 දරණ කෘෂිකර්ම රක්ෂණ පනත මගින් කෘෂිකාර්මික රක්ෂණය වෙනුවෙන්ම වූ එකම රාජ්‍ය රක්ෂණ ආයතනය වශයෙන් කෘෂිකර්ම රක්ෂණ මණ්ඩලය පිහිටුවා ඇත. 1999 අංක 20 දරණ කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ පනත මගින් කෘෂිකර්ම රක්ෂණ මණ්ඩලය, කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය ලෙස නැවත ස්ථාපිත කරන ලදී.

2.5. කාර්යයන්:-

2.5.1. කෘෂිකාර්මික අවදානම් කළමනාකරණය

අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් වශයෙන් ශීරී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට බෝග, පශු, හා සාමාන්‍ය රක්ෂණ යන අංශ යටතේ කෘෂි රක්ෂණ ක්‍රමවේද හඳුන්වා දීම මගින් කෘෂිකාර්මික අවදානම් කළමනාකරණ සඳහා දායක වීම, හදිසි ආපදාවකදී ගොවි ජනතාවට සිදුවන ආර්ථික බිඳවැටීම් අවම කරගැනීම සඳහා සහය වීම හා කෘෂිකාර්මික ණය ලබාදෙන මූල්‍ය ආයතනවලට සිය

මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා උපකාරී වීම. මේ යටතේ වගා රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම (වී හා අනෙකුත් බෝග), පශු සම්පත් රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම, ජීවිත රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම, කෘෂි උපකරණ රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය, ගබඩා රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය, රෝද 2, රෝද 4 ට්‍රැක්ටර් සහ අනෙකුත් තෙවන පාර්ශවීය රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම පවතී.

2.5.2. සමාජ සුභසාධනය

සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද හඳුන්වා දීම මගින්, ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධව සිටින ගොවීන්ගේ විශ්‍රාමික දිවිය සුරක්ෂිත කිරීමට දායක වීම හා වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රම හරහා රෝහල් ගත වීමකදී ගොවීන් හට මූල්‍යමය සහනයක් ලබා දීම සිදුවේ. මේ යටතේ ගොවි විශ්‍රාම වැටුප් සහ සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය, ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් සහ සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය, සුවසෙන සෞඛ්‍ය රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය, හදිසි අනතුරු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය පවතී.

2.6. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්කය

අ/ආ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල(රු.මි)
සුනරාවර්තන		
01.	ගොවි හා ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම සඳහා (118-02-03-049-1509)	5,386.05
ප්‍රාග්ධන		
02.	ප්‍රාග්ධන වියදම (118-02-03-049-2201)	10.00

2.7. 2023 වර්ෂයේ තුන්වැනි කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය, (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන			
	ප්‍රාග්ධන වියදම (118-02-03-049-2201)	10.00	-	-
	අනිවාර්ය රක්ෂණ (118-02-03-43-2202)	1,000.00	165.58	100%
2	සුනරාවර්තන වියදම			
	ගොවි හා ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම සඳහා (118-02-03-049-1509)	4,750.00	3,369.48	100%
	විදේශ ව්‍යාපෘති			
1	ERP පද්ධතිය	66.52*	66.52	100%

*මුළු ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කළ මුදල දක්වා ඇත.

2.8. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානයේ ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන වැඩසටහන් වල භෞතික ප්‍රගතිය

i. ගොවි/ ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් හා සාමාජික ආරක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ආර්ථික හා සමාජයීය වශයෙන් තෘප්තිමත් ගොවි හා ධීවර ප්‍රජාවක් ගොඩනැගීම යන අරමුණින් ගොවි/ධීවර විශ්‍රාම වැටුප් හා සාමාජික ආරක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අනුව 2023 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 වන විට ධීවර හා ගොවි විශ්‍රාම වැටුප් ලාභීන් 179,139 ක් සඳහා විශ්‍රාම වැටුප් රු. මි. 3,369.48 ක් ගෙවා ඇත.

ඡායාරූප අංක 35

ii. බෝග 6ක් සඳහා ගොවීන් හට නොමිලේ ක්‍රියාත්මක අනිවාර්ය වගා රක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

රාජ්‍ය දායකත්වය යටතේ බෝග 6ක් සඳහා ගොවීන් හට නොමිලේ ක්‍රියාත්මක අනිවාර්ය වගා රක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම යන වැඩසටහනේ මූලික අරමුණ වනුයේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රශස්ත කෘෂි අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. ඒ අනුව, 2023 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 වන විට, මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි, 2020 යල, 2020/21 මහ, 21 යල, 2021/22 මහ, 2022 යල හා 2022/23 මහ කන්නවලට අදාළ අභියාචනා සඳහා ගොවීන් 8,021ක ගේ අක්කර 8,332ක් සඳහා රු. මි. 165.58ක වන්දි මුදලක් ලබා දෙන ලදී.

ඡායාරූප අංක 36

03. වී අලෙවි මණ්ඩලය (PMB)

3.1. දැක්ම:

වී සහ සහල් මිලට ගැනීම, ගබඩා කිරීම, සැකසීම හා අලෙවි කිරීම පිළිබඳ ප්‍රමුඛ රාජ්‍ය මැදිහත්කරු වශයෙන් කටයුතු කිරීම"

3.2. මෙහෙවර :

නිෂ්පාදකයා හා පාරිභෝගිකයා යන දෙපාර්ශවයම තෘප්තිමත් වන අයුරින් වී සහ සහල් මිලට ගැනීමේ, ගබඩා කිරීමේ, සැකසීමේ හා අලෙවි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය දැනුමෙන් හා කුසලතාවයෙන් පරිපූර්ණ වූ කාර්යය මණ්ඩලයක් තුළින් සාර්ථකව ඉටු කිරීම.

3.3. සමස්ත හැඳින්වීම කෙටියෙන්:

සහතික මිලට වී මිලදී ගැනීම, වී මිල දී ගැනීම සඳහා හා මිල දී ගත් වී තොග සුරක්ෂිතව රැස්කර තබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ගබඩා ඉඩ පහසුකම් ඇති කර ගැනීම.

3.4. විධිනියෝග අනුව කාර්යයන් වන්නේ

වී ගොවීන්ගේ අලෙවි මිල සහතික කිරීම සඳහා සහතික මිලට වී මිලදී ගැනීම, වී සහ සහල් වෙළඳපොළ මිල ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීම, ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇති කිරීම, වී තොග හා සහල් තොග පවත්වා ගැනීම යි.

3.5. අරමුණු:

වී සඳහා වෙළඳපොළෙහි ස්ථාවර ඉහළ මිලක් ලබා දීම, සාධාරණ මිලකට සහල් ලබාදීම, සහල් කෙටීම හා ගබඩා කිරීම විධිමත් කිරීම, ගබඩා ධාරිතාව වැඩි කිරීම, භාවිතා නොකරන ලද ගබඩා නැවත ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, විද්‍යාත්මකව වී ගබඩා කල හැකි නවීන තාක්ෂණයෙන් යුත් ගබඩා ඉදි කර ගැනීම, ආරක්ෂිත තොගය සුරක්ෂිතව තැන්පත් කිරීමට සුදුසු ගබඩා බවට පත් කිරීම යි.

3.6. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු. මි.)
i.	ප්‍රාග්ධන වියදම්	380.00
ii.	පුනරාවර්තන වියදම්	271.90
iii.	හිමිකම් දායකත්වය	2,813.70
iv.	වී මිලදී ගැනීම	* 10,000.00

* රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල උපදෙස් මත වී මිලදී ගැනීම සඳහා මෙම මුදල මහා භාණ්ඩාගාරයේ සුරැකුම් මත වාණිජ බැංකු මගින් ණය මුදලක් ලෙස ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිතයි.

3.7. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ / අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු. මි.)	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු. මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම් ගබඩා හා ගොඩනැගිලි නවීකරණය කිරීම	නවීකරණය කරන ලද ගබඩා හා	වී මිලදී ගැනීම සඳහා ගබඩා ධාරිතාවය වැඩි කර ගැනීම	2.50	300.00

අ / අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු. මි.)	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු. මි.)
		ගොඩනැගිලි ගණන			
2	යන්ත්‍ර හා උපකරණ වැඩිදියුණු කිරීම	වැඩි දියුණු කරන ලද යන්ත්‍ර හා උපකරණ ගණන	වි මිලදී ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ සපයා ගැනීම	0.50	5.00
3	වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	වැඩි දියුණු කරන ලද වාහන ගණන	පිරිවැය හා කාලය අවම වන පරිදි ප්‍රවාහන පහසුකම් සපයා ගැනීම	3.00	3.00
4	ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	අත්පත් කර ගත් ස්ථාවර වත්කම් ගණන	වි මිලදී ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම	3.00	* 72.00
5	හිමිකම් දායකත්වය 2012 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා වි අලෙවි මණ්ඩලය වෙත ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව මගින් ලබාදී ඇති ඔඩිපණ ණය මුදල් හා පොලී මුදල් කෙටිකාලීන ණයක් ලෙස වාරික වශයෙන් ගෙවීම.	ගෙවනු ලබන වාරික ගණන	වි මිලදී ගැනීම සඳහා ලබාගත් ණය මුදල් ආවරණය කර ගැනීම	234.50	2,813.70
6	වි මිලදී ගැනීම වි මෙ.ටො. 100,000 ක් මිලදී ගැනීම - 2023/24 මහ කන්නය හා යල කන්නය	මිලදී ගත් වි තොග ප්‍රමාණය	වි ගොවීන්ගේ අලෙවි මිල සහතික කිරීම සඳහා සහතික මිලට වි මිලදී ගැනීම	100.00	10,000.00

* ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	රු. මි.
(1) ලී බඩු හා කාර්යාලීය උපකරණ මිලදී ගැනීම	10.00
(2) යන්ත්‍ර හා උපකරණ මිලදී ගැනීම	5.00
(3) සහල් විකුණුම් මධ්‍යස්ථාන 10 ක් ඉදි කිරීම - 1 අදියර	25.00
(4) සහල් ගබඩා මධ්‍යස්ථාන 05 ක් ඉදි කිරීම - 1 අදියර	15.00
(5) ගබඩා සඳහා අලිවැට ඉදි කිරීම	10.00
(6) ඉඩම් සහ ඉඩම් වැඩි දියුණු කිරීම	2.00
(7) පුහුණු හා සංවර්ධනය	5.00
එකතුව	<u>72.00</u>

3.8. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කල මුදල (රු. මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු. මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	පුනරාවර්තන වියදම්	220.00	128.40	58.4 %
සංවර්ධන වැඩසටහන්				

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු. මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු. මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	වී මිලදී ගැනීම - 2023 යල කන්නය (මහා භාණ්ඩාගාරය මඟින් ප්‍රතිපාදන වෙන් කර නැත.)	250.00	204.60	81.8 %
2	ගබඩා හා ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම හා නවීකරණය කිරීම	290.00	-	0 %
4	පුහුණු හා සංවර්ධන	10.00	-	0 %
3	2012 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා වී අලෙවි මණ්ඩලය වෙත ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව මඟින් ලබාදී ඇති ඔඩිපණ ණය මුදල් හා පොලී මුදල් කෙටිකාලීන ණයක් ලෙස වාරික වශයෙන් ගෙවීම.	2,871.00	2,158.60	75.2 %

3.9. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

2023 යල කන්නයේදී නාඩු වී මෙ.ටො. 2,151.4 ක්, සම්බා වී මෙ.ටො. 2.5 ක් ලෙස මුලු වී මෙ. ටො. 2,153.9 ක් මිලදී ගෙන ඇත. වී අලෙවි මණ්ඩලය විසින් වී මිලදී ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ගොවි භාරකාර අරමුදල මඟින් 8% පොලී ප්‍රතිශතයක් යටතේ රු.මි. 250 ක් ලබාගෙන ඇති අතර, එම මුදල් ගොවිජන සේවා කොමසාරිස් භරණ ගෙවීම් සිදු කර ඇත.

වී අලෙවි මණ්ඩලයේ 2023 වර්ෂය සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙනුවෙන් රු.මි. 300.00 ක ප්‍රතිපාදනයක් වෙන් වූ අතර, එම ප්‍රතිපාදනය 2022/23 මහ කන්නයේ වී මිලදී ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ගබඩා අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා රු. මි. 290.00 ක් ලෙස හා පුහුණු හා සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා රු. මි. 10.00 ක් ලෙස වෙන් කර ඇත. නමුත් 2023 වර්ෂයේ අනුමත ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන මෙතෙක් මහා භාණ්ඩාගාරය මඟින් වී අලෙවි මණ්ඩලය වෙත ලබා දී නොමැති අතර, මෙතෙක් අපේක්ෂිත ව්‍යාපෘති මෙම වර්ෂයේදී ආරම්භ කර නැත.

04. හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය (HARTI)

4.1. හැඳින්වීම

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය 1972 අංක 05 දරන පාර්ලිමේන්තු පනතින් ස්ථාපනය කරන ලද කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධිත ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයකි. ගොවිකටයුතු සහ ග්‍රාම සංවර්ධනයට අදාළ සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ සිදුකිරීම සහ එම පර්යේෂණයන්හි සොයා ගැනීම්, ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීම පිණිස ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් වෙත යොමු කිරීම ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයකි. මීට අමතරව, අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය පිළිබඳව තීරණ ගැනීමට සහ කෘෂිකාර්මික සැලසුම් සඳහා අවශ්‍ය වන වෙළඳපොළ මිල ඇතුළු අනෙකුත් තොරතුරු එකතු කිරීම, විශ්ලේෂණය හා බෙදා හැරීම, ප්‍රකාශන වශයෙන් නිකුත් කිරීම ආයතනයේ ප්‍රමුඛ කාර්යයකි. වැඩිමුළු සංවිධානය කිරීම තුළින් සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ට පර්යේෂණවල සොයා ගැනීම් හුවමාරු කිරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් අතර වේ. එක් එක් ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළව සංවිධානය කෙරෙන පුහුණු වැඩසටහන් තුළින් ආකල්ප සංවර්ධනය, ගොවීන්, නිලධාරීන් සහ වෙළෙඳුන් ඇතුළු අනෙකුත් පාර්ශ්වයන්ගේ කුසලතා සහ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම අප ආයතනයෙන් ඉටු කෙරෙන තවත් වැදගත් කාර්යභාරයන් වේ.

4.2. දැක්ම

තිරසාර ගොවිජන හා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා දැනුම ජනනය කර බෙදා හැරීමේ ප්‍රමුඛයා වීම.

4.3. මෙහෙවර

පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් තුළින් ගොවිජන හා ග්‍රාමීය ක්ෂේත්‍රය ශක්තිමත් කිරීම.

4.4. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක ;

අ/ආ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)
1	පුනරාවර්තන වියදම්	235.29
2	ප්‍රාග්ධන වියදම්	39.79

4.5. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/ආ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්ක	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1.	ගොවිජන සහ ග්‍රාමීය ක්ෂේත්‍රය ආවරණය වන පරිදි පර්යේෂණ පැවැත්වීම (අදාළ ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගනිමින් මේ වන විට සැලසුම් සකස් කරමින් පවතී).	පර්යේෂණ වාර්තා	100%	12.00
2.	අධ්‍යාපන හා පුහුණු	පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	100%	5.00
3.	තොරතුරු සහ සංනිවේදනය		100%	4.00
4.	පර්යේෂණ අධීක්ෂණය		100%	1.05
	එකතුව			22.05

4.6. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වනවිට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023. 09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂයට වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	පුනරාවර්තන වියදම්	228.73	135.27	61.9
2	ප්‍රාග්ධන වියදම්	22.00	12.05	55
බාහිර ආයතනවලින් මූල්‍යය වූ ව්‍යාපෘති				
1	ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ දේශගුණික අවදානම් කණ්ඩායම්වල දේශගුණික අනුහුරුතාවය සහ දේශගුණික අනුහුරු ගොවිතැන් පිළිවෙත් පිළිබඳ අධ්‍යයනය (World Vision)	10.95 (total for 2022 & 2023)	6.92	63
2	දේශගුණික කම්පනවලට ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ අවදානම අවම කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ විද්‍යුත් ව්‍යාප්ති සේවාවන් භාවිතා කිරීම (FAO)	7.20	7.10	98.6
3	වෙළඳපල ක්‍රියාකාරීත්ව දර්ශකය සකස් කිරීම (WFP)	8.03	2.08	26
4	ශ්‍රී ලංකාවේ සැපයුම් දාම ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම තුළින් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කෘෂි නිෂ්පාදකයින්ගේ ජීවනෝපාය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා වන අගය දාම විශ්ලේෂණය (JICA)	6.80	3.63	53
5	අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ බඩඉරිඟුවල පසු අස්වනු හානිය පිළිබඳ තක්සේරුවක් (FAO)	5.15	0.06	0.1

පර්යේෂණ අධ්‍යයන සහ පුහුණු වැඩසටහන් ලැයිස්තුව සහ එහි ප්‍රගතිය 04 සහ 05 වගුවල දක්වා තිබේ.

4.7. පර්යේෂණ අධ්‍යයන

අ/අ	ව්‍යාපෘතිය	මූල්‍ය (රු.මි.)		භෞතික (%)	
		ඉලක්ක	ප්‍රගතිය	ඉලක්ක	ප්‍රගතිය
1	ශ්‍රී ලංකාවේ කුකුළු ආහාර නිෂ්පාදනය : ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම්, ප්‍රතිචාර සහ ඉදිරි ගමන	1.0	0.9	100	50
2	ශ්‍රී ලංකාවේ සැකසූ පලතුරු හා එළවළු කර්මාන්තයේ විභවතා, බාධක හා අපේක්ෂාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය	1.5	0.74	100	45
3	එළවළු සහ පලතුරු නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිකරණය වෙත ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම් ඇගයීම	1.8	1.2	100	45
4	අනාගත මැදිහත්වීම් සඳහා අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණ සුහුරු කෘෂිකාර්මික මැදිහත්වීම්හි සාර්ථකත්වයන් සහ අභියෝග අධ්‍යයනය කිරීම	1.06	0.7	100	42
5	දේශගුණික අවදානමට ලක් විය හැකි ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම : වත්මන් අවදානම් තත්ත්වය	1.19	1.02	100	55
6	දේශගුණික සුහුරු කෘෂිකාර්මික විසඳුම් ක්‍රියාවට නැංවීම: දත්ත මත පදනම් වූ ක්‍රියාත්මක කිරීම	0.755	0.45	100	40
7	ශ්‍රී ලංකාවේ විසිතුරු මල් කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය සඳහා ඇති විභවයන් හා සීමාවන් : විසිතුරු මල් කර්මාන්තය පිළිබඳ විස්තීර්ණ විශ්ලේෂණය	1.2	0.41	100	35

අ/අ	ව්‍යාපෘතිය	මූල්‍ය (රු.මි.)		භෞතික (%)	
		ඉලක්ක	ප්‍රගතිය	ඉලක්ක	ප්‍රගතිය
8	වියළි කලාපයේ කිරි ගව ගොවිපලවල්වල තාක්ෂණික කාර්යක්ෂමතාවයට බලපාන සාධක	1.2	0.89	100	35
9	කුකුළු මස් සහ බිත්තර සඳහා වන නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීම	0.69	0.68	100	100
10	කෘෂිකාර්මික අංශයේ ගොවීන්ගේ මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය තක්සේරු කිරීමේ අධ්‍යයනය	1.0	0.12	100	25

4.8. 2023 වර්ෂය සඳහා ඉලක්කගත පුහුණු වැඩටහන්

	පුහුණු වැඩටහන්	මූල්‍ය (රු.මිලියන)		භෞතික (%)	
		ඉලක්ක	ප්‍රගතිය	ඉලක්ක	ප්‍රගතිය
1	ගෘහ ඒකකයන්හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පවත්වාගෙන යාම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් ග්‍රාමීය සහ අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි වෙසෙන ප්‍රජාව දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන	1.9	1.92	100	100
2	තරුණ හා ගැමි කාන්තා කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන	2.6	0.56	100	50

4.9. 2023 වර්ෂයේ අවසන් කාර්තුව වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

2023 වසර තුළ ඒකාබද්ධ අරමුදල් භාවිතයෙන් පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් 10ක් ක්‍රියාත්මක විය. විශේෂයෙන්ම රට තුළ පැවති අර්බුදකාරී තත්ත්වය සහ එය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට ඇති කළ හැකි බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම අරමුණ ඇතිව එළවළු සහ පලතුරු නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය වෙත ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ කුකුළු ආහාර නිෂ්පාදනය කෙරෙහි ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ දියත් කළ අතර 2023 සැප්තැම්බර් අවසානය වන විට එහි භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් 50% සහ 45% විය.

දේශගුණික සුහුරු කෘෂිකාර්මික විසඳුම් ක්‍රියාවට නැංවීම අරමුණු කරගනිමින් අධ්‍යයන තුනක් සිදු කළ අතර ඒ මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික සුහුරු මැදිහත්වීම්හි සාර්ථකත්වය සහ අභියෝග අධ්‍යයනය කිරීම, දේශගුණික අවධානමට ලක් වී ඇති ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම සහ දත්ත මත පදනම්ව දේශගුණික සුහුරු කෘෂිකාර්මික විසඳුම් ක්‍රියාවට නැංවීම යන අධ්‍යයනයන් ක්ෂේත්‍ර තුනක් යටතේ ක්‍රියාත්මක විය. එහි භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් 42%, 55% සහ 40% ලෙස සැප්තැම්බර් අවසානය වන විට පැවතුනි.

කෘෂිපාදක කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය ආවරණය වන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ සැකසූ සැකසූ පලතුරු හා එළවළු කර්මාන්තයේ විභවතා, බාධක හා අපේක්ෂාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සහ විසිතුරු මල් කර්මාන්තය පිළිබඳ විස්තීර්ණ අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. මෙහි භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් 45% සහ 35% ලෙස සැප්තැම්බර් අවසානයට පැවතුනි.

සත්ව නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය ආවරණය වන පරිදි වියළි කලාපීය කිරිගව ගොවිපලවල තාක්ෂණික කාර්යක්ෂමතාවයට බලපාන සාධක සහ කුකුළු මස් සහ බිත්තර සඳහා වන නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීම යන අධ්‍යයනයන් ක්‍රියාත්මක කළ අතර එහි භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් 35% සහ 100% විය.

කෘෂිකාර්මික අංශයේ ගොවීන්ගේ මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය තක්සේරු කිරීමේ අධ්‍යයනයක් 2023 ජූලි මස සිට ආරම්භ කළ අතර එහි භෞතික ප්‍රගතිය සැප්තැම්බර් අවසානයට 25% ලෙස වන පැවතුනි. මෙම පර්යේෂණයන් සියල්ල 2023 දෙසැම්බර් 31 වන විට අවසන් කිරීමට නියමිත ය.

වෙළඳපොළ තොරතුරු එක්රැස් කිරීමේ හා බෙදාහැරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ දෛනික, සතිපතා සහ මාසික තොරතුරු බෙදාහැරීමේ අඛණ්ඩව සිදු වූ අතර එහි 100%ක භෞතික ප්‍රගතියක් අදාළ කාලය තුළ වාර්තා විය. සතිපතා ආහාරද්‍රව්‍ය විවරණිකා 39 (සිංහල හා ඉංග්‍රීසි) මාසික තොරතුරු විවරණිකා අටක් (ඉංග්‍රීසි) ප්‍රකාශයට පත් විය.

පුහුණු වැඩසටහන්

ගෘහ ඒකකයන්හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා අනුගමනය කළහැකි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ග්‍රාමීය සහ අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි වෙසෙන ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ මූලතිව් දිස්ත්‍රික්කය, කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කය, මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කය, නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය යන දිස්ත්‍රික්ක 4 තුළ ප්‍රතිලාභීන් 1394 කගේ සහභාලීත්වයෙන් පුහුණු සැසි 30ක් පවත්වා තිබේ.

කෘෂි ව්‍යවසායකයින් ලෙස ගොඩ නැගීම සඳහා පවතින අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් ගොවි කාන්තා සහ තරුණ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය හා ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ පුහුණු සැසි 03ක් යටතේ ප්‍රතිලාභීන් 516ගේ සහභාලීත්වයෙන් පුහුණු සැසි 10ක් පවත් වන ලදී.

ඒ අනුව, 2023 සැප්තැම්බර් මස වන විට සමස්ත ප්‍රතිලාභීන් 1910ක් ඉහත වැඩසටහන 02 යටතේ දැනුවත් කිරීම සිදු කර තිබේ.

ප්‍රකාශන

2023 සැප්තැම්බර් 30 වන දින දක්වා වූ කාලය තුළ පර්යේෂණ වාර්තා දෙකක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. 'ගොවි කටයුතු අධ්‍යයන' ශාස්ත්‍රීය සඟරාව සහ 'Sri Lanka Journal of Agrarian Studies' හි 2023 වර්ෂයට අදාළ පළමු කලාපයන් සහ 'ගොවිජනතා' ප්‍රාසංගික සඟරාවෙහි පළමු කලාපය, ප්‍රථම හා දෙවන කාර්තු සඳහා වන 'ගොවිකටයුතු පුවත් හසුන'ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. 'ගොවිමිණ' ජාතික කෘෂිකාර්මික පුවත්පතෙහි මාසික කලාප හයක්, 'ගොවිමිණ' දෙමළ මාධ්‍ය සඟරාවෙහි කලාප තුනක් ප්‍රකාශයට පත්කොට ගොවිජනතාව අතර බෙදාහරින ලදී. ආයතන විසින් ජනනය කරනු ලබන දැනුම හා අත්දැකීම් ගොවිජනතාව සහ සෙසු පාර්ශවකරුවන් වෙත ඩිජිටල් මාධ්‍ය ඔස්සේ වඩාත් කාර්යක්ෂම ව ගෙන යාම සඳහා 'ගොවිජන කතිකාව' යටතේ වීඩියෝ වැඩසටහන් 26 ප්‍රචාරය කරන ලදී.

05. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP)

5.1. හැඳින්වීම

1987 අංක 47 දරණ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභා පනත බලාත්මක කිරීමත් සමග කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ 1987 දෙසැම්බර් 22 වන දින ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව පිහිටුවන ලදී. ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ පද්ධතිය තුළ කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සඳහා ක්‍රියාකාරී සහයෝගීත්වය ලබා දීම සභාව මගින් ඉටු කරනු ලැබේ. ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ පද්ධතිය තුළ හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම මගින් කෘෂිකාර්මික අංශයේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාවේ පැවරුම් කාර්යභාරය වේ. ප්‍රතිපත්ති සභාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වනුයේ පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගැනීම, අදාළ ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීම තුළින් අන්තර්-ක්‍රියාකාරීත්වයට පහසුකම් සැලසීම, පර්යේෂණ සිදු කිරීමේදී ඇති විය හැකි බාධක නිරාකරණය කිරීම සහ අදාළ කමිටුවල ක්‍රියාකාරකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කාර්යභාරයක් ඉටුකරනු ඇත.

5.2. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	62.75
2	සුනරාවර්තන වියදම්	103.26
3	ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලැස්ම	60.00

5.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.මි.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
2501.01	2023 සඳහා ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ පද්ධතිය සඳහා ආයතනවලින් පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් එකතු කිරීම සහ කෙටි හා මධ්‍යකාලීන පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා මත පදනම්ව ක්‍රියාකාරී සැලසුම් විශ්ලේෂණය කිරීම	ආයතන වල ක්‍රියාකාරී සැලසුම්	25	-	-
	රජයට නිර්දේශ කිරීමට සහ උපදෙස් දීමට	ප්‍රතිපත්ති වාර්තා	4	-	-
	ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලසුම අන්තර්-ආයතනයික සහ බහුවිෂයාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රම සංකල්ප පත්‍ර ඇගයීම	සංකල්ප පත්‍ර	40	-	-
2501.02	ජාතික කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රමුඛතා සැකසීම	වාර්තා	06	0.33	2.00
	ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලසුම/ අන්තර්-ආයතනයික සහ බහුවිෂයාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රම ඇගයීම	යෝජනා ආකෘති	40	0.005	0.2
2501.03	පර්යේෂණ පරතරය විශ්ලේෂණය/පර්යේෂණ ප්‍රතිදාන සමීක්ෂණය (වැඩමුළු/සමීක්ෂණ)	වැඩමුළු	1	1.00	1.00

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.මි.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
2501.04	“කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ කළමනාකරුවන් සඳහා තොරතුරු” දත්ත සමුදාය කළමනාකරණය	දත්ත සමුදායන්	30	0.005	0.15
2501.05	ආයතන වල බාහිර සමාලෝචනය	වාර්තා	2	0.50	1.00
	සමාලෝචනය කරන ලද ආයතනවල පසු විපරම් කටයුතු	වාර්තා	2	-	-
2501.06	ජාතික සම්මාන උළෙල	සම්මේලන	1	8.00	8.00
2501.07	වාර්ෂික සංවාද වැඩමුළුව	වැඩමුළුව	1	0.10	0.10
2501.08	අන්තර් ආයතනික බහු-විනය පර්යේෂණ ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රමය - අරමුදල්	ව්‍යාපෘති	6	1.67	10.00
2501.09	ශ්‍රී ලංකා ආහාර හා කෘෂිකර්ම සභාව	වෙළුම්	2	0.05	0.10
	ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාවේ කෙටි පුවත් පත්‍රිකාව	වෙළුම්	1	-	-
2501.10	ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ආයතන අතර සම්බන්ධතා ප්‍රවර්ධනය කිරීම (ආසියානු පැසිපික් කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ආයතන සංගමය / අවබෝධතා ගිවිසුම්)	පුහුණුවීම් සහ සහයෝගිතා ගිවිසුම්	4	0.75	3.00
2501.11	කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණවලට අදාළ ජාත්‍යන්තර, ජාතික සහ අන්තර් ආයතනික ගැටලු පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණ සහ වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම	වැඩමුළුව	1	4.00	4.00
2501.12	කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ පශ්චාත් උපාධි පුහුණුව සහ විදේශයන්හි පිළිගත් පර්යේෂණ ආයතන සමඟ විද්‍යාඥයින් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීම	පුහුණුවීම්	10	0.40	4.00
2501.13	කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති, ආයතන සහ අංශවල කාර්ය සාධනය කලින් කලට සමාලෝචනය කිරීම.	ව්‍යාපෘති	45	0.09	4.00

5.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023. 09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩ සටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	25.00	2.30	9%
2	සුනරාවර්තන වියදම්	115.50	42.40	37%

5.5. 2023 වර්ෂයේ කුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

අ/අ	වැඩසටහන	භෞතික ප්‍රගතිය	
		වචනයෙන්	ප්‍රතිශතය (%)
2501.01	2023 සඳහා ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ පද්ධතිය සඳහා ආයතනවලින් පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් එකතු කිරීම සහ කෙටි හා මධ්‍යකාලීන පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා මත පදනම්ව ක්‍රියාකාරී සැලසුම් විශ්ලේෂණය කිරීම	ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ පද්ධතිය සඳහා ආයතන 19 ක දත්ත ලබාදී ඇත	60
	රජයට නිර්දේශ කිරීමට සහ උපදෙස් දීමට	දත්ත රැස් කරමින් ඇත	50
	ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලසුම/ අන්තර්-ආයතනයික සහ බහු විෂයාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රම සංකල්ප පත්‍ර ඇගයීම	2024 වසර සඳහා නව පර්යේෂණ සංකල්ප පත්‍ර ලබා ගැනීම ආරම්භ කර මේ වන විට 62 පමණ ලැබී ඇත	100
2501.02	ජාතික කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රමුඛතා සැකසීම	දත්ත රැස්කරමින් ඇත	25
	ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලසුම/ අන්තර්-ආයතනයික සහ බහු විෂයාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රම ඇගයීම	2023 වසර සඳහා පර්යේෂණ යෝජනා ඇගයීම 05 කරන ලදී	10
2501.03	පර්යේෂණ පරතරය විශ්ලේෂණය/ පර්යේෂණ ප්‍රතිදාන සමීක්ෂණය (වැඩමුළු/ සමීක්ෂණ)	මෙතේරි හෝග සහ අපනයන හෝග පිලිබඳ පර්යේෂණ වලට පර්යේෂකවරු යොමු කිරීම සඳහා වැඩමුළුව සැලසුම් කිරීම	15
2501.04	“කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ කළමනාකරුවන් සඳහා තොරතුරු” දත්ත සමුදාය කළමනාකරණය	2023 වසර සඳහා දත්ත රැස් කිරීම අරඹන ලදී (12)	25
2501.05	ආයතනවල බාහිර සමාලෝචනය	ආයතන 02 තෝරා ගන්නා ලදී	10
	සමාලෝචනය කරන ලද ආයතනවල පසු විපරම් කටයුතු	-	-
2501.06	ජාතික සම්මාන උළෙල	2023 වසර සඳහා පර්යේෂණ පත්‍ර ලබා ගැනීම ආරම්භ කරන ලදී.	50
2501.07	වාර්ෂික සංවාද වැඩමුළුව	2023 වසර සඳහා සැලසුම් අරඹන ලදී	10
2501.08	අන්තර් ආයතනික බහු-විනය පර්යේෂණ ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රමය - අරමුදල්	පවත්වා ගෙන යන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය ලබා ගන්නා ලදී, 2024 වසර සඳහා නව පර්යේෂණ සංකල්ප පත්‍ර ලබා ගැනීම ආරම්භ කර ලදී	50
2501.09	ශ්‍රී ලංකා ආහාර හා කෘෂිකර්ම සහරාව	Vol7.2 සඳහා පර්යේෂණ පත්‍ර කර්තෘ මණ්ඩලය සකස් කර ඇත. නව පර්යේෂණ පත්‍ර කැඳවන ලදී	40
	ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ වේ කෙටි පුවත් පත්‍රිකාව	2022 පුවත් පත්‍රිකාව අවසන් කරන ලදී	-
2501.10	ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ආයතන අතර සම්බන්ධතා ප්‍රවර්ධනය කිරීම (ආසියානු පැසිපික් කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ආයතන සංගමය / අවබෝධතා ගිවිසුම්)	BARC සමඟ රැස්වීම පැවැත්විණි, අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය MARDI සඳහා ලැබීම, JAICA & WORLD BANK සමඟ රැස්වීම පැවැත්වීම,	50

අ/අ	වැඩසටහන	භෞතික ප්‍රගතිය	
		වචනයෙන්	ප්‍රතිශතය (%)
2501.11	කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණවලට අදාළ ජාත්‍යන්තර, ජාතික සහ අන්තර් ආයතනික ගැටලු පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණ සහ වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම	සත්ව ආහාර නිෂ්පාදන පර්යේෂණ පිළිබඳ වැඩමුළුවක් සංවිධානය කිරීම, APAARI සමග alfatoxin පිළිබඳ පර්යේෂණ වැඩසටහනක් ආරම්භ කිරීම සහ development of strategic plan for next 5 years,	50
2501.12	කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ පශ්චාත් උපාධි පුහුණුව සහ විදේශයන්හි පිළිගත් පර්යේෂණ ආයතන සමඟ විද්‍යාඥයින් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීම	නව පශ්චාත් පුහුණුවීම් සඳහා අයදුම්පත් කැඳවීමට සැලසුම් කරන ලදී, KOICA-SLCARP නිලධාරීන් 20 දෙනෙකු පුහුණුකිරීම, පශ්චාත් උපාධි ශිෂ්‍යත්ව 02 ලබාදීම සහ 2024 සඳහා පශ්චාත් උපාධි ශිෂ්‍යත්ව සඳහා අයදුම්පත් කැඳවීම	50
2501.13	කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති, ආයතන සහ අංශවල කාර්ය සාධනය කලින් කලට සමාලෝචනය කිරීම.	2022 වසරේ පවත්වන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කරන ලදී. 2023 වසරේ පළමු මාස 06 සඳහා ප්‍රගතිය ලබා ගෙන ඇත.	50

5.6. ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලැස්ම, විශ්ව විද්‍යාල සමඟ ඒකාබද්ධව සිදු කරන වැඩසටහන – 118-2-3-026-2507

- 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලැස්මේ මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	භෞතික ප්‍රගතිය
1	අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ මතුපිට පස්වල විෂ විය හැකි අංශු මූලද්‍රව්‍යවල තත්ත්වය: සහල් සඳහා පදනම් සාන්ද්‍රණය (Baseline concentrations), අවකාශීය ව්‍යාප්තිය සහ ෆයිටෝ (phyto) ලබා ගැනීමේ හැකියාව	0.24	0.24	පර්යේෂණය සාර්ථකව අවසන් කර අවසන් වාර්තා පිළියෙළ කරමින් පවතී.
2	දේශගුණික විපර්යාස නිසා පසෙහි ජල විද්‍යාත්මක පසුබිම සහ පසෙහි තාප ගතික ස්වභාවය ශාක වලට ඇති කරන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම	1.102	0.52	දේශගුණික විපර්යාස නිසා පසෙහි ජල විද්‍යාත්මක පසුබිම සහ පසෙහි තාප ගතික ස්වභාවය ශාක වලට ඇති කරන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මිනුම් උපකරණය ස්ථානගත කර දත්ත රැස්කරමින් පවතී
3	හෝර්ටන් තැන්න ජාතික උද්‍යානයේ දේශගුණ විපර්යාස නිසා ඇති වන ජල හිඟතාවයෙන් වන ශාක මිය යාම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම	3.04	0.52	Horton Plains ජාතික වනෝද්‍යානයේ ශාක මිය යාම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ස්වයංක්‍රීය කාලගුණ දත්ත ලබා දෙන උපකරණ ස්ථාපනය කරන ලද අතර පසෙහි ජලය රඳා ගැනීම සඳහා උපකරණ ද ස්ථාපනය කරන ලදී. තවද, ශාක වියන් මත උෂ්ණත්වය, ජලය

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	භෞතික ප්‍රගතිය
				වාෂ්පීකරණය මැන බැලීම සඳහා සැටලයිට් සටහන් උපයෝගී කර ගෙන ඇත.
4	වාණිජ Phalaenopsis වර්ගවල ප්‍රචාරණ හැනියාව අධ්‍යයනය කිරීම	0.75	0.13	වගාව ස්ථාපනය කර Phalaenopsis ඕකිඩ් මලෙහි බීජ ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී
5	දේශගුණ වෙනස් වීම ධීවර කර්මාන්තය කෙරෙහි ආර්ථික වශයෙන් බලපාන ආකාරය සහ එම තත්ත්වය පවුල් ඒකකවල ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සඳහා බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම	1.359	-	ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සඳහා මත්ස්‍ය ආහාර පරිභෝජන රටා පිළිබඳ දත්ත එකතු කරමින් පවතී
6	ඉහළ අස්වනු ලබාදෙන කුරුඳු ප්‍රභේද තෝරාගැනීම සහ ඒවායේ ගුණත්වය අධ්‍යයනය කිරීම	1.639	0.28	ලංකාවේ ප්‍රදේශ 04 කින් කාලගුණය සහ පසේ සංයුතිය අනුව වෙනස් වන කුරුඳු වර්ග වල රිකිලි බීජ එකතු කර විශ්ලේෂණය සඳහා යොදාගෙන ඇත
7	Dracaena sanderiana වගාවන් ස්ථාපිත කර වියළි කලාපීය දේශගුණ තත්වයන් යටතේ එහි ප්ලාස්ටික් ස්වභාවය (phenotypic plasticity) අධ්‍යයනය කිරීම, අපනයන විභවතාවය අධ්‍යයනය කිරීම සහ තරුණ ව්‍යවසායකවන් සඳහා එය යොදාගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම	1.0263	0.444	Dracaena sanderiana වගාවන් ගොවිබිම් වල ස්ථාපිත කර මෙම විසිතුරු ශාකයේ ප්ලාස්ටික් (Plasticity) ස්වභාවය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කර ඒ සඳහා වෙළඳපල ඉල්ලුම ගැන ද අධ්‍යයනය කර ඇත
8	ශ්‍රී ලංකාවේ කිරිපිටි මිල දී ගැනීම සඳහා පාරිභෝගික මනාපය සහ මිල දී ගැනීමේ ඕනෑකම ඇතිවන ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම	0.24	0.24	පාරිභෝගික මනාපය සහ නැවත මිලදී ගැනීම, කිරිපිටි වල වෙළඳ ප්‍රචාරණය සහ වෙළඳ නාමය මත රඳා පවතින බව පාරිභෝගිකයන්ගේ දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් සනාථ වී ඇත
9	මෝදා මසුන් වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මාළු ආහාර සිප්පි කටු සහ ආහාරයට නොගන්නා මසුන් ආශ්‍රයෙන් සකස් කිරීම. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ අඩු පිරිවැයකින් නිෂ්පාදනය කළ හැකි මත්ස්‍ය ආහාර සකස් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	1.5	මත්ස්‍ය ආහාර සැකසුම් යන්ත්‍රය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා යොදාගෙන ඇත	මාළු අපද්‍රව්‍ය හා සිප්පි කටු භාවිතයෙන් නව මාළු ආහාර නිෂ්පාදනය කර ඇති අතර, ඒ සඳහා අවශ්‍ය යන්ත්‍රය නිෂ්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය මුදල් ලැබෙන තෙක් සිටී
10	සුහුරු හරිතාගාර තුළ වගාව සහ දැනට පවතින වගාවන් අතර අස්වනු වෙනස පසු අස්වනු ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳව සන්සන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක් එළවළු බෝග ආශ්‍රයෙන් සිදුකිරීම.	2.34	මෙම ප්‍රදානය සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී	සුහුරු හරිතාගාර ස්ථාපිත කරමින් පවතී

06. ගොවීන්ගේ භාරකාර අරමුදල (FTF)

6.1. ආරම්භය

ගොවීන්ගේ භාරකාර අරමුදල 1994 මාර්තු මස 09 වන දින රජය වෙනුවෙන් මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා හා අරමුදල වෙනුවෙන් එවකට කෘෂිකර්ම සංවර්ධන හා පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, එම අමාත්‍යාංශයේ රාජ්‍ය ලේකම්, කෘෂිකර්ම නිෂ්පාදන හා අලෙවි කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, ගොවිජන සේවා කොමසාරිස් හා භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්ගෙන් සමන්විත මණ්ඩලයක් අත්සන් තැබූ භාරකාර ඔප්පුවක් මඟින් ස්ථාපනය කර ඇත.

6.2. මෙහෙවර

සුළු ගොවීන්ගේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හා සුභ සාධනය සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කර සුළු ගොවීන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය තුළින් කෘෂිකාර්මික වශයෙන් ස්වයංපෝෂිත ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩ නැඟීම.

6.3. අරමුණු

1994 දී ස්ථාපිත භාරකාර ඔප්පුවේ සඳහන් වන ආකාරයට හා 2002 වර්ෂයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් මඟින් අරමුණු පුළුල් කිරීම මඟින් ගොවීන්ගේ භාරකාර අරමුදල පහත අරමුණු වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වේ.

- i. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හා ගොවි ජනතාවගේ සුබසාධනය වැඩි දියුණු කිරීම.
- ii. සුළු ගොවීන්ට කෙටිකාලීන කෘෂිකාර්මික ණය පහසුකම් සැලසීම.
- iii. සුළු ගොවීන්ට කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් සම්පාදනය.
- iv. සුළු ගොවීන්ගේ මූල්‍ය දුෂ්කරතාවයන් මඟහරවා ගැනීම සඳහා සුළු ගොවියාට වෙළෙඳපල ණය පහසුකම් සැපයීම.
- v. සුළු ගොවීන්ගේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හා සුභසාධනය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- vi. බෝග හා සත්ව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය මෙන්ම නිෂ්පාදනය පිරිසැකසුම සඳහා සුළු ගොවීන්ට අවශ්‍ය වෙනත් අනුග්‍රහයන් ලබා දීම.
- vii. කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයට පහසුකම් සැලසීම සඳහා විශේෂ කෘෂිකාර්මික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

6.4. ක්‍රියාත්මක ක්‍රමවේදය

එක් එක් වර්ෂය සඳහා සියලු පළාත් සභා හා දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්, කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අදාළ වන රජයේ දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතන මඟින් ඉදිරිපත් කරන සංවර්ධන යෝජනා ගොවීන්ගේ භාරකාර අරමුදලේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කරන අතර, ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අදාළ ව්‍යාපෘති සලකා බලා අනුමැතිය ලබා දෙනු ලැබේ. එසේ අනුමැතිය ලබා දෙන ව්‍යාපෘති ගොවීන්ගේ භාරකාර අරමුදලේ අයවැය වාර්තාවට ඇතුළත් කරනු ඇත.

6.5. අරමුදලේ ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රභවය

අරමුදල සඳහා වන ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රභවය ගොවිසෙන ලොතරැයිගේ විකුණුම් ආදායමෙන් යම් ප්‍රතිශතයක් හා අරමුදලේ අතිරික්ත අරමුදලේ ආයෝජනයෙන් ලැබෙන පොළී ආදායම් වේ.

6.6. ප්‍රධාන, අත්තිකාරම් හා ණය වශයෙන් මෙම අරමුදලේ වැඩ සටහන් හා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වේ.

6.6.1. ප්‍රදානයන් යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ව්‍යාපෘති

i.) ජාතික අලුත් සහල් මංගල්‍යය - 2023

මෙම සංස්කෘතික උත්සවය පැවැත්වීම සඳහා ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත සෑම වර්ෂයකම මෙම අරමුදල මගින් මූල්‍යමය ප්‍රදානයක් ලබා දෙන අතර ජාතික අලුත් සහල් මංගල්‍යය - 2022 සඳහා රු. මිලියන 2.00 ක මුදලක් ගොවිත්ගේ භාරකාර අරමුදල මගින් ලබා දී ඇත.

ii.) ගොවිජන මංසල් ඉදිකිරීම.

ව්‍යාපෘතිය	ඇස්තමේන්තු ගත මුදල (රු.මි.)	සත්‍ය මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය
ගොවිජන මංසල් ඉදිකිරීම. (ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)	3.00	2.83	94.5%

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් “කාන්තාව හා සංවර්ධනය” යන තේමාවට අනුගත වෙමින් යුගයේ අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම උදෙසා කාන්තාව කේන්ද්‍ර කොට ගත් වස විසේන් තොර කාබනික ගෙවත්ත හා අගය එකතු කළ ගෙවත්තෙන් අතිරික්ත නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීම, එම ආහාර දේශීය ආහාර සංස්කෘතියට මුල් තැන දෙමින් සහනදායී මිල ගණන් යටතේ ආහාරයේ ගුණාත්මක මෙන්ම දේශීය රසයට මුල් තැන දෙමින් සැකසූ සැනින් ආහාර පාරිභෝජනයට අවස්ථාව සැලසීම මෙන්ම ගමන් විඩාවට ගතව මෙන්ම මනසට ගැමි සුන්දරත්වයේ පහසු ලබන්නට අවකාශ සැලසීමටත් අරමුණු කරගෙන දිවයින පුරා හඳුනාගත් ස්ථානයන්හිදී ගොවිජන මංසල පිහිටුවීමට සැලසුම් කර ඇත. මේ අනුව මාවතගම, පොල්ගහවෙල හා ඉබ්බාගමුව යන ස්ථාන වල ගොවිජන මංසල පිහිටුවීමට ගොවිත්ගේ භාරකාර අරමුදලේ ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඇත.

6.6.2. අත්තිකාරම් යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන්

ව්‍යාපෘතිය	ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)	සත්‍ය මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය
ජාතික බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව)	75.00	75.00	100%

i.) ජාතික බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ජාතික බීජ නිෂ්පාදන හා බීජ මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන මගින් ගොවිත්ගේ බීජ අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබයි. මෙම බීජ මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන මගින් බීජ වර්ග 8ක් (කි.ග්‍රෑ. 46,350) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගොවිත්ගෙන් මිලදීගෙන ඇත.

6.6.3. කෘෂිකාර්මික ණය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

ව්‍යාපෘතිය	ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)	සත්‍ය මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය
වී මිලදී ගැනීම සඳහා ණය මුදල් ලබා දීම. (වී අලෙවි මණ්ඩලය)	250.00	250.00	100%
කෘෂි ශක්ති ණය යෝජනා ක්‍රමය. (ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව)	100.00	37.83	37.8%
සුළු ගොවිත්ට කෙටිකාලීන කෘෂිකාර්මික ණය පහසුකම් සැපයීම. (ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)	108.00	70.00	65%

07. සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව

7.1. හැඳින්වීම

1978 වර්ෂයේදී ස්ථාපිත කරනු ලැබූ සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකාවේ පශු සම්පත් සංවර්ධනය පිළිබඳව වගකීම දරණ ප්‍රධාන රජයේ ආයතනයයි. එමෙන්ම මෙම දෙපාර්තමේන්තුව රටතුළ සත්ත්ව රෝග පැතිරීම වළක්වාලීම, මැඩපැවැත්වීම, පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු, තාක්ෂණික නායකත්වය සැපයීම සහ සත්ත්ව අභිජනන කටයුතු සඳහා විශේෂඥ උපදෙස් හා සහාය සේවාවන් සැපයීම සම්බන්ධව නීත්‍යානුකූල බලය පැවරී ඇති ජාතික ආයතනයද වේ. මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සිදුකරනු ලබන වෙනත් ප්‍රධාන කටයුතු අතර; සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම, එම කර්මාන්තය නගාසිටුවීමට අදාළ ව්‍යාපෘති සැකසීම, ආර්ථික ඇගයීම් සහ විශේෂ සංවර්ධන වැඩසටහන්ද ඇතුළත්වේ. පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට පහසුකම් සැලසීම සඳහා මෙම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අදාළ නීති සම්පාදනය කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. පළාත් සභා පිහිටුවීමත් සමඟ සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ කටයුතු පළාත් සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු නවය (09) වෙතට පැවරිණි.

ජාතික සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තාක්ෂණ නායකත්වය, විශේෂඥ සේවා සහ සහාය සේවා, පළාත් සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු වෙත ලබාදීමෙන් පශු සම්පත් කර්මාන්තය වෙනුවෙන් විශාල මෙහෙයක් ඉටුකරනු ලබයි. පශු වෛද්‍ය නිලධාරීන් විසින් මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රාදේශීය පශු වෛද්‍ය කාර්යාල, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරී ඒකකයන්ය. පළාත් සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු යටතේ ක්‍රියාත්මක වන දිවයිනේ සෑම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයකම පාහේ පිහිටුවා තිබෙන ප්‍රාදේශීය පශු වෛද්‍ය කාර්යාල 337 මගින් බිම් මට්ටමේ සිට සියළුම පශු සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

7.2. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	843.00
2	පුනරාවර්තන වියදම්	836.15

7.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	සත්ත්ව අභිජනන ව්‍යාපෘතිය			170.35
1.1	කෘතීම සිංවන මෙහෙයුම් වැඩසටහන	නිපදවන ලද ගව ශුක්‍ර වඩි ගණන	225,000	
		නිකුත් කරන ලද ශුක්‍ර වඩි ගණන	230,000	
		එක් එක් පශු වෛද්‍ය කොට්ඨාසය තුළ සිදු කරන ලද කෘත්‍රීම සිංවන සංඛ්‍යාව	230,000	
		පැටවූ උපත් සංඛ්‍යාව	65,000	
1.2	ජාතික ගව සම්පතෙහි ආරය වැඩි දියුණු කිරීම -තෝරා ගත් කිරිගව රැලෙහි කාර්ය සාධන ඇගයීම (PPRS)			0.40

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
	ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගොවිපොළ සතුන් හඳුනා ගැනීම ,ලියාපදිංචි කිරීම හා මව් දෙනුන් අඛණ්ඩව පසු විපරම් කිරීම (ක්ෂේත්‍ර වාරිකා)	ලියාපදිංචි මව් දෙනුන් සංඛ්‍යාව, නිරීක්ෂණය කරන ලද මව් දෙනුන් සංඛ්‍යාව	50	
	නිලධාරීන් සහ ගොවීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	පුහුණුව ලත් නිලධාරීන් සහ ගොවීන් ගණන	ගොවීන් 40 ක් සහ නිලධාරීන් 25 ක්	
1.3	සතුන් ගැබ් ගැන්වීම සඳහා කෘත්‍රීම සිංචන 03 කට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් භාවිතා කිරීමට සිදු වීම සඳහා හේතුසාධක සෙවීමේ ව්‍යාපෘතිය			0.70
	සාම්පල බෝතල්, උෂ්ණත්වමාන, THI මීටර, ලිපි ද්‍රව්‍ය, මුද්‍රණ ලේඛන ප්‍රසම්පාදනය	ප්‍රසම්පාදිත සාම්පල බෝතල්, උෂ්ණත්වමාන, THI මීටර, ලිපි ද්‍රව්‍ය, මුද්‍රණ ලේඛන සංඛ්‍යාව	සාම්පල බෝතල් 1,000ක්, උෂ්ණත්ව මාන 5ක්, THI මීටර 5ක්	
	කිරි සාම්පල එකතු කිරීම සහ විශ්ලේෂණය (ක්ෂේත්‍ර වාරිකා)	එකතු කර විශ්ලේෂණය කරන ලද කිරි සාම්පල ගණන	840	
1.4	අභිජනන ගොවිපොළ ලියාපදිංචි කිරීම			1.50
	ක්ෂේත්‍රයේ පවතින ගොවිපොළ තුළ අභිජනන නිර්ණායක තිබේදැයි පරීක්ෂා කර අභිජනන ගොවිපොළක් ලෙස තෝරාගැනීම, සහතික කිරීම, පරීක්ෂා කිරීම	ගොවිපොළ ගණන	15	
1.5	එළු ගහනය වර්ධනය කිරීම			14.75
	බෝයර් හා ජමුනාපරි සතුන් අභිජනනය සඳහා නිපදවීම	උපත ලැබූ පැටවු සංඛ්‍යාව	බෝයර් 50 ජමුනාපරි 100	
	අභිජනනය සඳහා ගොවීන් වෙත බෝයර් හා ජමුනාපරි පිරිමි සතුන් නිකුත් කිරීම	නිකුත් කරන ලද එළුවන් සංඛ්‍යාව	බෝයර් 50 ජමුනාපරි 40	
	ගොවීන් වෙත ජමුනාපරි ගැහැණු සතුන් නිකුත් කිරීම	නිකුත් කරන ලද එළුවියන් සංඛ්‍යාව	10	
1.6	සත්ත්ව ආහාර සම්පත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය			12.30
	තෘණ සංවර්ධන ව්‍යවසායකයින් ලියාපදිංචි කිරීම	ලියාපදිංචි වී ඇති තෘණ සංවර්ධන ව්‍යවසායකයින් සංඛ්‍යාව	50	
	පශු වෛද්‍ය කාර්යාල පරිශ්‍ර 100ක ආදර්ශ තෘණ වගා ඒකක පිහිටුවීම.	තෘණ වගා ඒකක සංඛ්‍යාව	100	
	වැඩි දියුණුකල තෘණ වර්ගවල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිකුත් කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම	නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංඛ්‍යාව	20,000	
2.	සතුන්ගේ බෝවන රෝග වැලැක්වීමේ වැඩසටහන	එන්නත්කරණයට ලක්වූ සතුන් සංඛ්‍යාව	කුර හා මුඛ- 225,000 කාලගාත්‍රා - 117,000 ගව රක්තාශ්‍රව - 135,000	20.00

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
3	කුර හා මුඛ රෝග එන්නත් දේශීයව නිෂ්පාදනය	නිෂ්පාදනය කරන ලද එන්නත් වඩි සංඛ්‍යාව	500,000	40.00
4	බුරුළු ප්‍රදාහ පාලන වැඩසටහන	නිෂ්පාදනය කරන ලද බුරුළු නික්මේපණ සංඛ්‍යාව	50,000	20.00
5	උසස් තත්වයේ පශු එන්නත්සාර දේශීයව නිෂ්පාදනය කිරීම	නිෂ්පාදනය කරන ලද ගව රක්තාශ්‍රව(HS), කාලගාත්‍රා (BQ), රැනිකට (ND), Fowl Cholera, Swine pasteurella එන්නත් වඩි සංඛ්‍යාව	HS- 260,000 BQ- 100,000 ND- 4.5 million SP- 300,000 FC- 380,000	30.00
6	කුකුළු සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය මගින් කුකුළු මස් සහ බිත්තර අපනයනයට පහසුකම් සැලසීම	කුරුළු උණ රෝගය ආවේක්ෂණය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද සාම්පල ගණන	33,150	20.00
		සැල්මොනෙල්ලා රෝග පාලනය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද අභිජනන හා බීජ රක්තවනාගාර සංඛ්‍යාව	290	
7	පශු සම්පත් පර්යේෂණ වැඩසටහන	කරියාත්මක කරන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ගණන	30	90.00
		රසායනාගාර සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා ලියාපදිංචි වූ සේවාදායකයින් ගණන	3,500	
8	පශු වෛද්‍ය කාර්යාලවල සේවා සැපයුම් පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම (සත්ත්ව නිරෝධායන මධ්‍යස්ථාන හා සම්බන්ධ ආනයන හා අපනයන පද්ධතිය ජාලගත කිරීම හා ඩිජිටල්කරණය)	සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් වලින් ප්‍රතිශතයක් ලෙස	100%	50.00
9	සතුන් හඳුනාගැනීමේ වැඩසටහන	කන් සලකුණු කිරීම් සිදුකරන ලද සතුන් සංඛ්‍යාව	190,000	40.00
10	සත්ත්ව නිරෝධායන ඒකක පුළුල් කිරීම හා නවීකරණය	සැලසුම් කරන ලද ඉදිකිරීම් වලින් ප්‍රතිශතයක් ලෙස	100%	4.00
11	වනජීවී රෝග ආවේක්ෂණ වැඩසටහන	ආවේක්ෂණය කරන ලද රෝග සංඛ්‍යාව	05	2.00
12	සත්ත්ව ආහාර හා පශු නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම	විශ්ලේෂණය කරන ලද සත්ත්ව ආහාර සාම්පල ගණන	3,000	50.00
13	සත්ත්ව පාලන ඩිජිටල්මාධාරීන් බිහි කිරීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම	සත්ත්ව පාලන ඩිජිටල්මාධාරී සිසුන් ගණන	106	60.00
14	පශු විමර්ශන මධ්‍යස්ථාන වල කුකුළු හා මත්ස්‍ය රෝග හඳුනාගැනීමේ හා ආවේක්ෂණ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	අපනයනය පහසුකරණය සඳහා සහතික කරන ලද කුකුළු හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථාන ගණන	60	5.00
15.1	තත්ත්ව ආරක්ෂණ වැඩසටහන			20.00
	සත්ත්ව ආහාරවල ගුණාත්මකභාවය සහ ප්‍රමිතීන් සහතික කිරීම	ලියාපදිංචි නිෂ්පාදන සංඛ්‍යාව	3,144	
	සත්ත්ව ආහාර සහ සත්ත්ව අහාරවල අඩංගු ද්‍රව්‍ය නියාමනය මගින් ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමට පහසුකම් සැලසීම	පූර්ව නිෂ්කාශන අනුමත කිරීම් ගණන	4,300	

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
	සම්මත ඇගයීම් ක්‍රියාවලීන් සමඟ පශු ඖෂධ නිෂ්පාදන සහ ජීව විද්‍යාත්මක නිෂ්පාදන නියාමනය සහ ලියාපදිංචි කිරීම/බලපත්‍ර ලබාදීම	ලියාපදිංචි කිරීම්/අලුත් කිරීම් ගණන	ඉල්ලුම අනුව	
	කුකුළු මුතුන් මිත්තන් සහ දෙමාපිය පරම්පරාවේ අභිජනන ගොවිපළ ස්ථාපනය කිරීමට අදාළ මූලික කටයුතු කිරීම හා අපනයන ආයතන ආවේක්ෂණ ලියාපදිංචි කිරීම	ලියාපදිංචි කිරීම්/අලුත් කිරීම් ගණන	200	
	සතුන්, සත්ව නිෂ්පාදන, හා සත්ව අතුරු නිෂ්පාදන ආනයනය සඳහා පූර්ව නිෂ්කාශන නිකුත් කිරීම	නිරෝධායන නිෂ්කාශන සංඛ්‍යාව	1,000	
	සත්ව නිරෝධායන සහ ආවේක්ෂණ කටයුතු	නිරෝධායන නිෂ්කාශන සංඛ්‍යාව	8,500	
15.2	සමාජ ආර්ථික සංවර්ධන වැඩසටහන	සිදුකළ අධ්‍යයනයන්/සමීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	04	
		එළිදක්වන ලද ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	10	
15.3	පශු සම්පත ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන	නිෂ්පාදනය කරන ලද රූපවාහිනී/ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	ගු.වි.වැ. - 50 රු.වැ. - 20	
		පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශන සංඛ්‍යාව	ඉල්ලුම අනුව	
15.4	පොත් හා ප්‍රකාශන වැඩසටහන	පුස්තකාලය සඳහා පොත් මිලදී ගැනීම		
16	කුණ්ඩසාලේ කෘත්‍රීම සිංවන මධ්‍යස්ථානය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් තත්ත්වයෙන් උසස් ගව ශුක්‍ර වඩ නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම ඉහළ නැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය	ආනයනය කරන ලද ඉහළ නිෂ්පාදන හැකියාවක් සහිත ආරයෙන් උසස් ගොනුන් සංඛ්‍යාව	22	100.00

7.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	867.00	205.13	23.66
2	පුනරාවර්තන වියදම්	795.55	527.68	66.33
	සංවර්ධන වැඩසටහන්			
1	සත්ව අභිජනන ව්‍යාපෘතිය	200.00	107.73	53.87
2	සතුන්ගේ බෝවන රෝග වැලැක්වීමේ වැඩසටහන	45.00	13.02	28.94
3	කුර හා මුඛ රෝග එන්නත දේශීයව නිෂ්පාදනය	126.50	3.48	2.75
4	බුරුළු ප්‍රදාහ පාලන වැඩසටහන	20.00	5.52	27.63
5	උසස් තත්ත්වයේ පශු එන්නත්සාර දේශීයව නිෂ්පාදනය කිරීම	40.00	17.31	43.28

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)
6	පශු විමර්ශන මධ්‍යස්ථානවල කුකුළු හා මත්ස්‍ය රෝග හඳුනාගැනීමේ හා ආවේක්ෂණ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	12.00	-	-
7	පශු සම්පත් පර්යේෂණ වැඩසටහන	78.50	18.64	23.75
8	වැස්සි පැටවුන් ඇතිදැඩි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	39.36		
9	පශු වෛද්‍ය කාර්යාලවල සේවා සැපයුම් පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම	15.00	0.60	4.00
10	සතුන් හඳුනාගැනීමේ වැඩසටහන	20.00	0.126	0.63
11	සත්ත්ව නිරෝධායන ඒකක පුළුල් කිරීම හා නවීකරණය	6.00	0.029	0.50
12	කුකුළු සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය මඟින් කුකුළු මස් සහ බිත්තර අපනයනයට පහසුකම් සැලසීම	10.00	5.91	59.02
13	වනජීවී රෝග ආවේක්ෂණ වැඩසටහන	2.00	0.84	42.21
14	සත්ත්ව ආහාර හා පශු නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම	20.00	0.172	0.86
15	සත්ත්ව පාලන ඩිජිටල් මාධාරීන් බිහි කිරීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම	10.00	1.32	13.22
16	තත්ත්ව ආරක්ෂණ වැඩසටහන, සමාජ ආර්ථික සංවර්ධන වැඩසටහන, පශු සම්පත ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන, පොත් හා ප්‍රකාශන වැඩසටහන	16.00	2.45	15.33
17	කුණ්ඩසාලේ කෘත්‍රීම සිංචන මධ්‍යස්ථානය වැඩි දියුණු කිරීම තුළින් තත්ත්වයෙන් උසස් ගව ශුක්‍ර වඩි නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම ඉහළ නැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය	100.00	0.026	0.03
	විදේශ ව්‍යාපෘති			
1	FAO/TCP/SRI/3903 -ගුණාත්මක තෘණ හා රනිල ප්‍රභේද හඳුන්වාදීමෙන් හා ඒවායේ පෝෂණ තත්ත්වය කළමනාකරණය කිරීම තුළින් කුඩා පරිමාණ කිරි ගොවීන් වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	4.90	-	-

7.5. 2023.09.30 වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන් වල භෞතික ප්‍රගතිය

7.5.1. සත්ත්ව අභිජනන අංශය

7.5.1.1. සත්ත්ව අභිජනන ව්‍යාපෘතිය

7.5.1.1.1. කෘත්‍රීම සිංචන මෙහෙයුම් වැඩසටහන

කෘත්‍රීම සිංචන මෙහෙයුම් වැඩසටහන යටතේ 2023-09-30 වන විට කෘත්‍රීම සිංචන 138,890 ක්ද, ගැබ් පරික්ෂා කිරීම් 48,994 ක්ද, පැටවු උපන් 43,083 ක්ද සිදුකර ඇත. කුණ්ඩසාලේ කෘත්‍රීම සිංචන මධ්‍යස්ථානයේ නිපදවන ලද ගව ශුක්‍ර වඩි ගණන 121,863 ක් වන අතර පොලොන්නරුව කෘත්‍රීම සිංචන මධ්‍යස්ථානයේ ගව ශුක්‍ර වඩි 26,630 ක් නිපදවා ඇත. අධිශීත ගව ශුක්‍ර වඩි ආනයනය කිරීම

යටතේ සහිතව ගව ශුක්‍ර වඩි 5,000ක් ආනයනය කොට ඇත. ප්‍රජනක හෝමෝන ආනයනය කිරීම යටතේ PGF2α-2000 GnRH- 1000, Progesterone Releasing Intra Vaginal devices - 450, PMSG-450 ක් ආනයනය කොට ඇත. කෘත්‍රීම සිංවන උපකරණ, අනෙකුත් උපාංග සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රසම්පාදනය යටතේ උපකරණ 18 ක් මිලදී ගෙන ඇත. කෘත්‍රීම සිංවන ශිල්පීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම යටතේ පෞද්ගලික කෘත්‍රීම සිංවන ශිල්පීන් 20 ක්ද වෙළෙඳපොළ යොමු කිරී නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතියේ (MOD) ප්‍රතිපාදන සහ පළාත් ප්‍රතිපාදන වලින් කෘත්‍රීම සිංවන ශිල්පීන් 485 ක් පුහුණු කර ඇත.

කෘත්‍රීම සිංවන මෙහෙයුම් වැඩසටහන සඳහා රු.මි. 180.12 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර රු.මි. 101.36 ක මුදලක් තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට වියදම් වී ඇත.

7.5.1.1.2. සතුන්ගේ ආරය උසස් කිරීම

තෝරා ගත් කිරිගව රැලෙහි කාර්යය සාධනය ඇගයීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ උතුරුමැද පළාතේ පශු වෛද්‍ය කොට්ඨාශ 4 ක ගොවිපොළ 22 ක් හා වයඹ පළාතේ පශු වෛද්‍ය කොට්ඨාශ 5 ක ගොවිපොළ 30 ක් ලෙස මුළු ගොවිපොළ 52 ක් ලියාපදිංචි කර ඇත. එම ගොවිපොළවල කාර්යසාධන වාර්තාවක් අඛණ්ඩව ලබා ගනු ලැබේ. ප්‍රජනනය හා කිරි නිෂ්පාදන කාර්යසාධන වාර්තා අප සතුව තබා ගෙන ඇත. (සතුන්ගේ උපත් බර, වයස, කිරි නිෂ්පාදනය, ප්‍රෝටීන් හා මේදය) තවද සතුන්ගේ අභිජනන අගය ගණනය කිරීමට ඉහළ අභිජනනයක් සහිත සතුන් (උසස් ආරයක් ඇති දෙනුන්) ඉදිරි මව් පරම්පරාව සඳහා තෝරා ගැනේ. ස්වභාවික අභිජනන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ස්වභාවික අභිජනනය සඳහා පුං ගවයින් 10 දෙනෙකු සහතික කර ඇත.

මෙම වැඩසටහන සඳහා රු.මි. 0.50 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර රු.මි. 0.193 ක මුදලක් තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට වියදම් වී ඇත.

ජායාරූප අංක 40

7.5.1.1.3. සත්ව ආහාර සම්පත් ප්‍රවර්ධනය

මෙම වැඩසටහන සඳහා රු.මි. 2.90 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර රු.මි.0.222 ක මුදලක් තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට වියදම් වී ඇත. සත්ව ආහාර සම්පත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ කුණ්ඩසාලේ කෘත්‍රීම සිංවන මධ්‍යස්ථානයේ ශුක්‍ර දායක පුං ගවයින් සඳහා අක්කර තුනක නේපියර් තෘණ වගාවක් ස්ථාපනය කිරීම. මේ සම්බන්ධව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමය අනුගමනය කරමින් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු තෝරා ගෙන හඳුනාගත් අක්කර 3 ක භූමිය එලිපෙහෙලි කර බිම් සැකසීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇත.

- ප්‍රසම්පාදන මණ්ඩලයෙන් අනුමත වූ පොළොන්නරුව කෘත්‍රීම සිංවන මධ්‍යස්ථානයේ අලි වැට ප්‍රතිසංස්කරණයට අවශ්‍ය භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත.
- වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන සමග එක්ව වැඩිදියුණු කළ තෘණ වර්ග ව්‍යාප්ත කිරීම යටතේ පොල් වගා මණ්ඩලය සමග එක්ව යටි වගාවක් ලෙස නේපියර් තෘණ සංස්ථාපනයට අදාළ පුහුණු වැඩසටහනක් හා ආදර්ශ වගාවක් මාවතගම ඩේසිවැලි පොල් තවානේ දී සිදු කර ඇත.
- වැඩි දියුණු කළ තෘණ වර්ගවල රෝපණ ද්‍රව්‍ය 2,650 ක් දෙපාර්තමේන්තු තෘණ තවාන මගින් නිකුත් කිරීම හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය 81,000 ක් පමණ ප්‍රමාණයක් දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි පෞද්ගලික තෘණ ව්‍යවසායකයින් හරහා ක්ෂේත්‍රයට ලබාදීමට පහසුකම් සපයා දී ඇත.
- FAO ව්‍යාපෘතියට අදාළව පර්යේෂණාත්මක තවාන(Experimental nursery) ස්ථාපනය කිරීමේ මූලික අදියරේ කටයුතු සිදුකර ඇත.

7.5.1.1.4. එළුවන්ගේ ආරය උසස් කිරීම

එළු ගහනය වර්ධනය කිරීම යටතේ තෙලහැර එළු අභිජනන මධ්‍යස්ථානයේ 2023-09-30 දිනට මුළු පැටවු උපත් සංඛ්‍යාව 37 ක් සහ ගොවිපොළෙන් අභිජනනයට සුදුසු එළුවන් නිකුත් කිරීමට අදාළව පට්ටි එළුවන් 15 ක් ක්ෂේත්‍රයට නිකුත් කර ඇත. ඉඹුලන්දණ්ඩ එළු අභිජනන මධ්‍යස්ථානයේ Caprine Arthritis Encephalitis (CAE) රෝගය පැතිරීම හේතුවෙන් සතුන් නිකුත් කිරීම තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇත. තවද රළු ආහාර අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා වැඩි දියුණු කළ නේපියර් තෘණ අක්කරයක් වගා කොට ඇත.

මේ සඳහා රු.මි. 15.45 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර රු.මි. 9.30 ක මුදලක් තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට වියදම් වී ඇත.

7.5.1.2. වැස්සි පැටවු ඇති දැඩි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

මේ යටතේ 2023-09-30 වන විට පැටවු ලියාපදිංචි කිරීම් 344 ක් සිදු කර ඇති අතර පැටවු ආහාර කි.ග්‍රෑ 1032 ක් බෙදා හැර ඇත.

දෙවන වාරික ගෙවීම් 113 ක්ද, තුන්වන වාරික ගෙවීම් 59 ක්ද, සිව්වන වාරික ගෙවීම් 27 ක්ද ගොවීන් වෙත

ලබා දී ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මි. 39.36 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර රුපියල් මිලියනයක මුදලක් තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට වියදම් වී ඇත.

7.5.1.3. කුණ්ඩසාලේ කෘත්‍රීම සිංවන මධ්‍යස්ථානය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් තත්වයෙන් උසස් ගව ශුක්‍ර වඩි නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම ඉහළ නැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය

කුණ්ඩසාලේ කෘත්‍රීම සිංවන මධ්‍යස්ථානය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් තත්වයෙන් උසස් ගව ශුක්‍ර වඩි නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම ඉහළ නැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මි.100 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ රසායනාගාර උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකර රු.මි. 72.34 ක මුදලකට ප්‍රදානය කර ඇත. තවද ගවගාල් අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

7.5.2. පශු අණපනත් හා නීති අංශය

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්ෂේත්‍ර ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් විසින් ලියාපදිංචි කළ ගොවිපොළ නිරීක්ෂණය කරනු ලබන අතර, ඒවායේ සිටින සතුන්ගේ කන් සලකුණු කිරීම සිදුකරනු ලබයි. සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට සතුන් 78,272 දෙනෙකුගේ කන් සලකුණු සවිකර ඇත. ඉතිරි සත්ත්ව ගහනය සහ ඔවුන්ගේ පැටවුන් ඉදිරි වර්ෂවලදී හඳුනා ගැනේ. මෙය සත්ත්ව ගහනය පිළිබඳ නිරවද්‍ය දත්ත පවත්වා ගැනීම, නීති විරෝධී සතුන් ප්‍රවාහනය සහ ඝාතනය වැලැක්වීම, අනාගත කිරි නිෂ්පාදනය පුරෝකචනය හා ඵලදායී නොවන සතුන් ඉවත් කිරීම යනාදියට උපකාර වේ. 2023.09.30 වන විට මෙම වැඩසටහන යටතේ දක්වා ඇති ක්‍රියාකාරකම් අතරින් යෙදවුම් මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සම්පූර්ණ කර ඇති අතර එහි බදු (VAT) රහිත මුළු වටිනාකම රු.මි. 16.89 කි.

සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට සත්ත්ව නිරෝධායන මධ්‍යස්ථාන නවීකරණය හා පුළුල් කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ හඳුනාගත් ඉලක්ක අතරින් කටුනායක සත්ත්ව නිරෝධායන මධ්‍යස්ථානයේ අළුත්වැඩියාවන් සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සම්පූර්ණ කර රු.මි. 3.3 කට ප්‍රදානය කර ඇති අතර කොළඹ සත්ත්ව නිරෝධායන මධ්‍යස්ථානයේ සිදුකරනු ලබන අළුත්වැඩියාවන් සඳහා මිල ගණන් කැඳවා ඇත.

තත්ත්ව ආරක්ෂණ හා නිරෝධායන කටයුතු වැඩසටහන යටතේ සිදුකරනු ලබන කාර්යයන් අතරින් 2023 වර්ෂය සඳහා හඳුනාගත් ඉලක්ක සත්ත්ව ආහාර සම්බන්ධ කටයුතු, පශු ඖෂධ අධිකාරියේ

කටයුතු, සත්ත්ව හා සත්ත්ව නිෂ්පාදන ආනයන අපනයන සඳහා පුර්ව නිෂ්කාශන ලිපි නිකුත් කිරීම සහ නිරෝධායන කටයුතු ආවේක්ෂණය කිරීම යන කාර්යයන් සඳහා සමස්ථ වශයෙන් 67% පමණ ප්‍රගතියක් අත් කරගෙන ඇත

7.5.3. සත්ත්ව සෞඛ්‍ය අංශය

7.5.3.1. සතුන්ගේ බෝවන රෝග වැළැක්වීමේ වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන යටතේ දිවයින පුරා සත්ත්ව රෝග පාලනය පිණිස සත්ත්ව රෝග ආවේක්ෂණ කටයුතු සඳහා පශු විමර්ශන මධ්‍යස්ථානවල රෝග පරීක්ෂා කිරීම සිදුකරනු ලබයි. තවද වසංගත රෝග එන්නත්කරණය ඇතුළත් සත්ත්ව රෝග පාලනයට අදාළ සියළු කාර්යයන් මෙමගින් සිදුකෙරේ.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ කුර හා මුඛ රෝග එන්නත් වඩි 119,760 ක් කාලගාත්‍රා එන්නත් වඩි 118,866 ක් හා රක්ත්‍රාශ්‍රව එන්නත් වඩි 148,386 ක් ක්ෂේත්‍රයට බෙදා දී ඇති අතර කුර හා මුඛ රෝග එන්නත් කිරීම් 166,086 ක් කාලගාත්‍රා එන්නත් කිරීම් 119,899 ක් හා ගව රක්ත්‍රාශ්‍රව එන්නත් කිරීම් 103,268 ක් මේ වන විට ක්ෂේත්‍රය තුළ සිදුකර ඇත. තවද පශු විමර්ෂණ මධ්‍යස්ථානවල රසායනාගාර පරීක්ෂණ සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම් මේ වන විට සිදු කරමින් පවතී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.මි. 45 ක් 2023 වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇති අතර මේ වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු.මි. 13.02 කි.

7.5.3.2. කුකුළු සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය මගින් කුකුළු මස් සහ බිත්තර අපනයනයට පහසුකම් සැලසීම

කුකුළු සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය මගින් කුකුළු මස් හා බිත්තර අපනයනය කිරීම ඉහළ නැංවීම මෙම ව්‍යාපෘතිය අරමුණවේ. ඒ සඳහා ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන සැල්මොනෙල්ලා, රැනිකට් සහ කුරුළු උණ ආවේක්ෂණ වැඩසටහන් සිදුකරනු ලබයි.

සැල්මොනෙල්ලා රෝග පාලන වැඩසටහන යටතේ කුකුළු අභිජනන ගොවිපොළ නිරීක්ෂණ 59 ක්ද බීජ රක්තවනාගාර නිරීක්ෂණ 74 ක්ද සිදුකර ඇත. රැනිකට් රෝග පාලනය යටතේ යටතේ එන්නත් 3,979,800 ක් බෙදා හැර ඇත. කුරුළු උණ ආවේක්ෂණ කටයුතු යටතේ රුධිර සාම්පල 3,432ක් හා වසුරු සාම්පල සහ Cloacal swabs 12,241ක්ද කුරුළු උණ රෝග පරීක්ෂාව සඳහා යොමුකර ඇත.

මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් 2023 වර්ෂය සඳහා රු. මි. 10 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇති අතර සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු. මි. 5.9 කි.

7.5.3.3. පශු විමර්ෂණ මධ්‍යස්ථානවල කුකුළු හා මත්ස්‍ය රෝග හඳුනාගැනීම හා ආවේක්ෂණ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ විශේෂයෙන්ම අපනයනය පාදක කරගත් විසිතුරු මත්ස්‍යයන්, ඉස්සන් හා කුකුළු ගොවිපොළ සඳහා ඉක්මන්, සාධාරණය හා වඩාත් ලාභදායක ක්‍රමයක් යටතේ අණුක ජීව විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ හරහා රෝග නිර්ණය කිරීමට අපේක්ෂිතය. එමගින් එම රෝග පාලනය වෙනුවෙන් ක්ෂණික පියවර ගැනීමට අදාළ ගොවිපොළ හිමියනට අවස්ථාව උදාවනු ඇත.

2023 වසරේදී මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා මූලිකවම කුකුළු ගොවිපොළ වල ELISA පරීක්ෂණ කටයුතු සිදුකරන ලද අතර එමගින් පරීක්ෂා කරන ලද ගොවිපොළවල සතුන්ගේ ප්‍රතිශක්ති මට්ටම මෙන්ම එන්නත්කරණයේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ පරීක්ෂා කරන ලදී. මානව සම්පත් හිඟය හේතුවෙන් අපේක්ෂිත PCR පරීක්ෂණ ප්‍රගතිය ළඟාකර ගත නොහැකි වූ අතර අනුමැතිය සම්බන්ධ ගැටළු හේතුවෙන් එම පරීක්ෂණ සඳහා වූ අපේක්ෂිත රසායන ද්‍රව්‍ය හා පරීක්ෂණ කට්ටල මිලදී ගැනීමට

නොහැකි විය. ඉදිරියේදී අපනයනය පාදක කරගත් විසිතුරු මත්ස්‍ය ගොවිපොළ පරීක්ෂාව හා නියැදි පරීක්ෂා කිරීමට අදාළ කටයුතු සැලසුම් කර ඇත.

7.5.3.4. වනජීවී රෝග ආවේක්ෂණ වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන අම්පාර, ත්‍රිකුණාමලය, අනුරාධපුරය, නුවරඑළිය, කුණ්ඩසාලේ, දඹුල්ල, හෝමාගම, පොළොන්නරුව හා රත්නපුරය පශු විමර්ශන මධ්‍යස්ථාන යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. එමගින් වනජීවීන්ගේ පවතින සත්ත්ව රෝග ගෘහාශ්‍රිත හා කෘෂිකාර්මික සතුන් වෙත බෝවීමේ අවධානම අවම කිරීම සඳහා ආවේක්ෂණ කටයුතු සිදුකරනු ලබයි. මේ වන විට වනජීවී කලාප ආශ්‍රිත දිස්ත්‍රික් පශු විමර්ශන මධ්‍යස්ථාන මගින් වනජීවී කලාප ආවරණය වන පරිදි, රෝග වලින් මිය ගිය සතුන්ගේ පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ සිදුකර අදාළ සාම්පල රසායනාගාර වෙත යොමු කර පරීක්ෂා කරනු ලබයි. මීට අමතරව දිස්ත්‍රික් පශු විමර්ශන නිලධාරී හා වනජීවී නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වමින් දැනුවත් කිරීම් සිදුකරමින් පවතී.

2023 වර්ෂයේදී මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු. මි. 2 ක් වෙන්කර ඇති අතර, සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු. මි. 0.84 කි.

7.5.4. මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය

7.5.4.1. සත්ත්ව පාලන ඩිප්ලෝමාධාරීන් බිහි කිරීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම

සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන සිප්පුකුලම හා කරදගොල්ල සත්ත්වපාලන විද්‍යාලවල යෝජිත කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම 03/2022 ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛයට අනුව හා රාජ්‍ය වියදම් සමාලෝචන කමිටුවේ (PERC) උපදෙස් පරිදි තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලද අතර, අත්‍යාවශ්‍ය ව්‍යාපෘති කිහිපයක් පමණක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් 2023 වර්ෂය සඳහා රු. මි. 10 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇති අතර, සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු. මි. 1.5 කි.

7.5.4.2. පශු සම්පත ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන

දැනට සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නිරතව සිටින්නාවූ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණයේ ව්‍යවසායකයින්ට, සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නිරතවීමට කැමති පාසල් සිසුන් සහ මහජනතාවට නව තාක්ෂණයන් සම්බන්ධ දැනුම හා තොරතුරු ලබාදීම සිදුකරන අතර, 2023 සැප්තැම්බර් මාසය අවසන් වනවිට ප්‍රදර්ශන 03 ක් සඳහා දායකත්වය දැක්වීමට ද, රූපවාහිනී වැඩසටහන් 15 ක් සහ ගුවන්විදුලි ප්‍රචාරක වැඩසටහන් 21 ක් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකි වී ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් 2023 වර්ෂය සඳහා රු. මි. 6 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇති අතර සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු. මි. 0.7 කි.

7.5.4.3. පොත් හා ප්‍රකාශන

සිප්පුකුලම හා කරදගොල්ල සත්ත්ව පාලන විද්‍යාල හා දෙපාර්තමේන්තු පුස්තකාලය සඳහා පොත් මිලදී ගැනීම සඳහා 2023 වර්ෂය වෙනුවෙන් රු.මි. 0.5 වෙන්කර තිබුණද, 03/2022 ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛයට අනුව හා රාජ්‍ය වියදම් සමාලෝචන කමිටුවේ (PERC) උපදෙස් පරිදි මෙය තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලදී.

7.5.4.4. පුහුණු ධාරීතාවය ඉහළ නැංවීම

සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන පශු වෛද්‍ය උපාධිධාරීන් සඳහා සීමාවාසික පුහුණුව ලබාදීම සිදුකරන ලද අතර මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රුපියල් මිලියන 45 ක් 2023 වර්ෂය සඳහා 292 - 01 - 01 - 2401 වැය විෂය යටතේ ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇත. 2023.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු.මි. 22 කි.

7.5.5. පශු සම්පත් සැලසුම් හා ආර්ථික අංශය

7.5.5.1. සමාජ ආර්ථික සංවර්ධන වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන වෙනුවෙන් 2023 වර්ෂය සඳහා රු. මි. 7.5 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇති අතර සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු. මි. 0.65 කි. මේ යටතේ පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ නිෂ්පාදන දත්ත, සත්ත්ව ගහණය, ගොවිපළ සංඛ්‍යාව සහ පශු වෛද්‍ය කාර්යාලවල මානව හා භෞතික සම්පත්වල තොරතුරු එකතු කරනු ලැබේ. එම තොරතුරු ආශ්‍රිතව Livestock Statistical Bulletin, Livestock Outlook, Annual Report වැනි ප්‍රකාශන ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලබයි. පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යවසායකයින් සහ නිෂ්පාදකයින්ගෙන් ලබාගන්නා දත්ත පදනම් කරගෙන Poultry forecast, Poultry bulletin, Dairy bulletin ප්‍රකාශයට පත්කරයි.

මෙම වැඩසටහන තුළින් කිරිගව, කුකුළු හා එළු පාලන ක්ෂේත්‍ර යටතේ සමාජ ආර්ථික අධ්‍යයනයන් 05 ක් 2023 වසර තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. තවද ගොවිපොළ ලියාපදිංචි කිරීම යථාවත් කිරීමේ දත්ත පද්ධතිය ස්ථාපිත කර ඇති අතර එය කාර්යක්ෂමව හා විධිමත්ව පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණින් සියළු පළාත්වල පශු වෛද්‍යවරුන් හා අනෙකුත් කාර්යමණ්ඩල සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට ලියාපදිංචි වී ඇති මුළු ගොවිපොළ සංඛ්‍යාව 42,528 කි.

7.5.5.2. පශු වෛද්‍ය කාර්යාලවල සේවා සැපයුම් පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම

මේ සඳහා 2023 වසර වෙනුවෙන් රු.මි. 15 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්ව ඇති අතර 2023.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු.මි. 0.67 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2023 වසර සඳහා පශු අණපනත් හා නීති අංශය හා සත්ත්ව නිරෝධායන මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධ කරමින් ඩිජිටල් ජාලකරණ පද්ධතිය සකස් කිරීම සඳහා කටයුතු යොදා ඇති අතර මේවන විට ඒ සඳහා ප්‍රසම්පාදන කමිටු අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටියි. දෙපාර්තමේන්තු නව වෙබ් පිටුවක් නිර්මාණය කරමින් පවතින අතර, සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වන විට එහි වැඩකටයුතු 75%කින් පමණ සම්පූර්ණ කර ඇත.

7.5.6. පශු පර්යේෂණ ආයතනය

7.5.6.1. උසස් තත්වයේ පශු එන්නත්සාර දේශීයව නිෂ්පාදනය කිරීම

2018 වසරේදී ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් උසස් තත්වයේ පශු එන්නත්සාර දේශීයව නිෂ්පාදනය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සිදු කෙරේ. දැනට නිෂ්පාදනය කරන එන්නත්වල තත්වය වැඩිදියුණු කිරීමත්, නව එන්නත් අළුතෙන් නිෂ්පාදනයන් අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2023 වසරේදී ගව රක්තාශ්‍රව, කාලගාත්‍රා, සහ රැනිකටි එන්නත් දේශීයව නිපදවීමට අවශ්‍ය පහසුකම් වැඩිදියුණු කර ඇත.

එන්නත් වර්ගය	වාර්ෂික ඉලක්කය	2023.09.30 වන විට නිෂ්පාදනය කරන ලද එන්නත් වඩි ප්‍රමාණය
ගව රක්තාශ්‍රව රෝග	205,000	167,400
කාලගාත්‍රා	70,000	29,469
රැනිකටි	4,697,200	3,630,000

7.5.6.2. ආහාර ආරක්ෂණය හා අපනයන කටයුතු පහසුකරණය සඳහා සත්ත්ව ආහාර හා පශු නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම

2018 වසරේදී ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා සත්ත්ව ආහාර හා පශු නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම මගින් අපනයන පහසුකරණය සහ ආහාර ආරක්ෂණය තහවුරු කෙරේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ මෙම වසර සඳහා තුන්වන කාර්තුව අවසන් වන විට සත්ත්ව ආහාර හා සත්ත්ව නිෂ්පාදන සාම්පල 3,457 ක ගුණාත්මකභාවය විශ්ලේෂණය කර ඇත. එහෙත් මෙම

ව්‍යාපෘතිය යටතේ සාම්පල විශ්ලේෂණය සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය උපකරණයක් මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් මුළු ප්‍රතිපාදන වෙන්කළ ඇති හෙයින් සහ ඒ සඳහා කටයුතු සම්පාදනය ඇති හෙයින් (ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කර ඇත) මූල්‍ය ප්‍රගතිය අවම වේ.

7.5.6.3. පශු සම්පත් පර්යේෂණ වැඩසටහන

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 27 ක් දැනට ක්‍රියාත්මක වේ. ඉල්ලුම පරිදි සාම්පල පරීක්ෂාව සහ ජෛවීය නිෂ්පාදනයන් සිදුකිරීම මේ මගින් ඉටුකරනු ලබයි.

ක්‍රියාකාරකම	වාර්ෂික ඉලක්කය	2023.09.30 වන විට ප්‍රගතිය
සාම්පල පරීක්ෂාව	ඉල්ලුම පරිදි	
දෛනික සාම්පල පරීක්ෂාව (සත්ත්ව රෝග සහ තත්ත්ව පරීක්ෂණ)		12,940
ව්‍යවස්ථාපිත කාර්යයන් උදෙසා සාම්පල පරීක්ෂාව		22,087
රෝග ආවේක්ෂණය සඳහා සාම්පල පරීක්ෂාව		10,098
ජෛවීය නිෂ්පාදන	ඉල්ලුම පරිදි	
බුරුළු ප්‍රදාහ හඳුනා ගැනීම සඳහා CMT ප්‍රතික්‍රියාකාරකය		23 ලීටර
Pullorum ප්‍රතිදේහජනක මාත්‍රා		139,300
RBPT ප්‍රතිදේහජනක මාත්‍රා		6,000
බුරුළු ගිල්වනු ලබන ද්‍රාවණය(Teat dip solution)		104.5 ලීටර
තෘණ කැබලි		17,551
දිනක් වයසැති කුකුළු පැටවුන්		13,813
බිත්තර (Table eggs)		12,106
බිත්තර (Hatched eggs)	25,057	

7.5.6.4. කුර හා මුඛ රෝග එන්නත දේශීයව නිෂ්පාදනය

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ දේශීයව කුර හා මුඛ රෝග එන්නත් සකස් කිරීම සිදුකරනු ලැබේ. 2023 වසර සඳහා එන්නත් වඩි 500,000 ක් නිෂ්පාදනයට සැලසුම් කර ඇත. මෙම වසරේ තෙවන කාර්තුව අවසන් වන විට එන්නත් වඩි 108,960 ක් නිෂ්පාදනය කර ඇත. 2023 වර්ෂයේ අවසානය හා 2024 වර්ෂයේ මුල් භාගයේ එන්නත් සෑදීම සඳහා අවශ්‍ය මාධ්‍ය හා රසායන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට කටයුතු යොදා ඇත. (ටෙන්ඩර් ප්‍රධානය කර ඇත) මෙම මිලදී ගැනීම් සිදුකරන තෙක් මූල්‍ය ප්‍රගතිය අවම වේ.

7.5.6.5. බුරුළු ප්‍රදාහ පාලන වැඩසටහන

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ බුරුළු ප්‍රදාහ ප්‍රතිකාරක 50,000 ක් සෑදීමට ඉලක්ක කර ඇත. සමාලෝචිත කාලය තුළ බුරුළු ප්‍රදාහ ප්‍රතිකාරක 11,380 ක් නිෂ්පාදනය කර ඇත. 2023 වර්ෂයේ අවසානය හා 2024 වර්ෂයේ මුල් භාගයේ එන්නත් සෑදීම සඳහා අවශ්‍ය මාධ්‍ය හා රසායන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට කටයුතු යොදා ඇත. (ටෙන්ඩර් ප්‍රධානය කර ඇත)

08. මිලකො (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

8.1. හැඳින්වීම

මිලකො ආයතනය ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර 03ක් ඔස්සේ සිය මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය දියත් කරනු ලබයි.

- i.) දේශීය කිරි ගොවීන්ගේ කිරි අස්වනු එකතු කිරීම
- ii.) කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සිදුකිරීම
- iii.) එකී නිෂ්පාදන “ හයිලන්ඩ්” වෙළෙඳ නාමය යටතේ දිවයින පුරා බෙදාහැරීම

8.2. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	680.00
2	පුනරාවර්තන වියදම්	20,859.00

8.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	තෘණ වගා ව්‍යාපෘතිය	අක්කර	1,000	-	(ගොවි අරමුදල්)
2	ගොවිපොළ කළමනාකරන ක්‍රමවේද ඉහළ නැංවීම	ගොවීන් ගණන	3,000	-	8.50
3	කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගීත්ව වැඩසටහන (SAPP)	ගොවීන් ගණන	6,000	-	18.00
4	පෝෂදායී කැට ගව ආහාර නිෂ්පාදනය සහ සැපයීම (උක්පැණි භාවිතයෙන්)	මෙ.ටොන්	2,400	-	(අයකර ගැනීමේ පදනම මත)
5	ගව පැටවුන් සඳහා සාන්ද්‍ර ගව ආහාර නිෂ්පාදනය සහ සැපයීම	මෙ.ටොන්	240	-	(අයකර ගැනීමේ පදනම මත)
6	පශු බෙහෙත්, බනිජ සහ විටමින් සැපයීම	ගොවීන් ගණන	14,000	-	(අයකර ගැනීමේ පදනම මත)
7	සත්ත්ව අභිජනනය කාර්යක්ෂම කිරීම	කෘත්‍රීම සිංවන ගණන	5,000	3,000	15.00
8	ඉහළ කිරි අස්වැන්නක් සඳහා ගවයින්ට පානීය ජලය අබණ්ඩව සැපයීම	ජල බඳුන් ගණන	250	5,000	1.30
9	කිරි ගොවීන් සඳහා එක් දින පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම	වැඩමුළු ගණන	97	15,000	1.50
10	ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දින දෙකක නේවාසික පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම	වැඩමුළු ගණන	06	150,000	1.00

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
11	පොළොන්නරුව කර්මාන්තශාලාවේ යෝග්‍ය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම	වැඩිවන දෛනික යෝග්‍ය නිෂ්පාදන ධාරිතාවය	75,000	-	50.00
12	පොළොන්නරුව කර්මාන්තශාලාවේ මුද්‍රණ කිරීමේ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම	වැඩිවන මාසික මුද්‍රණ කිරීමේ නිෂ්පාදන ධාරිතාවය (ලීටර්)	95,000	-	30.00

8.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය, (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
	ප්‍රාග්ධන වියදම්	669.00	157.00	23%
	පුනරාවර්තන වියදම්	14,167.00	10,225.00	72%
	සංවර්ධන වැඩසටහන්			
1	සත්ත්ව අභිජනනය කාර්යක්ෂම කිරීම	7.50	-	-
2	කිරි ගවයින් සංගණනය කිරීමේ වැඩසටහන	0.20	0.14	68%
3	කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගිත්ව වැඩසටහන (SAPP)	21.30	3.30	15%
4	නව යන්ත්‍රාගාරයේ වහල අලුත්වැඩියා කිරීම සහ බිත්ති ආවරණය (අඹේවෙල කර්මාන්තශාලාව)	6.50	-	-
5	ප්‍රවාහන කටයුතු කාර්යක්ෂම කිරීමේ වැඩසටහන (මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ සහයෝගිතාවයෙන්)	2.00	1.50	75%

8.5. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

8.5.1. දෛනික කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් 100 බැගින් වූ ගොවිපොළ සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවෙහි මූලිකත්වයෙන් දේශීය කිරි නිෂ්පාදකයින්ගෙන් සැදුම්ලත් කමිටුවක් සකස්කොට ඔවුන්ගේ කිරි නිෂ්පාදන ධාරිතාවය මත පදනම්ව දෛනිකව කිරි ලීටර් 100 ක් දක්වා නිෂ්පාදනය කළ හැකි කිරි ගොවිපොළ සංවර්ධනය කිරීමේ දීප්‍රවෘත්ත වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී.

ඒ අනුව, මිලිකො ආයතනය මගින් දෛනිකව කිරි ලීටර් 100 ක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ විභවයන්ගෙන් යුත් කිරි ගොවිපොළ 650 ක් දීප්‍රවෘත්තව තෝරාගෙන ඇත. මෙම කිරි ගොවීන් සඳහා අවශ්‍ය

න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික දැනුම ලබාදීම මිලකො ක්ෂේත්‍ර නිලධාරී මහතන් හා කිරි ව්‍යවසායකයන් සංවර්ධනය කිරීමේ වෙළෙඳපොළ යොමු කිරි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතියේ (MOD) නිලධාරී මහතන් විසින් ක්ෂේත්‍රයේ පවත්වනු ලබන පුහුණු වැඩසටහන් මඟින් සිදුකෙරේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ මේ වනවිට කිරි ගොවීන් 510 දෙනෙකු වෙත පුහුණුව ලබා දී ඇති අතර, ඒ වෙනුවෙන් MOD ව්‍යාපෘතිය ඇතුළු බාහිර පාර්ශව මගින් සපයන අරමුදල්වලට අමතරව මිලකො ආයතනය මඟින් රු. මි. 0. 30කට ආසන්න මුදලක් වැයකර ඇත.

ඡායාරූප අංක 41 - 42

8.5.2. පිබිඳෙන කිරි ගොවියා ව්‍යාපෘතිය

2024 වර්ෂයේ අගෝස්තු මස අවසාන වනවිට කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් 30,000කින් ඉහළ නැංවීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ. ඒ යටතේ සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වනවිට දිවයින පුරා පළාත් මට්ටමින් කිරි ගොවීන් 3,000 ක් තෝරා ගෙන ඇත. එම තෝරාගත් කිරි ගොවීන් සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව ලබාදීම, කාර්යසාධන දත්ත වාර්තා තැබීම සහ අධීක්ෂණය කිරි ව්‍යවසායකයන් සංවර්ධනය කිරීමේ වෙළෙඳපොළ යොමු කිරි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය (MOD) හා මිලකො ආයතනය එක්ව සිදු කරමින් පවතී.

ඒ අනුව, මේ වනවිට කිරි ගොවීන් 2,690කගේ සහභාගිත්වයෙන් පුහුණු වැඩසටහන් 134ක් පවත්වා ඇත. ඒ සඳහා MOD ව්‍යාපෘතිය ඇතුළු බාහිර පාර්ශව මගින් සපයන අරමුදල්වලට අමතරව මිලකො ආයතනය මඟින් ආයෝජනය කර ඇති මුදල රු.මි. 0.80කි.

8.5.3. කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගිත්ව වැඩසටහන (SAPP)

මෙම වැඩසටහන කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර අරමුදල (IFAD) මඟින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගිත්ව වැඩසටහන (SAPP), මිලකො ආයතනය හා අනුබද්ධිතව කිරි ගොවීන් 3,000ගේ සංවර්ධනය අරමුණු කර ගනිමින් ඌව, මධ්‍යම, වයඹ හා උතුරු මැද පළාත් ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක වේ.

සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසන් වනවිට ගවගාල් 353ක්, වගා ළිං 7ක්, ජීව වායු ඒකකයක් හා ඇසොලේලා පොකුණු 129ක් සාදා නිමකර ඇත. තවද, අක්කර 4.75ක භූමි ප්‍රමාණයක තෘණ වගා කර ඇති අතර, තෘණ කැබලි කිරීමේ යන්ත්‍ර 756ක් ගොවීන් අතර බෙදා දී ඇත. මෙම වැඩසටහන වෙනුවෙන් මිලකො ආයතනය මඟින් රු. මිලියන 3.30ක මුදලක් මේ වනවිට වැය කර ඇත.

ඡායාරූප අංක 43

8.5.4. පෝෂ්‍යදායී ගව ආහාර නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීම

මිලකො ආයතනය මගින් උක්පැණි භාවිතයෙන් පෝෂ්‍යදායී කැට ගව ආහාර නිෂ්පාදනය කර සහනදායී මිලට ගොවීන් වෙත සැපයීම සිදුකරනු ලබයි. දෛනික නිෂ්පාදන ධාරිතාවය මෙ.ටො. 8ක් දක්වා ඉහළ නංවා ඇති අතර, ගොවීන්ගේ ඉල්ලීම්වලට අනුකූලව කැට ගව ආහාර නිෂ්පාදනය හා සැපයීම සිදුකෙරේ.

එසේම, ගව පැටවුන් වෙනුවෙන් සාන්ද්‍ර ගව ආහාර නිෂ්පාදනයට අදාළ කටයුතු ද මේ වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලදී. ගව පැටවු සඳහා වන ආහාරවල පෝෂණ අගය සඳහා පශු පර්යේෂණ ආයතනයේ

(VRI) සහතිකය මිලකො ආයතනය මගින් ලබාගෙන ඇති අතර, කඩිනමින් නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර මිලකො කිරි ගොවීන්ගේ සාන්ද්‍ර ගව ආහාර ඉල්ලුම සපුරාලීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ඡායාරූප අංක 44

8.5.5. හරිත තෘණ ව්‍යාපෘතිය

2023 වර්ෂයේදී මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ දිවයිනේ පළාත් 9ම ආවරණය වන පරිදි අක්කර 2,000 ක භූමි ප්‍රමාණයක් වගා කිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත. ඒ අනුව, සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසාන වනවිට දිවයින පුරා අක්කර 578 ක් වගාකර ඇත. මෙහිදී මහපෙන්වීම සහ තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම පමණක් මිලකො කාර්යය මණ්ඩලය හරහා සිදු කරන අතර, වියදම වගාවේ නිරතවන්නන් (ගොවීන්) විසින් දරනු ලැබේ.

8.5.6. ගවයින්ට පානීය ජලය අඛණ්ඩව සැපයීම

වැඩි කිරි අස්වැන්නක් සඳහා ගවයින්ට අඛණ්ඩ පානීය ජල සැපයීමක් තිබීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණක් වන බැවින් ඒ වෙනුවෙන් දිරිගැන්වීමක් වශයෙන්, පිරිවැයෙන් අඩක් අයකර ගැනීමේ පදනම මත ගොවීන් වෙත පානීය ජල බඳුන් 500ක් සැපයීමට මිලකො ආයතනය සැලසුම් කරන ලදී. මේ වනවිට පානීය ජල බඳුන් 148 ක් නිෂ්පාදනය කර ගොවීන් අතර බෙදා දී ඇත.

8.5.7. සත්ව අභිජනනය කාර්යක්ෂම කිරීම

2023 වර්ෂයට අදාළව කෘත්‍රීම සිංවන 2,500ක් සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර, සමාලෝචිත කාල සීමාව අවසාන වනවිට දිවයින පුරා කෘත්‍රීම සිංවන 620 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සිදුකර ඇත.

ඡායාරූප අංක 45

09. ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය

9.1. හැඳින්වීම

1972 අංක 11 දරණ කෘෂිකාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය 1973 වර්ෂයේදී ස්ථාපිත කරන ලදී. එහි ක්ෂේත්‍ර කටයුතු 1974 දී ආරම්භ කරන ලදී. වර්තමානයේ ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය සතුව ගොවිපොළ 32 ක් පවතින අතර, මෙම ගොවිපොළවල එළ ගව, මී ගව, එළ, බැටළු, සුකර, හා කුකුළු ව්‍යාපෘති පවත්වාගෙන යන අතර ගොවීන් වෙත අභිජනනය සඳහා සතුන් නිකුත් කිරීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වේ. මීට අමතරව ගොවිපොළ නිෂ්පාදන වන කිරි, බිත්තර, මස් ආදිය තත්ත්වයෙන් උසස් නිෂ්පාදන ලෙස පාරිභෝගික ජනතාව වෙත සැපයීම සිදුකෙරේ. තවද වාර්ෂිකව සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ ගොවි ජනතාව හා සිසුන් පුහුණු කිරීම මණ්ඩලයේ සියළු ගොවිපොළවල සිදුකෙරේ. පසුගිය වසර 50 ක කාල සීමාව තුළ රට තුළ පශු සම්පත් අංශයේ සිදුකෙරුණු සංවර්ධනයේ පුරෝගාමී කාර්යයභාරයක් ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් සිදුකර තිබේ.

9.2. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	300.00
2	සුනරාවර්තන වියදම්	4,500.00

9.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු)	මුළු පිරිවැය (රු. මි)
1.	එළ කිරි නිෂ්පාදනය	ලීටර් (මි)	3.8	243.92	926.90
2.	මී ගව කිරි නිෂ්පාදනය	ලීටර් (මි)	0.87	523.35	455.31
3.	එළ කිරි නිෂ්පාදනය	ලීටර්	15,000	815.88	12.24
4.	දිනක් වසැති බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන්	මිලියන	3.5	172.67	604.35
5.	දිනක් වසැති බිත්තර දමන කුකුළු පැටවුන්	මිලියන	0.8	100.00	80.00
6.	බිත්තර නිෂ්පාදනය	මිලියන	5.4	51.47	277.94
7.	වටු බිත්තර	සංඛ්‍යාව	150,000	28.81	4.32
8.	ගං කුකුළු බිත්තර	සංඛ්‍යාව	980,000	77.00	75.46
9.	බ්‍රොයිලර් කුකුළු මස්	කි.ග්‍රෑ	261,000	1,220.00	319.15
10.	පොල්	ගෙඩි මිලියන	18.6	50.00	930.00
අභිජනනය සඳහා සතුන් නිකුත් කිරීම					
11.	එළ ගව පිරිමි		970		
12.	මී ගව පිරිමි		400		
13.	එළවන්		320		
14.	බැටළුවන්		1500		
15.	ලෞරන්		3800		
අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන					
16.	UHT කිරි පැකට්		621,000	389.92	242.14
17.	යෝගට් කප්	80 මි.ලී (මිලියන)	1.4	50.00	71.34
18.	කිරි ටොලි	පැකට්	550,000	227.56	125.16

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු)	මුළු පිරිවැය (රු. මි)
19.	මුදවපු කිරි	ලීටර්	740,000	301.00	222.74
20.	යෝගව පානය	180 මි.ලී (බෝතල්)	168,000	158.14	26.57
21.	අයිස් ක්‍රීම්	ලීටර්	23,500	519.45	12.20
22.	පොල් තෙල්	ලීටර්	58,000	613.81	35.60
23.	ඌරු මස්	කි.ග්‍රෑ.	79,000	1731.00	136.75

9.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	456.80	128.10	28%
2	පුනරාවර්තන වියදම්	4,616.70	2,167.90	47%
සංවර්ධන වැඩසටහන්				
1.	සයිලේස් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ට්‍රැක්ටර් (4 wheel) මිලදී ගැනීම		22.70	
2.	ගව ශාල් සඳහා මිදුම් පද්ධතිය (Fogging System) ස්ථාපනය කිරීම		3.20	
3.	මව්පිය පරම්පරාවේ බිත්තර දමන කිකිළි පැටවුන් ආනයනය කිරීම		6.04	
4.	රැකුම් බිත්තර ආනයනය කිරීම		70.70	
5.	ජංගම කිරි බෙදාහැරීමේ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම		3.90	

9.5. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසාන වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

රට තුළ පැවති බිත්තර හා මස් හිඟය නැති කිරීමේ ක්ෂණික මැදිහත්වීමක් ලෙස ප්‍රථම වරට නෙදර්ලන්තයෙන් රැකුම් බිත්තර ආනයනය කිරීම සිදුකරන ලදී. මෙහිදී බිත්තර දමන කිකිළි පැටවුන් ලබාගැනීම සඳහා වන රැකුම් බිත්තර 36,000 බැගින් වන කාණ්ඩ 08 ක් හා බ්‍රොයිලර් රැකුම් බිත්තර 36,000 කාණ්ඩ 03 ක් ආනයනය කිරීම සිදුකරන ලදී. මෙම බිත්තර මණ්ඩලයට අයත් කුකුළු අභිජනන ගොවිපොළවල් වන මාරවිල හා මිරිස්වත්ත යන ගොවිපොළවල් වෙත ලබාදීම සිදුකරන ලද අතර මෙම බිත්තර රැක්කවීමෙන් පසු ලැබෙන දිනක් වයසැති බිත්තර දමන කුකුළු පැටවුන් සහ බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් සාධාරණ මිලට ගොවීන් වෙත අලෙවි කරන ලදී.

ජායාරූප අංක 46

කොළඹ අවට ජීවත් වන නාගරික ජනතාව අතර දියර කිරි සඳහා දැඩි ඉල්ලුමක් පවතින බැවින් එම ඉල්ලීම සපුරාලීම සඳහා කොළඹ හා තදාසන්න ප්‍රදේශවල නිවාසවලටම නැවුම් එළ කිරි උදාසන හා සවස් කාලයේ සැපයීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී. ජංගම කිරි අලෙවි කිරීමේ යන්ත්‍රයක් මගින් පාරිභෝගිකයන්ගේ නිවෙස් වෙතම ගොස් සෞඛ්‍යාරක්ෂිතව හා සාධාරණ මිලට කිරි අලෙවි කරනු ලබයි.

ජායාරූප අංක 47

9.6. ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය ආශ්‍රිත සමාගම්වල ප්‍රගතිය

සී/ස ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සංවර්ධන (පුද්ගලික) සමාගම

9.6.1. හැඳින්වීම

සී/ස ශ්‍රී ලංකා කුකුළු පාලන සංවර්ධන (පුද්ගලික) සමාගම, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් 2022 ජනවාරි මස පවරා ගන්නා ලදී. මෙම ගොවිපොළහි මුළු භූමි ප්‍රමාණය අක්කර 350 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ඇති අතර එහි අක්කර 250 ක් තුළ පොල් වගාව සිදුකර ඇත. තවද මී ගව ව්‍යාපෘතිය , බිත්තර දමන කුකුළු ව්‍යාපෘතිය, කුකුළු අභිජනන ව්‍යාපෘතිය, බැටළු ව්‍යාපෘතිය සහ අලෙවි සැලැස් පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

9.6.2. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල(රු.මි)
01	ප්‍රාග්ධන වියදම්	14.35
02	පුනරාවර්තන වියදම්	18.78

9.6.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩසටහන	මිණුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
01	පොල් වගා ව්‍යාපෘතිය	ගෙඩි ගණන	460,000	52.07	23.95
02	කුකුළු අභිජනන ව්‍යාපෘතිය	දිනක් වයසැති කුකුළු පැටවුන්	560,098	144.75	81.07
03	බිත්තර දමන කුකුළු ව්‍යාපෘතිය (commercial Layer)	බිත්තර සංඛ්‍යාව	958,127	41.75	40.00
04	බැටළු ව්‍යාපෘතිය				2.61
05	මී ගව ව්‍යාපෘතිය	කිරි හවිටි	10,880	395.00	4.30
06	අලෙවි සැල පවත්වාගෙන යාම	-	-	-	14.75
07	සුළු බෝග වගාව	-	-	-	2.61

9.6.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2023.08.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කල මුදල (රු.මි)	2023.08.30 දක්වා වියදම් කල මුදල(රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
01	ප්‍රාග්ධන වියදම්	-	-	-
02	පුනරාවර්තන වියදම්	103.70	36.00	34.7%

10. සී/ස මහවැලි සත්ත්ව ව්‍යාපාරික සමාගම

10.1. හැඳින්වීම

දිනක් වයසැති උසස් තත්ත්වයේ බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් සහ බ්‍රොයිලර් කුකුළු මස් දේශීය වෙළෙඳපොළේ සාධාරණ මිලට සපයන ප්‍රමුඛ නිෂ්පාදකයෙකු වීම මෙම ආයතනයේ දැක්ම වන අතර අන්තර්ජාතික තත්ත්ව ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව නවීන තාක්ෂණය භාවිතා කර දිනක් වයසැති බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් සහ බ්‍රොයිලර් කුකුළු මස් ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් වැඩිදියුණු කිරීම මෙහි මෙහෙවර යටතේ දැක්වේ. ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ, වෙළෙඳපොළ මිල සමතුලිතතාව පවත්වාගෙන යාම අරමුණු කරගෙන මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා අවශ්‍ය කරන කුකුළු මස් හා බිත්තර නිෂ්පාදනය කිරීම සහ දිනක් වයසැති බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් අභිජනනය කිරීම හා මහවැලි “එච්” කලාපයේ ගොවීන් කෘෂිකාර්මික හා සත්ත්ව පාලන කටයුතු සඳහා උනන්දු කරවීම මගින් ඔවුන්ගේ ආදායම් ඉහළ නැංවීම, රැකියා අවස්ථා ඇතිකිරීම සහ සුභසාධනය ඇති කිරීමයි.

10.2. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

10.2.1. ප්‍රධාන ගොවිපොළෙහි සිදු කිරීමට අපේක්ෂිත කාර්යයන්

- I.) මව් සත්ත්ව පැටව් කාණ්ඩ 05ක් මිලට ගැනීමට කටයුතු කිරීම (එක් කාණ්ඩයක 2,000 බැගින්)
- II.) දැනට ක්‍රියාත්මක සුකර ඒකකයේ අභිජනන අංශය පුළුල් කිරීම
- III.) වාණිජමය බ්‍රොයිලර් ඒකකයේ එක් මාසයකට බ්‍රොයිලර් සතුන් 10,000 ක් නඩත්තු කිරීමට කටයුතු කිරීම
- IV.) මූගන් ෆෘට් වගා ක්ෂේත්‍රය තවත් අක්කරයකින් පුළුල් කිරීම
- V.) මූගන් ෆෘට් පැල සකස්කර අලෙවි කිරීමට කටයුතු කිරීම
- VI.) අක්කර දෙකක භූමි ප්‍රමාණයක දෙහි වගා කිරීම
- VII.) අක්කර දෙකක භූමි ප්‍රමාණයක ගස්ලබු වගා කිරීම
- VIII.) මී මැසි පාලනය සිදු කිරීම
- IX.) අලෙවිසලෙහි අලෙවි කුටිය පුළුල් කර ආකර්ෂණීය අයුරින් සැකසීම

10.2.2. කළංකුට්ටිය ගොවිපොළ ඒකකයෙහි සිදුකිරීමට අපේක්ෂිත කාර්යයන්

- I.) 2022/23 මහ කන්නයේ අක්කර 01ක භූමි ප්‍රමාණයක උදු වගාවක් ආරම්භ කිරීම
- II.) දැනට ක්‍රියාත්මක ටොම් ජේසි අඹ වගා ක්ෂේත්‍රයට අමතරව තව අක්කර 05ක අඹ පැල සිටුවා වගා ක්ෂේත්‍රය පුළුල් කිරීම
- III.) අක්කර 4 - 5 ක භූමි ප්‍රමාණයක කෙසෙල් වගා කිරීම.
- IV.) අක්කරයක භූමි ප්‍රමාණයක කොමඩු වගා කිරීම ආරම්භ කිරීම
- V.) අක්කරයක භූමි ප්‍රමාණයක වට්ටක්කා වගා කිරීම ආරම්භ කිරීම
- VI.) කළංකුට්ටිය ගොවිපොළෙහි නව අලෙවිසැලක් ආරම්භ කිරීම

10.3. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

10.3.1. මව් සත්ත්ව ගහනය වර්ධනය කිරීම

මව් සතුන් සංඛ්‍යාව (2023.01.01 දිනට)	11,155
සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී එක්කරන ලද සංඛ්‍යාව	5,740
සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ගහනයෙන් ඉවත් කරන ලද මව් සතුන් සංඛ්‍යාව	(2,726)
වර්ෂය තුළදී මියගිය මව් සතුන් සංඛ්‍යාව	(720)
මව් සතුන් සංඛ්‍යාව (2023.09.30 දිනට)	13,449

ජායාරූප අංක 48

10.3.2. බිත්තර නිෂ්පාදනය

සමාලෝචිත කාල සීමාව තුළ මව් සතුන්ගෙන් ලබාගත් බිත්තර සංඛ්‍යාව 715,556 කි.

මාසය	බිත්තර සංඛ්‍යාව
ජනවාරි	72,803
පෙබරවාරි	72,066
මාර්තු	80,620
අප්‍රේල්	82,872
මැයි	6,680
ජූනි	73,900
ජූලි	98,986
අගෝස්තු	112,634
සැප්තැම්බර්	114,995
එකතුව	715,556

10.3.3. කුකුළු පැටවුන් නිෂ්පාදනය

සමාලෝචිත කාල සීමාව තුළ අභිජනනය කළ දිනක් වයසැති බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් සංඛ්‍යාව 586,605 කි. අභිජනනය කරන ලද දිනක් වයසැති බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳ මාසික ප්‍රගතිය පහතින් පෙන්වුම් කර ඇත.

කුකුළු පැටවුන් නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය

මාසය	ගොවිපොළ තුළ	බාහිර ගැනුම්කරුවන්	එකතුව
ජනවාරි	2,000	66,575	68,575
පෙබරවාරි	2,000	46,325	48,325
මාර්තු	2,000	53,945	55,945
අප්‍රේල්	5,275	54,255	59,530
මැයි	-	70,285	70,285
ජූනි	4,000	56,705	60,705
ජූලි	-	65,085	65,085
අගෝස්තු	4,025	78,065	82,090
සැප්තැම්බර්	4,180	71,885	76,065
එකතුව	23,480	563,125	586,605

10.3.4. දිනක් වයසැති බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් අලෙවි ආදායම

මාසය	බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන්	අලෙවි ආදායම (රු.මි.)
ජනවාරි	66,575	8.50
පෙබරවාරි	46,325	7.50
මාර්තු	53,945	10.40
අප්‍රේල්	54,255	11.80
මැයි	70,285	16.01
ජූනි	56,705	19.80
ජූලි	65,085	27.60
අගෝස්තු	78,065	28.90
සැප්තැම්බර්	71,885	16.49
එකතුව	563,125	147.00

ඡායාරූප අංක 49

10.3.5. බ්‍රොයිලර් කුකුළු මස් නිෂ්පාදනය

සමාලෝචිත කාල සීමාව තුළ නිෂ්පාදනය කළ බ්‍රොයිලර් කුකුළු මස් ප්‍රමාණය කිලෝ 25,200.90 කි.

මාසය	ගොවිපොළ වාණිජ බ්‍රොයිලර් ඒකකය		
	ජීව බර (කි.ග්‍රෑ.)	අපද්‍රව්‍ය බර (කි.ග්‍රෑ.)	ශුද්ධ බර (කි.ග්‍රෑ.)
ජනවාරි	1,797.20	453.60	1,343.60
පෙබරවාරි	1,683.40	424.60	1,258.80
මාර්තු	6,402.60	1,548.80	4,853.80
අප්‍රේල්	1,488.70	350.10	1,138.60
මැයි	6,572.50	1,454.90	5,117.60
ජූනි	3,878.40	914.40	2,964.00
ජූලි	2,837.20	672.80	2,164.40
අගෝස්තු	3,218.70	662.90	2,555.80
සැප්තැම්බර්	4837.00	1,032.70	3804.30
එකතුව	32,715.70	7,514.80	25,200.90

ඡායාරූප අංක 50

10.3.6. ආරක්ෂිත විදුලි වැටක් ස්ථාපිත කිරීම

රු.363,250.00 ක පිරිවැයක් දරා පළමු අදියර ලෙස ගොවිපලේ ඉදිරිපස කොටසේ ආරක්ෂිත විදුලි වැටක් ස්ථාපිත කිරීම.

10.3.7. වගා කටයුතු හා අනෙකුත් නිෂ්පාදනයන්

විස්තරය	ආදායම (රු.)
අක්කර 1.5 ක භූමි ප්‍රමාණයක මුගුන් ෆාට් වගාව	78,891.08
සුකර ඒකකය- පැටව් අලෙවි කිරීම	423,420.00
අක්කර 05 ක භූමි ප්‍රමාණයක පොල් වගාව	815,535.00
අඹ වගාව	74,535.50
	1,392,381.58

ඡායාරූප අංක 51

11. ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

11.1. දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලාංකීය ගොවිජනතාවට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමේ අරමුණින් 1957 ඔක්තෝම්බර් 01 වන දින ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ආරම්භ කරන ලද්දේ එතෙක් පැවති ආහාර දෙපාර්තමේන්තුව අහෝසි කරමිනි. 1958 අංක 01 දරණ කුඹුරු ඉඩම් පනතින් බල ගන්වන ලද මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මේ වන විට 2000 අංක 46 දරණ ගොවිජන සංවර්ධන පනත හා එහි සංශෝධනයන් අනුව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව නමින් ක්‍රියාත්මක වේ.

11.2. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	5,761.73
2	පුනරාවර්තන වියදම්	10,092.13

11.3. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	සුළු වාරි මාර්ග සංවර්ධනය හා පුරන් කුඹුරු අස්වැද්දීම			
	පුරන් කුඹුරු අස්වැද්දීමේ වැඩසටහන	අක්කර ප්‍රමාණය	අක්කර 5785	1,117.84
	අත්හැර දමනු ලැබූ වැව් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන	වැව් සංඛ්‍යාව	වැව් 23	379.00
	සුළු වාරිමාර්ග සුළු ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන (Kick Start)	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 485	348.28
	ගංවතුර හානි ප්‍රතිසංස්කරණය	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 141	199.75
	වැව් හා අමුණු ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 244	705.00
	කෘෂි මාර්ග අළුත්වැඩියාව	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 101	203.00
	කෘෂි ළිං අළුත්වැඩියාව	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 180	100.00
	සුහුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ගම්මාන සංඛ්‍යාව	ගම්මාන 34	680.00
	Digital PLR	කැබලි සංඛ්‍යාව	1.8 Mn	72.00
	ජල කලමනාකරණ වැඩසටහන	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	වැඩසටහන් 20	50.00
	වැව් වල ආක්‍රමණික ජලජ ශාක ඉවත් කිරීම	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 30	9.10
	පැරණි වගාව ප්‍රවේශ කිරීම	අක්කර ප්‍රමාණය	අක්කර 9,262.95	277.89
2	ප්‍රධාන කාර්යාලය හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය අළුත්වැඩියාව	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 26	104.95
3	වාහන අළුත්වැඩියාව	වාහන සංඛ්‍යාව		32.00

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
4	ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ	ඒකක සංඛ්‍යාව		15.30
5	වාහන ලිසිං වාරික ගෙවීම	වාහන සංඛ්‍යාව	වාහන 21	3.86
6	පුහුණු හා හැකියා වර්ධනය	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	වැඩසටහන් 16	10.00
7	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන හා පොහොර ගබඩා අළුත්වැඩියාව	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 189	837.76
8	යන්ත්‍ර පුනරුත්ථාපනය	යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව		71.50
9	වාහන අළුත්වැඩියාව	වාහන සංඛ්‍යාව		35.00
10	ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ	ඒකක සංඛ්‍යාව		97.50
11	යන්ත්‍ර අත්පත් කර ගැනීම	යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	මිනි එක්ස්කැවේටර් 2	30.00
12	ගොඩනැගිලි නව ඉදිකිරීම	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘති 13	326.50
13	බෝග විවිධාංගීකරණය (Sensor Based Automated Irrigation Facility to Green house)			50.00

11.4. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසාන වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	4,520.00	370.95	8.20%
2	පුනරාවර්තන වියදම්	9,659.75	6,751.02	69.88%
සංවර්ධන වැඩසටහන්				
1	සුළු වාරි මාර්ග සංවර්ධනය හා පුරන් කුඹුරු අස්වැද්දීම			
	පුරන් කුඹුරු අස්වැද්දීමේ වැඩසටහන	420.00	342.84	11.42%
	අත්හැර දමනු ලැබූ වැව් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන	295.00		
	සුළු වාරිමාර්ග සුළු ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන (Kick Start)	196.00		
	ගංවතුර හානි ප්‍රතිසංස්කරණය	98.00		
	වැව් හා අමුණු ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන	588.00		
	කෘෂි මාර්ග අළුත්වැඩියාව	294.00		
	කෘෂි ලිං අළුත්වැඩියාව	98.00		
	සුහුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහන	375.00		
	Digital PLR	120.00		
	ජල කලමනාකරණ වැඩසටහන	50.00		
	වැව් වල ආක්‍රමණික ජලජ ශාක ඉවත් කිරීම	20.00		
	පැරණි වගාව ප්‍රවලිත කිරීම	390.00		
2	ප්‍රධාන කාර්යාලය හා දිස්ත්‍රික්	50.00	0.00	0.00%

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
	කාර්යාලය අළුත්වැඩියාව			
3	වාහන අළුත්වැඩියාව	30.00	9.05	30.00%
4	ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ	8.00	0.38	4.75%
5	වාහන ලිසිං වාරික ගෙවීම	45.50	34.08	75.00%
6	පුහුණු හා හැකියා වර්ධනය	25.00	1.15	4.60%
7	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන හා පොහොර ගබඩා අළුත්වැඩියාව	600.00	3.15	0.52%
8	යන්ත්‍ර පුනරුත්ථාපනය	71.50	2.18	3.05%
9	වාහන අළුත්වැඩියාව	35.00	0.09	0.25%
10	ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ	75.00	0.30	0.40%
11	යන්ත්‍ර අත්පත් කර ගැනීම	30.00	0.00	0.00%
12	ගොඩනැගිලි නව ඉදිකිරීම	200.00	0.00	0.00%
13	බෝග විවිධාංගීකරණය (Sensor Based Automated Irrigation Facility to Green house)	50.00	0.00	0.00%

11.5. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසාන වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන් වල භෞතික ප්‍රගතිය

- සුළු වාරි මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය හා පුරන් කුඹුරු අස්වැද්දීම

වැඩසටහන	අනුමත ප්‍රතිපාදන		මූල්‍ය ප්‍රගතිය			භෞතික ප්‍රගතිය
	ඉලක්කය	මුදල (රු.මි.)	වියදම (රු.මි.)	අතැති බිල්පත් (රු.මි.)	එකතුව (රු.මි.)	
පුරන් කුඹුරු අස්වැද්දීමේ වැඩසටහන	අක්කර 6052	420.00	27.60	6.77	34.37	යල කන්නයේ පුරන් කුඹුරු අක්කර 590 ක අස්වැද්දා ඇත මහ කන්නයේ දැනට අක්කර 27.30ක් වගා කර ඇත
අත්හැර දමනු ලැබූ වැව් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන	වැව් 30	295.00	12.16	16.03	28.19	ව්‍යාපෘති සියල්ල ක්‍රියාත්මක වේ
සුළු වාරිමාර්ග සුළු ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන (Kick Start)	ව්‍යාපෘති 400	196.00	40.26	11.04	51.30	ව්‍යාපෘති 186 ක වැඩ අවසන් කර ඇත. ව්‍යාපෘති 274ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
ගංවතුර හානි ප්‍රතිසංස්කරණය	ව්‍යාපෘති 50	98.00	33.17	11.97	45.14	ව්‍යාපෘති 51ක වැඩ අවසන් කර ඇත. ව්‍යාපෘති 92ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

වැඩසටහන	අනුමත ප්‍රතිපාදන		මූල්‍ය ප්‍රගතිය			භෞතික ප්‍රගතිය
	ඉලක්කය	මුදල (රු.මි.)	වියදම (රු.මි.)	අතැති බිල්පත් (රු.මි.)	එකතුව (රු.මි.)	
වැව් හා අමුණු ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන	ව්‍යාපෘති 120	588.00	129.95	118.10	248.05	ව්‍යාපෘති 33ක වැඩ අවසන් කර ඇත. ව්‍යාපෘති 254ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
කෘෂි මාර්ග අළුත්වැඩියාව	ව්‍යාපෘති 150	294.00	33.66	19.52	53.18	ව්‍යාපෘති 8ක වැඩ අවසන් කර ඇත. ව්‍යාපෘති 133ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
කෘෂි ළිං අළුත්වැඩියාව	ව්‍යාපෘති 250	98.00	1.07	1.45	2.52	ව්‍යාපෘති 6ක වැඩ අවසන් කර ඇත. ව්‍යාපෘති 30 ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
සුභුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ගම්මාන 25	375.00	0.00	0.00	0.00	ව්‍යවසායක ගොවීන් තෝරාගෙන අවසන් කර ඇත. හරිතාගාර ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.
Digital PLR	කැබලි 0.5 Mn	120.00	48.67	8.10	56.77	1.51 Million lots finished already
ජල කලමනාකරණ වැඩසටහන	වැඩසටහන් 15	50.00	0.00	0.00	0.00	වැඩසටහන් සියල්ල ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී
වැව් වල ආක්‍රමණික ජලජ ශාක ඉවත් කිරීම	වැව් 100	20.00	0.00	0.00	0.00	ව්‍යාපෘති 2 ක වැඩ අවසන් කර ඇත. ව්‍යාපෘති 20ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී
පැරණි වගාව ප්‍රවර්ධන කිරීම	අක්කර 8165	390.00	0.00	0.00	0.00	දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ගොවීන් වෙත පැරණි තැටි බෙදා දීම ආරම්භ කර ඇත
ප්‍රධාන කාර්යාලය පරිපාලන වියදම්	-	56.00	16.30	0.00	16.30	
එකතුව		3000.00	342.84	192.98	535.82	

12. ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය

12.1. හැඳින්වීම

1988 අංක 68 දරණ පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනතේ නෛතික කටයුතු සහ ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම.

12.2. දැක්ම හා මෙහෙවර

ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරන සියලු බෝගවල නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා අකාබනික හා කාබනික පොහොර නියමිත ප්‍රමිතියෙන් යුක්තව සම්පාදනය හා භාවිතය තහවුරු කිරීම ආයතනයේ දැක්ම වන අතර පොහොර විධිමත් කිරීමේ පනතේ විධිවිධාන අනුව අදාළ සියලු පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් විද්‍යානුකූල නිර්දේශයන් මත පොහොර අවශ්‍යතාවය තක්සේරු කිරීම, පොහොර ආනයනය හා තොග පාලනය, නිසි ගුණත්වයෙන් යුතු පොහොර බෙදා හැරීම හා අලෙවිය තහවුරු කිරීම, කාබනික හා අකාබනික පොහොර භාවිතයේ දී පරිසර හිතකාමී ලෙස පොහොර භාවිතය වැඩිදියුණු කිරීම, ගොවි ප්‍රජාවගේ ආදායම ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් යුතුව පොහොර සහනයාධාර යෝජනා ක්‍රමය මෙහෙයවීම හා පොහොර භාවිත ක්ෂේත්‍රයේ අක්‍රමිකතාවයන් වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම මෙහෙවර වේ.

12.3. කාර්යභාරය

- 1988 අංක 68 දරණ පොහොර පනත විධිමත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- රජයේ පොහොර සමාගම් මගින් (ලක් පොහොර, කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර) පොහොර ආනයනය, මිශ්‍ර කිරීම, බෙදාහැරීම සහ වෙළඳාමේ හා ස්ථාවරත්වය පොහොර තොග තත්ත්වයන් පවත්වාගෙන යාම.

12.4. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු. මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	
1.1	වාහන	12.00
1.2	කාර්යාලීය ලී භාණ්ඩ සහ උපකරණ	3.35
1.3	යන්ත්‍ර සූත්‍ර උපකරණ	0.75
1.4	* පුහුණු සහ සංවර්ධන වැඩසටහන්	3.00
2	පුනරාවර්තන වියදම්	
2.1	අතිකාල සහ නිවාඩු දින දීමනා	4.80
2.2	ගමන් වියදම් - දේශීය	1.50
2.3	ලිපිද්‍රව්‍ය සහ කාර්යාල අවශ්‍යතා	1.50
2.4	** ඉන්ධන	7.02
2.5	වාහන අළුත්වැඩියා	1.10
2.6	තැපැල් සහ සන්නිවේදන	5.00
2.7	විදුලි බිල් සඳහා	2.50
2.8	කාර්යාලීය කුලී	21.00
2.9	*** වෙනත් (පොහොර නියැදි වල NPK පරීක්ෂාව සහ උපකරණ ලබා ගැනීම)	8.00
එකතුව		71.52

** මෙම ඇස්තමේන්තු ගත පිරිවැය පහත වගුවේ අනු අංක 01, අනු අංක 02 සහ අනු අංක 03 ට ඇතුළත් කර ඇත.

12.5. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති

අ/අ	වැඩසටහන	ඉලක්කය	මුළු පිරිවැය (රු.)
*01	(i) කාබනික පොහොර නව නිෂ්පාදකයින්ට බලපත්‍ර ලබා දීමේ ක්ෂේත්‍ර රාජකාරි	208	1,143,400.00
	(ii) කාබනික පොහොර පැරණි නිෂ්පාදකයින්ගේ බලපත්‍ර අලුත් කිරීම.	280	1,135,500.00
	(iii) රසායනික පොහොර පැරණි නිෂ්පාදකයින්ගේ බලපත්‍ර අලුත් කිරීම.	27	
	(iv) පොහොර නිෂ්පාදකයින් තාවකාලික ලියාපදිංචි කිරීම.	357	464,100.00
	(v) තොග සත්‍යාපනය හා ගබඩා පරීක්ෂා කටයුතු		
	a. ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන	1011	2,458,000.00
	b. ප්‍රාදේශීය ගබඩා	147	421,000.00
	c. පෞද්ගලික අලෙවිසැල් සහ කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනාගාර පරීක්ෂාව	1095	1,578,000.00
** 02	පුහුණු වැඩසටහන්	172	3,000,000.00
***03	ගුණාත්මකභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පොහොර නියැදි ලබා ගැනීම		
	3.1 ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන	654	2,206,000.00
	3.2 ප්‍රාදේශීය ගබඩා	190	1,055,800.00
	3.3 පෞද්ගලික අලෙවිසැල් සහ පොහොර නිෂ්පාදනාගාර වල පොහොර නියැදි වල NPK පරීක්ෂාව සඳහා	1537	4,738,200.00
	3.4 දේශීයව නිෂ්පාදනය කරන ලද දෙමුහුන් සාම්පල සහ මිශ්‍ර පොහොර සාම්පල ලබා ගැනීම	600	
04	ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පොහොර කමිටු රැස්වීම් හා සංග්‍රහ වියදම්	205	
5.0	නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන අංශය - ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම 2024		
5.1	නිෂ්පාදකයින් සඳහා SLS ප්‍රමිති සහතික ලබා දීම.		මූල්‍ය පිරිවැය අදාළ ආයතන මගින් ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ.
	i. ජෛව පොහොර නිෂ්පාදකයින්	20	
	ii. දියර පොහොර නිෂ්පාදකයින්	40	
	iii. සන පොහොර නිෂ්පාදකයින්	40	
	iv. විශේෂ පොහොර නිෂ්පාදකයින්	3	
5.2	නිෂ්පාදන සඳහා "Control Union Certificate" ලබා දීම :- උපදේශන සහ අයදුම්පත් නිකුත් කිරීම	20	
5.3	අපනයන සංවර්ධන බැංකුව (EDB) සමඟ නිෂ්පාදකයින් ලියාපදිංචි කිරීම:- නිෂ්පාදකයින් සඳහා අයදුම්පත් ප්‍රදානය සහ ලියාපදිංචිය	20	
5.4	පුහුණු වැඩසටහන (උසස් තත්වයේ ජෛව පොහොර නිෂ්පාදකයින් පිළිබඳ)	2	
6.0	ආනයන අංශය - ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම 2024		
6.1	රසායනික පොහොර ආනයනයට අදාළ ලේඛන සහ වාර්තා පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ලිපිගොනු සකස් කිරීම (Oder Approval)	850	මූල්‍ය පිරිවැය අවශ්‍ය නොවේ.
6.2	ආනයනයෙන් පසු රේගු නිෂ්කාශනය සඳහා නිර්දේශ සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීම - Clearance	1000	
6.3	රසායනාගාර වාර්තා පරීක්ෂා කිරීම සහ පොහොර වර්ග පිළිබඳ තීරණ ගැනීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.	1000	
6.4	පොහොර උපදේශක කමිටු පැවැත්වීම. (FAC)	4	

12.6. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසන් වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන්කළ මුදල (රු. මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු. මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස (%)
2. පුනරාවර්තන වියදම්				
2.1	(i) කාබනික පොහොර නව නිෂ්පාදකයින්ට බලපත්‍ර ලබා දීම	197,000.00	149,353.00	75.81
	(ii) කාබනික පොහොර පැරණි නිෂ්පාදකයින්ගේ බලපත්‍ර අලුත් කිරීම.			
	(iii) තොග සත්‍යාපනය හා ගබඩා පරීක්ෂා කටයුතු			
	a. ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන			
	b. ප්‍රාදේශීය ගබඩා			
	c. පෞද්ගලික අලෙවිසැල් සහ කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනාගාර පරීක්ෂාව			
2.2	පුහුණු වැඩසටහන්			
2.3	ගුණාත්මකභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පොහොර නියැදි ලබා ගැනීම			
	2.3.1 ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන			
	2.3.2. ප්‍රාදේශීය ගබඩා			
	2.3.3. පෞද්ගලික අලෙවිසැල් සහ කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනාගාර			
2.4	ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පොහොර කමිටු රැස්වීම් හා සංග්‍රහ වියදම්			
2.5	දින වැටුප්	703,000.00	247,420.82	35.19
2.6	ගමන් වියදම්	165,000.00	97,220.00	58.91
2.7	ලිපි ද්‍රව්‍ය	413,000.00	353,941.89	85.70
2.8	මුළු ඉන්ධන වියදම්	1,448,672.00	1,203,734.00	83.09
	එකතුව	2,926,672.00	2,051,649.71	70.10

අ/අ	ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පුනරාවර්තන වියදම්	2023.09.30 දක්වා	
		වියදම් කළ මුදල (රු. මි.)	අතැති බිල්පත්
1	දුරකතන වියදම්	205,188.35	-
2	විදුලි බිල්	1,105,469.95	128,388.26
3	කාර්යාල කුලී වියදම්	13,914,140.77	1,570,947.09
4	පිරිසිදු කිරීමේ සේවා සඳහා	186,714.00	23,339.25
	එකතුව	15,411,513.07	1,722,674.60

13. සීමාසහිත ලංකා පොහොර සමාගම

13.1 පනතට අනුව ආයතනය

1957 අංක 49 දරණ රජයේ කාර්මික නීතිගත සංස්ථා පනත යටතේ 1964 ජනවාරි මස 29 වන දින “ලංකා පොහොර සංස්ථාව” පිහිටුවන ලදී. එම සංස්ථාව 1987 අංක 23 දරන රාජ්‍ය සංස්ථා සහ රජයට පවරාගත් ආයතන සීමිත සමාගම් බවට පත් කිරීමේ පනත අනුව 1992 සැප්තැම්බර් මස 15 වැනි දින සිට බල පැවැත්වෙන පරිදි සීමාසහිත ලංකා පොහොර සමාගම නමින් නැවත ස්ථාපිත විය. එය වර්තමානයේ 2007 අංක 07 දරණ නව සමාගම් පනත යටතේ නැවත ලියාපදිංචි වී ඇත.

13.2 දැක්ම හා මෙහෙවර

ශ්‍රී ලාංකික පොහොර වෙළඳපොළ නියමුවා ලෙස කෘෂි ක්ෂේත්‍රය හා ඒ ආශ්‍රිත නව නිපැයුම් සේවා හා යෙදවුම් සපයන විවිධාංගීකරණය වූ නව ලොවට ගැළපෙන ප්‍රමුඛතම ආයතනය වීම දැක්ම වන අතර රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව ලක් පොහොර පවුලේ උපරිම දායකත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම හා ගොවිජන සේවා ක්ෂේත්‍රයේ නිෂ්පාදනය, ආදායම හා ලාභදායීත්වය වැඩිකිරීම සඳහා බහුවිධ වෙළඳපොළ ඉල්ලුමට සරිලන පොහොර නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය තුළින් සමාගමේ ලාභදායී තිරසර පැවැත්ම තහවුරු කිරීම මෙහෙවර වේ.

13.3. අරමුණු :-

රජයෙන් වෙන්කරන ලද වී සහනාධාර පොහොර (60%) ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන හරහා ගොවීන් වෙත ලබාදීම, රසායනික පොහොර නැවත ආනයනය කර නවීන තාක්ෂණික ක්‍රමවේද අනුව වැඩිදියුණු කර වී හැර අනෙකුත් හෝග සඳහා මිශ්‍රණ පොහොර සකස් කිරීම, දිවයින පුරා පිහිටි ප්‍රාදේශීය ගබඩා ජාලය පවත්වාගෙන යමින් වැවිලිකරුවන් වෙත අවශ්‍ය පොහොර අවශ්‍ය විටෙක අලෙවි කිරීම සඳහා තොග රැස්කර තබා ගැනීම, පරිසර හිතකාමී හරිත කෘෂිකර්මාන්ත ප්‍රතිපත්තිය යටතේ කාබනික පොහොර මිල දී ගැනීම හා අලෙවිය, අප සමාගම විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ගෙවතු වගා පොහොර නිෂ්පාදන ජංගම අලෙවි රථ යොදා ගනිමින් බෙදාහැරීම.

13.4. කාර්යයන්

- උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුතු පොහොර ආනයනය කිරීම හා දේශීය වශයෙන් මිල දී ගැනීම.
- උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුතු කොම්පෝස්ට් පොහොර සහ කාබනික නිෂ්පාදන දේශීය වශයෙන් මිල දී ගැනීම.
- ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය මගින් ලබාදෙන නිර්දේශිත අනුපාත වලට අනුකූලව සියළුම බෝගයන් සඳහා රසායනික පොහොර මිශ්‍රණ සැකසීම.
- තත්වයෙන් උසස් සෘජු හා මිශ්‍රණ පොහොර ප්‍රාදේශීය ගබඩා, අලෙවි නියෝජිත, බෙදාහැරීම් නියෝජිත හරහා ලංකාව පුරා බෙදාහැරීම හා අලෙවි කිරීම (කාබනික හා රසායනික).
- පොහොර භාවිතය පිළිබඳව ගොවි ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ පැන නගින ගැටළු විසඳීම.
- අප ආයතනයේ රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කර පොහොර ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය හා පොහොර සාම්පල පරීක්ෂා කර සහතික කිරීම.

13.5. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය, (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	261.00	9.00	3.4%
2	පුනරාවර්තන වියදම්	1,778.00	814.00	45%
	සංවර්ධන වැඩසටහන්			
1	රසායනාගාර වැඩිදියුණු කිරීම	8.00	8.00	100%

13.6. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

සී/ස ලංකා පොහොර සමාගමේ රසායනාගාරයේ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා නව යන්ත්‍ර සවි කිරීම සිදුකරන ලදී. මේ සඳහා රු.8,660,000/- ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබූ අතර අදාළ මුද්‍ර මුදලම වැය කරමින් 100%ක ප්‍රගතියක් දක්වා ඇත.

14. කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගම

සී/ස කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගම වර්ෂ 151 ක දීර්ඝ ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ආයතනයකි. මෙම ආයතනය යුරෝපීයයන් විසින් 1872 වර්ෂයේදී ආරම්භ කොට ඇති අතර දැනට 100% රජය සතු සමාගමක් වශයෙන් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් මගින් පාලනය වේ.

14.1. දැක්ම හා මෙහෙවර

කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා නොපමාව නිෂ්පාදනය කොට බෙදාහැරීම මගින් ශ්‍රී ලාංකීය කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ධනාත්මකව දායකත්වය සපයමින් රාජ්‍ය අංශය සතු ආදර්ශමත් ආයතනයක් වශයෙන් ක්‍රියා කිරීම ආයතනයේ දැක්ම වන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතම පොහොර නිෂ්පාදකයා හා බෙදාහරින්නා බවට පත්වීමෙන් රජයේ කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා වූ දැක්මේ සාධාරණ හිමිකරුවෙක් වෙමින් නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය, උසස් තත්ත්වයේ නිෂ්පාදන ඵලදායීවීම සහ ආයතනයේ පාර්ශවකරුවන්ගේ සියළු අවශ්‍යතාවන්ට විවෘතව කටයුතු කරමින් ස්වාධීන ආයතනයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමට අවස්ථාව උදා කරගැනීම මෙහෙවර වේ.

14.2. කාර්යයන්

දිවයිනේ වී වගාව සඳහා අවශ්‍ය කරන පොහොර ප්‍රමාණයෙන් 40% ක ප්‍රමාණයක් ආනයනය කොට දිවයිනේ පිහිටි ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන හරහා ගොවිජනතාව වෙත සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ සහන මිලට හිඟයකින් තොරව නියමිත වේලාවට පොහොර ලබාදීම සහ වෙනත් බෝග සඳහා අවශ්‍ය කරන පොහොර ප්‍රමාණයන් ආනයනය කර දිවයින පුරා ගොවිජන මධ්‍යස්ථාන හා අලෙවි නියෝජිතයන් මගින් ගොවිජනතාව වෙත සහන මිලට අලෙවි කිරීම.

14.3. අරමුණු

රජයේ කෘෂිකර්ම ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූලව වර්ෂය තුළ රටට අවශ්‍ය කරන පොහොර ප්‍රමාණය කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය හා ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය හා එක්ව කාර්යක්ෂමව ආනයනය කිරීම සහ උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුතු කාබනික පොහොර දේශීය වශයෙන් මිල දී ගෙන එය තවදුරටත් වැඩිදියුණු කර වගාවන් සඳහා අවශ්‍ය කාලය වන විට හිඟයකින් තොරව නියමිත කාලයට, නියමිත ප්‍රමාණයෙන්, ගොවිජන මධ්‍යස්ථාන හරහා ගොවීන් වෙත පොහොර බෙදා හැරීම.

14.4. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	2024.03.31 දිනට පසු සැලසුම් කරනු ලැබේ.
2	පුනරාවර්තන වියදම්	

14.5. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු.)	මුළු පිරිවැය (රු.)
1	මුදල් වර්ෂය අනුව 2024.03.31 දිනට පසු සැලසුම් කරනු ලැබේ.				
2					

14.6. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය, (2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	3,790,000	3,769,855	99%
2	පුනරාවර්තන වියදම්	224,525,365	160,327,166	71%
	සංවර්ධන වැඩසටහන්			
1	FAO මගින් USAID ආධාර යටතේ ටී.එස්.පී පොහොර මෙ.ටොන් 15,265 ආනයනය කිරීම.	155,181,215	155,181,215	100%
2	ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ යූරියා මෙ.ටොන් 11,875 ආනයනය කිරීම.	167,947,912	167,947,912	100%
3	ජපන් ආධාර යටතේ යූරියා පොහොර මෙ.ටොන් 5,769 ආනයනය කිරීම.	60,207,941	60,207,941	100%

15. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාහිති නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩලය (ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය)

15.1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාහිති නිවීමේ ව්‍යාපාර මණ්ඩලය හෙවත් ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය 1973 අංක 15 දරණ ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාහිති නිවීමේ පනත අනුව ස්ථාපිත කර ඇත.

15.2. දැක්ම හා හෙතෙවර

ගොවි ජනතාවගේ සහ අඩු වරප්‍රසාද ඇති ජනතාවගේ අභිමානය නැවතත් ඇති කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ආර්ථික ස්වාධීනත්වය සහ ස්ව විශ්වාසය ඇති කිරීම දැක්ම වන අතර ප්‍රතිලාභීන්ගේ ආර්ථික ස්වාධීනත්වය ඇති කිරීමටත් අනුන් මත යැපීමේ සංස්කෘතිය මග හැරවීම සඳහාත් කෘෂිකර්ම, පශු සම්පත් සහ වෙනත් ක්‍ෂේත්‍රවල නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහාත් සහභාගීත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහෙවර වේ.

15.3. අරමුණු

- i. රජය විසින් සකස් කරන ලද සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලට අනුකූලව සාමාජීය හා ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා විදේශීය, දේශීය නියෝජ්‍යත්ව වල ආධාර ලබා ගැනීම.
- ii. මහජනෝපකාර, සාමාජීය හා ආර්ථික සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ආයතනවලට හා වෙනත් මණ්ඩලවලට සහාය වීම.
- iii. කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික සංවර්ධනය කෙරෙහි යොමු වූ නිශ්චිත යෝජනා ක්‍රමවලට ආධාර කිරීම, එම යෝජනා ක්‍රම දියුණු කිරීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- iv. කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා වූ යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා ආණ්ඩුවේ නොවූ නියෝජ්‍යත්ව උනන්දු කිරීම.
- v. ජාත්‍යන්තර සාහිති නිවීමේ ව්‍යාපාරය සහ වෙනත් ඒ හා සමාන පිටරට ආයතන, සංගම් හෝ සමිති සමග සහයෝගී වීම.

15.4. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)
1	ප්‍රග්ධන වියදම්	5.00
2	පුනරාවර්තන වියදම්	82.20

15.5. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය (රු.මි.)	ඒකක පිරිවැය (රු.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
1	සාම්ප්‍රදායික සහල් නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය, කලන්කුට්ටිය	කිලෝ	11.45	335.00	10.99
2	නාරාහේන්පිට ඇලග්‍රෝ ග්‍රෙෂ් සුපර් අලෙවිසැල	-	15.60	-	15.21
3	නාරාහේන්පිට පැල අලෙවිසැල	-	24.00	-	21.28

අ/අ	වැඩසටහන	මිනුම් ඒකකය	ඉලක්කය (රු.මි.)	ඒකක පිරිවැය (රු.)	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
4	දෙහිවල ඇගුණේ ශ්‍රේණි සුපර් අලෙවිසැල	-	52.00	-	52.00
5	දෙහිවල පැල අලෙවිසැල	-	12.50	-	10.07
6	රාජ්‍ය පුද්ගලික සහයෝගීතාව යටතේ සිදුකරන අගය එකතු කල ඉදිආස්ප පිටි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය	කිලෝ	30.00	208.00	25.25
7	විශේෂ සහල් පිටි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය, ඌණ භාවිත පලතුරු බීම නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය	පලතුරු බීම - බෝතල් තෝසෙ පිටි - කිලෝ විශේෂ සහල් පිටි - කිලෝ	5.00	පලතුරු බීම 79.00 තෝසෙ පිටි - 292.00 විශේෂ සහල් පිටි 82.00	6.35
8	තණමල්විල ගොවිපල ව්‍යාපෘතිය	-	2.68	-	2.455
9	බුත්තල ගොවිපල ව්‍යාපෘතිය	-	0.95	-	8.73

15.6. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය(2023.09.30 දක්වා)

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල පිරිවැය (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	5.00	-	-
2	පුනරාවර්තන වියදම්	86.44	40.22	46.52
	සංවර්ධන වැඩසටහන්			
1	රාජ්‍ය පුද්ගලික සහයෝගීතාව යටතේ සිදුකරන අගය එකතු කල ඉදිආස්ප පිටි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය	25.08	1.89	8%
2	විශේෂ සහල් පිටි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය ඌණ භාවිත පලතුරු බීම නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය	10.87	0.96	9%
3	සීමාසහිත කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගමේ ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයේ පිහිටි ඇගුණේ ශ්‍රේණි සුපර් අලෙවිසැල, හුණුපිටිය	14.35	1.7	12%
4	සාම්ප්‍රදායික සහල් නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය, කලන්කුට්ටිය	10.99	4.88	44%
5	නාරාහේන්පිට පැල අලෙවිසැල	23.30	7.23	31%
6	දෙහිවල පැල අලෙවිසැල	13.69	3.78	24%
7	දෙහිවල ඇගුණේ ශ්‍රේණි සුපර් අලෙවිසැල	54.85	35.14	64%

අ/අ	වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල පිරිවැය (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
8	බුන්තල කාබනික පොහොර ව්‍යාපෘතිය	8.46	1.44	17%
9	ටියුලිප් ඇග්‍රෝ පුද්ගලික ආයතනය සමග රාජ්‍ය පුද්ගලික සහයෝගීතාව යටතේ සිදුකරන මිරිස් වගාව ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	1,559.38	53.03	3%
10	බුන්තල ගොවිසේවා පියස	207.82	6.52	3%
	එකතුව	2,010.70		

15.6. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන් වල භෞතික ප්‍රගතිය

- i. රාජ්‍ය පුද්ගලික සහයෝගීතාව යටතේ සිදුකරන අගය එකතු කල ඉදිආප්ප පිටි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි. 25.08 ක් වන අතර වියදම් කළ මුදල රු.මි. 1.89 කි. මෙහිදී ඉලක්කගත ඉදිආප්ප පිටි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 176 කි .
- ii. විශේෂ සහල් පිටි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය සහ උණ භාවිත පලතුරු බීම නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීම පෙර දැරිව ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතීන් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මෙම ව්‍යාපෘතිය ආයතනයට අයත් ජේරාදෙණිය ගන්නොරුව කර්මාන්ත ශාලාවේ නිෂ්පාදන කටයුතු සිදු කරයි. මෙහිදී වෙන් කරන ලද මුදල රු.මි. 10.87 කි . මේ සඳහා වියදම් කළ මුදල රු.මි. 0.96 කි . ඒ අනුව විශේෂ සහල් පිටි නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතියෙන් ලැබූ ආදායම රු.මි 0.377 ක් වන අතර උණ භාවිත පලතුරු බීම නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතියෙන් ලැබූ ආදායම රු.මි 0.882 ක් වේ .
- iii. සීමාසහිත කොළඹ කොමර්ෂල් පොහොර සමාගමේ ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයේ පිහිටි ඇග්‍රෝ ෆ්‍රෙෂ් සුපිරි අලෙවිසැල් ව්‍යාපෘතිය හුණුපිටිය ප්‍රදේශයේ සිදුකළ අතර මේ සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු.මි 14.35 කි .මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වියදම් කළ මුදල රු.මි 1.74 කි . ඉලක්කගත ආදායම රු.මි 1.52 කි .
- iv. නිරෝගී දිවිය හා සෑමට ආහාර යන තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ලගා කර ගැනීම සඳහා පාරම්පරික සහල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව පුරා පැතිරී යන බෝ නොවන රෝග වලින් වැළකීම සඳහා මෙම සහල් පරිභෝජනය වැදගත් වේ. මෙම සහල් පරිභෝජනය මගින් නිරෝගී ජනතාවක් බිහිවීමක් දේශීය ගොවීන් සවිබල ගැන්වීමක් සිදු වේ. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පාරම්පරික වී වගා කරන ගොවීන්ගෙන් වී සාධාරණ මිලට මිලදී ගෙන කලංකුටිය කර්මාන්ත ශාලාවේදී ඒවා සහල් බවට පත් කර දෙහිවල, නාරාහේන්පිට අලෙවිසැල් සහ පෞද්ගලික අංශය මගින් අලෙවි කිරීම සිදු කරයි. මේ සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු.මි 10.99 කි .මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වියදම් කළ මුදල රු.මි 4.88 කි .මෙම ව්‍යාපෘතිය රු. මි 3.09 ක ආදායමක් ලබා ඇත.
- v. ග්‍රාමීය ජනතාවට මෙන්ම නාගරික වැසියන්ටද තම ගෙවත්තේ තමාට අවශ්‍ය දෑ හැකි අයුරින් වගා කර පරිභෝජනයට ගැනීමට පෙළඹීම මත ඒ සඳහා, ඒ සඳහා "වස විසෙන් තොර" ආහාර ප්‍රචලිත කිරීම අරමුණ වූ අප ආයතනය නාගරික වැසියන්ට ගෙවතු වගාව සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ සියලුම වර්ගයේ එළවළු පැළ ඇතුළු සහනදායී මිලකට ලබාදීම පෙරදැරිව ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතියක් ලෙස නාරාහේන්පිට පැළ තවාන හදුන්වාදිය හැක. ඖෂධීය පැළ, මල් පැළ හා පලතුරු පැළ (විශේෂයෙන් උණ භාවිත පලතුරු) හා පලතුරු හා එළවලු බීජ, එළවළු හා මල් පොහොර, කාබනික පොහොර, කෘමි විකර්ෂක, කෘමි උපකරණ ආදිය මෙම ස්ථානයෙන්

මිලට ගත හැකි අතර මෙම ස්ථානයෙන් බෝග වගා පිළිබඳ උපදෙස් ද නොමිලේ ලබා ගත හැක. මේ සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු.මි 23.30 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වියදම් කළ මුදල රු.මි 7.23 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය රු. මි 7.44 ක ආදායමක් ලබා ඇත .

- vi. දෙහිවල අලෙවිසැල මහින් ද නාරාහේන්පිට අලෙවිසැල ඉටු කරන කාර්යයන් සපුරාලයි. මේ සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු.මි 13.69 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වියදම් කළ මුදල රු.මි 3.78 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය රු. මි 4.29 ක ආදායමක් ලබා ඇත.
- vii. ගොවි ජනතාවගේ නිෂ්පාදන, අගය එකතු කරන ලද දේශීය ව්‍යවසායකයන්ගේ නිෂ්පාදන, එමෙන්ම ආයතනය විසින් සකස් කරනු ලබන පාරම්පරික සහල් වර්ග (සුවදැල්, කළුහීනටි, පව්වපෙරුමාල් යනාදී සහල් ප්‍රභේද), මව්පෝෂ, සුවපෝෂ (පෝෂණීය ආහාර), තෝස් පිටි මිශ්‍රණය, විශේෂ සහල් පිටි මිශ්‍රණය යනාදී වස විසෙන් තොර ආහාර වර්ග ප්‍රචලිත කිරීමේ අරමුණින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කොට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. එසේම මෙයට අනුබද්ධිතව ක්‍රියාත්මක ආපනශාලාව මගින් උදාසන හා දහවල්, පෝෂණීය හා ගුණාත්මක ආහාර වර්ග ජනතාවට සහන මිලට ලබා දීමට කටයුතු යොදා ඇත. මේ සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු. මි. 54.85 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වියදම් කළ මුදල රු. මි. 35.14 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය රු. මි 35.76 ක ආදායමක් ලබා ඇත.
- viii. 2017 වසරේ ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතියක් ලෙස කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය මේ දක්වා අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වේ. මෙහි කොම්පෝස්ට් පොහොර, කොහුබත් හා බදුන් මිශ්‍රණ යනාදී පොහොර වර්ග නිෂ්පාදනය සාර්ථකව සිදු කරන අතර රසායනික පොහොර ආනයනය සීමා කිරීමත් සමග මෙම ව්‍යාපෘතියේ නිෂ්පාදන සඳහා ඉතා ඉහළ ඉල්ලුමක් ලැබිණ.
- ix. එසේ නිපදවනු ලබන පොහොර වර්ග අප ආයතනය සතු අලෙවිසැල් හරහා සාධාරණ මිලකට ජනතාවට සපයනු ලැබේ. මේ සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු.මි. 8.46 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වියදම් කළ මුදල රු. මි. 1.44 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය රු. මි. 1.15 ක ආදායමක් ලබා ඇත. ලබාගත් අස්වැන්න කොම්පෝස්ට් පොහොර මෙට්‍රික් ටොන් 250 හා බදුන් මිශ්‍රණය මෙ.ටො. 200 කි .
- x. ටියුලිප් ඇග්‍රෝ පුද්ගලික ආයතනය සමග රාජ්‍ය පුද්ගලික සහයෝගීතාව යටතේ සිදුකරන මිරිස් වගාව ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන්කළ මුදල රු. මි. 1559.38 ක් වන අතර වියදම් කළ මුදල රු. මි. 53.03 කි. ලැබූ ආදායම රු.මි .54.661 කි.
- xi. බුත්තල ගොවිසේවා පියස ව්‍යාපෘතිය බුත්තල ගොවිපොළේදී සිදුකරන අතර මෙහිදී වෙන්කළ ඇති මුදල රු. මි. 207.82කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වියදම් වූ මුදල රු. මි. 6.52 කි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ ආදායම රු. මි. 6.57 කි.

16. ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය

වර්ෂ 1972 අංක 11 දරණ රාජ්‍ය කෘෂිකාර්මික ව්‍යවස්ථා පනතෙහි ප්‍රතිපාදනයන් යටතේ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අංක 1137/10 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් 2000 වර්ෂයේ ජූනි 19 වැනි දින පශ්චාත් අස්වැන්න පිළිබඳ තාක්ෂණ ආයතනය පිහිටුවන ලදී. 2018.10.27 වන දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අංක 2093/26 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් ආයතනයේ නම ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය ලෙස වෙනස් කරන ලදී.

වසර 2025 වන විට කෘෂි බෝග වල පසු අස්වනු භාතිය, කල් තබා ගත හැකි බෝග වල 5% දක්වාත් කල් තබා ගත නොහැකි බෝග වල 25% දක්වාත් අවම කිරීම හා කෘෂි ආශ්‍රිත කර්මාන්ත ස්ථාපිත කිරීම/ සංවර්ධනය කිරීම ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණු වන අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු, තාක්ෂණ ප්‍රචාරණ කටයුතු, තාක්ෂණික උපදේශක සේවා හා රසායනාගාර සේවා සිදු කිරීම ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ.

• **2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක**

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම් (වැය ශීර්ෂය- 118-02-03-073-2201)	45.455
2	සුනරාවර්තන වියදම් (වැය ශීර්ෂය 118-02-03-073-1509)	165.65
1	ප්‍රාග්ධන වියදම් (වැය ශීර්ෂය 118-02-03-083-2506)	71.965

• **2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක**

	වැඩසටහන	මිණුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු) *	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
01	ශ්‍රී ලංකාවේ ඵලවළු පලතුරු සැපයුම්දාමයන්ගේ පසු අස්වනු භාතිය අවම කිරීම සඳහා සුරක්ෂිත ඇසුරුම් හා ප්‍රවාහන ක්‍රම හඳුන්වා දීම	බෙදා දුන් ඇසුරුම් ප්‍රමාණය	සුරක්ෂිත ඇසුරුම් 11500ක් පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ලබා දීම	4440.87	51.07
02	ග්‍රාමීයව ගෘහස්ථ මට්ටමේ සහල් සැකසුම් කර්මාන්ත ඇති කිරීම	ස්ථාපිත කළ සැකසුම් ඒකක ගණන	සහල් සැකසුම් ඒකක 100ක් ස්ථාපිත කිරීම	59,200	5.92
03	ගොවීන්ගේ ආදායම් ඉහල නැංවීම සඳහා සහල් බඩඉරිඟු හා ධාන්‍ය වර්ග ගබඩාකිරීමට ගෘහස්ථ ගබඩා වැඩිදියුණු කිරීම	වැඩිදියුණු කළ ගෘහස්ථ ගබඩා ප්‍රමාණය	ගෘහස්ථ ගබඩා 100ක් වැඩිදියුණු කිරීම	51,500	5.15
04	ග්‍රාමීය මට්ටමේ කුළුබඩු සැකසීමේ ක්ෂුද්‍ර ව්‍යවසායකයින් හඳුන්වා දීම	ස්ථාපිත කළ සැකසුම් ඒකක ගණන	කුළුබඩු ක්ෂේත්‍රයට අදාළව ව්‍යවසායකයින් 10ක් බිහි කිරීම	277,000	2.77

	වැඩසටහන	මිණුම් ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය (රු) *	මුළු පිරිවැය (රු.මි.)
05	පලතුරු සැපයුම්දාමයේ පාර්ශ්වකරුවන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා පලතුරු සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ ස්ථාපිත කළ පලතුරු සැකසුම් මධ්‍යස්ථානය	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ පලතුරු සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීම	2023 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ ව්‍යාපෘතියක දිගුවකි.	2.48
06	ඇඹුල් කෙසෙල් අපනයනය ඉලක්ක කොට ගත් ඇඹුල් කෙසෙල් ගොවීන් සඳහා ඇසුරුම් ගෘහයක් ස්ථාපිත කිරීම	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ ස්ථාපිත කළ ඇසුරුම් ගෘහය	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ ඇසුරුම් ගෘහයක් ස්ථාපිත කිරීම	2023 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ ව්‍යාපෘතියක දිගුවකි.	2.08
07	කෘෂිකාර්මික බෝගයන්ගේ අගයදාම අගයදාම පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා පසු අස්වනු සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම	ස්ථාපිත කළ සැකසුම් ඒකක ගණන	තෝරාගත් ප්‍රදේශයන්හි පසු අස්වනු සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන 10ක් ස්ථාපිත කිරීම	250,000	2.5

• 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට ආයතනයේ වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය

වැඩසටහන	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
ප්‍රාග්ධන වියදම් (වැය ශීර්ෂය- 118-02-03-073-2201)	21.82	4.092 (බැඳීම ලෙස රු.මි.7.276ක් ඇත)	18.75
පුනරාවර්තන වියදම්	161.87	94.3476	58.28
සංවර්ධන වැඩසටහන් (වැය ශීර්ෂය 118-02-03-083-2506)	91.25	8.7561 (බැඳීම ලෙස රු.මි.3.8579 ක් ඇත)	10.00

• 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන් වල භෞතික ප්‍රගතිය

- i. ග්‍රාමීයව ගෘහස්ථ මට්ටමේ සහල් සැකසුම් කර්මාන්ත ඇති කිරීම- ගෘහස්ථ මට්ටමේ සහල් සැකසුම් ඒකක 86ක් ස්ථාපිත කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මෙම වැඩසටහන සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි.5.92කි. 2023.09.30 වන විට වියදම් කර ඇති මුදල රු.මි. 3.9155කි. ව්‍යාපෘතිය අනුරාධපුර, අම්පාර, මහනුවර,බදුල්ල, කිලිනොච්චි හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක වල ක්‍රියාත්මක වේ. නිවැරදි ආකාරයට සහල් සැකසීම පිළිබඳව පුද්ගලයින් 318ක් පුහුණු කොට ඇති අතර ඒකක 75ක් ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ කටයුතු සම්පූර්ණ කොට ඇත. ඉතිරි කටයුතු මේ වන විට සිදු කෙරෙමින් පවතී.
- ii. ගොවීන්ගේ ආදායම් ඉහල නැංවීම සඳහා සහල් බඩඉරිඟු හා ධාන්‍ය වර්ග ගබඩාකිරීමට ගෘහස්ථ ගබඩා වැඩිදියුණු කිරීම- ගෘහස්ථ ගබඩා 115ක් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මෙම වැඩසටහන සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි. 8.24කි. 2023.09.30 වන විට වියදම් කර ඇති මුදල රු.මි. 2.1364කි. ව්‍යාපෘතිය අනුරාධපුර, අම්පාර,

මහනුවර, මොනරාගල, කිලිනොච්චි, හම්බන්තොට හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක වල ක්‍රියාත්මක වේ. නිවැරදි ගබඩාකරණය පිළිබඳව පුද්ගලයින් 234ක් පුහුණු කොට ඇති අතර ගබඩා 87ක් ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ කටයුතු සම්පූර්ණ කොට ඇත. ඉතිරි කටයුතු මේ වන විට සිදු කෙරෙමින් පවතී.

- iii. ග්‍රාමීය මට්ටමේ කුළුබඩු සැකසීමේ ක්ෂුද්‍ර ව්‍යවසායකයින් හඳුන්වා දීම- කුළුබඩු සැකසීමේ ඒකක 13ක් ස්ථාපිත කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මෙම වැඩසටහන සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි.2.32. 2023.09.30 වන විට වියදම් කර ඇති මුදල රු.මි. 1.5908කි. ව්‍යාපෘතිය අනුරාධපුර, අම්පාර, මහනුවර, මුලතිව්, හම්බන්තොට හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක වල ක්‍රියාත්මක වේ. නිවැරදි ලෙස කුළුබඩු නිෂ්පාදන සැකසීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳව පුද්ගලයින් 100ක් ක් පුහුණු කොට ඇති අතර සැකසුම් ඒකක 10ක් ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ කටයුතු සම්පූර්ණ කොට ඇත. ඉතිරි කටයුතු මේ වන විට සිදු කෙරෙමින් පවතී.
- iv. එක්ස්ටෘන් තාක්ෂණය භාවිතා කොට දේශීය කෘෂි බෝගයන්ගෙන් අගය එක් කල නිෂ්පාදන සිදු කිරීම හා තාක්ෂණය ප්‍රචාරණය කිරීම - මෙම තාක්ෂණය භාවිතයෙන් නව නිෂ්පාදන 10ක් සිදු කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මෙම වැඩසටහන සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි.0.47කි. 2023.09.30 වන විට වියදම් කර ඇති මුදල රු.මි. 0.0315කි. ව්‍යාපෘතිය අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය ඉලක්ක කොට ගෙන ක්‍රියාත්මක වේ. නව නිෂ්පාදන 08ක් මේ වන විට සිදු කොට ඇති අතර තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය සඳහා වැඩසටහන් 02ක් පවත්වා ඇත. ඉතිරි කටයුතු මේ වන විට සිදු කෙරෙමින් පවතී.
- v. ජාතික පසු අස්වනු ආයතනයෙන් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන පලතුරු සැකසීමේ මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කිරීමේ ශක්‍යතාව හඳුනා ගැනීමේ අධ්‍යයනය - බාහිර ආයතනයක් මගින් සිදු කෙරෙන මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල මත හම්බන්තොට පලතුරු සැකසීමේ මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කිරීම ප්‍රධාන අරමුණ විය. මේ සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි. 1.0712ක් විය. වියදම් කල මුදල රු.මි. 0.970කි. අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල මගින් තහවුරු වූයේ හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ පලතුරු සැකසීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීම ශක්‍යතාවයක් සහිත ව්‍යාපෘතියක් බවයි.
- vi. පලතුරු සැපයුම්දාමයේ පාර්ශ්වකරුවන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා පලතුරු සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීම- ඉහත දැක්වූ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල මත ආරම්භකරන ලද මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි. 27.81කි. මේ වන විට වියදම් කර ඇති මුදල රු.මි. 0.1119 කි. ව්‍යාපෘතියට අදාළ ගොඩනැගිලි පිළිසකර කිරීම හා උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.
- vii. ඇඹුල් කෙසෙල් අපනයනය ඉලක්ක කොට ගත් ඇඹුල් කෙසෙල් ගොවීන් සඳහා ඇසුරුම් ගෘහයක් ස්ථාපිත කිරීම - මෙම ව්‍යාපෘතිය දකුණු පලාත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අතර ඊට අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය මගින් ලබා දෙයි. ඒ අනුව අදාළ තාක්ෂණික වාර්තා සියල්ල ලබා දී ඇත.
- viii. ශ්‍රී ලංකාවේ ඵලවළු පලතුරු සැපයුම්දාමයන්ගේ පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම සඳහා සුරක්ෂිත ඇසුරුම් හා ප්‍රවාහන ක්‍රම හඳුන්වා දීම- මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලේඛනමාගේ අනුමැතිය හිමිවූයේ 2023-09. 27 දිනය. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කළ මුදල රු.මි. 45.42 කි. මේ අනුව ඇසුරුම් මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු අරඹා ඇත.

17. ශ්‍රී ලංකා හදබිම අධිකාරිය (ජාතික කෘෂිකාර්මික විවිධාංගීකරණය හා ජනාවාස අධිකාරිය)

17.1. දැක්ම

තිරසර ඉඩම් හා ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා වන සේවා විශිෂ්ඨත්වයක් තුළ හරිත වූ පරිසරයක් සරු එල සපිරි රටක්.

17.2. මෙහෙවර

එලදාව ඉඩම් කළමනාකරණය, විධිමත් ජල සංරක්ෂණයක් හා උසස් මානව සම්පත් උපයෝජනය තුළින් පාරිසරික සම්පත් සංරක්ෂණය හා කෘෂි ආර්ථිකය සවිබල ගැන්වීම සඳහා අවශ්‍ය දායකත්වය ලබාදීම.

17.3. ප්‍රධාන කාර්යයන්

- i. ජල පෝෂක කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය කිරීම.
- ii. පාංශු බාදනය සහ භායනය අවම කරමින් තිරසර ඉඩම් එලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම.
- iii. බෝග විවිධාංගීකරණය මත පදනම්ව කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම.
- iv. කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සහ භාවිතය ඉහළ නැංවීම.
- v. කෘෂි ව්‍යවසායකයින් සවිබල ගැන්වීම.
- vi. කුඩා පරිමාණ ග්‍රාමීය සත්ව පාලන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- vii. කෘෂි නිෂ්පාදන මත පදනම් වූ ව්‍යවසායකයින් දිරිගැන්වීම සහ වෙළඳපොළ අවස්ථාවන් පුළුල් කිරීම.
- viii. ගොවීන් සඳහා විෂයානුබද්ධ තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

17.4. 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ඉලක්ක

අ/අ	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	530.00
2	පුනරාවර්තන වියදම්	142.00

17.5. 2024 වර්ෂයේ භෞතික ඉලක්ක (ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති)

අනු අංක	ක්‍රියාකාරකම	ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය	
				රු.	මි. (රු.මි)
1	1.1 පාංශු බාදනය හා භායනය අවම කිරීම උදෙසා බැවුම් සහිත කෘෂිකාර්මික ඉඩම් සංරක්ෂණය කිරීම	හෙක්ටයාර	1000	35,000.00	35.00
2	2.1 ජල මූලාශ්‍ර හා දිය කඳුරු සංරක්ෂණය කිරීම.	ජල මූලාශ්‍ර	60	1,000,000.00	60.00
3	3.1 තිරසර ගෙවතු කළමනාකරණ උදෙසා ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම, ගෙවතු සඳහා කෘෂි උපකරණ, දියර පොහොර සහ මී මැසි පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද ලබා දීම.	ගෙවතු වගා පැල කට්ටල	6000	400.00	2.40
		ස්ථිර බෝග ලබා දීම	12000	400.00	4.80
		ගෙවතු වගා කෘෂි උපකරණ කට්ටල	6000	5,000.00	30.00

අනු අංක	ක්‍රියාකාරකම	ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය		මුළු පිරිවැය (රු.මි)			
				රු.	ශත				
	3.4	ප්‍රධාන පට්ටි හා ප්‍රධාන ජනපද	මී මැසි	1000	15,000.00	15.00			
	3.5		බිම්මල් වගා ඒකක				50	290,000.00	14.50
	3.6		දියර පොහොර				6000	1,000.00	6.00
	3.7		පාසල් සහ රාජ්‍ය ආයතන සඳහා ආදර්ශ ගෙවතු වැඩසටහන				පාසැල්/ රාජ්‍ය ආයතන	50	12,900.00
4	4.1	කාබනික පොහොර මෙ.ටොන් 3000 ක් නිෂ්පාදනය වෙනුවෙන් මූලික යෙදවුම් ලබා දීම හරහා කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම	කෘෂි යෙදවුම් කට්ටල	3000	7,500.00	22.50			
5	5.1	සමාජ සවිච්චිකරණය තුළින් සහභාගීත්ව සංවර්ධන ගැමි පිවිසුම් වැඩසටහන් (PRA) හරහා ගොවි ප්‍රජාවගේ දායකත්වය ලබා ගැනීම	සහභාගීත්ව සංවර්ධන ගැමි පිවිසුම් වැඩසටහන් (PRA)	50	25,000.00	1.25			
	5.2	ගොවි ප්‍රජාව සඳහා තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් හා සමාජ සවිච්චිකරණ වැඩසටහන් පවත්වා සවිබල ගැන්වීම හා ගොවිතැනට යොමු කිරීම.	පුහුණු වැඩසටහන්	100	15,000.00	1.50			
	5.3	බිම්මල් වගාව ව්‍යවසායකයින් සඳහා අවශ්‍ය පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	පුහුණු වැඩසටහන්	50	10,000.00	0.50			
	5.4	කෘෂිකර්මාන්තයේ දියුණුවෙන් ආර්ථික සංවර්ධනය වූ ගොවි ප්‍රජාව ඇගයීම	ඇගයීමේ වැඩසටහන්	1	1,000,000.00	1.00			
6	6.1	ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ප්‍රෝටීන අවශ්‍යතාව සපුරාලීම සඳහා බිත්තර සහ කුකුල් මස් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම	කුකුළු පැටවුන්	45000	700.00	31.50			
7	7.1	කොත්මලේ ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීම	ගොවිපල	-	5,000,000.00	5.00			
	7.2	පල්ලේකැලේ ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීම	ගොවිපල	-	5,000,000.00	5.00			
	7.3	තරුණ ව්‍යවසායකයින් බිහි කිරීම උදෙසා “ හරිත උදාන ” වැඩසටහන යටතේ ආරක්ෂිත ගෘහ ලබා දීම	ආරක්ෂිත ගෘහ(Poly Tunnel)	100	600,000.00	60.00			
7	7.4	දේශීය විදේශීය වෙළඳපොළ ජය ගැනීම උදෙසා ආදර්ශ පළතුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම	පළතුරු ගම්මාන	30	2,000,000.00	60.00			
8	8.1	වන සත්ව හානිය වලක්වා	-	50	1,000,000.00	50.00			

අනු අංක	ක්‍රියාකාරකම		ඒකකය	ඉලක්කය	ඒකක පිරිවැය		මුළු පිරිවැය (රු.මි)
					රු.	ශත	
		ගැනීම උදෙසා ගොවීන් වෙත යටිතල පහසුකම් සැපයීම					
9	9.1	විද්‍යුත්, මුද්‍රිත මාධ්‍ය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	-	-	-	-	5.00
	9.2	මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම	-	-	-	-	1.00
	9.3	මානව සම්පත් සංවර්ධනය	-	-	-	-	2.00
	9.4	භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය	-	-	-	-	6.86
10	10.1	කෘෂිකර්මය මත පදනම් වූ සංචාරක නවාතැන් මගින් තිරසාර ග්‍රාමීය සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ නියමු ව්‍යාපෘතිය.	-	-	-	-	51.91
	10.2	කෘෂිකාර්මික යෙදවන සමාජ භරහා ශ්‍රී ලාංකීය තරුණ තරුණියන් සවිබල ගැන්වීමේ නියමු ව්‍යාපෘතිය	-	-	-	-	56.63
එකතුව							530.00

17.6. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වනවිට ආයතනයේ වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අ/අ	ක්‍රියාකාරකම		2023 වර්ෂය සඳහා වෙන්කල මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කල මුදල (රු.මි.)	සමුච්චිත ප්‍රගතියේ ප්‍රතිශතය (%)
1	1.1	පාංශු බාදනය හා භායනය අවම කිරීම උදෙසා බැඳුම් සහිත කෘෂිකාර්මික ඉඩම් සංරක්ෂණය කිරීම	12.50	1.30	10%
2	2.1	ජල මූලාශ්‍ර හා දිය කඳුරු සංරක්ෂණය කිරීම.	20.00	0.16	1%
3	3.1	ගෙවතු වගාව සඳහා පොලිතින් මළ මිලදී ගැනීම -2022	5.30	5.30	100%
	3.2	තිරසර ගෙවතු කළමනාකරණ උදෙසා ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඉහළ නැංවීමට ගොවියා විසින් සකස් කරන ලද ගෙවතු සඳහා බීජ කට්ටල , කෘෂි උපකරණ , දියර පොහොර සහ මී මැසි පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද ආදිය ලබා දීම හරහා ගොවීන් දිරි ගැන්වීම	2.10	0.95	45%
	3.3	තිරසර ගෙවතු කළමනාකරණ උදෙසා ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඉහළ නැංවීමට ගොවියා විසින් සකස් කරන ලද ගෙවතු සඳහා බීජ කට්ටල , කෘෂි උපකරණ , දියර පොහොර සහ මී මැසි පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද ආදිය ලබා දීම හරහා ගොවීන් දිරි ගැන්වීම	22.20	14.56	66%
	3.4	තිරසර ගෙවතු කළමනාකරණ උදෙසා ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඉහළ නැංවීමට ගොවියා විසින් සකස් කරන ලද ගෙවතු සඳහා බීජ කට්ටල , කෘෂි උපකරණ , දියර පොහොර සහ මී මැසි පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද ආදිය ලබා දීම හරහා ගොවීන් දිරි ගැන්වීම	6.00	2.94	49%
	3.5	තිරසර ගෙවතු කළමනාකරණ උදෙසා ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඉහළ නැංවීමට ගොවියා විසින් සකස් කරන ලද ගෙවතු සඳහා බීජ කට්ටල , කෘෂි උපකරණ , දියර පොහොර සහ මී මැසි පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද ආදිය ලබා දීම හරහා ගොවීන් දිරි ගැන්වීම	2.00	-	0%
	3.6	තිරසර ගෙවතු කළමනාකරණ උදෙසා ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඉහළ නැංවීමට ගොවියා විසින් සකස් කරන ලද ගෙවතු සඳහා බීජ කට්ටල , කෘෂි උපකරණ , දියර පොහොර සහ මී මැසි පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද ආදිය ලබා දීම හරහා ගොවීන් දිරි ගැන්වීම	0.05	0.03	60%
4	4.1	කාබනික පොහොර මෙ.ටොන් 3100ක් නිෂ්පාදනය වෙනුවෙන් මුලික යෙදවුම් ලබා දීම හරහා කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම	18.91	12.18	64%
5	5.1	ගොවි ප්‍රජාව සඳහා තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් හා සමාජ සජීවීකරණ වැඩසටහන් පවත්වා සවිබල ගැන්වීම හා ගොවිතැනට යොමු කිරීම	2.00	1.48	74%
	5.2	සමාජ සජීවීකරණය තුළින් සහභාගීත්ව සංවර්ධන ගැමි පිවිසුම් වැඩසටහන් (PRA) හරහා ගොවි ප්‍රජාවගේ දායකත්වය ලබා ගැනීම	2.56	2.05	80%

අ/අ	ක්‍රියාකාරකම	2023 වර්ෂය සඳහා වෙන්කළ මුදල (රු.මි.)	2023.09.30 දක්වා වියදම් කළ මුදල (රු.මි.)	සමුච්චිත ප්‍රගතියේ ප්‍රතිශතය (%)	
5.3	කෘෂිකාර්මාන්තයේ දියුණුවෙන් ආර්ථික සංවර්ධනය වූ ගොවි ප්‍රජාව ඇගයීම	1.00	0.07	7%	
	පාසල් පාදක පාරිසරික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	0.45	0.11	25%	
5.4		0.20	-	0%	
6	6.1	ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ප්‍රෝචිත අවශ්‍යතාව සපුරාලීම සඳහා බිත්තර සහ කුකුල් මස් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම	19.25	3.76	20%
7	7.1	කොත්මලේ ගොවිපල තවත් සහ පුහුණු ඒකකයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම	4.50	1.78	40%
	7.2	පල්ලේකැලේ ගොවිපල තවත් සහ සත්ව පාලන ඒකකයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම	4.50	1.07	24%
	7.3	තරුණ ව්‍යවසායකයින් බිහි කිරීම උදෙසා “හරිත උදාන” වැඩසටහන යටතේ ආරක්ෂිත ගෘහ ලබා දීම	15.00	-	0%
	7.4	අපනයන වෙළඳපොළ ජය ගැනීම උදෙසා ආදර්ශ පළතුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම	30.00	0.04	0%
8	8.1	වන සත්ව හානිය වලක්වා ගැනීම උදෙසා ගොවීන් වෙත යටිතල පහසුකම් සැපයීම	15.00	-	0%
9	9.1	මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම	0.69	0.60	87%
	9.2	මානව සම්පත් සංවර්ධනය	1.00	0.61	61%
	9.3	භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය	6.79	4.14	61%
	9.4	ගොවි ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය වැඩසටහන් ආදිය පැවැත්වීම.	6.00	0.21	3%
එකතුව		200.00	54.19		

17.7. 2023 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුව අවසානය වන විට සංවර්ධන වැඩසටහන්වල භෞතික ප්‍රගතිය

විෂය පථය : ඉඩම් ඵලදායිතාවය උපරිම මට්ටමකට ගෙන ඒම

1. පාංශු බාදනය හා හායනය අවම කිරීම උදෙසා බැවුම් සහිත කෘෂිකාර්මික ඉඩම් සංරක්ෂණය කිරීම.

කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල පාංශු බාදනය අවම කිරීම උදෙසා සුදුසු පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් (උදා : කුට්ටි කාණු, ගල් වැටි, ජීව වැටි හා ආවරණ වගා) ආදිය ගොවි ප්‍රජාව සමඟ ඒකාබද්ධව පාංශු සංරක්ෂණ ව්‍යුහ ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 2023 වර්ෂයේදී පාංශු සංරක්ෂණ ව්‍යුහ හෙක්ටයාර 500 ක් මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය, කෑගල්ල, කොළඹ, ගම්පහ, බදුල්ල, මොණරාගල සහ ගාල්ල යන දිස්ත්‍රික්කයන්ගේ තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 2023 වර්ෂයේ දී ඒ සඳහා රු.මි. 12.50 ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 දින වන විට පාංශු සංරක්ෂණ ව්‍යුහ හෙක්ටයාර 122.395 ක ප්‍රමාණයක් අවසන් කොට ඇති අතර ඒ සඳහා රු.මි. 1.30 ක මුදලක් ප්‍රතිලාභීන් වෙත දිරි දීමනා ලෙස ලබා දී ඇත.

විෂය පථය : පූර්ණ සම්බන්ධිත දිය බෙන්ම කලමනාකරණය

2. ජල මූලාශ්‍ර හා දිය කඳුරු සංරක්ෂණය කිරීම

ස්වභාවික ජල මූලාශ්‍ර හා දිය කඳුරු සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක වන මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා 2023 වර්ෂයේ දී තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයන්ගේ ජල මූලාශ්‍ර 20 ක් සංරක්ෂණය කිරීමට සැලසුම් කොට ඇති අතර ඒ සඳහා රු.මි. 20.00ක් වෙන් කොට ඇත. 2023.09.30 දින වන විට හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ එක් ජල මූලාශ්‍රයක් රු.මි. 0.16 ක් වැය කරමින් සංරක්ෂණ කටයුතු අවසන් කරන ලද අතර ජල මූලාශ්‍ර 08 ක් සඳහා සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා වන ප්‍රතිපාදන මුදල් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වෙත අනුයාත කිරීමේ කටයුතු සිදු කොට ඇත.

විෂය පථය : ගොවීන් විසින් සිදු කරනු ලබන බෝග වගාව සහ අනෙකුත් වගාවන් සඳහා පහසුකම් සැලසීම.

3. තිරසාර ගෙවතු වගා වැඩසටහන

ආහාර සුරක්ෂිතතාවය හා වස විසෙන් තොර ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කොට ගනිමින් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වන දිස්ත්‍රික්ක 14 ක ගෙවතු 6000 ක් තිරසර ලෙස කලමනාකරණය කිරීමට සැලසුම් කොට ඇත. එම ගෙවතු සඳහා අවශ්‍ය වන ගෙවතු වගා පැල කට්ටල 30,000 ක්, ගෙවතු වගා කෘෂි උපකරණ කට්ටල 6000 ක්, කාබනික දියර පොහොර ලීටර් 6000 ක්, මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද 200 ක්, ස්ථිර බෝග සහ වගා මළු 12500 ක් ලබා දීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මේ වැඩසටහන සඳහා රු.මි. 39.65 ක මුදලක් වැය කිරීමට අපේක්ෂිත අතර 2023.09.30 දින වන විට රු.මි. 24.64 ක මුදලක් වැය කරමින් ගෙවතු වගා පැල කට්ටල 3326 ක්, ගෙවතු වගා කෘෂි උපකරණ කට්ටල 3352 ක්, කාබනික දියර පොහොර ලීටර් 3352 ක්, පොලිතින් වගා මළු 125000 ක් මිලදී ගෙන ඇති අතර මී මැසි පෙට්ටි හා ජනපද සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු අවසන් කොට ඇත.

විෂය පථය : කාබනික පොහොර භාවිතය හා කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම

4. කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන වැඩසටහන

කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සඳහා ගොවීන් දිරිමත් කිරීමේ අරමුණු සහිතව දිස්ත්‍රික්ක 14 ක ප්‍රතිලාභීන් 3100 ක් ඉලක්ක කොට ගනිමින් මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මෙහිදී කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සඳහා තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීම හා කාබනික පොහොර මෙ.ටොන් 1 ක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ප්‍රතිලාභියෙකු වෙත කෘෂි උපකරණ කට්ටලයක් (රොක් පොස්පේට් 50kg, උදැල්ල, උදළු මුල්ලුව, තාවිවිය, මල් බාල්දිය) ලබා දීම සිදු කෙරේ. මේ සඳහා රු.මි. 18.91 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 වන විට රු. 12.18 ක මුදලක් කෘෂි උපකරණ මිලදී ගැනීමේ කටයුතු සඳහා වැය කර ඇත.

විෂය පථය : තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

5.1 ගොවි ප්‍රජාව සඳහා තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

2023 වර්ෂයේ දී ගොවීන් 10,000 ක් ඉලක්ක කොට ගනිමින් පුහුණු වැඩසටහන් සිදු කිරීමට සැලසුම් කරන ලද අතර ඒ සඳහා රු. මි. 2.00 වෙන් කොට තිබුණි. 2023.09.30 වන විට ගොවීන් 7617 ක් තාක්ෂණිකව සවිබල ගන්වන ලද අතර ඒ සඳහා රු.මි.1.48 ක මුදලක් වැය කොට ඇත.

5.2 සහභාගීත්ව සංවර්ධන ගැමි පිවිසුම් වැඩසටහන් පැවැත්වීම. (PRA)

2023 වර්ෂයේදී සහභාගීත්ව ගැමි පිවිසුම් වැඩසටහන් 52 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කරන ලද අතර ඒ සඳහා රු.මි.2.56 ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කොට ඇත. 2023.09.30 දින වන විට PRA වැඩසටහන් 53 ක් රු.මි 2.05 ක් වැය කරමින් පවත්වා ඇත.

5.3 කෘෂිකර්මාන්තයේ දියුණුවෙන් ආර්ථික සංවර්ධනය වූ ගොවි ප්‍රජාව ඇගයීම.

ගොවි ප්‍රජාව ඇගයීමේ වැඩසටහන සඳහා රු.මි. 1.00 වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 වන විට ඒ සඳහා රු.මි.0.07 ක මුදලක් වැය කොට ඇත.

5.4 පාසැල් පාදක පාරිසරික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මෙම වැඩසටහන යටතේ අධ්‍යාපනික ප්‍රදර්ශන 03ක් හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 04ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රු.මි.0.65ක ප්‍රතිපාදන මුදලක් වෙන් කරන ලදී. 2023.09.30 වන විට එම වැඩසටහන් සඳහා රු.මි.0.11ක මුදලක් වැය කරමින් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

විෂය පථය: ගොවීන් විසින් සිදු කරන ලද පශු සම්පත් සංවර්ධනයට පහසුකම් හා සේවාවන් සැපයීම

6. අර්ධ ගෘහාශ්‍රිත කුකුළු පාලන වැඩසටහන

ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ප්‍රෝටීන අවශ්‍යතාව සපුරාලීම සඳහා අර්ධ ගෘහාශ්‍රිත කුකුළු පාලන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 2023 වර්ෂයේදී කුකුළු පැටවුන් 27500 ක් ලබාදීමට සැලසුම් කොට ඇති අතර ඒ සඳහා රු.මි. 19.25 ක මුදලක් වෙන් කොට ඇත. 2023.09.30 දින වන විට කුකුළු පැටවුන් 7231 ක් ප්‍රතිලාභීන් වෙත ලබා දී ඇති අතර ඒ සඳහා රු.මි. 3.76 ක මුදලක් වැය කොට ඇත.

විෂය පථය: කෘෂි නිෂ්පාදන හා අලෙවිකරණය, වාණිජ පදනමේ ආයෝජකයින් සහ ගොවීන් විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පශු සම්පත් සංවර්ධනය, බෝග වගාව, සහ අනෙකුත් වගාවන් සඳහා පහසුකම් මෙන්ම සේවාවන් සැපයීම

7.1 කොත්මලේ ගොවිපල තවාන් සහ පුහුණු ඒකකයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම

2023 වර්ෂයේදී කොත්මලේ ගොවිපල සංවර්ධනය සඳහා රු.මි. 4.5 ක් වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 දින වන විට රු.මි.1.78 ක් වැය කරමින් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කොට ඇත.

7.2 පල්ලේකැලේ ගොවිපල තවාන් සහ සත්ත්ව පාලන ඒකකයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම

2023 වර්ෂයේදී පල්ලේකැලේ ගොවිපල සංවර්ධනය සඳහා රු.මි. 4.5 ක් වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 දින වන විට රු.මි.1.07 ක් වැය කරමින් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කොට ඇත.

7.3 තරුණ ව්‍යවසායකයින් බිහි කිරීම උදෙසා “ හරිත උදාන” වැඩසටහන යටතේ ආරක්ෂිත ගෘහ ලබා දීම

නව්‍ය කෘෂිකර්මාන්තය තරුණ කෘෂි ව්‍යවසායකයින් වෙත හඳුන්වාදීම මෙම වැඩසටහනේ මූලික අරමුණ වේ. 2023 වර්ෂයේදී 50% ක ප්‍රතිලාභී දායකත්වය ලබා ගනිමින් ආරක්ෂිත ගෘහ 30 ක් රු.මි.15.00 ක් වැය කරමින් ප්‍රතිලාභීන් 30 දෙනෙකු සඳහා ලබා දීමට සැලසුම් කර ඇත. 2023.09.30 දින වන විට ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

7.4 අපනයන වෙළඳපොල ජය ගැනීම උදෙසා ආදර්ශ පළතුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

පළතුරු බෝග නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම හරහා අතිරේක ආදායම් මාර්ග උත්පාදනය අරමුණු කොට ගනිමින් පළතුරු ගම්මාන 16 ක් 2023 වර්ෂයේදී ස්ථාපිත කිරීමට සැලසුම් කොට ඇත. ඒ සඳහා රු.මි.30.00 ක් වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 දින වන විට රු.මි. 0.04ක් වැය කරමින් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

විෂය පථය: ගොවීන් බෝග වගාව සහ අනෙකුත් වගාවන් සඳහා සේවාවන් සැපයීම

8.1 වන සත්ව හානිය වලක්වා ගැනීම උදෙසා ගොවීන් වෙත යටිතල පහසුකම් සැපයීම

තෝරා ගන්නා ලද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයන්ගේ බෝග වගාවට සිදුවන වන සත්ව හානිය වලක්වා ගැනීම උදෙසා ගොවීන් වෙත විදුලි පඬයා, වායු රයිෆල් ආදී ආරක්ෂිත ක්‍රම හඳුන්වා දීම මෙම

වැඩසටහනේ අරමුණයි. 2023 වර්ෂයේදී මේ සඳහා රු.මි. 15.00 ක් වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 දින වන විට වායු රයිෆල් සහ විදුලි පඬයා මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

9. ආයතනික කටයුතු සහ සේවා ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම

2023 වර්ෂයේදී මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන, මානව සම්පත් සංවර්ධන, භෞතික සම්පත් සංවර්ධන, ශ්‍රව්‍ය දායක වැඩසටහන් සඳහා රු.මි.14.48 ක් වෙන් කරන ලද අතර 2023.09.30 දින වන විට රු.මි.05.56 ක් වැය කරමින් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

ජායාරූප අංක 56 - 58

காணொலி அலுவலகம் மூலமாக உருவாக்கிய உணவு பாதுகாப்பு மற்றும் தொழில்நுட்ப ஊக்குவிப்பு விநோத நிகழ்ச்சித் திட்டங்களின் புகைப்படங்கள்

Photos of the development programs implementing under Ministry of Agriculture

01. ஊட்ட உறுதிப்பாடு மற்றும் தொழில்நுட்ப ஊக்குவிப்பு விநோத நிகழ்ச்சித் திட்டம் Food security and technology promotion special programme

புகைப்படம் 01 - டிசைன் செய்யப்பட்ட உணவு பாதுகாப்பு மற்றும் தொழில்நுட்ப ஊக்குவிப்பு விநோத நிகழ்ச்சித் திட்டம்
புகைப்படம் 01 - தென் மாகாணத்தில் பாதுகாக்கப்பட்ட இல்லங்களில் பயிற்சி செய்கைகள்

Photo No.1: Crop cultivation in protected

புகைப்படம் 02 - ஊட்ட உறுதிப்பாடு மற்றும் தொழில்நுட்ப ஊக்குவிப்பு விநோத நிகழ்ச்சித் திட்டம்
புகைப்படம் 02 - ஏற்றுமதி மற்றும் பெறுமதி சேர்த்தலை மையமாகக் கொண்ட உள்நாட்டு கிழங்கு வகைகளின் செய்கையை ஊக்குவிக்கும் நிகழ்ச்சித் திட்டம்

Photo No-2: Promotion of local yam for value addition and export

புகைப்படம் 03 - கொழும்பு மாவட்டத்தில் காளை வளர்ப்பை ஊக்குவிக்கும் நிகழ்ச்சித் திட்டம்
புகைப்படம் 03 - கொழும்பு மாவட்டத்தில் காளை வளர்ப்பை ஊக்குவிக்கும் நிகழ்ச்சித் திட்டம்

Photo No-3: Mushroom promotion project in Colombo district

ඡායාරූප අංක 04 - බිඟු සම්පත් සුරැකීම හා පිරිසිදු
මී පැණි විදේශීය වෙළඳපොල වෙත ඉදිපත් කිරීමේ
ව්‍යාපෘතිය
ප්‍රකාශනය. 04 - தேனி வளப் பாதுகாப்பு
மற்றும் சுத்தமான தேனை வெளிநாட்டு
சந்தைகளுக்கு ஏற்றுமதி செய்வதற்கான
நிகழ்ச்சித் திட்டம்

Photo No-4: Bee conservation project aiming
to produce export quality bee honey

ඡායාරූප අංක 05 - සෝජන් ක්‍රමය යටතේ පුරන්
කුඹුරුවල කෘෂි බෝග ව්‍යාප්ත කිරීමේ වැඩසටහන
ප්‍රකාශනය. 05 - சோஜன் முறையின் கீழ் தரிசு
நிலங்களில் விவசாயப் பயிர்களின் விரிவாக்க
நிகழ்ச்சித் திட்டம்

Photo No-5: Crop cultivation project in abandoned
paddy land under Sojan method

ඡායාරූප අංක 06 - විවිධ පාර්ශවයන්ගේ සහයෝගය ඇතිව නව නිපැයුම්කරුවන් සාර්ථක ව්‍යවසායකයින් බවට
බලගන්වීමේ ව්‍යාපෘතිය, සංවර්ධන වැඩසටහන් අධීක්ෂණය සහ මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන ආකාරය, මාෂ
හා තෙල් හෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, අඟුණකොළපැලැස්ස.
ප්‍රකාශනය. 06 - பல்வேறு தரப்பினரின் பங்களிப்பின் கண்டுபிடிப்பாளர்களை வெற்றிகரமான
தொழில்முனைவோராக வலுவூட்டும் செயற்திட்டம் - அபிவிருத்தித் திட்டங்களின் மேற்பார்வை மற்றும்
கண்காணிப்பு நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்படும் விதம், தானிய பருப்பு மற்றும் எண்ணெய் பயிர்கள்
ஆராய்ச்சி மற்றும் அபிவிருத்தி நிலையம் அங்குனுகொலபெலஸ்ஸ).

Photo No-6: Support new inventors to become entrepreneurs (Inspection of groundnut harvester on
20.09.2023 at Grains and Oil Crops Research and Development Centre, Angunakolapellassa

02. කෘෂිකර්මාන්තය තුළ තරුණයන් රඳවාගැනීමේ වැඩසටහන
விவசாயத் துறையில் இளைஞர்களை தக்கவைப்பதற்கான செயற்திட்டம்
Retaining the Youth in Agriculture Industry Programme

ඡායාරූප අංක 07 - රත්ගම, රණපනාදේණිය ස්වයංපාලිත කිරි ගොවි සමිතියේ කිරිහල විවෘත කිරීම පූජකවරුන්ට ඉලක්කම් 07 - ස්වාධීන පාලන උපදේශනාගාර සහ පාලන ව්‍යවස්ථාපිත නිලධාරීන්ගේ නිර්මාණය වූ විවෘත - රණපනාදේණිය, රත්ගම

Photo No-7: Opening ceremony of milk centre of independent milk -Society, Ranapanadeniya, Rathgama

ඡායාරූප අංක 08 - පංචිල, මාවඩවිල, රණපනාදේණිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් තුළ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කුකුළු පාලනය සලසා කිරීම පූජකවරුන්ට ඉලක්කම් 08 - පන්විල, මාවඩවිල, රණපනාදේණිය කිරාම ජ්‍යෙෂ්ඨයාගේ පිරිවිල සිහි මත මධ්‍යම පරිමාණ කුකුළු වගා වැඩසටහනක් ආරම්භ කිරීම

Photo No-8: Promotion of small and medium scale poultry farming, Panwila, Mawadawila, Ranapanadeniya GN divisions

03. සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ පශු සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන්
சிறிய மற்றும் நடுத்தர அளவிலான கால்நடை வள அபிவிருத்தி நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள்
Small and Medium Scale Livestock Development Programmes

ඡායාරූප අංක 09 - පරිසර හිතකාමී සුකර ගොවිපොළ සංවර්ධනය - උතුරු පළාත පූජකවරුන්ට ඉලක්කම් 09 - ජූවල් ප්‍රදේශයේ වගා වැඩසටහනක් ආරම්භ කිරීම

Photo No-9: Development of environmental friendly pig farms- Northern Province

ඡායාරූප අංක 10 - කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කුකුළු ගොවිපොළ සංවර්ධනය - උතුරු පළාත
ප්‍රකාශනය - 10: සීරියා මඟින් සහ අනෙකුත් අලුතින් පිහිටුවන ලද කුකුළු වගාකරුවන්ගේ
අවිච්චිත - වැඩ මාසය
Photo No-10: Development of small and medium scale poultry farms- Northern Province

ඡායාරූප අංක 11 - මී ගව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - උතුරු පළාත
ප්‍රකාශනය - 11: ආරාම වගාකරුවන්ගේ පරිමාණ අවිච්චිත තීරණ - වැඩට මාසය
Photo No-11: Buffalo farm development project- Northern Province

විදේශාධාර ව්‍යාපෘතීන්ට ජායාරූප
வெளிநாட்டு நிதியுதவியின் கீழ் செயற்படும் செயற்திட்டங்களின் புகைப்படங்கள்
Photos of Foreign funded projects

01. කෘෂිකාර්මික අංශය නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය (ASMP)

விவசாயத் துறையை நவீனமயமாக்கும் செயற்திட்டம் (ASMP)
Agriculture Sector Modernization Project (ASMP)

ජායාරූප අංක 12 - බදුල්ල සහ මහනුවර ප්‍රදේශයේ Hass අලිගුට පේර පොකුරු පිහිටුවීම
 புகைப்படம் எண்-12: பதுளை மற்றும் கண்டி மாவட்டங்களில் ஆனைக்கொய்யா கொத்தணிகளை நிறுவுதல்
 Photo No-12: Establishment of Avocado clusters in Badulla and Kandy

ජායාරූප අංක 13 - යාපනයේ අර්තාපල් රතු උණු
 පොකුර ක්ෂේත්‍ර පිහිටුවීම
 புகைப்படம் எண்-13: யாழ்ப்பாணத்தில் சின்ன
 வெங்காயக் கொத்தணிகள் மூலம் சின்ன
 வெங்காயச் செய்கை
 Photo No-13: Red onion farming in Jaffna by Red
 onion cluster

ජායාරූප අංක 14 - මඩකලපුවේ දෙළුම් පොකුර
 புகைப்படம் எண்-14: மட்டக்களப்பில் மாதுளை
 கொத்தணி
 Photo No-14: Pomegranate cluster in Batticaloa

ඡායාරූප අංක 15 - මොනරාගල කැවෙන්ඩිෂ් කෙසෙල් පොකුර
 පූකෙප්පඩ எண்-15: கவென்டிஷ் வாழை கொத்தணி, மொனராகலை
 Photo No-15: Cavendish banana cluster, Monaragala

ඡායාරූප අංක 16 - නැගෙනහිර පළාතේ පොදු ලැයිස්තුගත නොකළ සමාගම් (PUC) හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා දැනුවත්
 කිරීමේ වැඩසටහන.
 පූකෙප්පඩ எண்-16: கிழக்கு மாகாணத்தில் உள்ள பொதுப் பட்டியலிடப்படாத கூட்டுறவு நிறுவனங்களின் (PUC) பணிப்பாளர்களுக்கான விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சி
 Photo No-16: Awareness program for the directors of Public Unlisted Cooperation, Eastern Province

02. දේශගුණසුහුරු වාරි කෘෂි ව්‍යාපෘතිය (CSIAP)

**காலநிலைக்கு சீரமைவான நீர்ப்பாசன விவசாயச் செயற்திட்டம் (CSIAP)
 Climate Smart Irrigated Agriculture Project**

ඡායාරූප අංක 17 - වයඹ පළාතේ අඹන්පොල ප්‍රදේශයේ වගා වැට්ටක් නිරීක්ෂණය කරන අයුරු
 පූකෙප්පඩ எண்-17: வடமேல் மாகாண அம்பன்பொல பிரதேசத்தில் பயிர்க் காப்பு வேலையை அவதானிக்கும் போது
 Photo No-17: observation of modern agriculture practices, Abanpola, NW province

ඡායාරූප අංක 18 - උතුරු පළාතේ මුල්ලියාවලයි ප්‍රදේශයේ රටකපු වගාවක්
 පූකෙප්පඩம் எண்-18: வட மாகாணத்தின் முல்லியாவளைப் பிரதேசத்தில் நிலக்கடலைச் செய்கை
 Photo No-18: ground nut cultivation in Northern Province

05. කුඩා පරිමාණ කිරි නිෂ්පාදකයින්ගේ සමූහකාර සමීති සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
 சிறிய அளவிலான பால் உற்பத்திக் கூட்டுறவு சங்கங்களை அபிவிருத்தி செய்யும்
 செயற்திட்டம்

Small Scale Milk Producers Cooperative Society Project

ඡායාරූප අංක 23 - කුඩා පරිමාණ කිරි සැකසුම් කර්මාන්ත ශාලාවක් නිරීක්ෂණය කිරීම, වාරියපොළ
 புகைப்பட எண் 23 - சிறிய அளவிலான பால் பதப்படுத்தும் தொழிற்சாலையின் அவதானிப்பு,
 வாரியப்பொல

Photo No - 23: Observation of a small scale milk processing factory, Wariyapola

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන මගින් ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන
 වැඩසටහන්වල ඡායාරූප
 கமத்தொழில் அமைச்சின் கீழ் உள்ள நிறுவனங்களால் செயற்படுத்தப்படும்
 அபிவிருத்தி நிகழ்ச்சித் திட்டங்களின் புகைப்படங்கள்

Photos of the Development programs under Ministry of Agriculture

01. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
 விவசாயத் திணைக்களம்
 Department of Agriculture

ආහාර සුරක්ෂිතතා වැඩසටහන යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති
 உணவுப் பாதுகாப்பு நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ் விவசாயத் திணைக்களத்தினால்
 நடைமுறைப்படுத்தப்பட்ட செயற்திட்டங்கள்

Projects under food security and technology program

i.) 2023 යල කන්නයේ බඩඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව වැඩි කිරීම
 2023 சிறு போகத்தில் சோளச் செய்கை உற்பத்தி மற்றும் உற்பத்தித் திறனை மேம்படுத்துதல்
 Production and productivity improvement of corn in Yala season 2023

ඡායාරූප අංක 24 - ක්ෂේත්‍ර අධීක්ෂණ කටයුතු : අධි ඝනත්ව වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් බඩඉරිඟු වගා ප්‍රමාණය
 පුළුල් කිරීම සඳහා බීජ සහනාධාර ලබා දීම - මහියංගනය, රිදිමාලියද්ද

புகைப்பட எண். 24 - களக் கண்காணிப்பு நடவடிக்கைகள்: அதிக அடர்த்தி கொண்ட
 பயிர்ச்செய்கையை ஊக்குவிப்பதன் மூலம் சோளச் செய்கை மேற்கொள்ளும் நிலப்பரப்பை
 விரிவுபடுத்துவதற்காக விதை மானியம் வழங்குதல் - மஹியங்களை, ரிதிமாலியத்த
 Photo No- 24: field observation on high density corn cultivation, Mahiyanganaya, Ridimaliyadda.

ii.) හෙළ බොජුන් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
ஹெலபொஜுன் அபிவிருத்தி செயற்திட்டம்
Hela Bojun Center development project

ඡායාරූප අංක 25 - අනුරාධපුර උඩමළුව හෙළ බොජුන් හල
 புகைப்பட எண்-25: ஹெலபொஜுன் விற்பனை நிலையம், உடமலுவ, அனுராதபுரம்
 Photo No-25: Hela bojun hala, Udamaluwa Anuradhapura

iii.) ආරක්ෂිත කෘෂිකර්ම තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ගුණාත්මක බීජ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම
பாதுகாக்கப்பட்ட விவசாய முறைகள் மூலம் தரமான விதை உற்பத்தியை அதிகரித்தல்
Increase quality seed production by protected agriculture

ඡායාරූප අංක 26 - කුණ්ඩසාලේ වැසි ආවරණ ගෘහ අංක 4
 புகைப்பட எண். 26 - குண்டசாளை மழைக் காப்பு இல்லம் - 4
 Photo No-26: rain shelter at Kundasale farm

ඡායාරූප අංක 27 - අඹේපුස්ස ගොවිපලේ අලුත්වැඩියා කරන ලද වැසි ආවරණ ගෘහය
 புகைப்பட எண். 27 - அம்பேபுஸ்ஸ பண்ணையில் திருத்தியமைக்கப்பட்ட மழை மழைக் காப்பு இல்லம்
 Photo No-27: Renovated rain shelter at Ambepussa farm

iv.) திரிசார காகீகர்ட்டுலான்தச ஸடஹ ரஸாயநாலார ஸஹஸுகமீ லுடீடீ஢ு஢ு கிரீம
நிலைபேறான விவசாயத்திற்காக ஆய்வுகூட வசதிகளை விருத்தி செய்தல்
Development of laboratory facilities for sustainable agriculture

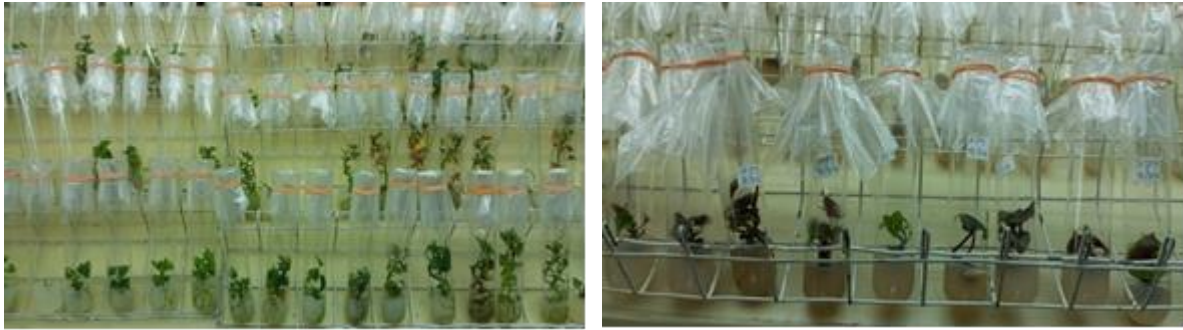

ஃயாரூஸ ஂ஑க 28 - ஡ாகடூர திரஸார காகீகர்ட்டு ஸர்டீஃஃஃ னா ஸஃலர்டன ஡ுயஸ்ட்டானதெகி ஓடி லெ஡ீன் ஸலதிக ஸாஓ
ரஸாயந னா கீ஢ுட ஃபீ லீ஢ுலாரட

புகைஸ்பட ஂண். 28 - ஡ாகந்தூர நிலைபேறான விவசாய ஆராய்ச்சி ஡ற்றும் அபிவிருத்தி நிலையத்தில்
நிர்஡ாணிக்கஸ்படுகின்ற ஡ண் இரசாயனவியல் ஡ற்றும் நுண்ணுயிரியல் ஆய்வுகூட஡்

Photo No-28: construction of laboratory at sustainable agriculture development and research center, Makandura

v.) ஸுரூஃ ஸன ஸ஡ிஸன் லு லீ஢ி஢ன் லீஃலேஃஃஃ ஸன நலஃஸ்ட ஸஃரகீஃஃஃ
தாவர ஡ரஸணு வளங்களின் ஸன்஡ுகத்தன்஡ை ஸகுஸ்பாய்வு ஡ற்றும் ஸாதுகாஸ்பு
Diversity analysis and conservation of plant genetic resources

ஃயாரூஸ ஂ஑க 29 - ஸுரூஃ ஸன ஸ஡ிஸன் லு லீ஢ி஢ன் லீஃலேஃஃஃ ஸன நலஃஸ்ட ஸஃரகீஃஃஃ
புகைஸ்பட ஂண் - 29 - தாவர ஡ரஸணு வளங்களின் ஸன்஡ுகத்தன்஡ை ஸகுஸ்பாய்வு ஡ற்றும் ஸாதுகாஸ்பு

Photo No-29: Diversity analysis and conservation of plant genetic resources

vi.) லீ஢ி஢ லீ ஸுனீ஢லு லீஃஃ (஡ுர லுஃஃஃ) ஸுலதீ஡ னா லீஃ ஂ஢ாலு ஸனலீலு ஃஃஃஃ ஂஃரகீஃஃஃ ஡ல
ஸனதீக கிரீ஡
ஸல்வேறு அரிசி வர்க்கங்களில் ஈய஡் (ஸார ஃலுஃஃஃ) இருத்தல் ஡ற்றும் அரிசியின்
ஆரூஃஃஃ ஸாதுகாஸ்பை ஃறுதி ஃய்தல்
Presence of lead (heavy metal) in different varieties of rice and in relation to that ensure the health
safety of rice

ஃயாரூஸ ஂ஑க 30 - லீஃஃ துனீஸன்லீஃ லீஃலேஃஃஃ ஸடஹ
ஸனலீ ஸ஡ிஸலு லுஃ ஡ுதீ஡

புகைஸ்பட஡் ஂண் 30 - ஈயஸ்ட ஸடிவு ஸற்றிய
ஸகுஸ்பாய்லிற்காக அரிசி ஡ாதிரிகளை ஸெறல்

Photo No-30: taking rice samples for the testing

vii.) කොළඹ, මාතලේ සහ පුත්තලම යන තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 3 හි ශාකමය සම්භවයක් සහිත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිතව සහතික කිරීම
 தேர்ந்தெடுக்கப்பட்ட 3 மாவட்டங்களான கொழும்பு, மாத்தளை மற்றும் புத்தளம் ஆகிய மாவட்டங்களில் தாவர மூல விவசாய உற்பத்திப் பொருட்களின் சுகாதாரப் பாதுகாப்பை உறுதி செய்தல்.
 Ensuring the health safety of agricultural products of plant origin in the 3 selected districts of Colombo, Matale and Puttalam

ඡායාරූප අංක 31- ආහාර දුෂිත හඳුනා ගැනීම සඳහා එළවළු, අල බෝග සහ ධාන්‍ය සාම්පල් රැස් කිරීම පූකෙට්ටාමය. 31- உணவு மாசுபடுதலை கண்டறிவதற்காக காய்கறிகள், கிழங்குகள் மற்றும் தானியங்களின் மாதிரிகள் சேகரிப்பு
 Photo No-31: Taking (vegetable, potato and cereals) samples, Dambulla, dedicated economic centre

viii.) මැංගනීස් (Mn) අන්තර්ගතය තීරණය කිරීම හරහා කොළ එළවළු වල මැන්කොසෙබ් අවශීෂ්‍ය නිර්ණය කිරීම

மாங்கனீசு (Mn) உள்ளடக்கத்தை தீர்மானிப்பதன் மூலம் கீரை வகைகளில் மான்கோசெப் செறிவைத் தீர்மானித்தல்

Determination of Mancozeb in Leafy Vegetables through Determination of Manganese (Mn) Content

ඡායාරූප අංක 32 - ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සහ විද්‍යාගාර පරීක්ෂා කිරීම - උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, ගන්නොරුව

புகைப்பட எண். 32 - கள நடவடிக்கைகள் மற்றும் ஆய்வுகூட பரிசோதனைகளை மேற்கொள்ளல் - பூங்கனியியல் பயிர் ஆராய்ச்சி மற்றும் அபிவிருத்தி நிறுவனம், கன்னோருவை
 Photo No-32: Field work and laboratory testing, HORDI, Gonoruwa

ix.) යෙදවුම් භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාව සහ පාරිසරික කිරසාරත්වය උදෙසා ස්ථානීය පොහොර කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මධ්‍යම හා ප්‍රාදේශීය රසායනාගාර පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම.

உள்ளீட்டு பயன்பாட்டின் விளைத்திறன் மற்றும் சுற்றுச்சூழல் பேணத்தகு திறன் ஆகியவற்றிற்காக கள உர முகாமைத்துவத்தை ஊக்குவிப்பதற்காக மத்திய மற்றும் பிராந்திய ஆய்வக வசதிகளை விருத்தி செய்தல்.

Development of central and regional laboratory facilities to promote on-site fertilizer management for input use efficiency and environmental sustainability

ඡායාරූප අංක 33 - පස් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සාම්පල ලබා ගැනීම - දෙල්තොට පූකෙට්ටු. 33 - මණ් පාරිශොතනෙක්කාක මණ් මාතිරිකනෙ පෙහල් - தெல்தோட்டை
Photo No. 33: Taking samples for soil testing - Delthota

ඡායාරූප අංක 34 - විද්‍යාගාර තුළ පස් සාම්පල පරීක්ෂාව - උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, ගන්නොරුව පූකෙට්ටු. 34 - ආයුචු කුද්දත්තීල් මණ් මාතිරිකනෙප් පාරිශොතනෙ සෙය්ත්ල් - පූඤ්කරියියල් පයිර් ආරාය්ඡ්ඡි මර්ණුම අපිවිරුත්ති තීරුවනම, කණ්ණොරුවෙ
Photo No. 34: Testing of Soil Samples in the Laboratory, HORDI, Gannoruwa

02. කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය (AAIB)

විවසාය මර්ණුම කමතලක් කාප්පුරුතිඡ් ඡපෙ (AAIB)

Agricultural & Agrarian Insurance Board

ඡායාරූප අංක 35 - 2023/08/17 දින ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පන්විල, රණපනාදෙනිය හා මාවඩවිල පැවති තරුණ කෘෂි ව්‍යවසාය ගම්මාන පිහිටුවීම යන ව්‍යාපෘතිය යටතේ විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රදානය කිරීමේ උත්සවය පූකෙට්ටු. 35 - කාලි මාවද්ද්දත්තීල් පණ්විල, රණපදෙනිය මර්ණුම මාවද්ද්දත්තීල් ආගීය ශුද්දකරීල් 17/08/2023 ආම් තිකති ශුනෙරුර් විවසාය මුයර්ඡි කිරාමකකනෙ තීරුවුම් තිද්ද්දත්තීන් කීට් තදාදෙර්ණ ශුය්චුතියම් වමුඤ්කුම් තිකට්ටු.

Photo No. 35: Pension awarding ceremony under the project- Establishing Youth Agricultural Enterprise Villages was held on 17.08.2023 at Panwila, Ranapadeniya and Mawadavila in Galle district

ඡායාරූප අංක 36 - 2023/ 09/18 දින මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ සෙවනගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ පැවති
 වන්දි වෙක්පත් ලබා දීමේ උත්සවය
 ප්‍රකාශනයක් අංක 36 - 18/09/2023 ආරම්භයේ මොනරාගල මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වාගෙන යාමේ
 ක්‍රියාමාර්ගයේදී මෙහෙයවනු ලබන නිලධාරීන්ගේ සමීක්ෂණයක් සඳහා
 Photo No. 36 - Compensation distribution ceremony held at Sevanagala Divisional Secretariat in
 Monaragala District on 18/09/2023

03. ගොවීන්ගේ භාරකාර අරමුදල
විවසායිකයන් නම්පිකා පොහොසත්භාව නීතිය
Farmer Trust Fund(FTF)

ඡායාරූප අංක 37 - අරමුදලේ සහය යටතේ වී අලෙවි මණ්ඩලය විසින් මිලදී ගත් වී තොග
 ප්‍රකාශනයක් අංක 37 - නීතියෙහිදී නිවැරදිව නිලධාරීන්ගේ සමීක්ෂණයක් සඳහා
 සිදුකරනු ලබන නිලධාරීන්ගේ සමීක්ෂණයක් සඳහා
 Photo No-37: Paddy stocks purchased by Paddy Marketing Board under the financial assistance of FTF

04. සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව

**විලங்கු உற்பத்தி மற்றும் சுகாதாரத் திணைக்களம் (DAPH)
Department of Animal Production and Health (DAPH)**

ඡායාරූප අංක 40 - කුණ්ඩසාලේ කෘත්‍රීම සිංවන මධ්‍යස්ථානයේ ඉනු දායක පුං ගෙයින් සඳහා අක්කර තුනක නේපියර් කෘෂි වගාවක් ස්ථාපනය කිරීම

ප්‍රකාශනය. 40 - ඉන්ද්‍රසාලාය සෞඛ්‍ය ක්‍රමවේදයේ මධ්‍යස්ථානයේ විලංගු වගාවක්
විලංගු ක්‍රමවේදයේ මධ්‍යස්ථානයේ මුහුණු ඉක්කර් නිලපරපරිච්ඡේද්‍රිපියර් වකෘප් පුල් සෞඛ්‍ය ක්‍රමවේදයේ
Photo No. 40: Establishment of three acre Napier pasture for sperm donor cows at the Kundasale Artificial Insemination Centre

05. මිල්කෝ (පුයිවට) ලිමිටඩ්

**මිල්කෝ (තනියාර්) නිරුවනම
MILCO Private Limited**

ඡායාරූප අංක 41 - ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම
ප්‍රකාශනය. 41 - කෘෂි අලුච්චර්කෘෂිකෘෂි
පරිච්ඡේද්‍රිපියර් නිකෘෂි
Photo No 41: Training of field officers

ඡායාරූප අංක 42 - ගෙවීන් පුහුණු කිරීම
ප්‍රකාශනය. 42 -
විච්චාර්කෘෂිකෘෂිකෘෂි පරිච්ඡේද්‍රිපියර් නිකෘෂි
Photo No 42: Training of milk farmers

ඡායාරූප අංක 43 - කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය, ගරු මහින්ද අමරවීර මැතිතුමා විසින් ගොවීන් වෙත මූල්‍යමය ආධාර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ පිරිනැමීම

පුකෙප්පදම් எண் 43 - விவசாய அமைச்சர் கௌரவ மஹிந்த அமரவீர அவர்களினால் விவசாயிகளுக்கு நிதியுதவி மற்றும் இயந்திரங்களை வழங்கும் நிகழ்வு

Photo No 43: Agriculture Minister, Hon. Mahinda Amaraweera offers financial assistance and machineries to the farmers

ඡායාරූප අංක 44 - සභාපතිතුමා, පොල්ගහවෙල ගව ආහාර නිෂ්පාදනාගාරයෙහි නිරීක්ෂණ වාරිකාවකට සහභාගිවෙමින්. පපුකෙප්පදම් இலக்கம் 44 - பொல்கஹவெல மாட்டுத் தீவனத் தொழிற்சாலையின் கண்காணிப்புச் சுற்றுலாவில் தலைவர் கலந்துகொண்ட வேளை.

Photo No 44: Chairman, visits in an observation tour of the Polgahawela cattle feed factory.

ඡායාරූප අංක 45 - කෘෂිම සිංචන කටයුතු සිදු කරන අතරතුර පුකෙප්පදම් எண் 45 - செயற்கை கருவுட்டலின் போது

Photo No 45: Artificial Insemination

06. ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය
தேசிய கால்நடை வள அபிவிருத்தி சபை (NLDB)
National Livestock Development Board(NLDB)

ඡායාරූප අංක 46 - නෙදර්ලන්තයෙන් රැකුම් බිත්තර ආනයනය කිරීම
 පූකෙප්පාද අණ 46: පෙற்றෝර් இருப்பு விருத்திக்காக நெதர்லாந்தில் இருந்து முட்டைகளை இறக்குமதி செய்தல்.

Photo No 46: import eggs from the Netherlands for parent stock

ඡායාරූප අංක 47 - කොළඹ හා තදාසන්න ප්‍රදේශවල නිවාසවලටම නැවුම් එළ කිරි උදාසන හා සවස් කාලයේ
 සැපයීමේ වැඩසටහන
 පූකෙප්පාද අණ. 47 - கொழும்பு மற்றும் புறநகர் பகுதிகளில் உள்ள வீடுகளுக்கு காலையிலும் மாலையிலும்
 புதிய பசும்பால் வழங்கும் திட்டம்.

Photo No. 47: The program to provide fresh cow's milk to households in Colombo and suburbs in the morning and evening.

07. සී/ස මහවැලි සත්ව ව්‍යාපාරික සමාගම
வ/பட்ட மகாவலி விலங்கு வர்த்தக கம்பெனி
Mahaweli Livestock Company Limited

ඡායාරූප අංක 48 - මව් සත්ව ගනය වර්ධනය කිරීම
 පූකෙප්පාද අණ. 48 - பெற்றார் விலங்குத் தொகையை விருத்தி செய்தல்
 Photo No. 48: development of parent stock

ඡායාරූප අංක 49 - දිනක් වයසැති බ්‍රොයිලර් කුකුළු පැටවුන් අලෙවිය
 ප්‍රකාශනය. 49 - ඉරු නාග් ව්‍යවස්ථාපිත පිරාය්ලර් උණුසුම්වලින් වර්තමාන
 Photo No. 49: sale of one day chicken

ඡායාරූප අංක 50 - බ්‍රොයිලර් කුකුළු මස් නිෂ්පාදනය
 ප්‍රකාශනය. 50 - පිරාය්ලර් කොච්චි ඉරුසුම් උණුසුම්
 Photo No. 50: production of broiler chicken

ඡායාරූප අංක 51 - වගා කටයුතු හා අනෙකුත් නිෂ්පාදනයන්
 ප්‍රකාශනය. 51 - ප්‍රායුර්ෂ සමස්තය මරුණුම ඉරුසුම් උණුසුම්
 Photo No. 51: other productions

08. ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
கமநல அபிவிருத்தித் திணைக்களம்
Department of Agrarian Development

ඡායාරූප අංක 52 - කූගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පරගහඇල අමුණ පුකෙප්පළ. 52 - කේකාලෙ මාවට්ට්තිල් උග්ලූ පරකඹුඅල කාල්වෘය් අඹෛකකට්ටු
 Photo No. 52: development of Paragah-ela anicut, Kegalle district

ඡායාරූප අංක 53 - කූගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සීයඹලාකුඹුර අමුණ පුකෙප්පළ. 53 - කේකාලෙ මාවට්ට්තිල් උග්ලූ සීයම්පලකුම්පුර කාල්වෘය් අඹෛකකට්ටු
 Photo No. 53: development of Siyambala Kumbura anicut, Kegalle district

09. ජාතික පසු අස්වනු කළමනාකරණ ආයතනය
தேசிய அறுவடைக்குப் பிந்தைய முகாமைத்துவ நிறுவனம்
National Institute of Post-Harvest Management

ඡායාරූප අංක 54 - ගහස්ථ ගබඩා වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිවැරදි ආකාරයට ගහස්ථ ගබඩාවක් වැඩිදියුණු කළ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රතිලාභියෙකු හට 50% සහනාධාරය යටතේ වෙක් පත ලබා දීම

පුකෙප්පළ අඹෛ 54 - වීට්ටුක කඹුරුසීය වසතිකඹෛ අපිවිඹුරුති සෙය්පුම් සෙය්ඹුරුතිට්ට්තිඹෛ කීට් වීට්ටුක කඹුරුසීයඹෛ මුඹෛයාක වඹුරුති සෙය්ඹුරුති අම්පාඹෛ මාවට්ට් පයඹෛඹෛ ඉරුවඹුරුකු 50% මාඹෛයඹෛතිඹෛ කීට් කාසෛඹෛ වඹුඹුරුතල්.
 Photo No. 54: offering 50% financial assistance for a beneficiary who developed a formal domestic storage, Ampara district

ඡායාරූප අංක 55 - ග්‍රාමීයව ගහස්ථ මට්ටමේ සහල් සැකසුම් කර්මාන්ත ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ වී පෙහවීමේ ටැංකි හා වී තම්බන උපකරණ පිළිබඳ අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම පුකෙප්පළ අඹෛ. 55 - කිරමීයප් පිරුතෙසඹෛකඹෛ කුඹුසෙ රීතීයාක අරීසී පඹුප්පුරුතිම් තෛමුඹෛඹෛඹෛ වඹුරුති සෙය්පුම් සෙය්ඹුරුතිට්ට්තිඹෛ කීට් ඹෛල් පඹුඹෛඹෛ තාඹෛකඹෛ මඹෛඹෛ අරීසී කෛතිකක වෙකුකුම් උපකරඹෛකඹෛ තෛඹෛර්පාඹෛ කඹෛකාඹෛඹෛඹෛ ඹෛඹෛඹෛකකඹෛ
 Photo No. 55: Conducting monitoring activities on rice processing tanks and rice boiling equipment under the program of establishing rice processing industries at the domestic level in rural areas

10. ශ්‍රී ලංකා හදබිම අධිකාරිය

இலங்கை ஹதபிம அதிகாரசபை
Sri Lanka Hadabima Authority

ඡායාරූප අංක 56: අර්ධ ඉහාශීත කුකුළු පාලන වැඩසටහන, බෙල්අතේ සිටිනා මළු උතුරු ඉරාම නිලධාරී වසම
පූකෘතය 56: වීட்டுප් පුරුණුමේ මෙර්කෝලම් කොමි චණර්පු ශෙණර්තීට්ටම් - පෙවියත
සීට්ඨනාමලුව වැට්ඡු කිරාම අර්කාරීප් පිරිචු

Photo No. 56: Back yard Poultry Program, Sitinamaluwa North, Beliatta

ඡායාරූප අංක 57: තිරසාර ගෙවතු වගා වැඩසටහන, රත්තොට
පූකෘතය 57: තිලාපෙරාණ වීට්ටුතොට්ඡ ශෙණක තිකුමුමුතී තීට්ටම්,
රත්තොට්ඡ

Photo No. 57: Sustainable home-garden program, Raththota

ඡායාරූප අංක 58: තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන, සෙට්ටිකුලම් පෙරියකට්ටු ඉරාම නිලධාරී වසම
පූකෘතය 58: තොමිලුරුට්ටප් පර්ණසී තීට්ටම්, සෙට්ටිකුලම් පෙරියකට්ටු කිරාම අලුවලර් පිරිචු

Photo No. 58: Technical training program, Settikullum Periyakadu GN division

80/5, “ශෛච්ජන මන්දිරය”, රජමල්වත්ත පවුමග, බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව.

80/5, “கொவிஜன மந்திரய”, ரஜமல்வத்தை ஒழுங்கை, பத்தரமுல்லை, இலங்கை.

80/5, “Govijana Mandiraya”, Rajamalwatta Lane, Battaramulla, Sri Lanka.

දුරකථන	தொலைபேசி	Telephone	- 011-2034300
ෆැක්ස්	தொலைநகல்	Fax	- 011-2868910